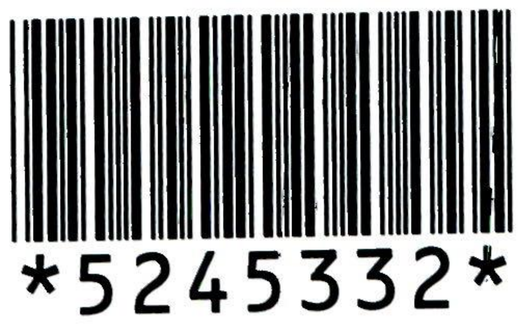
משרד הביטחון

ארכיון צה"ל ומערכת הביטחון

ה ת ח ל ת ת י ק

מספר משלוח/תיק : 1997 / 2847 - 36

תאריך המסמך המוקדם: 20.04.1971

תאריך המסמך המאוחר: 01.02.1972

סימון התיק: מב 5

מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני

לשכת המפקד

טל. 1 - 2232 - 051

قيادة منطقة قطاع غزه وسيناء

مكتب القائد

ت ١ - ٢٢٣٢ - ٠٥١

יצחק פונדק , תא"ל

מפקד האזור

قائد قطاع غزة وسيناء

פועה שלמה

חכנית אב רצועת עזה

להלן מספר הערות בנושא הנדון, שגובשו תוך כדי הדיונים ועל סמך המחקרים השונים שבוצעו עבורנו.

1. המשמעות הכלכלית - סוציולוגית של פתרון עתידי מבחינת סטו"ת

פעילות סטו"ת כוללת מתן שרותים שונים לפליטים, כאשר שרותי הבריאות והחינוך הינם מחקדמים, ולעומת זאת תנאי הדיור והמזון הינם ירודים.

המשמעות הכללית של פעילות סטו"ת היא:

א. השרותים הניתנים הינם חשובים ומועילים.
ב. קיום סטו"ת מנציח את בעית הפליטים.
ג. לפליטים ולסטו"ת אינטרס בהמשך קיומה.

כתוצאה מהחנוך המתקדם פותחו שאיפות, בקרב הצעירים, למוביליות כלכלית והשכלתית. מהצד השני, מבחינה פוליטית קיים ענין בפסיביות כלכלית, פעולה לשוות קצר בלבד ושמירה על הסימנים החיצוניים של נחשלות ועוני. ובנוסף, קיימת השענות מוחלטת על שרותי סטו"ת.

אי לכך, כל פתרון חייב לקחת בחשבון את ההשפעות המנוגדות הבאות:

א. רצון למוביליות כלכלית שיעודד פתרון לטווח המצב.
ב. טשטוש פוליטי והשענות על שרותים יפעלו נגד פתרון ושינוי המצב.

ובמידת האפשר הפתרון צריך להיות כזה שיתאים למוביליות הכלכלית הרצויה, ומצד שני לא יעורר את ההתנגדות שבאלמנט השני.

גורם נוסף שיש לקחתו בחשבון הוא רגישות הפליטים לנושא רכוש (או חוסר רכוש). במצב הנוכחי הריק רכוש כולל בית במחנה, מנות מזון, כרטיסי מזון וזכאות לשרותים וכל פתרון הכולל העלאת רמת חיים על חשבון רכוש לא יתקבל ברצון.

לאור זאת, הרי כל פתרון הכולל פינוי ממחנות צריך לכלול את האלמנטים הבאים:

א. מפוני המחנות יקבלו בית שיהפוך רכושם.
ב. הבטחת תעסוקה העולה ברמתה על התעסוקה הנוכחית (או לפחות שוות לה).
ג. לא תשלל הזכאות לשרותי סטו"ת.
ד. מתן שרותים מסוימים ע"י המימשל, אמילו בכפילות לשרותי סטו"ת.

כתוצאה מהנ"ל יתקיימו:

א. ישופרו תנאי החיים ע"י מעבר לדיור טוב יותר ואי הרעה במצב התעסוקה.
ב. הפליט יקבל רכוש.
ג. אין פגיעה בזיקה לסטו"ת.
ד. מתן שרותים כפולים (מזון) ישפר את רמת החיים, ותאפשר הנתקות הדרגתית מסטו"ת תמורת פיצוי מסוים.
ה. שבירת מבנה חברתי וכלכלי נוכחי עקב שינוי מעמך המגורים.

2. נושא "קלף מיקוח"

אחד הנימוקים נגד שיקום הפליטים הוא נושא קלף מיקוח - השארותם ברמתם הנוכחית תהווה קלף מקוח בעת דיונים במסגרת הסדר עתידי.

להלן מספר טענים כנגד גישה זו:

א. ארצות ערב השתמשו בשיטה זו ללא רווח פוליטי ניכר, כאשר התוצאה הניכרת היא מצב ירוד של הפליטים שאין כל סיבה פוליטית-בטחונית-חברתית שימשיך, אין כל סיבה שמצב זה ישפיע על ארצות ערב היותר שאיפתנו היא ספוח הרצועה.

ב. האפשרויות בפני פלישי רצועת עזה בעת הסדר הן המשך מגורים במקום, חזרה לישראל, מעבר לארצות ערב ולארצות מעבר לים. מבין כל האפשרויות הנ"ל, היחידה האיאלית היא המשך מגורים במקום. ומבחינה פוליטית הרי שיפור ניכר במצב הפלישים, ללא הכרזה על שינוי מעמדם, מהווה כיום קלף העמולתי ופוליטי.

3. לאור הנ"ל, הרי השיקון של "קלף מיקוח" נחלש, ולכן מן הראוי לבחון שוב את נושא שיקום הפלישים. נציין, שמבחינת ההוצאות הרי במדה ולא יוחלש עכשיו על שיקום, אלא שינוי מחנות ושיכון המפונים בלבד, תגרמם הוצאה ניכרת נוספת בעתיד בעת ההחלטה על שיקום.

4. <u>מנגנון מקומי בסט"ת</u>

לצות המקומי של סט"ת קיימים שני מאפיינים חזקים:

א. בעלי אינטרס אישי חזק בהמשך קיום סט"ת - זה מקור פרנסתם, ובנוסף, עמדתם כלפי יתר הפלישים היא עמדת כח.
ב. בעלי אורינטציה פוליטית חזקה ודעות מוצהרות קיצוניות - בשל ריחוקם מהפלישים ומעוחתם בסט"ת לשיפור המצב, פעולה המנוגדת למנע ה"קפאון" במצב, הם נוקשים בעמדות קיצוניות.

לאור זאת, הרי הצוות המקומי של סט"ת עלול להיפך למוקד של התנגדות לפעולות לשיפור מצב הפלישים. (הם גם האחרונים שהפסיקו את השביתה השבוע). אי לכך, יש למצא דרך לשילובם במסגרת הפתרון - אם ע"י העלאת שכר, העלאת מעמד וכד'.

5. <u>עיר ישראלית</u>

מבחינת התכנון רצוי להחליש באם לקקים ריכוז יהודי והיכן. עם זאת, מבחינה מעשית הנושא לא נראה ריאלי מהנימוקים הבאים:

א. התחזית לשנת 1975 היא שאוכלוסית האזור תעמוד על כ - 400 אלף איש לאחר ניכוי הגירה. לכן, כל ישוב יהודי הינו חסר משמעות מול הגודל הזה.
ב. לא נראה שניתן יהיה לאייש אם הישוב המוצע - אפילו מדובר על 10,000 תושבים.
ג. שאלה נוספת היא מהי ההשפעה שיש לישוב יהודי על קביעת קו הגדול. כלומר, האם הקמת ישוב יהודי באל-עריש משפיעה במדה ניכרת על מיקום הגבול. (או שניתן יהיה לפצות את היושבים בעיר עקב מינויה.

18.8.71

ગુજરાત રાજ્ય પરીક્ષા બોર્ડ, ગાંધીનગર

૨. (ખેડૂત) 1973-74 ગામોની વસ્તી વિગતો

1.60	450.0	1973
1.78	398.2	1974
1.90	391.2	1973
2.01	383.9	1972
		0
1.97	376.3	1971
	369.0	1970

45.2	182.9	14-0 ખેડૂત
54.8	222.1	+14
47.0	154.5	8:22:35 ગ્રામ્ય
43.0	114.6	ગ્રામ્ય

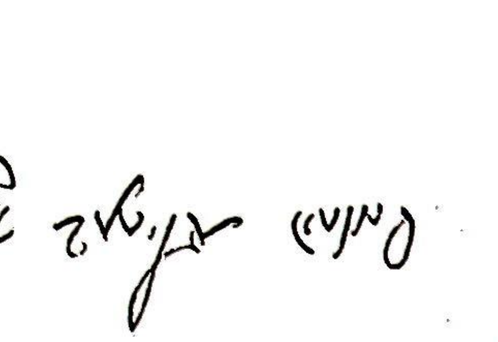
૨. નીચેના આલેખમાં કોઈ એક ગામની વસ્તીનો વૃદ્ધિદર દર્શાવેલ છે. આ આલેખ પરથી નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (ખેડૂત)

(a) આ ગામની વસ્તી કયા વર્ષમાં સૌથી વધારે હતી અને તે વર્ષે વસ્તી કેટલી હતી ?

(b) આ ગામની વસ્તી કયા વર્ષમાં સૌથી ઓછી હતી અને તે વર્ષે વસ્તી કેટલી હતી ?

(c) આ ગામની વસ્તી કયા વર્ષમાં સૌથી વધારે ઝડપથી વધી હતી ?

(d) આ ગામની વસ્તી કયા વર્ષમાં સૌથી ઝડપથી ઘટી હતી ?

૩. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (ખેડૂત)

(a) ગુજરાત રાજ્યમાં ખેતીલાયક જમીનનો વિસ્તાર કેટલો છે ?

(b) ગુજરાત રાજ્યમાં કુલ કેટલા ગામો આવેલા છે ?

26.1	52	50.2	14-24
18.0	95	19.5	25-34
11.7	94	12.4	35-44
9.0	87	10.4	45-54
4.0	65	6.2	55-64
2.1	33	6.3	65+
70.9	63.8	104.5	

ક. બંને તબક્કામાં ગણતરી (માપેલ) કરો.

ઉંમર જૂથ (વર્ષમાં)	પ્રમાણ (%)	પ્રમાણભૂત વસ્તી (માનક)	$f_i x_i$

૩. જો તમારી પાસે આપેલ માહિતી ઉપરથી ઉંમર જૂથ 5-9 માટે પ્રમાણ કેટલું હશે તે શોધો. આ ઉંમર જૂથ માટે પ્રમાણભૂત વસ્તી કેટલી હશે તે પણ શોધો.

૪ નીચે આપેલ આવૃત્તિ-વિતરણ પરથી મધ્યક, પ્રમાણિત વિચલન અને વિચરણ ગણો:

વર્ગ	0-5	5-10	10-15	15-20	20-25
આવૃત્તિ	3	7	12	8	5

૫. ટૂંકનોંધ લખો: ટકાવારી અને પ્રમાણ

2.

		۱۹۶۵			۱۹۶۴	
		٪	٪	٪	٪	
		۳۱٫۵	۲۹٫۰	۱۶٫۵	۲۷٫۰	
		۱۰٫۵	۱۱٫۰	۶٫۵	۱۳٫۵	
		۸٫۹	۸٫۰	۴٫۶	۱۴٫۰	
		۱۲٫۵	۱۱٫۶	۲۴٫۵	۲۴٫۶	
		۱۰۰٫۰	۱۰۰٫۰	۵۸٫۶	۱۵۵٫۰	

۴۔ مندرجہ ذیل اعداد و شمار سے ۱۹۶۵ء کے لئے موزوں ترین تعداد معلوم کیجئے۔

۱۹۶۵	۱۹۶۶
۷۶٫۳	۵۸٫۶
۲۳٫۶	۱۸٫۰
۱۰۰٫۰	۷۶٫۳

۵۔ مندرجہ ذیل اعداد و شمار سے ۱۹۶۵ء کے لئے موزوں ترین تعداد معلوم کیجئے۔

۱۹۶۵	۱۹۶۶
۷۶٫۳	۵۸٫۶
۲۳٫۶	۱۸٫۰
۱۰۰٫۰	۷۶٫۳

۶۔ مندرجہ ذیل اعداد و شمار سے ۱۹۶۵ء کے لئے موزوں ترین تعداد معلوم کیجئے۔

۱۹۶۵	۱۹۶۶
۷۶٫۳	۵۸٫۶
۲۳٫۶	۱۸٫۰
۱۰۰٫۰	۷۶٫۳

۷۔ مندرجہ ذیل اعداد و شمار سے ۱۹۶۵ء کے لئے موزوں ترین تعداد معلوم کیجئے۔

۱۹۶۵	۱۹۶۶
۷۶٫۳	۵۸٫۶
۲۳٫۶	۱۸٫۰
۱۰۰٫۰	۷۶٫۳

۸۔ مندرجہ ذیل اعداد و شمار سے ۱۹۶۵ء کے لئے موزوں ترین تعداد معلوم کیجئے۔

۱۹۶۵	۱۹۶۶
۷۶٫۳	۵۸٫۶
۲۳٫۶	۱۸٫۰
۱۰۰٫۰	۷۶٫۳

۹۔ مندرجہ ذیل اعداد و شمار سے ۱۹۶۵ء کے لئے موزوں ترین تعداد معلوم کیجئے۔

۱۹۶۵	۱۹۶۶
۷۶٫۳	۵۸٫۶
۲۳٫۶	۱۸٫۰
۱۰۰٫۰	۷۶٫۳

۱۰۔ مندرجہ ذیل اعداد و شمار سے ۱۹۶۵ء کے لئے موزوں ترین تعداد معلوم کیجئے۔

۱۹۶۵	۱۹۶۶
۷۶٫۳	۵۸٫۶
۲۳٫۶	۱۸٫۰
۱۰۰٫۰	۷۶٫۳

۱۱۔ مندرجہ ذیل اعداد و شمار سے ۱۹۶۵ء کے لئے موزوں ترین تعداد معلوم کیجئے۔

۱۹۶۵	۱۹۶۶
۷۶٫۳	۵۸٫۶
۲۳٫۶	۱۸٫۰
۱۰۰٫۰	۷۶٫۳

۱۲۔ مندرجہ ذیل اعداد و شمار سے ۱۹۶۵ء کے لئے موزوں ترین تعداد معلوم کیجئے۔

۱۹۶۵	۱۹۶۶
۷۶٫۳	۵۸٫۶
۲۳٫۶	۱۸٫۰
۱۰۰٫۰	۷۶٫۳

۱۳۔ مندرجہ ذیل اعداد و شمار سے ۱۹۶۵ء کے لئے موزوں ترین تعداد معلوم کیجئے۔

۱۹۶۵	۱۹۶۶
۷۶٫۳	۵۸٫۶
۲۳٫۶	۱۸٫۰
۱۰۰٫۰	۷۶٫۳

۱۴۔ مندرجہ ذیل اعداد و شمار سے ۱۹۶۵ء کے لئے موزوں ترین تعداد معلوم کیجئے۔

۱۹۶۵	۱۹۶۶
۷۶٫۳	۵۸٫۶
۲۳٫۶	۱۸٫۰
۱۰۰٫۰	۷۶٫۳

۱۵۔ مندرجہ ذیل اعداد و شمار سے ۱۹۶۵ء کے لئے موزوں ترین تعداد معلوم کیجئے۔

۱۹۶۵	۱۹۶۶
۷۶٫۳	۵۸٫۶
۲۳٫۶	۱۸٫۰
۱۰۰٫۰	۷۶٫۳

۱۶۔ مندرجہ ذیل اعداد و شمار سے ۱۹۶۵ء کے لئے موزوں ترین تعداد معلوم کیجئے۔

۱۹۶۵	۱۹۶۶
۷۶٫۳	۵۸٫۶
۲۳٫۶	۱۸٫۰
۱۰۰٫۰	۷۶٫۳

ג. משקה	6	15	מיץ פרי טבעי שקוף,
			המיוצר מריכוז.
ד. משקאות קלים	4	7	משקה ממותק מוגז 2% תכולת פרי
		36	
ו. משקה "אוראנג'דה"	199	199	

	1975	1974	
א. מזון	51	82	
ב. משקה חם מוכן – קפה, תה, שוקו	10	25	
ג. משקה חם מוכן – קפה נמס (Instant)	15	22	
ד. משקה חם מוכן – תה שקיות	20	25	
ה. משקה חם מוכן – שוקו	5	8	
ו. משקה קר מוכן – מיץ פרי טבעי	10	15	
ז. משקה קר מוכן – מיץ פרי מרוכז	15	20	
ח. משקה קר מוכן – משקה ממותק מוגז	15	20	
ט. משקה קר מוכן – משקה ממותק לא מוגז	5	8	
י. משקה קר מוכן – משקה דיאטטי	5	7	

٢. حدد الموضوع مع ذكر (٢٠) سبباً.

تعبير حر

٣. (أ) ما أهم الصفات التي يجب أن تتوافر في الطالب الجامعي؟ (١٠ درجات)

(ب) ما أهم المشكلات التي تواجه الطالب الجامعي في حياته اليومية؟ اذكر خمسة منها. (١٥ درجة)

٤. اكتب عن أحد الموضوعات الآتية: (٢٥ درجة)

أ- أهمية الرياضة في حياة الإنسان.

ب- أثر التلفزيون في حياة الأسرة.

ج- مشكلة الزحام في المدن الكبرى.

د- أهمية الصحة في حياة الإنسان.

٥. ترجم الجمل الآتية إلى اللغة العربية: (١٥ درجة)

I have a book.

This is a pen.

Is this a pencil?

Yes, it is.

No, it is not.

Where is the book?

The book is on the table.

Is the pen in the box?

No, it is not in the box.

Where is the pencil?

The pencil is under the table.

Is the book on the chair?

Yes, it is on the chair.

Where is the pen?

The pen is in my hand.

٣. ذكّرت حكيمة بأنها قد ملأت ٨٥٪ من استمارة التسجيل في الموعد المحدد، وأن المتبقي هو ٢٠٪ فقط. وطلبت من الموظف أن يتحقق من حالة الطلب في النظام قبل أن تغادر المكتب.

٤. تعتزم الشركة الأهلية للأدوية توزيع أرباح على المساهمين بواقع ٤٥٠ مليم للسهم الواحد، وذلك بعد اجتماع الجمعية العامة العادية المنعقد في ٢٠٢٣/٤/١٠ بمقر الشركة في مدينة الزهراء.

٥. تعتزم شركة الأهلية للأدوية توزيع أرباح على المساهمين بواقع ٤٥٠ مليم للسهم الواحد، وذلك بعد اجتماع الجمعية العامة العادية المنعقد في ٢٠٢٣/٤/١٠ بمقر الشركة في مدينة الزهراء.

سعيد حمدان خليل	194	361	13.2
حمدان-أبو ملك نزار	22	102	34.9
سعيد عبدالله خليل	216	463	16.5
سعيد عبدالله خليل	587	1143	14.3

٤ تعتزم الشركة الأهلية للأدوية توزيع أرباح على المساهمين بواقع ٤٥٠ مليم للسهم الواحد، وذلك بعد اجتماع الجمعية العامة العادية المنعقد في ٢٠٢٣/٤/١٠ بمقر الشركة في مدينة الزهراء.

سعيد عبدالله خليل	194	361	13.2
حمدان-أبو ملك نزار	22	102	34.9
سعيد عبدالله خليل	216	463	16.5
سعيد عبدالله خليل	587	1143	14.3

٤ تعتزم الشركة الأهلية للأدوية توزيع أرباح على المساهمين بواقع ٤٥٠ مليم للسهم الواحد، وذلك بعد اجتماع الجمعية العامة العادية المنعقد في ٢٠٢٣/٤/١٠ بمقر الشركة في مدينة الزهراء.

سعيد عبدالله خليل	194	361	13.2
حمدان-أبو ملك نزار	22	102	34.9
سعيد عبدالله خليل	216	463	16.5
سعيد عبدالله خليل	587	1143	14.3

٤ تعتزم الشركة الأهلية للأدوية توزيع أرباح على المساهمين بواقع ٤٥٠ مليم للسهم الواحد، وذلك بعد اجتماع الجمعية العامة العادية المنعقد في ٢٠٢٣/٤/١٠ بمقر الشركة في مدينة الزهراء.

سعيد عبدالله خليل	194	361	13.2
حمدان-أبو ملك نزار	22	102	34.9
سعيد عبدالله خليل	216	463	16.5
سعيد عبدالله خليل	587	1143	14.3

ખાલી જગ્યાઓ યોગ્ય શબ્દો/આંકડાથી પૂરો.

1) ભારતનો સૌથી મોટો ઔદ્યોગિક ગુજરાત રાજ્યમાં આવેલો છે.

2) ઔદ્યોગિક ક્રાંતિની શરૂઆત ઈંગ્લેન્ડમાં થઈ હતી.

3) ગુજરાતમાં સૌથી વધુ ઔદ્યોગિક વસાહતો ધરાવતો જિલ્લો અમદાવાદ છે.

4) ગુજરાતમાં ઔદ્યોગિક વસાહતોનું સંચાલન કરતી સંસ્થા GIDC છે.

5) ગુજરાતમાં સૌથી વધુ ઔદ્યોગિક વસાહતો ધરાવતો જિલ્લો અમદાવાદ છે.

6) ગુજરાતમાં સૌથી વધુ ઔદ્યોગિક વસાહતો ધરાવતો જિલ્લો અમદાવાદ છે.

7) ગુજરાતમાં સૌથી વધુ ઔદ્યોગિક વસાહતો ધરાવતો જિલ્લો અમદાવાદ છે.

8) ગુજરાતમાં સૌથી વધુ ઔદ્યોગિક વસાહતો ધરાવતો જિલ્લો અમદાવાદ છે.

(ગ) ગુજરાતના ઔદ્યોગિક વિકાસ માટેની સંસ્થાઓ

ક્રમ	સંસ્થાનું પૂરું નામ	સ્થાપના વર્ષ	મુખ્ય કાર્યાલય
1	GIDC	1962	ગાંધીનગર
2	GSFC	1962	વડોદરા
3	GNFC	1981	ભરૂચ
4	GACL	1985	વડોદરા
5	GSRTC	1960	અમદાવાદ
6	GMDC	1963	અમદાવાદ
7	GSPC	2004	ગાંધીનગર
8	GIPCL	1982	વડોદરા
9	GEB	1960	વડોદરા
10	GSWAN	2010	ગાંધીનગર

(ઘ) ગુજરાતના ઔદ્યોગિક વિકાસ માટેની સંસ્થાઓ

ક્રમ	સંસ્થાનું પૂરું નામ	સ્થાપના વર્ષ	મુખ્ય કાર્યાલય
1	GIDC	1962	ગાંધીનગર
2	GSFC	1962	વડોદરા
3	GNFC	1981	ભરૂચ
4	GACL	1985	વડોદરા
5	GSRTC	1960	અમદાવાદ
6	GMDC	1963	અમદાવાદ
7	GSPC	2004	ગાંધીનગર
8	GIPCL	1982	વડોદરા
9	GEB	1960	વડોદરા
10	GSWAN	2010	ગાંધીનગર

38	32	76	1975
30	36	66	1974
23	34	58	1973
17	35	52	1972
12	25	37	1971
7	17	24	1970
...	...	...	...

— ... ...

— ... ...

385	210	...
112	53	...
91	57	(ii) ...
236	194	(i) ...

497	263	= ...
63	57	... + ...
463	216	...
198	194	...

— ... ...

— ... ...

ج) 219 (ب) 82 (ا) ليس أيا مما ذكر

د) 272 (ج) 134 (ب) ليس أيا مما ذكر

هـ) $\overline{53}$ (د) $\overline{52}$ (ج) ليس أيا مما ذكر

و) $\overline{129}$ (ب) $\overline{96}$ (ا) ليس أيا مما ذكر

ز) 74 (ج) 46 (ب) ليس أيا مما ذكر

ح) 455 (ب) 50 (ا) ليس أيا مما ذكر

ط) $\overline{36}$ (د) $\overline{46}$ (ج) ليس أيا مما ذكر

(أ، ب، ج) ارسم مثلثا $\triangle ABC$ فيه $AB = 5$ سم، $BC = 6$ سم، $AC = 7$ سم.

---

٤. اختر الإجابة الصحيحة من بين الإجابات المعطاة: (٦ درجات)

مساحة سطح الكرة التي نصف قطرها ٣ سم تساوي ..... سم^2

(أ) 12π (ب) 24π (ج) 36π (د) 48π

55	34	ماجستير
38	17	دكتوراه
5	4	دبلوم عالي
98	55	بكالوريوس
5	1	دبلوم متوسط

29	10	الجهاز المركزي للإحصاء
16	15	وزارة التربية والتعليم
7	4	الجهاز المركزي للإحصاء
19	12	الجريدة الرسمية
222	82	الجهاز المركزي
264		جداول التعداد

8 — الإحصاء الزراعي، السنة

(ب) الجداول الإحصائية

272 الجداول العامة

(أ) الجداول (تابع)

-80-

7. الجداول الإحصائية لأعداد السكان (1975)

לשכת המרכז הסטטיסטית

	70/69	74/75	שינוי אחוזי	הערות
1. שטח הבנוי	36.9	76.0	15.5	גידול משמעותי בין השנים בין שלוש תקופות אלה נובע מכך ש-2 מפעלים נוספו בין 74/75 ו-75/76
2. שטחי אחסון	7.8	11.8		בתקופה שבין ה-מפעלים חלק ל-25 אחוז בין 74/75 ל-18.3 אחוז בין כולם.
3. מרפאה	1.2	1.0		מאחר ומדובר בשטחים מאוחדים.
4. יחידות לעזר	10.3	15.0	0.8	בין תקופה משנים הוי אחוזי של 5% ובין תקופה ל-0%.
5. קרקע שפה	0.8	1.2		
6. שטחי מעברים	15.9	24.5	9.0	ראה שיעורי הגידול בשלושת הסעיפים הראשונים.
7. יחידות בילוי ומועדים	1.7	2.0		
8. סה"כ	75.5	131.5	11.8	
9. התשומה הקרקעית	24.6	49.5		
10. הגידול הכולל	50.9	82.0	10.0	

% הגידול בשטח הוא - 1/3 מהגידול בשטח הבנוי ל-2/3.

23.2	18.0	82	26.8	24.1	51		
7.1	5.5	25	5.3	4.7	10		
4.2	3.3	15	3.2	2.8	6		
64.5	50.9	202	64.7	57.0	123		
100.0	79.2	314	100.0	88.6	190		
	22.3	102		10.4	22		
	100.3	456		100.0	212		

69.0	54.6	217	61.7	54.3	117		
34.0	26.9	107	34.3	30.2	65		
100.0	79.2	314	100.0	88.0	190		
52.4	41.5	165	52.9	46.6	100		
7.6	6.0	24	9.7	8.5	18		
10.3	8.1	32	6.9	6.1	13		
29.8	23.6	94	23.4	20.6	44		
	100.0	396		88.0	190		

0.001		126.0	0.001		126.0		
52.4		66.0	52.9		66.7		
7.6		9.6	9.7		12.2		
10.3		13.0	6.9		8.7		
29.8		37.5	23.4		29.5		
		126.0			126.0		

0.001		126.0	0.001		126.0		
52.4		66.0	52.9		66.7		
7.6		9.6	9.7		12.2		
10.3		13.0	6.9		8.7		
29.8		37.5	23.4		29.5		
		126.0			126.0		

ومعاملات الارتباط بين كل زوج من المتغيرات الثلاثة.

52.0	62.0	41.8	14- 27
54.5	95.0	95.9	25- 34
95.0	94.0	94.5	35- 44
72.5	80.4	86.8	45- 54
62.5	61.0	71.4	55- 64
33.0	25.8	34.8	65+

المطلوب: (أ) حساب معامل الارتباط الجزئي بين كل زوج من المتغيرات الثلاثة مع تفسير النتائج.

(ب) اختبار معنوية معامل الارتباط المتعدد عند مستوى معنوية 5% و 1%.

(ج) كتابة معادلة الانحدار المتعدد الخطي.

د. ياسين عبد الحليم الشيخ — إحصاء وقياس — ص 34

مجلة العلوم الاقتصادية، المجلد 12، العدد 2، 1969-1970، ص ص 23-29

تاريخ الاستلام: 15/3/1969 — تاريخ القبول: 22/6/1969

מעלים בזה לידיעתכם כי בתאריך 15-12-1950 יערוך בית-הקברות העירוני ברחוב הרצל 11-13 מכרז פומבי לאספקת מצבות ואבני שפה לשנת 1951. המכרז יפורסם בעיתון "הדואר" מיום 1-12-1950.

מחלקת בתי הקברות העירונית

הנני מאשר בזה כי קיבלתי לידי את הסכום של 1.5 ל"י. (חמישה וחצי גרוש) בלבד עבור מכרז פומבי לאספקת מצבות ואבני שפה לשנת 1951. המכרז יפורסם בעיתון "הדואר" מיום 1-12-1950.

הנני מאשר בזה כי קיבלתי לידי את הסכום של 1.5 ל"י. (חמישה וחצי גרוש) בלבד עבור מכרז פומבי לאספקת מצבות ואבני שפה לשנת 1951. המכרז יפורסם בעיתון "הדואר" מיום 1-12-1950.

הנני מאשר בזה כי קיבלתי לידי את הסכום של 1.5 ל"י. (חמישה וחצי גרוש) בלבד עבור מכרז פומבי לאספקת מצבות ואבני שפה לשנת 1951. המכרז יפורסם בעיתון "הדואר" מיום 1-12-1950.

הנני מאשר בזה כי קיבלתי לידי את הסכום של 1.5 ל"י. (חמישה וחצי גרוש) בלבד עבור מכרז פומבי לאספקת מצבות ואבני שפה לשנת 1951. המכרז יפורסם בעיתון "הדואר" מיום 1-12-1950.

दक्षता परीक्षण :-

१५% पेक्षा कमी नसलेले मोठे बियाणे घेऊन त्यापैकी २५ बिया समान अंतरावर ओल्या केलेल्या (भिजवलेल्या) २८-२५ थरांच्या दोन गुंडाळ्या तयार करुन त्या प्रयोगशाळेत ठेवाव्यात. ७ दिवसानंतर गुंडाळ्या उघडून त्यातील रुजलेल्या बियांची मोजणी करावी. अशा प्रकारे ४ गुंडाळ्यांतील रुजलेल्या बियांची सरासरी काढावी. ही सरासरी म्हणजे बियाण्याची दक्षता होय.

शुद्धता परीक्षण :-

बियाण्याच्या नमुन्यातील शुद्ध बियाणे, काडी-कचरा, माती, निरुपयोगी बिया व इतर पिकांचे बियाणे वेगळे करुन त्यांचे वजन काढून शुद्धतेची टक्केवारी काढण्यात येते.

उगवण क्षमता :-

बियाण्याचा नमुना शुद्धता परीक्षणासाठी वापरलेल्या शुद्ध बियाण्यांपैकी १०० बिया ४ समान भागात ओल्या केलेल्या गोणपाटाच्या दोन थरांमध्ये ठेवून त्याच्या गुंडाळ्या करुन त्या प्रयोगशाळेत ठेवाव्यात. ७ दिवसानंतर गुंडाळ्या उघडून त्यातील रुजलेल्या बियांची मोजणी करावी. अशा प्रकारे ४ गुंडाळ्यांतील रुजलेल्या बियांची सरासरी काढण्यात येते. ही सरासरी म्हणजे बियाण्याची उगवण क्षमता होय.

बियाण्याची साठवण :-

बियाण्याची साठवण करताना त्यामध्ये कीड लागू नये म्हणून काळजी घ्यावी लागते. साठवणीत असताना बियाण्याचे तापमान व आर्द्रता यांचा बियाण्याच्या उगवण क्षमतेवर परिणाम होतो. साठवणीत असताना बियाण्याचे तापमान व आर्द्रता कमी असल्यास बियाण्याची उगवण क्षमता जास्त काळ टिकून राहते.

טבלה מס' 9: השוואת ממוצעי ציון בבחינת הבגרות במתמטיקה (3 יח"ל) לפי מגדר, בקרב תלמידי כיתות י"ב בשנת הלימודים תשע"ח

מגדר	מספר התלמידים	ממוצע הציון	סטיית התקן
בנים	6,574	71.3	19.2
בנות	6,124	67.9	18.4
הפרש	450	3.4	0.8

מקור: רשות המחקר, הערכה ומדידה, משרד החינוך, תשע"ט.

טבלה 10: ממוצעי ציון בבחינת הבגרות במתמטיקה (3 יח"ל) לפי מגדר, בקרב תלמידי כיתות י"ב בשנת הלימודים תשע"ח

מגדר	מספר התלמידים	ממוצע הציון	סטיית התקן
בנים	6,574	71.3	19.2
בנות	6,124	67.9	18.4
הפרש	450	3.4	0.8

מקור: רשות המחקר, הערכה ומדידה, משרד החינוך, תשע"ט.

26.0	76	24	ديلي تلغراف ديلي ميل
22.0	92	34	ديلي ميرر ديلي ايكسپريس
15.6	185	87	گارڈين
	722	352	

15.8	265	127	گارڈين
	722	352	ٹائمز آف انڈيا
12.5	374	207	ہندوستان ٹائمز

(1976ء-1975ء) پریس ٹرسٹ آف انڈیا کے اخبارات

15.5	462	285	ٹائمز
15.0	390	194	ڈیلی ٹیلیگراف
1.5	396	368	(مارننگ) ڈیلی ٹیلیگراف
	1975ء	1976ء	سرکولیشن ملین میں

صفحہ ۱۵۰

תחזית הצע כח עבודה ברצועת עזה – הצעה

כללי

1. מתוך חשיבות הנושא לעבודת החיכנון מוצע להתעמק בשאלה זאת, על בסיס הנתונים הקיימים. נראה שכדאי להתרכז בגברים בלבד, היות ושיעור ההשתתפות בכח העבודה בקרב נשים נמוך ביותר (כ-5 אחוזים).

2. אם לא יחולו שינויים בשיעורי ההשתתפות הסגוליים בכח העבודה של קבוצות גיל שונות יתווספו לכח העבודה בחומש הקרוב כ-7000 גברים בלבד (מ-57 אלף ב-1970 לכ-64 אלף ב- 1975). התפתחות זאת מבוססת על תחזית אוכלוסיה המניחה מעבר עזתיים ליהודה ושומרון (וליעדים אחרים מחוץ לאיזור) בהיקף שנתי ממוצע של 5000 נפש. הצע כח העבודה עלול איפוא להוות מיגבלה אפקטיבית על הגשמת תכנית הפיתוח באיזור.

3. מחוך כך נראה, לכן, שיש לנסות ולחזות את השינויים האפשריים בשיעורי ההשתתפות הסגוליים של קבוצות גיל שונות בחומש הקרוב.

<u>השיטה</u>

4. מוצע לבקש מהל.מ.ס. תחזית אוכלוסיה חדשה לאיזור, שתפרט את התפתחות אוכלוסיה הגברים לפי גיל, בשתי אלטרנטיבות: ללא הגירה ועם הגירה של 5000 נפש לשנה.

5. הגורמים שיש לנתח על מנת להעריך את ההתפתחויות האפשריות בשיעורי ההשתתפות הם:-

א. השפעת תנודות עונתיות ומקריות בתעסוקה - ע"י ניתוח שעורי ההשתתפות לפי גיל ב-10 ריבעונים מסוף 1968 ועד אמצע 1971.

ב. השפעת רמת ההשכלה - נתונים לכלל האוכלוסיה (גברים) מראים כי עם עליית רמת ההשכלה יורד שיעור ההשתתפות בכח העבודה. ניתוח של הקשר הנ"ל בכל קבוצת גיל יכול להצביע על פיגור בקליטתם של משכילים בכח העבודה, ומתוך כך ללמד על השפעתו של גורם זה בעתיד. יש להדגיש כי קימת באיזור מגמה מתמדת של עליית רמת ההשכלה של האובלוסיה.

ג. השפעת התעסוקה בישראל - ניתוח המועסקים בישראל והחניכים בהכשרה מקצועית לפי גילם כדי ללמוד על הנטיה של גילאים שונים לעבוד בישראל. יש לברר גם באיזו מידה המדיניות של שליחת עובדים לישראל לוקחת בחשבון כקריטריון את גיל דורשי העבודה.

ד. ההשפעה של צורת ישוב - בחינת שיעורי ההשתתפות של גילאים שונים בצורות ישוב שונות, כדי ללמוד באיזו מידה שינוי צורת ~~ישוב~~ יישוב יכולה לתרום להעלאת שיעורי ההשתתפות.

6. על בסיס תחזית האוכלוסיה, הערכת הגורמים בסעיף 5, ומחוך הסתכלות בשיעורי ההשתתפות לפי גיל אצל לא - יהודים בישראל ניתן יהיה לאמוד את הצע כח העבודה לאיזור ב- 1975, וב- 1980.

ד. (א) יהי T מטריצה מסדר $n \times n$ מעל שדה $\mathbb{F}$.
הגדרת הפולינום האופייני $p_T(x)$ של T.
הוכח: $\lambda \in \mathbb{F}$ הוא ערך עצמי של T אם ורק אם λ הוא שורש של $p_T(x)$.

(ב) יהי V מרחב וקטורי מעל $\mathbb{F}$, ויהי $T: V \to V$ העתקה לינארית.
הגדרת המושג: תת-מרחב T-שמור של V.
הוכח: אם W תת-מרחב T-שמור של V, אז $p_{T|_W}(x)$ מחלק את $p_T(x)$.

(ג) יהי V מרחב וקטורי מעל $\mathbb{F}$, ויהי $T: V \to V$ העתקה לינארית.
הגדרת המושג: וקטור עצמי של T.
הוכח: אם $v_1, \ldots, v_k$ וקטורים עצמיים של T השייכים לערכים עצמיים שונים זה מזה, אז $v_1, \ldots, v_k$ בת"ל.

(ד) יהי V מרחב וקטורי מעל $\mathbb{F}$, ויהי $T: V \to V$ העתקה לינארית.
הגדרת המושג: T ניתנת ללכסון.
הוכח: T ניתנת ללכסון אם ורק אם V הוא סכום ישר של מרחבים עצמיים של T.

(ה) יהי V מרחב וקטורי מעל $\mathbb{F}$, ויהי $T: V \to V$ העתקה לינארית.
הוכח: אם $p_T(x)$ מתפרק לגורמים לינאריים ב-$\mathbb{F}[x]$ ולכל שורש λ של $p_T(x)$ מתקיים $\dim E_\lambda = k_\lambda$ (כאשר k_λ היא הריבוי האלגברי של λ), אז T ניתנת ללכסון.

סיכום: יש להסתכל על מסה- הדוקדת כיצד על שורש

על ידי- שקו כמה רעיונות.

שורש כפולים

כלל: על מנת להבין להמדויק זה התנאי הזה יש להוריד את

מרינת ישראל

היועץ הבלבלי למשרד הבטחון

הקריה, א' באב תשל"א
23 ביולי 1971

מס' אד/ 471 - 441

תא"ל ש. גזית - מתאם פעולה בששחים
תא"ל פונדק - מפקד רצועת עזה וצפון סיני
א. קליין - ר' אגף בינוי ונכסים
עוזי גדור - שרותי הנדסה
יהודה דרקסלר -
אהרון זר - תאום פעולה בששחים
ד"ר פנחס זוסמן - היועץ הכלכלי למשהב"ט

הנדון: תכנית אב לרצועת עזה וצפון סיני - יעדים, אמצעים והנחות יסוד כמותיות (מצע לדיון)

רצ"ב מצע לדיון ביום ב' 26 ביולי 1971.

בברכה

יעקב לימשיץ.

מדינת ישראל
משרד הבטחון

סודי

דף 1 מתוך 3 דפים
עותק 2 מתוך 11 עותקים

היועץ הכלכלי למשרד הבטחון

21 ביולי 1971

תכניות אב לרצועת עזה וצפון סיני

– יעדים, אמצעים ובסחות יסוד כמוחיות

(מצע לדיון)

1. כללי

משרת המצעשלהלן לעורר דיון סביב היעדים שיש לקבוע לתכנית האב, האמצעים שיש לנקוט על מנת להשיג יעדים אלו וההנחות הכמותיות היסודיות הקשורות ביעדים ובאמצעים האמורים, כבסיס לעבודת המתכננים.

2. היעדים

א. מניעת גידולה של אוכלוסית האיזור בשיעור השנתי השבעי.

ב. העלאת רמת החיים של אוכלוסית האיזור, תוך שמירה על פער קבוע בין רמת החיים באיזור וביהודה ושומרון.

ג. חיסול מחכונתם הנוכחית של מחנות הפליטים.

ד. קשירה מירבית על האיזור למדינת ישראל עד כדי הפיכתו לחלק אינטגרלי ממנה.

ה. פיצולה המנהלי של הרצועה וקשירת כל איזור משנה למרכז אחר בישראל.

3. אמצעים

א. האוכלוסיה

1) עפ"י התחזית אוכלוסיה מעודכנת של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לשנים 1971 – 1975, בהעדר הגירה צפוי גידול שנתי של האוכלוסיה בשיעור של 3.4 אחוזים. במידה ורוצים לצמצם את גידול האוכלוסיה לשיעור שנתי ממוצע של כ–2.0 אחוזים, יש צורך בהגירה נטו של כ–27 אלף נפש בחמש השנים הנידונות, או בכ–5400 מהגרים לשנה.

2) יעד ההגירה העיקרי יהיה איזור יהודה ושומרון. עידוד ההגירה יעשה ע"י: –

– קיום פער ברמת החיים בין שני האיזורים.

– מתן תעסוקה לעזתים ב[illegible] ושומרון.

מדינת ישראל
משרד החבטחון

סודי

דף 2 מתוך 3 דפים
עותק 2 מתוך 11 עותקים

- מתן זכות קדימה למבקשי תעסוקה בישראל דרך יהודה ושומרון.
- הצעת דיור וחנאי קליטה נוחים למי שעובר ליהודה ושומרון, לרבות יזום מרכזים מיוחדים לכך.

3) מניעת נדידה של בדואים מסיני אל מרכזי האוכלוסיה ברצועה מצד אחד, ועידוד מעבר של אוכלוסיה מהרצועה לאיזור אל-עריש מצד שני.

ב. הפיתוח הכלכלי והעלאת רמת החיים

1) הפעולות הישירות שינקטו ע"י הממשל הצבאי לפתוח כלכלי של האיזור יוגבלו לנושאי תשתית, בינוי והרחבת השירותים הציבוריים. בנושאים אחרים יינתן עידוד עקיף בלבד. הרחבת הפעולות בנושאי תשתית ושירותים ציבוריים תהיה בהתאם לגידול החזוי בתקציבי הממשל המיועדים לכך - כ-8 - 10 אחוזים לשנה. היקף פעולות הבינוי נאמד בכ- 75 מליון ל"י לחמש השנים הנידונות.

2) במסגרת הפיתוח הכלכלי לא תנקטנה פעולות הבאות בעיקרו של דבר לספק מקורות תעסוקה. הביקוש לעובדים שיגזר מהפעילות הכלכלית החזויה יהיה מספיק על מנת להבטיח רמת תעסוקה מלאה.

3) תנתן אפשרות לעבודה בישראל בהתאם לתנאי השוק וללא הגבלה מינהלית, למעט שיקולים בטחוניים. לחילופין - תקבענה מיכסות מינהליות שתותאמנה מפעם לפעם.

הערה לסעיפים א' ו-ב'

עד כה ביסוד גישתנו לנושא ההגירה היתה קיומו הנחה יסוד, שיש לקיים פער ברמת החיים בין הרצועה ובין יהודה ושומרון, בשיעור שיבטיח הגירה מהרצועה באופן שימנע את גידולה של אוכלוסית האיזור. נראה שהפער הנדרש לשם כך הינו גדול במידה לא מציאותית, ועל כן מומלץ להביא בחשבון אוכלוסיה הגדלה בשיעור שנתי של למעלה מ-2 אחוזים ורמת חיים המתפתחת באופן בלתי תלוי, בהתאם לפעילות הכלכלית החזויה בחלקים אחרים של התכנית.

ג. מחנות הפליטים

1) שינוי מסגרות מחנות הפליטים, תוך בינויים מחדש, העברת תושבים לישובים חדשים או לשכונות חדשות הסמוכות לישובים קיימים, והקנית אופי של ישוב קבע.
על מנת לקבוע את אופיו הרצוי של "המוצר הסופי" יש לבחון את הקשרים הסיבתיים בין גודל המחנה, תכניח הבינוי והדרכים במחנה, אופי השירותים ורמת האיור ובין התנהגותו של המחנה במישור הבטחוני והכלכלי.

2) המשך קיום הזיקה בין הפליטים ושירותי אונר"א או יצירת זיקה לשירותים ממלכתיים שיסופקו ע"י הממשל הישראלי. הנ"ל - באופן חלקי או מלא, בכל המקומות או בחלקם. יש לזכור שהפסקו שירותי אונר"א ברצועה והמיכחם ביהודה ושומרון עשויה לסייע בעדוד מעבר פליטים עזחיים ליהודה ולשומרון.

3) הקמת יחידות דיור במחכונת ובטיב עכשוויים או במחכונת יקרה יותר.

ד. קשרי גומלין עם ישראל

1) קשירה מלאה של מערכות תשתית - כבישים, מים, חשמל, טלקומוניקציה וכו'.

2) המשך תעסוקת עזחיים בישראל על פי שיקולים שהוזכרו בסעיפים א/2 ו-ב/2 לעיל.

3) עידוד השקעות ישראליות באיזור על פי נוהל ההשקעות הקיים, או מעבר לזה.

4) ייזום ועידוד מעבר ידע באמצעות פעולות ישירות - (הכשרה מקצועית, הדרכה חקלאית, עיצוב המוצר וכו'), ובאמצעים אחרים (תיוור בין יזמים וכדומה).

5) המשך מסחר חופשי במוצרים תעשיתיים וסיוע בארגון השיווק של מוצרי האיזור בישראל וביהודה ושומרון.

6) נקיטת צעדים שיאפשרו מסחר חופשי במוצרים חקלאיים בין האיזור וישראל.

7) עידוד מסירת עבודות בקבלנות משנה.

8) עידוד יצוא שירותים לישראל - שירותי מוסכים, תיקונים שונים וכו' - ע"י הקמת מרכזי שירותים.

ה. ארגון ותחוקה

1) חיזוק משקלם של הרשויות המקומיות, ייעול השירותים המוניציפליים וביסוס מקורות המימון של הרשויות המקומיות.

2) שינויים בתחוקה הפיסיקלית על מנת להגדיל את המימון של פעולות הממשל ממקורות מקומיים.

3) ניהול מדיניות שכר לשמירת מעמדם המועדף של עובדי הממשל.

ו. התישבות יהודית

יש לבחון האפשרות של התיישבות יהודית עירונית באיזור. יעודה של התיישבות זאת יהיה יצירת אחיזה בשטח ופיצול הריכוזים הערביים.

16.5.71

תחזית ההעסוקה ברצועת עזה וצפון סיני

1. **הנחות ושיטה**

א. האוכלוסיה בגיל העבודה (14 ומעלה) תגדל בשיעור שנתי ממוצע של 4%.

ב. שיעור ההשתתפות של האוכלוסיה בגיל העבודה בכח העבודה יגדל מ- 32.5 אחוזים בשנת 1970 ל- 37.5 אחוזים בשנת 1975, שהוא שיעור ההשתתפות הנוכחי בכח העבודה ביהודה ושומרון.

ג. חצץ העובדים זהה עם כח העבודה הפוטנציאלי בניכוי 5 אחוזים, שהוא אחוז סביר של אבטלה חיכוכית.

ד. הביקוש המקומי לעובדים נגזר מההתפתחות החזויה של התוצר המקומי הגולמי. שיעור הגידול השנתי הממוצע של התוצר המקומי הגולמי יהיה כ- 14.5 אחוזים, וזאת בהתחשב בהגדלת ההשקעות הציבוריות בכ- 15 מליון ל"ל לשנה.

ה. התוצר המקומי הגולמי למועסק יגדל בשיעור שנתי ממוצע של כ- 7.5 אחוזים בהתחשב בשיעור הגידול השנתי הצפוי בתוצר ובמועסקים.

ו. השינויים בהתלגות הענפית של התעסוקה המקומית הוערכו עפ"י הסגמוח הצפויות של התפתחות משק הרצועה.

ז. מספר המועסקים בבינוי מחנות הפליטים הוערך עפ"י ההנחה שערך עבודות הבנית השנתי יהיה 15 מליון ל"י מרכיב הערך המוסף - 65 אחוזים והתוצר למועסק יגדל בשיעור שנתי ממוצע של 5 אחוזים.

2. **ממצאי התחזית**

א. **התוצר המקומי והביקוש המקומי לעובדים**

	1971	1975	% גידול שנתי 1971 - 1975
התוצר המקומי הגולמי (במליוני ל"י)	228	392	14.5
התוצר המקומי למועסק (ב-ל"י)	4175	5575	7.5
הביקוש המקומי לעובדים (באלפים)	54.6	70.3	6.6

ב. מאזן התעסוקה (באלפים)

	1971	1975	% הגידול השנתי 1971-1975
השיכגם לכח העבודה	68.6	89.8	7.0
הצע העובדים	65.2	85.3	7.0
הביקוש המקומי לעובדים	54.6	70.3	6.5
יחרת מועסקים מחוץ לאיזור	10.6	15.0	9.0

ג. ההתפלגות הענפית של התעסוקה המקומית

	1971		1975		
	באלפים	%	באלפים	%	תוספת שנתית ממוצעת (באלפים)
חקלאות	17.5	32	21.1	30	0.9
מלאכה ותעשיה	7.0	13	12.0	17	1.2
בינוי	6.6	12	7.0	10	0.1
מזה מחנות מליסים	(3.2)	(6)	(2.7)	(4)	
שירותים	23.5	43	30.2	43	1.7
סה"כ	54.6	100	70.3	100	3.9

3. סיכום

מדי שנה יגדל הצע העובדים באיזור בכ- 5000 מהם כ-4000 נקלטים באיזור עצמו ובאלף - מחוץ לאיזור, כלומר בישראל וביהודה ושומרון. כ- 44 אחוזים מהנקלטים באיזור יעבדו בשירותים כ- 31 אחוזים - במלאכה ותעשיה, וכ- 23 אחוזים - בחקלאות.

תכנית-אב עזה - שאלות לדיון

1. <u>דילול אוכלוסין</u>

האם יש לתכנן מדיניות פנוי אוכלוסיה, ואם כן, מה יכולים להיות ממדי פינוי זה? מדיניות כזו כרוכה בבלימת הפיתוח באזור, על כל הכרוך בכך. מאידך, מדיניות של פיתוח האזור תהווה גורם מעכב לפינוי האוכלוסיה. לכן, מהו השילוב הרצוי מבחינת קצב פינוי האוכלוסיה וקצב הפיתוח באזור?

2. <u>תכנון המשפחה</u>

לאור הסיכויים האפסיים להצלחה, האם יש מקום לפעול בכיוון עידוד אמצעים לתכנון המשפחה ?

3. <u>פיתוח כלכלי</u>

א. האם לתכנן פיתוח של האזור, ומהו הפער אותו יש להשאיר בין האזור ובין יהודה ושומרון ?

ב. האם תהייבה הגבלות על כניסת עובדים מהשטחים לישראל, למשל, תוספת שנתית של 3,000 - 2,000 עובד ?

ג. האם קיימות מגבלות לתוספות כח אדם למלאכה ותעשיה בתוך הרצועה ?

4. <u>מחנות הפליטים</u>

א. האם פועלים לבישול והוצאת ססו"ת מהרצועה, ולחילופין - האם לאפשר לססו"ת מתן שרותים לפליטים במקומות החדשים אליהם יועברו ?

ב. האם ניתן לבסס את תכנון דילול המחנות על תקציב שנתי נוסף לעבודות ביניי בסך 150 מליון ל"י ? תקציב כזה יאפשר שיקום 3,000 משפחות שהן כ-15,000 נפש בשנה, כך שיושג פתרון כולל לבעיה במשך 5 שנים (החישוב מתבסס על דיור חלוף על רמה באותה במחיר של כ-5,000 ל"י ליחידה, לעומת 1,000 ל"י מחיר יחידת דיור חלוף נוכחית).

5. <u>מוקדי השפעה</u>

האם לבטל את מעמד הבכורה של העיר עזה ע"י בניית מוקד באופן מלאכותי בדרום הרצועה (חן-יונס, למשל) ?

2./..

6. <u>זיקה אדמיניסטרטיבית</u>

האם להמשיך ולקיים הרצועה כיחידה אדמיניסטרטיבית אחת, או לפצלה לתת-אזורים בעלי זיקה למרכזים שונים בישראל ?

7. היקף אמצעים

האם ניתן לתכנן כלל הפעולות על בסיס תוספת של כ-20 מיליון ל"י לשנה בכל אחת מ-5 השנים הקרובות, כאשר 15 מליון ל"י מיועדים לבינוי מחנות חדשים, ו-5 מליון ל"י ישמשו למטרות אחרות ?

10.5.71

תכנית אב לרצועת עזה - יעדים ואמצעים

1. יעדים

א. יש למנוע גידולה של אוכלוסית האיזור בשיעור השנתי הסבעי, ע"י עידוד הגירה מן האיזור וע"י פעולות ממשיות לצמצום הילודה.

ב. יש לנקוט פעולות להעלאת רמת החיים של אוכלוסית האיזור, תוך שמירה על פער קבוע בין רמת החיים ביהודה ושומרון וברצועה.

ג. חיוני לחסל את מחנות הפליטים במחכונתם הנוכחית - הן כסמל והן כמציאות מנוונת.

ד. הרצועה חייבת להפוך חלק אינטגרלי של מדינת ישראל, ע"י קשירה מירבית של הרצועה למדינת ישראל בתחומים שונים.

ה. יש לחתור לקראת פיצולה המינהלי של הרצועה, וקשירת כל איזור משנה למרכז אחר בישראל.

2. אמצעים

א. האוכלוסיה

1) הקפאת האוכלוסיה בהיקפה הנוכחי מחייב צמצום שיעור הילודה מחד, לעידוד הגירה מהאיזור מאידך. בין שני האמצעים קיים יחס של חלופה. אם מניחים כי ניתן להוריד את שיעור הילודה השנתי ב-1% יהיה צורך בהגירה נטו מהאיזור בהיקף ש ל כ-8,000 נפש על מנת לקיים אוכלוסיה קבועה. אם, לעומת זאת, מניחים כי ניתן להוריד את שיעור הילודה השנתי ב-½% בלבד, יהיה צורך בהגירה נטו מהאיזור בהיקף של כ-10,000 נפש.

2) יעד ההגירה העיקרי יהיה איזור יהודה ושומרון. עידוד ההגירה יעשה ע"י:

- קיום מער ברמת החיים בין שני האיזורים.
- מתן תעסוקה לעזתים ביהודה ושמרון.

2./..

- מתן לכוח קדימה למבקשי תעסוקה בישראל דרך יהודה ושומרון.
- הצעת דיור וחנאי קליטה נוחים למי שעובר ליהודה ושומרון, לרבות יזום מרכזים מיוחדים לכך.

3. מניעת נדידה של ברואים אל מרכזי האוכלוסיה ברצועה.

ב. <u>הפיתוח הכלכלי והעלאת רמת החיים</u>

1) יזום מקורות תעסוקה באיזור ע"י הממשל הצבאי בנושאי תשתית וביניוי, ומתן עידוד ליצרת מקורות תעסוקה בנושאים אחרים.

2) מתן אפשרויות לעבודה בישראל בקתאם לחנאי השוק וללא הגבלה מינהלית למעט שיקולים בטחוניים, או לחילופין - עפ"י מכסות קבועות באופן מינהלי.

3) הרחבה ושיפור של שירותים ציבוריים.

ג. <u>מחנות הפליטים</u>

1) פיצול מחנות הפליטים למסגרות של 8-10 אלפים תושבים כ"א, והעברת תושבים לישובים חדשים או לשכונות חדשות הסמוכות לישובים קיימים.

2) המשך קיום הזיקה בין הפליטים ושרותי אונר"א או יצירת זיקה לשירותים ממלכתיים שיסופקו ע"י הממשל הישראלי. הפסקת שרותי אונ"רא ברצועה ומשכתם ביהודה ושומרון עשויה לסייע בעידוד מעבר פליטים עזתיים ליהודה ושומרון.

3) הקמת יחידות דיור במחכונה ובסיב עכשווים או במחכונת יקרה יותר ובעלת אופי קבוע יותר.

ד. <u>קשרי גומלין עם ישראל</u>

1) קשירה מלאה של מערכות תשתית - כבישים, מים, חשמל, טלקומוניקציה וכו'.

2) המשך תעסוקת עזתיים בישראל עפ"י שיקולים שהוזכרו בסעיפים א/2 ו-ב/2 לעיל.

3) עידוד השקעות ישראליות באיזור על פי נוהל ההשקעות הקיים.

4) יזום ועידוד מעבר ידע באמצעות פעולות ישירות -(הכשרה מקצועית, הדרכה חקלאית, עיצוב המוצר וכו'), ובאמצעים אחרים(חיווך בין יזמים ובדומה).

5) המשך מסחר חופשי במוצרים תעשייתיים וסיוע באירגון השיווק של מוצרי האיזור בישראל וביהודה ושומרון.

6) נקיטת צעדים שיאפשרו מסחר חופשי במוצרים חקלאיים בין האיזור/ xxx וישראל.

7) עידוד מסירת עבודות בקבלנות-משנה.

8) עידוד יצוא שירותים לישראל - שירותי מוסכים, תקונים שונים וכו'- ע"י הקמת מרכזי שירותים.

ה. <u>אירגון ותחוקה</u>

1) חיזוק משקלם של הרשויות המקומיות, יעול השירותים המוניציפליים וביסוס מקורות המימון של הרשויות המקומיות.

2) שינויים בתחוקה הפיסקלית של מנת להגדיל את המימון של פעולות הממשל ממקורות מקומיים.

3) ניהול מדיניות שכר לשמירת מעמדם המועדף של עובדי הממשל.

58.8	63.9	197.5	1952
63.4	68.6	204.9	1941
68.3	73.5	213.8	1942
73.4	78.6	221.6	1943
79.5	84.1	230.5	1944
84.8	89.8	239.7	1945

٤٪-2 - ٢٠٠٨ سنة في ٨٪-2 ٠٠٠ على فترة ٠٠٠٠٠٠٠٠ .3

٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠	٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠
٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠	٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠
٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠	٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠

٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠

۵۸.۷	(۱۹۲۵)	۳۶۵	۵۱۵	۱۹۳۱
۵۶.۲	(۱۹۵۵)	۳۸۵۵	۲۶۳	۱۹۶۲
۶۲.۱	(ماکرو)	۷۵۳۶	۹۹۱	۱۹۶۳
۶۹.۱	(ماکرو)	۱۹۲۷	۳۳۲	۱۹۶۷
۶۸.۶ — ۶۹.۸	(ماکرو)	۱۹۶۵	۳۶۶	۱۹۶۶

(۹) مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات تحریر کیجئے۔

(i) مندرجہ ذیل میں سے کون سا سال لیپ کا سال ہے؟ ۱۹۰۰ ، ۱۹۰۴ ، ۱۹۰۶ ، ۱۹۰۸

(ii) مندرجہ ذیل میں سے کون سا سال لیپ کا سال نہیں ہے؟ ۱۹۰۰ ، ۱۹۰۴ ، ۱۹۰۶ ، ۱۹۰۸

(iii) مندرجہ ذیل میں سے کون سا سال لیپ کا سال ہے؟ ۱۹۰۰ ، ۱۹۰۴ ، ۱۹۰۶ ، ۱۹۰۸

(iv) مندرجہ ذیل میں سے کون سا سال لیپ کا سال نہیں ہے؟ ۱۹۰۰ ، ۱۹۰۴ ، ۱۹۰۶ ، ۱۹۰۸

(v) مندرجہ ذیل میں سے کون سا سال لیپ کا سال ہے؟ ۱۹۰۰ ، ۱۹۰۴ ، ۱۹۰۶ ، ۱۹۰۸

1973	1974	1975	% שינוי
29	32	37	הכנסות
14	14	13	עלות המכר
8	11	9	רווח
46	43	46	הוצאות

1973	1974	1975	1976
5.3	6.6	9.0	8.4
2.1	1.3	4.7	3.1
3.2	5.3	4.3	5.3

ס.ב

ע.ע

אחידון

3.5.71

קורי יסוד לרצועת עזה

1. מטרת מסמך זה להתוות את מגמות היסוד לתכנית-האב לטווח ארוך לרצועת עזה. המסמך מציע עקרונות, ובמידת הצורך - גם האלטרנטיבות האפשריות.

2. **הרצועה - חלק מישראל**

- הנחת היסוד היא שהרצועה חייבת להפוך לחלק אינטגרלי של מדינת ישראל. לאור הנחה זו מתחייבים ו -

א. קשירת מירבית של הרצועה לישראל בתחומים השונים.

ב. דילול מירבי של עודף אוכלוסית הפליטים, לכל תהוות מוקד אירידנטי.

- הבסוי המעשי העקרי למדיניות של קשירת הרצועה הוא בתחום התשתית - קשירה מלאה של מערכות כבישים, מים, ביוב, טלקומוניקציה, חשמל וכו'.

3. **הנתונים הדמוגרפיים**

- כשאיפה, בשעדל לצמצם את אוכלוסיה הרצועה.

- התנאי לכך - עידוד הגירה בסמרים משמיים ליהודה ושומרון, ופעולות משמיות בתחום תכנון המשפחה ומיקוח על הילודה. פעולות אלה חכוונות בסיוחד לשנר עצב הגידול הנוכחי של האוכלוסיה, שהוא קרוב ל-3% גידול שנתי.

- מגמה זו עומדת בסתירה לסכנה שבמדיניות זו אשר דורשת זמן רב למימוש, ובשקביל תיצור לחצים העלולים להשפיע לרעה על מצב הבטחון.

4. **עידוד והגירה**

- עידוד ההגירה יושג ע"י יצירת מוסיבציות חיוביות כלכליות ביהודה ושומרון ו -

א. יצירת ניקוש לידים עובדות ביהודה ושומרון, כולל - כבסיס לעבודה בישראל.

ב. קיום פער ברמת ההכנסה היומית הממוצעת של עובד ברצועה לעומת עובד ביהודה ושומרון ובישראל.

ג. הצעת דיור ותנאי קליטה מפתים למי שעובר ליהודה ושומרון.

יוסי אחיקן, תל-אביב: שיר
בין ערבים
פרנקל

5. **<u>תפיסת הכלכלי באזור</u>**

א. **העקרונות דלעיל שחייבים הגבלה מכרעת של שיפוח כלכלת הרצועה, כאשר האפשרויות הן מכוונים הבאים :-**

1) ראייתה כאזור כפרי-חקלאי גרידא. כלומר, המשך המצב הקיים, תוך כוון חקלאות הרצועה כך, שתהא חקלאות משלימה לזו שבישראל או מקור ליצוא חקלאי. תכנית זו איננה נותנת כל פיתוח יזום ומחיר כל רמת החיים.

2) ראייתה כאזור בפרי-חקלאי שיש בו גם מעט מובהל, תעוש כזה ישים דגש בעיקר על מוצרי לוואי חקלאיים (בתי חרושת לשמורים, בתי אריזה וכו'). גם בראייה זו יש שכוי מוגבל מאד לקידום רמת החיים ברצועה.

ב. מול גישה זו עומדת, כמובן, האפשרות לקבוע לרצועה ייעוד של אזור עירוני-תעשייתי, שהוא אולי התנאי היחיד להביא לשתרון <u>מהיר</u> לבעיות :-

1) תעסוקה במקום.

2) העלאה ברמת החיים.

3) שגוי דמותו של מחנה הפליטים.

6. **<u>מחנות הפליטים</u>**

א. לפי כל הגישות האפשריות חיוני לחסל את מחנות הפליטים במתכונתם הנוכחית - הן כטכל והן כמציאות פגונגת.

ב. מחנות הפליטים - בטיוחד 4 מחנות-העגק - חייבים דילול רציני בטגמה להעמידם על מחנות פאיגם גדולים ט- 10-8 אלף נפש. דילול זה יעמה כחלק מטרכת צעדים במחוגיים.

ג. בעת דילול המחנות קיימות האפשרויות המתקבלות מטילוב התכים הבאים :-

1) חתך השירותים - המשך מתן שירותים ע"י טס"מ לעומת מתן שרותים מטלכתיים חדשים.

2) חתך האיכות - הקמת יחידות דיור במתכונת דיור-קבע יקר יחסית לעומת המתכונת הנוכחית.

3) חתך המיזוג - התבטטות על המחנות הקיימים לעומת בניה חדשה באזורים אחרים, בין בצמוד לישובים קיימים ובין כבניית של ישובים חדשים לחלוטין.

- האפשרויות איגן מוציאות זו את זו אלא ניתן לבצע כמה מהן בטעגיל.

7. <u>הארגון האדמיניסטרטיבי</u>

א. מבקרת ראות חילובה וקשירתה של הרצועה לישראל, רצויה גם קשירה אדמיניסטרטיבית, אשר תושג ע"י פיצול הרצועה למספר אזורים גאוגרפיים כאשר כל אזור משנה כזה קשור במישרין למרכז בישראל (אשקלון, באר שבע וכו').

ב. לעומת גישה זו, קיימת האפשרות לראות את האזור כחבל ארץ אחד השקול שדומיו מרכז אדמיניסטרטיבי אחד בתוך האזור. הסדר זה יקל, כמובן, את התכנון המרכזי והביצוע של מכניזמי הפיתוח השונים. מאידך - יסייע הסדר זה להשגת קירבת המגוון והאופטימי של הרצועה.

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

ת"א, אייר תשל"א
26 אפריל 1971

הקריה,

מס' 1191/גמ

ט ו ר ו

מנקי אזור רמוכה עזה וצבון סיני
סר בדרון לוב - כשאר הנפשות
ד"ר פנחס זרטסן - שהב"ט
סר עקיבא לנדאו - מנכ"ל המקשרת
סר אורי בן אפרים - מנכ"ל התנועות
סר שלמה ב.ד - כפרד משרד הנפשים
סר הגירוק - מנכ"ל יפעבים
רס"ן יואב ביא-כהן
סר מרדכי זר - כהן

חמורה! העתק בדוח מבצע - אב לפעולה עזה

1. בתאריך 25 אפר' 71, התקיימה פגישת צה"ל המנהלים, בנושא לתקיט צורת תיכנון מבצעי-אם לפעולה עזה.

2. נושא הדיון - הקמת צורת תכנון מבצעי-אם לפיעולת הרחבה.

3. מטרת פגישת הסביר אם הדרך והצורך להקמת צורת התכנון המדוברת על סמויו של ד"ר פנחס זרטסן (סיכום; צורת הפורום).

4. להלן סיכום הדיון : -

א. צורת התכנון ו על ידי ד שורר הרחבת עזה רצון סיני ויהבוס על מטרד מפורטים של מבצעים מרכזיים ועל מבנהון המטה"כ הנדרשת. קיי הצורך, בנושאים טיכנולוגיים וטכניים יבחנו בחדרי מיבחנון.

ב. צורת זה יבטיח בעצם הדרך גם יחידות תיבחנו בתרחיש המדבים ובדיוק הרחון יי איזון ויכולי מליחון מיבחנו בלבים : -

(1) כלב רשון - התארגנות הצוות בסקיזל עם אבנים ומיטוב הנהיגה היבוא לעבודת הצוות.

(2) שלב בני - ביצוע פעולות-מבחנון והשלמת בקיאות בת-4 הדר יס.

ד. הדגש יהיה על ביצוע פעולות בכל נושא על מנת למצוד האחיה מיטבית בהתקדם ו מהכלי.

ה. יו"ר הצוות יהי עם כתיבת הוראות ופעדו תון בנוסף יו"ר הצוות המדגים והמביאים לקבלת תמונה ויטיה בעולה.

צבורת בלבר - סגן
ד מ ו ל ו ג י ה

קווי יסוד לרצועת עזה

1. מטרת מסמך זה להתוות את מגמות היסוד לתכנית-האב לרצועת עזה. המסמך מציע עקרונות ובסיסי הצורך גם האלטרנטיבות האפשריות.

2. **הרצועה - חלק מישראל**

- הנחת היסוד היא שהרצועה תיבת להפוך לחלק אינטגרלי של מדינת ישראל. לאור הנחה זו מתחייבים :-

א. קשירה מירבית של הרצועה לישראל בתחומים הבאים

ב. דילול מירבי של עודף אוכלוסית הפליטים, לבל תהווה מוקד אירידנטי.

- הבסיס העקרי לקשירת הרצועה הוא בתחום התשתית - קשירה מלאה של מערכות כבישים, מים, ביוב, טלקומוניקציה וחשמל וכו'.

3. **הנתונים הדמוגרפיים**

- בשאיפה, נשתדל לצמצם את אוכלוסית הקבע ברצועה ולהעמידה על מספר הקרוב ביותר לאוכלוסיה שאיבה נמצאת על הפליטים כיום (כ-150 - 120 אלף).

- התנאי לכך, עידוד הגירה בממדים מספיים ליהודה ושומרון, ופעולות מספיות בתחום תכנון המשפחה ופיקוח על הילודה. פעולות אלה חשובות במיוחד לאור קצב הגידול הגבוהי של האוכלוסיה, שהוא 4% גידול שנתי.

4. **עידוד ההגירה**

- עידוד ההגירה יוטג ע"י יצירת מוטיבציות חיוביות כלכליות ביהודה ושומרון : -

א. יצירת ביקוש לידים עובדות ביהודה ושומרון לעומת חוסר תעסוקה יחסי ברצועה (יצירת מקורות תעסוקה חדשים ברצועה בשיעור גמוך מן הגידול).

ב. קיום פער ברמת ההכנסה הריאלית המצופעת של עובד ברצועה לעומת עובד ביהודה ושומרון וביישראל.

ג. הצעת דיור ותגאי קליטה טפתים למי שעובר ליהודה ושומרון.

5. <u>הפיתוח הכלכלי באזור</u>

א. העקרונות דלפיל מחייבים הגבלה מכוונת של פיתוח כלכלת הרצועה, כאשר האפשרויות הן : -

1. ראייתה כאזור כפרי-חקלאי גרידא. כלומר, המשך המצב הקיים, תוך כיוון חקלאי הרצועה כך שתהא חקלאות משלימה לזו שבישראל או מקור ליצוא חקלאי.

2. ראייתה כאזור כפרי-חקלאי שיש בו גם תעוש מוגבל, תעוש כזה ישים דגש בעיקר על מוצרי לוויי חקלאיים (בתי חרושת לשמורים, בתי אריזה וכו'

ב. מול גישה זו עומדת, כמובן, האפשרות לקבוע לרצועה ייעוד של אזור עירוני-תעשייתי, שהוא אולי התגאי היחיד להביא לפתרון <u>מהיר</u> לבעיות : -

1. תעסוקה במקום

2. העלאה ברמת החיים.

6. <u>מחנות הפליטים</u>

א. לפי כל הגישות האפשריות חיוני לחסל את מחנות הפליטים במתכונתם הנוכחית - הן כסמל והן כמציאות מגונה. אף על פי כן, תוכתב כל תכנית בהתאם לעקרונות שיקבעו לגבי השאלה - כמה פליטים יקלטו בתוך הרצועה גופה.

ב. מחנות הפליטים - במיוחד 4 מחנות-העבק - חייבים דילול רציני במגמה להעמיד על מחנות שאיבם גדולים מ 8-10 אלף נפש. דילול זה יעשה כחלק מספרכת צעדים במחוגיים.

ג. בעת ביצוע דילול המחנות קיימות האפשרויות הבאות : -

(1) להעביר התושבים לישובים חדשים או כשכונות לישובים חדשים שלא במסגרת אונר"א. ישובים אלה יכולים להיות קשורים למערך מרוחים של מחנה פליטים קיים או לשרותים ממלכתיים חדשים.

(2) להקים מחנות פליטים חדשים קטנים ובלתי צפופים, באחריות מלאה של אונר"א.

(3) להקים יחידות דיור במתכונת העכשווית (כמובן עם מספיק מרווח התרחבות לכל יחידת דיור).

(4) להקים יחידות דיור במתכונת יותר יקרה ויותר קבועה, שיש בה האלמנט של פתרון סופי לפליט.

7. <u>הארגון האדמיניסטרטיבי</u>

א. מנקודת ראות שילובה וקשירתה של הרצועה לישראל, רצויה גם קשירת אדמיניסטרטיבית אשר תושג ע"י פיצול הרצועה למספר אזורים גאוגרפיים כאשר כל אזור משנה כזה קשור במישרין למרכז בישראל (אשקלון, באר שבע וכו').

ב. לעומת גישה זו, קיימת האפשרות לראות האזור כחבל ארץ אחד המקבל שרותיו ממרכז אדמיניסטרטיבי אחד בתוך האזור. הסדר זה יקל כמובן את התכנון המרכזי והביצוע על תכניות הפיתוח השונות. מאידך - יטייע הסדר זה להמשך קיומה המגובש והאוטנטי של הרצועה.

אהרון
שר הבטחון

סופי מיוחד

ל י ו מ ן - 17.4.71

1. פגישה בבית שר הבטחון, וביזמתו. משתתפים - שר הבטחון, יצחק פונדק ושלמה גזית.

2. <u>פותח שר הבטחון</u> - צריך לגשת לגיבוש תכנית כוללת לפתרון פליטי הרצועה. והשאלה היא - גיבוש תכנית אב (Moster plan) ולא תכנית עבודה ~~עבודה~~ מפורטת (Pilot plan) - מה האמצעים הדרושים, באיזו שיטה נפעל, באיזה קצב ושלבים?

3. האם אנו צריכים להכניס 50 מליון קוב מים לרצועה? האם הולכים לבניית כפרים ועיירות עבורם?

4. כאשר מדובר בעניין התעסוקה - הדגש צריך להיות בקונטקסט כלל ארצי. וכמובן, אם זה יביא ליציאתם אל מחוץ לרצועה - מה טוב. אולם בעיקר - <u>אינני</u> בונה על יציאה המונית מתוך הרצועה.

5. הדגש בפתרון שלנו איננו בכוון של תוספת חקלאים. סה"כ אנו סובלים מעודף תוצרת חקלאית. אף על פי כן, יש לרצועה יתרון יחסי באקלימה המאפשר גידולים עונתיים של ירקות ליצוא. וגידולים אלה יש בהם תעסוקה להרבה ידים עובדות. והערבים בעזה אינם פוחדים עדיין מעובדת ידים ומכיפוף גו.

6. כיצד נטפל בתכנון זה? אפשר להקים צוות מדענים אוניברסיטאים שיעבוד שנתיים, ובעקבותיו יביא צוות שני שיבטל כל מה שעשה הצוות הראשון, וחוזר חלילה. צריך שיהיה צוות מעשי במסגרת המימשל, ואפילו יהיו המלצותיו פחות טובות, כביכול.

7. אסור גם לסמוך על המשרדים שיעשו המלאכה בעצמם. [redacted]

8. צריך יהיה לבנות להם דיור, אך חלילה לא וילות.

9. <u>שלמה גזית</u> - לפי יזמת פונדק אנו בתהליך של הקמת צוות תכנון בדיוק למטרה זו. סכמנו עם סיקו שיהא מרכז הצוות והוא קיבל זאת על עצמו. תחתיו יהיו מספר בציגי משרדים עקריים.

/

2./...

סופי מיוחד

10. אנו כבר קיימנו מספר פגישות ראשוניות, ומסתמנות מספר שאלות יסוד שבצטרך לקבל עליהם תשובות, לצורך הבחירת הצוות בעבודתו.
לדוגמה - האם אנו רוצים לקלוט הפליטים בתוך הרצועה. לדעתי - צריך לעשות הכל שישארו מינימום פליטים בפנים לטווח ארוך. לזה, כמובן, משמעות על מהות התעסוקה שניתן להם, כמות השיכונים שנספק וכו'.

11. פונדק - הכנת תכנית תיקח לפחות 3 חודשים. צריך ביתיים לאתר מייד מקום לקליטת 400 - 300 משפחות מחוץ למחנות, ולהכין תשתית במקום (כבישים, חשמל, מים לקראת בניית היחידות).

12. אם לא להקים דירות יפות יותר - לפחות דלילות יותר, כך שכל אחד יוכל להתרחב ולהוסיף לעצמו משק עזר, אולי.

13. שר הבטחון - אל תרחיקו מדי מן המחנה הקיים. צריך שיוכלו להמשיך ללמוד באותו בי להיבות מאותן תחנות חלוקה וכו'.

14. שלמה גזית - שמא זו הזדמנות לשוב ולבחון את הוצאת אונר"א, לפחות ממספר תחומי פעילות? לדוגמה - להעביר את כל נושא החינוך לידינו?

15. שר הבטחון - איני שש לכך, מן הבחינה הבטחונית טרם הגענו ברצועה לנורמליזצ ולשקט יחסי. וכל הצעדים הללו יהיו כרוכים בלא מעט משברים. איני מחפש חכוכים נוספים. להיפך - כדאי שסס"ת תהיה לצדנו.

16. לסיכום - אני מחכה למצע שלכם בקרוב לדיון בנושא.

15.4.71

תכנית אב לרצועת עזה - הנחות יסוד

1. מטרת מסמך זה להציג את האלטרנטיבות בבנית תכנית אב לרצועת עזה, כאשר ההתיחסות לאזור היא כחלק אינטגרלי של מדינת ישראל בעל נחונים ספיציפיים.

2. מבנה האזור מבחינה אדמיניסטרטיבית

א. פיצול האזור לאזורים גיאוגרפיים כאשר אזורי המשנה ישתייכו לאזורים שונים בישראל: אשקלון, באר שבע. פיצול זה שובר את גיבוש רצועת עזה כגוש אחד על כל הכרוך בכך.
החסרון - עקב הפיצול יהיה קשה לתכנן ולבצע באופן מרכזי.

ב. ראיית האזור כחבל ארץ אחד המקבל את כל השרותים באמצעות מרכז אדמיניסטרטיבי אחד.
החסרון - המשך גיבוש האזור כיחידה אחת.

3. פתוח האזור

א. אזור כפרי-חקלאי כלומר, המשך המצב הקיים וניתן לכוון את החקלאות כך שהאזור יהיה עודף חקלאי לישראל או מקור ליצוא חקלאי.

ב. אזור כפרי-חקלאי וחיעוש מוגבל. בחיעוש זה הכוונה לתעשית לואי של חקלאות, כמו בחי אריזה וכדומה.

ג. אזור עירוני-תעשייתי. יתרונו אפשרות זו היא בהעלאה של רמת החיים.

✓ 4. תשתית

אינטגרציה מושלמת עם מדינת ישראל, בתכנון ובביצוע.

✓ 5. אוכלוסיה

א. העמדת האוכלוסיה על גודל מסוים ע"י :
1) פקוח על הילודה
2) יצירת הגירה ליהודה ושומרון - ראה סעיף...8.

ב. מסיבה מעשית להחיחס לקצב גידול אוכלוסיה שנתי של 4%.

✓ 6. מקורות חעסוקה

א. יצירת מקורות חעסוקה בשעור נמוך מגידול כח העבודה וע"י כך עידוד הגירה מחוץ לאזור.

ב. יצירת מקורות חעסוקה מספיקים.

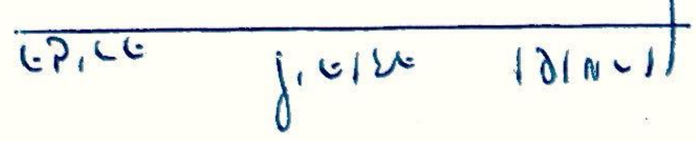
✓ 7. מחנות פליטים

הריסח מחנות הפליטים הקיימים כשכונות עוני וכסמל ע"י :

א. פחוח המחנות הקיימים ע"י סלילת דרכים ודילול החושבים - תנאי החיים במחנה כמעט ואינם משחנים ונשאר הדימוי, עם זאת, זו אפשרות זולה.

ב. מחן אפשרות לבניה על שטח אדמה מטפיק וחוך שמירה על רמה מינימלית של תנאים, והתקנת מערכות מים, חשמל, וביוב.

2/.

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקריה, י"ד ניסן תש"ל
20 אפריל 1970

סודי

גמ/1004

אל: _____

הנדון: <u>תכנית רב-שנתית לשטחים המוחזקים</u>

1. בסיומה של השנה השלישית לפעולותינו בתחום האזרחי בשטחים המוחזקים נראה לנו כרצוי לגבש תכנית ארוכת טווח יותר, אשר תהווה בסיס להמשך עבודתנו בתחום האזרחי בשטחים, ולאורה יגובשו התכניות והתקציבים השנתיים.

2. <u>הכוונה</u> : תכנון כלכלי רב-שנתי ליהודה ושומרון ורצועת עזה לשנים 1971 - 1975 כולל, ואשר יתבסס על נתונים לשנים 1968 ו-1969, תוך התחשבות במגמות המסתמנות בשנת 1970.

3. כללית, יבוצע התכנון בשלושה שלבים עיקריים : -

א. תחזית מקרו-כלכלית.

ב. תכנון ענפי.

ג. אינטגרציה של התכנון והתחזית המקרו-כלכלית הכללית.

4. כצעד ראשון בתכנון חיוני לגבש את מערכת הנחות היסוד לתכנון, ולסכם את השיטה הכללית לביצוע התכנון.

5. דיון בנושא (סעיף 4) יתקיים בישיבת ועדת המנכ"לים לשטחים המוחזקים, ביום ה' 14.5.70, שעה 17.30 במטרד הבטחון.

6. <u>מצ"ב</u>

א. <u>נספח א'</u> - "הנחות יסוד". מצע זה הוכן ביחידת תאום הפעולה בשטחים במטרד הבטחון ע"י מר יעקב ליפשיץ, על בסיס דיונים פנימיים, כולל עם מפקדי האזורים והיועץ הכלכלי למערכת הבטחון.

ב. <u>נספח ב'</u> - "הצעה לשיטת הביצוע". גם מצע זה הוכן כנ"ל.

7. נבקש התחפותכם.

שלמה גזית - תת אלוף

סודי

נספח ג'

חלק 1 - הנחות יסוד

1. לא יחול שינוי בסטטוס החוקי של השטחים המוחזקים, וממשלת ישראל תמשיך לראות עצמה כממשלה יחידה בשטח. בתוקף זה תדאג הממשלה לקיום רמת חיים סבירה ולמתן תעסוקה ללא הבחנה בין פליטים ושאינם פליטים.

2. תימשכנה בעיות הבטחון השוטף בחומרתן העכשווית, הן לאורך קווי הפסקת האש, והן בתוך השטחים פנימה. עם זאת, צפויה החמרה במצב הבטחון לאורך קו הגבול שלנו עם לבנון.

3. מיתוף הפעולה של האוכלוסיה המקומית בנושאים כלכליים-אזרחיים יישאר לפחות ברמתו הנוכחית. נחתור להרחיבו ע"י מדיניות פיתוח באמצעות שותפויות וקבלנויות-משנה בחקלאות, במלאכה ובתעשיה, בקווי תחבורה ותובלה וכו'.

4. תימשכנה האחזויות והתנחלויות בשטחים, אך תוך ניתול מינימלי של התושבים מאדמותיהם ותוך השפעה מזעריה על כלכלת האזורים.

5. היקף ההגירה של תושבי השטחים אל מחוץ לשטחים המוחזקים ע"י צה"ל יישאר קטן ובלתי משמעותי.

6. חינקט פעולה במגמה להביא לפתרון הבעיות החומריות של הפליטים שבשטחנו ע"י דילול מחנות הפליטים ברצועה ועידוד מעבר פליטים ליהודה ושומרון על משפחותיהם. האמצעים יהיו מתן תעסוקה מלאה ובשכר נאות לפליטים ולבני משפחותיהם, וחתירה לשינוי דמותו וצביונו של מחנה הפליטים, לרבות בניית דיור חדש לפי הצורך.

7. "הקו הירוק" ימשיך להיות פתוח למעבר סחורות, שרותים וגורמי יצור - חלקם בצורה מבוקרת וחלקם באופן חופשי.

8. הגשרים על הירדן יישארו פתוחים למסחר ולמבקרים. עם זאת, סביר כי כתוצאה מצרכים בטחוניים, תלך חשיבותם הכלכלית של הגשרים ותפחת.

9. תימשך המגמה ונפעל לשילוב כלכלי בין המשק הישראלי לבין משק השטחים. כמו-כן נראה את השטחים ויסראל כאחד לצורך תכנון ופיתוח תשתית.

10. נחתור לרציונליזציה ויעול בכל תחומי החיים הכלכליים בשטחים המוחזקים במגמה לחסון במשאבים טבעיים ובכח אדם מקצועי.

11. נדאג להרחבת רמת השרותים בהתאם לצרכי הגידול הטבעי, ולשיפורם במגמה לצמצם הפער בינם לבין השרותים הנהוגים בישראל. היקף המימון הממשלי של פעולות אלו יהיה מוגבל ע"י הגידול בהכנסות ממסים שייגבו בשטחים עצמם.

12. יינקטו צעדים ליעול ולהעמקת גביית המסים מתושבי השטחים במגמה להגדיל את החלק היחסי בתקציב השטחים הממומן ע"י הכנסות מקומיות. במסגרת זו ייבחנו שינויים אפשריים בתחיקה הפיסקלית הנוהגת בשטחים.

13. השתתפות ממשלת ישראל בתקציב השטחים תשאר קבועה פחות או יותר. צד ההוצאות בתקציב יגדל בהתאם לגידול בהכנסות המקומיות ובהכנסות קרן הניכויים מעובדים בישראל. התקציב הרגיל יגדל בהתאם לצרכים הטבעיים, ובכלל זה העלאות שכר לעובדי ממשל מקומיים. הגידול בתקציב הפיתוח יהיה מוגבל ע"י העודף שיישאר מתוספת ההכנסות המקומיות והכנסות הקרן אחרי הגדלת התקציב הרגיל.

14. יש להביא בחשבון ולתכנן אפשרות של ביטול מעמדו של הדינר כהילך חוקי ביהודה ושומרון.

15. ניזום בחירות לרשויות המקומיות ונעודד מגמה של ניהול עצמי במיסור קהילתי-מוניציפלי, אך לא מעבר לזה.

חלק 2 - פרוט ההנחות

1. **אוכלוסיה**

חוכן תחזית לגבי גודל האוכלוסיה לפי אזור ולפי קבוצות גיל ומין. התחזית תצא מן ההנחות הבאות : -

א. סיעורי הריבוי הטבעי - כמו בתחזית האוכלוסיה לשנת 1985 (עם זאת יש לגשת לתכנון והפעלת מערכות ל"תכנון המשפחה" בשטחים).

ב. "עליה" ליהודה ושומרון מחוץ לשטחים המוחזקים בהיקף של 4,500 נפש בשנת התכנון הראשונה, שתלך ותפחת מדי שנה בשיעור של 20 אחוזים.

ג. הגירה מרצועת עזה אל מחוץ לשטחים בהיקף של 2,500 לשנה.

2. **הגירה פנימית מהרצועה ליהודה ושומרון**

המגמה היא לדלל האוכלוסיה ברצועה ע"י עידוד מעבר תושבים ליהודה ושומרון. צורת העידוד למעבר תהיה בעיקר ע"י יצירת הבדלים ברמת הפעילות הכלכלית באזורים, באופן שיקנה ליהודה ושומרון כח משיכה לגבי עזתים, וכן - ע"י יצירת תנאים מקילים למעבר עובדים וקליטתם. מוצע להניח שבכל אחת משלוש שנות התכנון יעברו בממוצע 5,000 - 10 אלף עובדים, מחציתם יעברו עם משפחותיהם. בתוצאה יעברו בתקופת התכנון 30-60 אלף תושבים מן הרצועה ליהודה ושומרון.

3. **כיווני הפיתוח בתוך האזורים**

א. **יהודה ושומרון**

(1) ההנחה הבסיסית היא, שככל שהאזורים קרובים יותר לישראל רמת התעסוקה וההכנסות תעלה באופן טבעי, ועל כן הפיתוח היזום צריך להיות מכוון לשיפורים ברמת השרותים. ככל שהאזורים מרוחקים מישראל יתרונם היחסי בעבודה זולה בולט יותר, ועל כן הפיתוח היזום יהיה מכוון לניצול היתרון היחסי ע"י יצירת מקורות תעסוקה יצרניים.

(2) כחלק מהפעולות לקליטת עזתים ביהודה ושומרון, יש להעדיף פיתוח בערים הסמוכות ל"קו הירוק", בשולי הבניה והשרותים.

(3) יש למצוא איזון מתאים בין הרצון להחליש את משקלה הפוליטי-כלכלי של שכם ובין פוטנציאל הפיתוח הטבעי הקיים בה. יש לפעול לפיתוח תעשייתי באזור חברון, הן מתוך מגמה לחזק משקלה של חברון, והן כסיוע לתהליך הטבעי של מעבר מחקלאות לתעשיה.

ב. **רצועת עזה וצפון סיני**

(1) ככלל, מדיניות הפיתוח הכלכלי שלנו ברצועה תהיה מונחית ע"י הכונה הבסיסית ליצור מוטיבציה כלכלית חיובית, לחפש עבודה, ובשלב שני לעבור עם המשפחה ליהודה ושומרון. אי-לכך, פיתוח מקורות תעסוקה יצרניים ע"י השקעות הון במקום יהיה בהיקף מוגבל בלבד, במיוחד בתעשיה ובמלאכה. בחקלאות המגמה תהיה מעבר לגידולי יצוא המתאימים לרצועת החוף, תוך התחשבות במגבלת הקרקע והמים.

(2) במחנות הפליטים ייעשו פעולות הדרגתיות לשיפור תנאי הדיור והתנאים הסביבתיים. בתחום תנאי הדיור המטרה תהיה התקנת ברזי מים לכל משפחה ויצירת אפשרויות התקנת בתי-שימוש לכל משפחה. בתחום התנאים הסביבתיים עיקר המאמץ בתקופת התכנון יוקדש לסלילת כבישים פנימיים.

(3) הבדואים בצפון סיני יהוו קטגוריה נפרדת במסגרת התכנון. תעובד תכנית לפיתוח ויצירת מקורות הכנסה לבדואים במקום מושבם, על מנת למנוע נדידתם אל מרכזי האוכלוסיה ברצועת עזה.

(4) תעובד תכנית לפיתוח ימת ברדוויל.

4. <u>רמת החיים</u>

המגמה היא להביא להעלאת רמת החיים, במונחים של הכנסה לנפש. מיחסי הגומלין והקרבה שבין המשק הישראלי והשטחים, מתבקש ענין בקיום קצב גידול של ההכנסה לנפש שיהיה גבוה מזה שהיה קיים בשטחים לפני המלחמה, ומזה הקיים בארצות ערב השכנות. כמו-כן יש צורך להביא באופן הדרגתי לצמצום הפער שבין רמת ההכנסה לנפש בקרב ערביי ישראל ותושבי השטחים. לנוכח האמור לעיל מוצע להניח קצב גידול מינימלי של ההכנסה לנפש בשיעור של 4-5 אחוזים לשנה בכ"א משנות התכנון. קצב הגידול הנ"ל יהיה גבוה יותר ביהודה ושומרון מאשר ברצועת עזה, מתוך המגמה הבסיסית של יצירת מוטיבציה כלכלית למעבר מהרצועה ליהודה ושומרון.

5. <u>תעסוקה</u>

שיעור ההשתתפות בכח העבודה יגדל, אך בתקופת התכנון עדיין לא יגיע לשיעור הקיים כיום בקרב ערביי ישראל. המועסקים יהוו תוך זמן קצר כ-93 אחוזים מכל כח העבודה. להרחבת מעגל השייכים לכח העבודה תחרום פעילות של הכשרה מקצועית. התעסוקה היזומה תצומצם בשני האזורים, ביהודה ושומרון בקצב מהיר יותר, עד כדי ביטולה המוחלט עוד בתקופת התכנון.

6. <u>יחסי הגומלין הכלכליים בין ישראל והשטחים</u>

א. <u>מעבר גורמי יצור</u>

(1) <u>עבודה</u> - יהיה מעבר של עובדים מהשטחים לישראל, בהתאם לצרכי המשק הישראלי, שיוגבל ע"י שיקולים בטחוניים בלבד. היקף תעסוקת תושבי השטחים בישראל יתקבל כשארית אחרי ניכוי התוספת לתעסוקה הטבעית בשטחים עצמם מכלל תוספת המועסקים. תנאי השכר של העובדים בישראל יהיו כפי שנהוג כיום. העובדים בישראל, ככלל, לא יורשו להתגורר בישראל, ועיקר הוצאותיהם ייעשו בשטחים.

(2) <u>הון</u> - השקעות ישראליות בשטחים תהיינה מבוקרות וכפופות לאישור ממשלתי. הקריטריונים שינחו מתן אישור להשקעות יהיו: העדפת פרוייקטים עתירי-עבודה, ועתירי-עבודת גברים בפרט. לא יינתנו תמריצים להשקעות מעבר לנהוג כיום.

(3) <u>ידע</u> - יינתן עידוד למעבר ידע ישראלי לשטחים בתחומים שונים, במישרין באמצעות התקציב (הדרכה חקלאית, הכשרה מקצועית וכד'), ובעקיפין (ע"י תיווך בין יזמים בשטחים ובעלי ידע בישראל וכד').

ב. <u>סחר במוצרים</u>

(1) <u>מוצרי תעשיה</u> - ימשיך להתקיים מעבר חופשי של מוצרי תעשיה בשני הכיוונים.

(2) <u>מוצרי חקלאות</u> - ימשיך להתקיים מעבר חופשי של מוצרי חקלאות מישראל לשטחים, ומעבר מבוקר בכיוון ההפוך. התוצרת החקלאית של השטחים תהווה אחוז קבוע פחות או יותר ברמה הקיימת בכלל השיווק הישראלי של מוצרים חקלאיים, אלא אם כן נגיע לסגירה מוחלטת של הגשרים, אשר תהיה לה השפעה בלתי נמנעת לשיווק תוצרת חקלאית בישראל.

ג. סחר בסרותים

(1) תיירות - ביקורי ישראלים בסטחים יהיו ברמה הנמוכה של שנת 1969 בתוספת גידול הנובע מהגידול באוכלוסיה בישראל. ההוצאות של מבקרים ישראלים בסטחים יתרכזו לאורך העורקים הראסיים, ויינתן עידוד למקומיים להקים דוכני מכירה בצדי עורקים אלו. ביקורים של חיירים מחו"ל בסטחים יאמדו עפ"י תחזית התיירות לישראל. ביקורים של תושבי הסטחים בישראל יצטמצמו.

(2) תחבורה - היקף העסוקת רכב תובלתי מהסטחים בישראל יגדל באופן יחסי לנפח המסחר בין הסטחים וישראל. הובלת עובדים לישראל תעשה בחלקה ע"י רכב של הסטחים - כמחצית העובדים מיהודה ושומרון בישראל ופחות ממחצית העובדים מעזה בישראל יוסעו ע"י רכב מהסטחים. קישור בין ישראל והסטחים שלא למטרות עבודה ייעשה במסולב ע"י אוטובוסים ישראלים ומקומיים. הובלת נוסעים בתוך אזור יהודה ושומרון תעשה בלעדית ע"י רכב של הסטחים. הובלת נוסעים בתוך רצועת עזה תעשה בחלקה ע"י רכב של הסטחים, ובחלקה ע"י אוטובוסים ישראלים. קווי אוטובוסים ישראלים יונהגו בסטחים גם בקישור בין שתי נקודות בישראל (עפולה - באר-שבע, למשל). תעסוקת מוניות מהסטחים בישראל תצטמצם לעומת רמתה הנוכחית, כנראה בסדר גודל של 25-30%.

(3) סרותים אחרים - בנקאות: לא יהיו בנקים ערביים בסטחים, ותגדל ההזדקקות לסרותי בנקים ישראלים. ביטוח: היקפי סרותי ביטוח יגדלו באופן יחסי למצבת כלי הרכב בסטחים. בריאות: אשפוז וביקורים של תושבי הסטחים במוסדות בריאות בישראל יגדלו לפי גידול האוכלוסיה וההכנסה לנפש. חינוך: אין לצפות למספרים גדולים של תלמידים מהסטחים במוסדות חינוך בישראל.

ד. ההתיישבות הישראלית בסטחים

ההתיישבות הישראלית בסטחים תיצור ביקוש לעובדי בנין מקומיים. מספר העובדים הנ"ל נכלל במספר העובדים בישראל. לא תהיינה השפעות משמעותיות אחרות מבחינה כלכלית להתיישבות הישראלית בסטחים.

7. יחסי הגומלין הכלכליים בין הסטחים וארצות ערב

א. מסחר - צפוי שיוגברו הפיקוח והביקורת בגשרי הירדן באופן שיכביד במידה רבה על הסחר ותנועת הביקורים ותחכן אף סגירה מוחלטת. אי-לכך, היקף המסחר דרך הגשרים יגדל בקצב נמוך, כך שבסה"כ חשיבותם הכלכלית של הגשרים הפתוחים חלך ותפחת. חלק של המסחר דרך הגשרים יהיה סחר טרנזיט של סחורות שייובאו דרך נמלי ישראל וייוצאו לארצות ערב ללא עיבודים נוספים בשטחים ו/או בישראל. כל זמן שתהיה אפשרות לכך יינתן עידוד ליצוא סחורות ישראליות דרך הגשרים. המדיניות המסחרית (חמריצים ומכסים) תישאר ללא שינוי.

ב. תיירות - היקף הביקורים של תושבי השטחים בארצות ערב והיקף ביקורים של תושבי ארצות ערב בשטחים יישאר ברמה של שנת 1969. גידול מסויים בהיקף הביקורים של תושבי ארצות ערב ינבע ממתן האפשרות לביקורים אצל ערביי ישראל. ההוצאה למבקר תהיה ברמה הקיימת.

ג. תחבורה - כלי רכב מהסטחים יעברו דרך הגשרים רק למטרות מסחר, והיקף תעסוקתם זו תגדל פרופורציונית להיקף הסחר דרך הגשרים.

ד. סרותים אחרים - בנקאות: היקף הפקדונות של תושבי השטחים בבנקים ערביים יגדל באופן יחסי לזרם התקבולים בדינרים. חינוך: יגדל מספר התלמידים מהשטחים בארצות ערב.

ה. העברות כספים - יציאת תושבי הסטחים לעבודה בארצות ערב תיישאר ברמה הנוכחית, ולכן גם העברות בני משפחה העובדים בחו"ל יישארו ברמה הנוכחית. היקף תמיכות אחרות מפרטים לפרטים והיקף העברות ממשלת ירדן לגדמ"ע יישארו אף הם ברמתם הנוכחית.

8. יחסי הגומלין הכלכליים בין המטחים וחו"ל

א. מסחר - המדיניות המסחרית לגבי יצוא ויבוא דרך נמלי ישראל תהיה כמו זאת הנהוגה בישראל, בהבדל שהיבוא צריך להיות מותנה ברשיון בכל מקרה ומקרה. חינקטנה פעולות לעידוד היצוא ע"י חיפוש שוקים וסיוע בשיווק.

ב. הון - למשקיעים מחו"ל יינתנו אותם התנאים הניתנים למשקיעים ישראלים בשטחים. יש לצפות ליבוא הון מחו"ל (מענקים והשקעות) בהיקף של עד 5 מליון דולר לשנה בכ"א משנות התכנון.

9. יחסי הגומלין הכלכליים בין האזורים

א. יתקיים מעבר חופשי של עובדים מעזה ליהודה ושומרון, ולא יהיה מעבר עובדים בכיוון ההפוך (ר' גם סעיף 2 לעיל).

ב. תתקיים זרימה חופשית של סחורות מכל הסוגים בין האזורים, ויינתן עידוד להתקשרויות משחריות בין שני האזורים.

10. מגמות הפיתוח בענפים

א. חקלאות - מטרת הפיתוח החקלאי תהיה הרחבת גידולי יצוא, החלפת יבוא לישראל וגידולים תעשייתיים. היקף העובדים בחקלאות יישאר קבוע, ולכן יקטן חלקו של הענף בכלל המועסקים. יוכנסו בענף שיפורים טכנולוגיים, ויגדל היקף קנייה תשומות של הענף מישראל. ע"י כך יש לצפות לעליה ברמת היבולים לדונם. פיתוח החקלאות יונחה על ידי האפשרות של סגירת הגשרים. חלקו של הפיתוח החקלאי ייעשה בצורה קואופרטיבית.

ב. מים - פיתוח מקורות מים מקומיים ייעשה בעיקר באזורים מרוחקים מישראל, על מנת לצמצם את הפגיעה בפוטנציאל המים של ישראל. לעומת זאת נראה כמטרה הקמת מפעלי מים מקומיים (בעיקר למי שתיה), המהווים חלק מהעלאת רמת החיים ורמת השרותים, ומפעלים קטנים משולבים עם ישראל לאורך ה"קו הירוק" (לרוב מפעלים שאינם מכוונים למטרות השקייה נרחבות). ברצועת עזה נפעל להסגת שליטה מרכזית על מקורות המים ועל ניצולם.

ג. תעשיה - מטרת הפיתוח התעשייתי תהיה עידוד ענפים המתאימים ליתרונות היחסיים המקומיים, והעשויים לחסון מט"ח למשק הישראלי ע"י החלפת יבוא והגדלת יצוא.

ד. פיתוח תשתית - בנושאי תשתית יש לראות את ישראל והשטחים כמערכת אחת. תכנון התשתית ייעשה בהתאם ליעדים, ואין להביא בחשבון מגבלה מצד מקורות המימון.

כבישים - ההוצאות לסלילת כבישים תגדלנה באותו קצב כמו בישראל.

חשמל - תהיה התחברות לרשת החשמל הישראלית לאורך עורקים ראשיים, ונשאף להביא חשמל למרבית המקומות שאין בהם כיום חשמל.

טלקומוניקציה - הרחבת רשת המינויים הטלפוניים, בעיקר במרכזים העירונים/כלכליים, חיבור המערכות לרשת הישראלית, החלפת מרכזות ידניות לאוטומטיות רק בהתאם לעומס של המערכות, המשך חיבור קוים למקומות אליהם אין קשר טלפוני. יש לצפות לגידול מספר המינויים בהתאם לקצב הגידול בהכנסה הלאומית.

נמל ורכבת בעזה - לא תעשינה פעולות לפיתוח הנמל ושידוש הפעלת הרכבת ברצועת עזה.

ה. בניה - הפעילות בענף הבניה תחזור לרמה שהיתה קיימת בשטחים לפני המלחמה. רמת פעילות זו תושג, בין היתר, גם כתוצאה מעידוד ציבורי שיינתן לבניה למגורים, במטרות של פיזור אוכלוסיה, שיקום פליטים וכד', בהיקף מוגבל.

ו. <u>תחבורה</u> – מטרת הפיתוח בענף התחבורה תהיה מודרניזציה של הענף ע"י ריאורגניזציה הדרגתית ובקצב איטי, ע"י מתן הלואות לחידוש מסק הרכב וע"י הכנסת שיפורים טכנולוגיים בסרותי רכב. הפיתוח בענף התחבורה יונחה, בין השאר, ע"י שיקולים בטיחותיים.

ז. <u>תיירות</u> – יינתן עידוד ממשלתי לפיתוח תיירות המבוססת על סיורים ושהיות קצרות (אתרים, מזכרות וכו').

11. <u>הסקטור הציבורי</u>

א. <u>שרותים ציבוריים</u>

(1) <u>בריאות</u> – תגדלנה ההוצאות לבריאות באופן שהפער הקיים בין ההוצאות לנפש (מכל המקורות) בישראל ובשטחים ילך ויצטמצם.

(2) <u>חינוך</u> – ההוצאות לחינוך יסודי, מכין וחיכוני תגדלנה רק בהתאם לגידול הטבעי. יינקטו פעולות בתחום החינוך העל-תיכוני, כולל הקמת מוסדות להשכלה גבוהה ע"י הרחבת קולג'ים קיימים. זאת במקביל להמשכת המדיניות המחירה יציאתם של תלמידים בוגרי תיכון ללמודים בארצות ערב.

(3) <u>סעד</u> – השאיפה היא לצמצם ככל האפשר את האוכלוסיה הנזקקת לסעד. בשרותי הסעד ובצורת התמיכות לא יחולו שינויים מהותיים-איכותיים.

ב. <u>הרשויות המוניציפליות</u>

ניזום בחירות דמוקרטיות לרשויות המקומיות, במגמה להפוך את המועצות לנבחרות ולמבטאות את רצון החוסבים. ניזום מפעלי פיתוח כלכליים ושרותים ציבוריים בערים. עם זאת, נשתדל לבסס את מקורות המימון של העיריות במגמה להקטין את תלותן במענקי השלטון. שכר עובדי הרשויות המקומיות יהיה צמוד לשכרם של עובדי הממשל (ר' סעיף 12 ג').

12. <u>חוקים פיסקליים ומוניטריים</u>

א. <u>הדינר</u> – יש להתכונן לקראת ביטול מעמדו של הדינר בהילך חוקי ביהודה ושומרון.

ב. <u>מערכת המסים</u> – המסים העקיפים יהיו כמו אלו הנהוגים בישראל. יינקטו צעדים ליעול ולהעמקת גביית המסים מחושבי השטחים. במסגרת זו ייבחנו שינויים אפשריים בתחיקה הפיסקלית הנוהגת בשטחים, גם בקשר למסים הישירים.

ג. <u>שכר עובדי ממשל</u> – יש אינטרס לשמור על מעמדם המועדף של עובדי הממשל המקומיים. אי-לכך, שכרם הריאלי יגדל בקצב הגידול של ההכנסה לנפש.

ד. <u>תנאי השקעות</u> – התנאים שיינתנו למשקיעים יהיו כמו הנהוג כיום. לא תהיה הבחנה בין האזורים לענין זה. תהיה הבחנה בין משקיע מקומי וישראל.

13. <u>מוסדות ללא כוונת רווח</u>

א. <u>ססו"ת</u> – לא יהיה גידול בהיקף ההוצאות של ססו"ת בשטחים. אפשר כי נושאים מסויימים הנמצאים כיום בתחום טיפול ססו"ת יועברו לידינו.

ב. <u>מוסדות בינלאומיים אחרים</u> – המגמה תהיה להמנע מהרחבת היקף פעילות של גורמים זרים בינלאומיים בשטחים.

נספח ב'

הצעה לשיטת ביצוע

כ ל ל י

1. הבסיס לתכנית הרב-שנתית יהוו הנתונים לשנים הקלנדריות 1968 ו-1969, טווח התכנון יקיף את השנים 1971-1975, ובמהלך התכנון יש להביא בחשבון מגמות המסתמנות בשנת 1970.

2. התכנית תעובד ב-3 שלבים ראשונים : -

   א. חחזית מקרו-כלכלית לכל אזור.

   ב. תכניות ענפיות בפרוט אזורי וחת-אזורי.

   ג. התאמת התכניות הענפיות והתחזיות המקרו-כלכליות.

3. השלבים הראשיים א' וג' ירוכזו ע"י כלכלני היחידה לתאום הפעולה בשטחים בשיתוף לשכת היועץ הכלכלי למערכת הבטחון. שלב ראשי ב' מוטל על מפקדות האזורים של הממשל הצבאי ומטרדי הממשלה השונים, כל אחד לפי תחום אחריותו, ובתאום עם היחידה לתאום הפעולה בשטחים במטרד הבטחון.

4. במסגרת לעבודת התכנון תשמש מערכת הנחות היסוד כפי שתגובש ותאושר ע"י ועדת המנכ"לים לעניני השטחים המוחזקים.

5. התכנון ייעשה בנפרד לכל אחד מאזורי הממשל הצבאי הנכללים בתכנית.

שלב ראשי א' - תחזית מקרו-כלכלית

6. מטרת התחזית המקרו-כלכלית להציג מערכת חשבונות לאומיים ומאזן תשלומים לכל אחת משנות התכנון.

7. השלבים העיקריים בהכנת התחזית המקרו-כלכלית : -

   א. סיכום הנתונים לשנים 1968 ו-1969 לפי אזורים.

   ב. הכנת תחזית האוכלוסיה לכ"א משנות התכנון עפ"י הנחות היסוד (ע"י ל.מ.ס.).

   ג. אומדן הגידול במספר המועסקים עפ"י ההנחות על שיעורי ההשתתפות בכח העבודה ורמת התעסוקה.

   ד. הגידול במספר המועסקים בתוספת הנחה לגבי הגידול בפריון מאפשרים לחשב את הגידול בתוצר הלאומי.

   ה. אומדן סך המקורות על סמך תחזית יבוא ההון והשינוי במלאי הל"י והדינרים.

   ו. התחלקות המקורות לפי שימושים עיקריים על יסוד הקשר שבין התוצר הלאומי והשימושים ועפ"י הנחות היסוד.

   ז. בדיקת המשמעויות של התחזיות במסגרת חשבונות סקטוריאליים ועריכת התאמות.

   ח. בדיקת המשמעויות של התחזיות המחוקנות במסגרת חשבונות ענפיים ועריכת התאמות.

   ט. גזירת קווי המדיניות הנדרשים על מנת להגשים את התחזית המקרו-כלכלית.

   י. דיון על התחזית המקרו-כלכלית בפורום בין-משרדי.

8. לוח זמנים מצוער : -

סלבי המסנה א' וב' - חודש.

סלב' המשנה ג'-ט' - חודש.

שלב ראשי ב' - תכניות ענפיות

9. א. מטרות התכנון הענפי לנסח כמותית את כיווני הפיתוח בענף ואת התרומה של הענף לגידול התוצר ויעדיו מצד אחד, ואת אופן ההקצאה של המקורות המוגבלים בין ענפי המשנה ויעדי המשנה מצד שני. התכנון הענפי ייעשה בנפרד לכל אזור ובפרוט לענפי משנה ולחת-אזורים.

ב. התכניח הענפית היא תכנית מנחה, ולהוציא הענפים בהם פועלים וסולטים במיסרין גורמים ממשלתיים, היא יוצאת מההנחה שחפקיד הממשלה לכוון הפעילות הכלכלית.

10. התכנון הענפי ייעשה במסגרות הבאות, וירוכז ע"י המטרדים הבאים : -

א. חקלאות - ע"י משרד החקלאות.

ב. מסחר ותעשיה - ע"י משרד המסחר והתעשיה.

ג. בניה - ע"י משרד השיכון.

ד. חשמל - ע"י משרד הפיתוח.

ה. מים - ע"י נציבות המים.

ו. תחבורה - ע"י משרד התחבורה.

ז. קשר - ע"י משרד הדואר.

ח. חינוך - ע"י משרד החינוך.

ט. בריאות - ע"י משרד הבריאות.

י. שרותי סעד - ע"י משרד הסעד.

יא. כספים - ע"י בנק ישראל.

יב. שרותי תיירות והארחה - ע"י משרד התיירות.

יג. הכשרה מקצועית - ע"י משרד העבודה.

יד. רשויות מקומיות - ע"י משרד הפנים.

טו. מערכת המסים - ע"י מינהל הכנסות המדינה.

טז. הבדואים בצפון סיני - צוות שירוכז ע"י נציג הממשל ויורכב מנציגי משרד החקלאות, העבודה והשיכון.

11. א. הכנת התכנית הענפית מוטלת על מפקדות האזורים ומטרדי הממשלה. ריכוז הנתונים ייעשה ע"י המטרדים והמפקדות במשותף. המטרד יעבד הצעה מפורטת של יעדי התכנון והנחות היסוד ויביא אותה לאישור מפקדת האזור. עבודת התכנון המפורטת תעשה ע"י המטרד, ועם סיכומה היא תובא לאישור מפקדת האזור.

ב. התכנון בענפים יתחיל במקביל להכנת התחזית המקרו-כלכלית. עם אישור מערכת הנחות היסוד ע"י ועדת המנכ"לים, תקויים פגישת תאום ראשונה בין היחידה לתאום הפעולה בשטחים, המטרדים ומפקדות האזורים. בפגישה זו ייערך חדריך כללי לתכנון הענפי ויימסרו הנחיות היסוד. המטרדים והמפקדות יתבקשו להתחיל באיסוף נתונים ובגיבוש מערכת יעדים והנחות ספציפיים לענף.

ס ו ד י

למטרה זו יעמוד לרשות המסרדים והמפקדות חודש ימים. בתום תקופה זו תקויים פגישת תאום סניה להבהרת מערכת היעדים וההנחות הענפיות, וייקבעו הנתונים המקרו-כלכליים הדרושים לתכנון הענפי. עם סיום הכנת התחזית המקרו-כלכלית תקויים פגישת תאום נוספת למתן הנחיות כמותיות וסיכום מערכת היעדים וההנחות לכל ענף וענף.

ג. לצורך הכנת התכנית הענפית ימונה בכל משרד אחראי לעבודת התכנון. האחראי ירכז את עבודת התכנון ויקיים את מגעי התאום בין המשרד, מפקדת האזור ומשרד הבטחון.

12. לוח זמנים משוער : -

א. איסוף נתונים וקביעת מסגרת ההנחות והיעדים - חודשיים.

ב. הכנת התכנית הענפית - 4 חודשים.

שלב ראשי ג' - התאמות וסיכום

13. מטרת שלב זה להתאים את התכניות הענפיות והתחזית המקרו-כלכלית, וליצור מערכת עקבית, שתאפשר גיבוש מדיניות כלכלית רב-שנתית.

14. השלבים העיקריים : -

א. התאמת התכניות הענפיות והתחזית המקרו-כלכלית.

ב. ניסוח קווי המדיניות ואמצעי המדיניות הנדרשים להשגת יעדי התכנית הרב-שנתית.

ג. דיון על התכנית הרב-שנתית בפורום מקצועי, בין-משרדי.

ד. הצגת התכנית הרב-שנתית בפני ועדת המנכ"לים לעניני השטחים המוחזקים.

15. לוח זמנים משוער : -

שלבי משנה א' וב' - חודש.

תיקונים בעקבות הדיונים בשלבים ג' וד' - חודש.

נספח – מהלך עבודת התכנון – שלבים ראשיים א' וב'

תכנון ענפי	תחזית מקרו–כלכלית
תדריך כללי והסברת הנחות היסוד הכלליות	קביעת הנחות יסוד כלליות ואיטורן ע"י ועדת המנכ"לים
איסוף נתוני יסוד והצעת מערכת יעדים והנחות כלליות לענפים ע"י מטרדים ומפקדות.	איסוף נתונים והכנת תחזית אוכלוסיה
פגישת תאום והבהרת מערכת היעדים וההנחות הכלליות לענפים.	
איסוף נתונים מפורט ועיבוד מערכת יעדים והנחות מפורטות לכל ענף ע"י מטרדים ומפקדות.	הכנת התחזית המקרו–כלכלית
מתן הנחיות כמותיות מפורטות לענף וסיכום מערכת היעדים וההנחות לענף.	סיכום התחזית המקרו–כלכלית בפורום בין–מטרדי.
הכנת התכניות הענפיות	

הערה : תחילת שלב ג' – עם סיום הכנת התכניות הענפיות.

תלויים כמובן בהנחות שונות. כאן הניחו הוצאות קבועות בשעור 10%. הקבוצה בחנה תעשיות שונות המתאימות לחשלובת זו. בחלק החקלאי נבחרו עשרה גידולים לבחינה ראשונית (חיטה, סורגום, שעועית, סויה, שעועית שדה, חריע, אגוזי אדמה, תפוחי אדמה, עגבניות, כותנה והדרים).

קבוצת העבודה בחרה חמש מדבריות ליד חופי ים כדי לבדוק את אפשרויות היישום של הגישה והם סיני, צפון מערב הודו, צפון מקסיקו, צפון פרו ואוסטרליה. עד כה היתה הבחינה לגבי המקומות האלה כללית ביותר. עתה בכוונת הקבוצה לבחון את הסבירות הכלכלית של הרעיון על הרקע המציאותי של המקומות דלעיל.

סכום ההשקעות עבור החשלובת הגדולה מסתכם בביליון ורבע דולאר, מזה כ-200 מיליון דולאר לחלק החקלאי, סכום דומה לחלק התעשייתי והשאר לכור ולמתקן ההתפלה. הסכום גדול אבל קיים הרושם שקיימים מקורות כספיים בארה"ב שיהיו מוכנים להשיג סכומים בסדר גודל זה.

פנימי, לא לפרסום
ספטמבר 1968

הצעה מוקדמת לישוב פליטים בצפון סיני

א. שילה, ד. ירון*

מ ב ו א

ה ר ק ע

א. עברה שנה מאז מלחמת ששת הימים והסכויים להסדר מדיני בין ישראל לארצות ערב אינם נראים קרובים. מצב זה מעמיד את ישראל כאחראית לאוכלוסיה ערבית גדולה ביהודה, שומרון וברצועת עזה ולאוכלוסיה ניכרת של פליטים בכלל זה.

ב. לפי הערכה אין בעית הפליטים ביהודה ושומרון חמורה במיוחד ונראה כי תוך מאמץ כללי המכוון לשמירה על פעילות כלכלית נאותה באזורים אלה, בתוספת פעולה מכוונת בתחום המגורים והשכון, עשויה להפתר גם בעיה זו. שונה המצב ברצועת עזה. כאן יושבת אוכלוסיה צפופה ובכלל זה ריכוז גדול של פליטים במחנות, אשר לגביהם סכויי הקליטה הכלכלית במקומות מגוריהם נראים מועטים.

ג. בתקופת עשרים השנים שבין מלחמת השחרור ומלחמת ששת הימים לא דאגו מדינות ערב לפתרון בעית הפליטים, מתוך שקולים מדיניים. אולם מעמדה של ישראל שונה וספק אם ישראל יכולה להתעלם לאורך ימים מהבעיה ולא לעשות לפתרונה. לאור הקפאון המדיני, נראה כי עמדה הגורסת שבעית הפליטים תבוא על פתרונה במסגרת הפתרון המדיני הכולל, תביא לדחית הפתרון לתקופה ממושכת מדי.

ד. אי-דאגה לפתרון בעית הפליטים בכלל וברצועת עזה בפרט ללא סכוי להסדר כולל קרוב עלול להוביל מאגר אנושי גדול ללא תכלית קונסטרוקטיבית, דבר העלול להגביר את ההתנגדות לממשל הישראלי ולהביא לתוצאות חמורות[1].

---

* בהתאמה: מנהל המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי והחישבותי, מרצה בכיר בכלכלה חקלאית, האוניברסיטה העברית.

1) לפי מפקד האוכלוסין ברצועת עזה ס"ה אוכלוסיה בשנת 1967 ברצועה (להוציא צפון סיני) היתה 356,000 נפש, מזה 207,000 פליטים. אחוז גבוה של הפליטים ישבו במחנות, כגון - ג'אבאליא- 33,000, מחנה רפיח - 39,000, מחנה פליטי עזה - 30,000, מחנה פליטי חאן יונאס - 23,000 ועוד. כמחצית מכלל האוכלוסין ברצועה (179,000) ילדים מתחת לגיל 14 ועוד 76,000 נמנים על גילאי 15 - 29.

ה. דאגה לפתרון בעית הפליטים היא שאלה הומאנית ממדרגה ראשונה וחשובה לדמותה ודמויה של ישראל הן כלפי פנים והן כלפי חוץ.

ו. בידי ישראל, בעזרת גורמים בין לאומיים, אפשרות לקדם את הפתרון של בעית הפליטים גם ללא הסדר מדיני כולל. התזכיר המוגש בזאת מצביע על תכנית לישוב של 7,000 משפחות פליטים בצפון סיני, בתוספת יצירת תעסוקה עקיפה ל-3,000 משפחות נוספות באזור.

עיקרי התכנית

התכנית מציעה ישוב של כ-5,000 משפחות פליטים בחקלאות בצפון סיני, ובמקביל לכך כ-2,000 משפחות נוספות בשרותי יצור ושווק לחקלאות. בצורה בלתי ישירה תווצר גם תעסוקה ל-3,000 משפחות נוספות באזור.

המים לתכנית ההתיישבות יסופקו ממתקן התפלה אשר יוקם בניצנים בקבולת של כ-120 מלמ"ק לשנה, בצמוד לכור גרעיני אשר יספק 300 מ.ג.ו. חשמל. מחצית מכמות המים המופקת תסופק לפרויקט ההתיישבות והמחצית השניה לרצועת עזה למלוי הגרעון ההידרולוגי החמור שבאזור (1.

היצור החקלאי בתכנית ההתיישבות יהיה מבוסס על גידולים עתירי עבודה ובעיקר ירקות. התוצרת תכוון ליצוא בעיקר לארצות ערב וליצוא לאירופה. גם במצב של קשיים להגיע ליצוא בהיקף ניכר הפגיעה ביצור הישראלי תהיה קטנה יחסית.

---

1) לפי הערכת תה"ל הגרעון ההידרולוגי השנתי הוא בסדר גודל של 60 - 50 מלמ"ק, דבר המעמיד את האקויפרים של האזור בסכנה של הרס. המטרה העיקרית של ההצעה לספק מים גם לרצועת עזה היא מניעת זעזועים ושמירה על הקיים, ובעיקר על הפרדסים באזור בשטח של כ-90,000 דונם.

(לפי מחלקת המדידות של נציבות המים השטח המעובד ברצועת עזה היה בקיץ 1967, באלפי ד': הדרים נושאי פרי - 62.3, הדרים צעירים - 20.0, נשירים - 0.7, גפנים - 2.7, זיתים - 3.0, עצי פרי שונים - 4.0, תמרים - 2.5, חד שנתיים שלחין - 34.8).

הספקת המים לרצועת עזה אינה <u>בהכרח</u> חלק אינטגראלי של התכנית. הנושא טעון בדיקה נוספת ואם יתברר כי יש פתרונות טובים יותר לבעיה אפשר יהיה לצמצם את מתקן ההתפלה למחצית הכמות, היינו 60 מלמ"ק בשנה, תוך יעוד כמות זו ליישוב פליטים בלבד.

בדיקה פרלימינארית של התכנית מעלה:

א) ההשקעה הכוללת הדרושה לבצוע התכנית היא:

מתקן התפלת מי ים	90	מיליון $
רשת תובלת מים לרצועת עזה וצפון סיני	40	" "
חקלאות וענפים נלווים (7,000 משפחות)	45	" "
ס"ה השקעה ישירה בתכנית	175	" "
השקעה בכור ומתקן חשמל	120	" "
ס"ה השקעה כוללת	295	" "

ב) התכנית מביאה בחשבון מענק חד פעמי בסך 130 מיליון $ למתקן ההתפלה ורשת התובלה של המים וכן מלווה בתנאים נוחים (4.6% רבית לשלשים שנה) למתקן החשמל.

ג) בתנאי ממון כנ"ל, ניתן לספק מים לאזור הפרויקט במחיר של 23 א"ג/מ"ק (מעל ומעבר למענק) (1).

ד) על יסוד מעקב אחר ההתפתחות של המשק החקלאי הערבי בישראל מניח החזכיר כי בתנאים של ארגון והדרכה יעילים יוכלו משקי הפליטים להגיע תוך שנים אחדות לרמת טכנולוגיה ויבולים של המשק החקלאי, היהודי והערבי, בישראל.

ה) בתנאים של טכנולוגיה חקלאית מתקדמת, עבודה זולה (של משפחות מרובות נפשות) ומחיר מים של 23 א"ג/מ"ק ניתן לקיים חקלאות המבוססת על גידולי שלחין עתירי עבודה ובעיקר ירקות.

ו) הקיפו של מפעל ההתיישבות יקבע בעיקר ע"י קבולת השווקים לירקות עתירי עבודה. מפעל של כ-5,000 משפחות בחקלאות נראה כסביר בשלב זה.

ז) הערכה ראשונית מצביעה על אפשרות של הכנסה בסך 4,000 ל"י ליחידת משק לאחר נכוי התמורה למים בסך 23 א"ג/מ"ק. אין הסכום דלעיל כולל הכנסה מענפי החצר לצריכה עצמית.

ח) התכנית מציעה ביצוע ההתיישבות בשלבים בקצב של כ-500 משפחות לשנה החל ב-1970. בתקופת המעבר עד להפעלת מתקן ההתפלה תושאלנה כמויות המים הדרושות לרשות המפעל ממקורות המים של ישראל. כמויות אלה תוחזרנה לאחר הפעלת המתקן.

התזכיר מכיר בכך כי לתכנית המוצעת מגרעות רבות מבחינה כלכלית לעומת אפשרויות אחרות של ישוב פליטים כגון ישוב בעבר הירדן מזרחה, ישוב בארצות ערב אחרות כמו עיראק או סוריה, הגירה מעבר לתחום האזור וכיו"ב. אולם ההנחה המונחת ביסוד התזכיר היא כי לתכנית המכוונת לפתרון הבעיה בקרבה גיאוגראפית למקום ישובם הנוכחי של הפליטים יש יתרונות פסיכולוגיים ומדיניים רבים.

---

1) לניתוח אלטרנאטיבות מימון עיקריות והשפעתן על מחיר המים לפרויקט ראה לוח 2 להלן.

2) לניתוח צרופים שונים של התמורה למים ולעבודה ראה להלן עמ' 27.

ההיקף של התכנית המוצעת אינו גדול מכדי להתנות את ביצועה בהסדר מדיני כולל. מאידך ההיקף המוצע (7,000 משפחות או 42,000 נפש) עולה בהרבה על מימדים של pilot project ויש בו כדי לתרום מבחינה מספרית לפתרון בעית הפליטים ברצועת עזה. יתרה מזו, צעד קונסטרוקטיבי לישוב הפליטים בקרבת מקום שבתם הנוכחי פותח פתח גם לצעדים אחרים, כגון פעולה גלויה לעידוד הגירה לחו"ל, למעבר ליהודה ושומרון וכיו"ב.

נוסף לכך יש לתכנית המוצעת שלשה יתרונות חשובים נוספים:

- יש בה משום תרומה למאמץ המחקרי בשאלות של התפלת מי ים. בעולם קיימת כידוע התעניינות ניכרת בנושא זה[1]. יש מקום לראות את התכנית בתורת ניסוי במסגרת המאמץ המחקרי הכולל בנושא. סביר להניח כי הקמה והפעלה של מתקן התפלה בינוני כפי המוצע יקדמו את הידע בשאלות הטכנולוגיה של התפלת מי ים.

- לימוד ורכישת נסיון בישוב חקלאי באזורנו, של אוכלוסיה נחשלת יחסית ובלתי אוהדת. לנקודה זו נודעת חשיבות מרובה נוכח הנסיון הרב אשר נצטבר בישראל בתחום של פיתוח חקלאי והחישבותי מצד אחד, והדאגה השוררת בעולם למציאת דרכים יעילות להגברת יצור המזון בארצות מתפתחות, מאידך. נסיון אשר ירכש בפרויקט המוצע עשוי להוות תרומה לקידום הפתרונות בתחום זה.

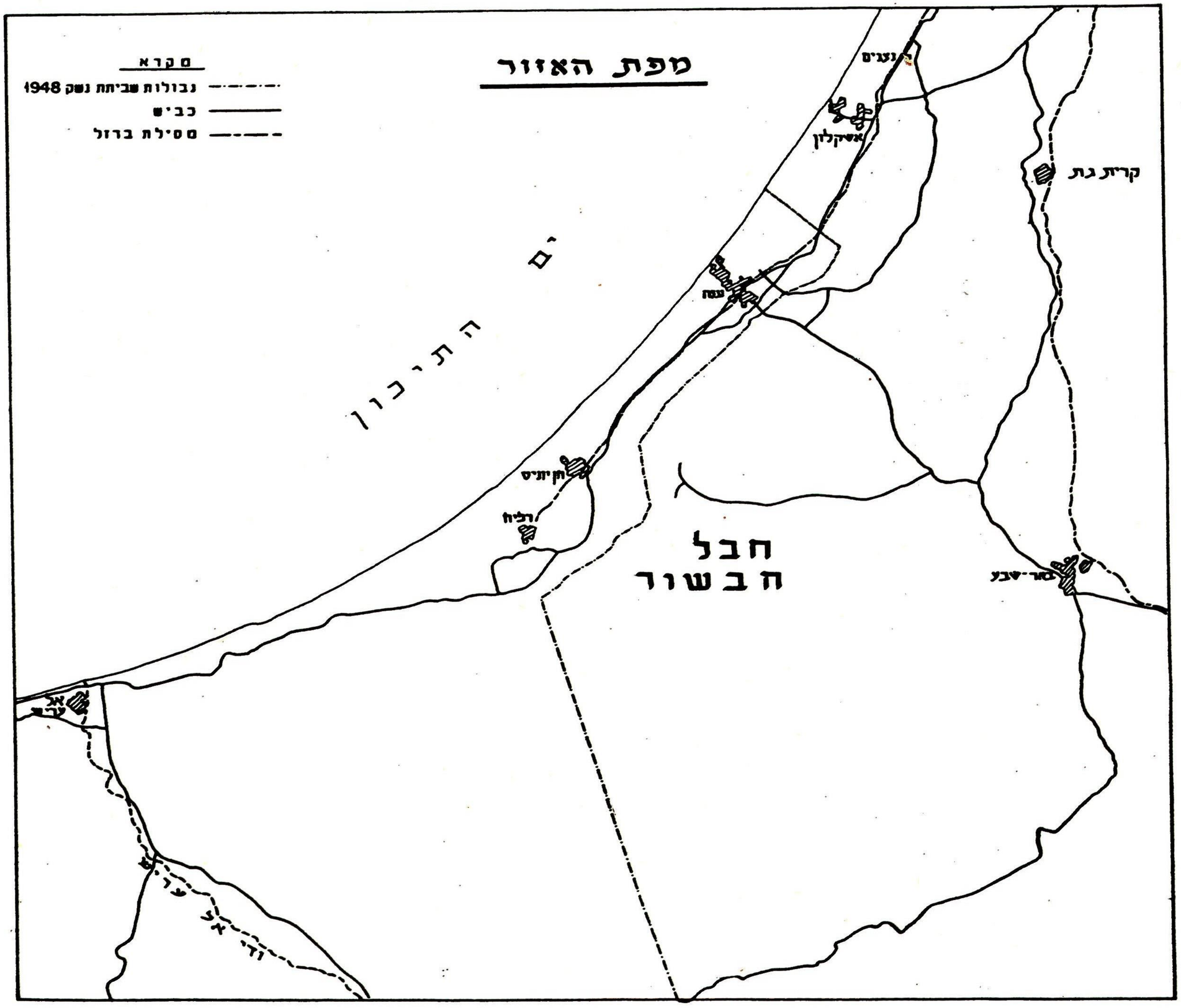
- הפעלה מוצלחת של תכנית כזו תתרום הרבה לדמויה של ישראל כלפי פנים וכלפי חוץ כגורם נושא קדמה.

לסיכומו של המבוא דלעיל ייאמר: נסיון לבחון את התכנית בקריטריונים כלכליים בלבד יביא בהכרח לדחיתה. אולם יש לבחון אותה לאור מגרעותיה הכלכליות מחד ויתרונותיה כפתרון חלקי לבעית פליטים מאידך, בתוספת היתרונות הנוספים בתחום של למוד התפלת מי ים ונסוי בקנה מידה לא קטן בתחום של ישוב פליטים.

לפי האינפורמאציה הקיימת יש אהדה לרעיון בחוגים חשובים בארה"ב ולכן סביר לצפות כי המענק והמלווה הדרושים לפרויקט ניתנים להשגה.

---

1) מענין במיוחד להזכיר את העבודה הנערכת ע"י קבוצת מחקר במעבדות אוק-רידג' של הועדה לאנרגיה האטומית של ארה"ב. ראה נספח.

שרטוט 1: מפת האזור.

הצגת התכנית ודיון

נתוני יסוד לתכנית

התנאים המאפיינים את הרקע לתכנית של התיישבות חקלאית בצפון סיני הם:

א. שטחי קרקע בלתי מוגבלים יחסית ובחלקם ללא שמוש אלטרנאטיבי בר-חשיבות;

ב. אקלים תת-אריד עד אריד;

ג. מחסור במים, ממקורות טבעיים, לפיתוח חקלאי. מי ים מותפלים הם המקור היחיד הבא בחשבון[1].

ד. מאגר גדול של כוח עבודה זול ואף בעל מחיר אלטרנאטיבי שלילי (תמיכה בפליטים).

ה. השענות על משאבים של ידע חקלאי והנסיון בפיתוח חקלאות ומקורות מים של ישראל.

ו. קרבה יחסית אל מרכזים של תצרוכת חשמל בישראל.

הצרוף של קרקע ועבודה זולים, וקשר קרוב אל טכנולוגיה חקלאית מודרנית עם אפשרויות הדרכה והעברת הידע למתיישבים, מעלים את הסכוי להצדקה כלכלית של משק חקלאי, על אף היותו מבוסס על מי השקיה יקרים.

הגורמים העיקריים אשר יקבעו את סכויו של משק כזה, הם:

א. עלות המים ומחיר המים לחקלאות;

ב. הטכנולוגיה;

ג. "כושר החשלום" או התמורה האפשרית לגורמי היצור ומים בפרט, של המוצרים המתוכננים.

ד. מגבלות השוק לגבי המוצרים בעלי "כושר חשלום" גבוה.

---

1) בשנת 66/67 צריכת המים של ישראל היתה 1,340 מלמ"ק, מזה 1,023 בחקלאות. התכנית היא להגדיל את תפוקת מקורות המים של ישראל עד 1972/73 עד 1,345, מזה כ-1,100 מלמ"ק לחקלאות. משמעות תכנית זו היא ניצול של כמעט מלוא מקורות המים הקונבנציונאליים של ישראל לצריכה בחקלאות, תעשיה וצריכה ביתית, ללא אפשרות להפריש כמויות קבע לישוב פליטים. עם זאת סביר הוא כי בתקופת מעבר תוכל ישראל להפריש כמויות מים קטנות לזרוז קידומו של מפעל הפליטים.

עלות המים

בידינו תחשיבים של עלות המים בכור הדו-תכליתי, המתוכנן להקמה באזור ניצנים, משני תאריכים, ספטמבר 1967 ודצמבר 1967[1]. הראשון מציג את תחשיבי העלות לשתי רמות של תפוקת מים - 118 ו- 235 מלמ"ק, והשני ל- 118 מלמ"ק בלבד; שניהם מתייחסים לתפוקת חשמל של 300 מגואט. תחשיבים אלה מוצגים בלוח מס' 1. כפי שמסתבר מלוח זה אין הבדל משמעותי בין התחשיבים של שני המועדים וזאת למרות שהראשון מתייחס למחירי שנת 1965 והשני למחירי 1967. מסתבר כי שנויים בתכנית המתקן לפי ההצעה של דצמבר 1967, מקזזים את ההשפעה של עליית המחירים שבין 1965 ל-1967. להלן, אם לא יצויין אחרת, נתייחס לתחשיב של דצמבר 1967; התחשיב של ספטמבר 1967 מוצג כאן כדי להצביע על סדרי גודל של שנויים בעלות עם הכפלה של תפוקת המים במפעל.

כפי שהמסתבר מלוח מס' 1, העלות הכוללת למ"ק היא 6.2. סנט בהוצאות קבועות של 5%, ו-10.6 סנט למ"ק כאשר ההוצאות הקבועות הן 7%[2]. תחשיבי ספטמבר מורים שגודל הכור כמעט ואינו משפיע על העלות למ"ק, וזאת בגלל יתרונות טכנולוגיים לגודל עם גידולו של הכור מצד אחד, והרעה ביחס חשמל/מים מצד שני.

המספרים שבלוח מאפשרים לבחון את השנויים בעלות למ"ק בהשפעת תנאי מימון שונים. להלן מובלטות שלש אלטרנאטיבות עיקריות של מימון בעלות ענין מהותי:

א. <u>עלות מלאה של הפקת המים במפעל</u>. כפי שמסתבר מלוח מס' 1, העלות היא 6.2 סנט/מ"ק בהוצאות קבועות של 5%, ו-10.6 סנט/מ"ק בהוצאות קבועות של 7% (ריבית של 4.6%). ההשקעה הנדרשת - 213 מיליון דולאר, מזה 91 מיליון במתקן המים[3].

ב. <u>מענק הון מלא למתקן המים</u>. העלות היא 2.6 סנט/מ"ק בהוצאות קבועות של 5% (6.2 פחות 3.6) או - 5.2 סנט/מ"ק בהוצאות קבועות של 7% (10.6 פחות 5.4). גודל המענק - 91 מיליון דולאר למתקן המים. ההשקעה במתקן החשמל - 122 מיליון דולאר.

---

1) הראשון הוכן ע"י הצוות הישראלי של התכנית המשותפת להמתקת מי ים; השני - ע"י חברת קייזר.

2) הוצאות אלה כוללות בהתאם לשיטת החיוב של "דו"ח קייזר":
5% = 1.6% ריבית; 2.6% קרן הפחתה (30 שנה), 0.8% בטוח ושונות.
7% = 4.6% ריבית; 1.6% קרן הפחתה (30 שנה), 0.8% בטוח ושונות.

3) בקירוב: חלוקת ההשקעה בין מתקן המים למתקן החשמל מבוססת על תזכיר פנימי מיום 13 ביולי 1967.

לוח 1: אומדן השקעות ועלות למים בכורי המחקה דו-תכליתיים

תאריך התחשיב:	דצמבר 1967				ספטמבר 1967			
תפוקת מים, מלמ"ק	118				118		235	
תפוקת חשמל, מגוואט	300				300		330	
	ס"ה מליון $	סנט למ"ק	ס"ה מליון $	סנט למ"ק	ס"ה מליון $	סנט למ"ק	ס"ה מליון $	סנט למ"ק
א. הוצ' קבועות - 5%[1]								
השקעות (קבועות+הון חוזר)	213		195		324			
מזה[2] מתקן מים	91		83		185			
מתקן חשמל	122		112		139			
עלות שנתית שוטפת	8.5	7.2	9.6	8.1	13.7	5.8		
עלות שנתית להון	9.9	8.4	9.1	7.7	15.3	6.5		
מזה[2] מתקן מים	4.2	3.6	3.9	3.3	8.7	3.7		
מתקן חשמל	5.7	4.8	5.2	4.4	6.6	2.8		
עלות שנתית כוללת	18.4	15.6	18.7	15.8	29.0	12.3		
זכוי עבור חשמל	11.1	9.4	11.2	9.5	12.3	5.2		
ס"ה עלות בנכוי חשמל	7.3	6.2	7.5	6.3	16.7	7.1		
ב. הוצ' קבועות - 7%[3]	213		205		341			
השקעות (קבועות+הון חוזר)								
מזה[4] מתקן מים	91		87		195			
מתקן חשמל	122		118		146			
עלות שנתית שוטפת	8.5	7.2	9.6	8.1	13.7	5.8		
עלות שנתית להון	15.1	12.8	13.9	11.8	23.2	9.9		
מזה[4] מתקן מים	6.4	5.4	5.9	5.0	13.2	5.7		
מתקן חשמל	8.7	7.4	8.0	6.8	10.0	4.2		
עלות שנתית כוללת	23.6	20.0	23.5	19.9	36.9	15.7		
זכוי עבור חשמל	11.1	9.4	11.2	9.5	12.3	5.2		
ס"ה עלות בנכוי חשמל	12.5	10.6	12.3	10.4	24.6	10.5		

(1 כולל 1.6% רביח; 2.6% קרן הפחתה ו-8%. ביטוח ושונות בהתאם לדרך החישוב של דו"ח קייזר.

(2 בקירוב; מבוסס על חלוקת ההוצאות בין שני המתקנים בחזכיר פנימי מיום 13 יולי 1967.

(3 כולל 4.6% ריביח; 1.6% קר הפחתה ו-8%. ביטוח ושונות.

(4 בקירוב.

המקור: תחשיב דצמבר 1967 - דו"ח קייזר; תחשיב ספטמבר 1967 - חזכיר של הצוות הישראלי של התכנית המשותפת להמתקת מי ים מ-28 לספטמבר 1968.

ההתייחסות לתנאי מימון אלה מניחה כי בגמר תקופת הבלאי של המפעל (30 שנה) יהיה צורך בגיוס מחדש של ההון הדרוש לחידוש המתקן. בהתחשב באפשרויות של התפתחות טכנולוגית ההון הדרוש לחידוש המתקן באותו היקף עשוי להיות קטן יותר.

ג. <u>מענק למתקן המים תוך חיוב המים בהפרשה לקרן הפחתה.</u> אלטרנאטיבה זו של מימון מניחה מענק למתקן המים תוך חיוב המים בהפרשה לקרן הפחתה (sinking fund) אשר תצבור תוך 30 שנה את הקרן הדרושה לחידוש. בהנחת שער ריבית של 6% על קרן ההפחתה, ההפרשה הנדרשת היא 1.3% לשנה שהם 1.2 מיליון $ לשנה או סנט אחד למ"ק בקירוב. בהתאמה תהיה עלות המים 3.6 סנט/מ"ק בהוצאות קבועות של 5% (6.2 פחות 3.6 ועוד 1.0), או - 6.2 סנט/מ"ק בהוצאות קבועות של 7% (10.6 פחות 5.4 ועוד 1.0).

מרכיב שני של עלות המים הן הוצאות העברתם מאזור ניצנים לאזור רפיח אל-עריש. הוצאות אלה חושבו ע"י מהנדסי תה"ל בשתי הנחות לגבי הכמות המועברת - 50 ו-80 מלמ"ק לשנה, בהנחת התפלגות עונתית דומה לזו של אזור הבשור הישראלי, ובשתי רמות של שערי החזר הון 6% ו-3%.(1

תוצאות חישובים אלה מוצגות להלן: -

<u>קבולת, מלמ"ק</u>	<u>50</u>	<u>80</u>
השקעה, מיליון ל"י	139	164
עלות הון שנתית(2), 6%, אג' למ"ק	7.5	7.2
3%, אג' למ"ק	<u>5.3</u>	<u>5.1</u>
הוצאות שוטפות, אג' למ"ק	<u>4.9</u>	<u>4.8</u>
ס"ה עלות שנתית 6% רבית, אג' למ"ק	12.4	12.0
3%, אג' למ"ק	<u>10.2</u>	<u>9.9</u>

נוכח העלות הגבוהה יחסית של העברת המים מאזור ניצנים דרומה נתבקש הצוות הישראלי של הועדה המשותפת להתפלת מי ים, לבחון את האפשרות והכדאיות של מיקומו של הכור דרומה לניצנים. המסקנות של הבדיקה הן כי תוספת ההוצאות בהקמת המפעל במקום דרומי יותר, תוספת ההוצאות בהובלת חשמל צפונה וכן התוספת בהוצאות שוטפות שקולות יחד כנגד חסרון אפשרי בהובלת המים דרומה. פרטי ניתוח זה חורגים ממסגרת דו"ח זה.

---

1) מחושב לפי מקדם החזר הון.

2) מחושב לפי מקדם החזר הון בשערי ריבית של 6% ו-3% בהתאמה.

יש מקום לעמדה כי גם מפעל התובלה של המים לישוב פליטים ראוי למענק הון. במקרה זה, בהתייחס לקבולת של 50 מלמ"ק לשנה תהיה עלות ההובלה 5 אג' למ"ק בלבד, לעומת 10.2 אג' למ"ק עלות כוללת ברבית של 3% (20 - 15 שנה), ו-12.4 אג' למ"ק עלות כוללת בריבית של 6%.

לסכום הדיון על עלות המים וגובה החיוב לגבי מפעל הישוב המוצע מוצגים בלוח מס' 2 צרופים של האלטרנאטיבות העיקריות מבחינת המימון של מתקן ההתפלה ושל מערכת התובלה. שלשת הטורים הראשיים מתייחסים לעלות התפלה מלאה (בהוצאות קבועות של 5% ו-7%), מענק מלא למתקן ההתפלה ומענק למתקן התפלה בתוספת הפרשה לקרן הפחתה, בהתאמה. שלש השורות מתייחסות להוצאות העברת מים בכמות 50 מלמ"ק במענק מלא למערכת ההובלה, עלות מלאה בשער רבית 3%, ועלות מלאה בשער רבית 6%. הסך הכל של שני המרכיבים מופיע בנקודות ההצטלבות של הטורים והשורות, המציגים 18 אלטרנאטיבות שונות. עלות המים או החיוב בהפחתת המענק נעים בין 15.0 אג'/מ"ק עד ל-49.5 אג'/מ"ק. לא הובאו בחשבון הוצאות קבועות העולות על 7%, וזאת מתוך הערכה כי תכנית ההתישבות לא תוכל לעמוד בהן, באף אחת מאלטרנאטיבות המימון.

הצוות הישראלי של הועדה המשותפת להתפלת מי ים נתבקש להעריך התפתחות טכנולוגית אפשרית העשויה להביא להוזלת ההתפלה בעתיד. התחזית המתייחסת להתפתחות הן בתחום כורים אטומיים והן במפעלי התפלה מעלה:

א) ירידה של כ-15 - 20% בהשקעות ההון במתקן המים;

ב) ירידה בהוצאות השוטפות בסדר גודל של 15% מכלל ההוצאות.

בס"ה העריכו מומחי הצוות ירידה אפשרית של 20 - 25% בעלות המים המותפלים בתקופה של 10 - 15 שנים לאור התפתחות טכנולוגית הצפויה כבר כיום. כמו כן ניתנה הערכה של ירידה שנתית ממוצעת בשעור 2% כבסיס לתחזית בתקופה מאוחרת יותר[1].

---

1) תזכיר פנימי מיום 28 לספטמבר 1967.

לוח 2: עלות המים בצפון סיני באלטרנטיבות מימון עיקריות של מתקן ההתפלה ומערכת התובלה, אג'/מ"ק

אלטרנאטיבות התפלה / אלטרנאטיבות תובלה		מענק מלא למתקן התפלה		מענק למתקן התפלה והפרשה		עלות מלאה	
		קבועות 5%	קבועות 7%	קבועות 5%	קבועות 7%	קבועות 5%	קבועות 7%
		9.1	18.2	12.6	21.7	21.7	37.1
מענק מלא לרשת תובלה	4.9	15.0	23.1	17.5	26.6	26.6	42.0
עלות מלאה ריבית 3%	10.2	19.3	28.4	24.8	31.9	31.9	47.3
עלות מלאה ריבית 6%	12.4	21.5	30.6	25.0	34.1	34.1	49.5

בתקופה האחרונה הושמעו ערעורים לגבי מידת הדיוק והעדכון של התחשובים של דו"ח קייזר בדבר עלות המים בכור הדו-תכליתי. ערעורים אלה נזונו, בעיקר מאינפורמאציה בדבר שנוי מרחיק לכת בתחשיב ההוצאות של הכור הדו התכליתי בדרום קליפורניה - "מפעל בולסה". אולם, בדיקה אחרונה של התחשיב לגבי המפעל הישראלי ע"י פרופ' מק-אבוי מצוות ההתפלה המשותף[1], מאשר למעשה את התחשיב של חברת קייזר מדצמבר 1967 המצוטט בתזכיר זה. כך למשל מק-אבוי נוקט במחיר של 63.5 סנט לאלף גלון (בהוצאות קבועות של 10%) לעומת 67.0 סנט בדו"ח קייזר דלעיל. מק-אבוי מצביע אמנם על התייקרויות צפויות אך שאלה זו שנויה במחלוקת ועד אשר לא יתוכנן המפעל מחדש ויעשה תחשיב עלות חדש בהתאמה, נראים המספרים בסדר גודל המובא בתזכירנו כתואמים את מיטב האינפורמאציה המצויה כיום בנושא זה.

טכנולוגיה ורמת יבולים[2]

בשאלה כיצד להעריך את רמת היבולים החזויה בתכנית מסתמך התזכיר על נסיונם של משקי המיעוטים בישראל במעבר ממשק חקלאי מפגר למשק בעל טכנולוגיה מתקדמת. מעבר זה מלווה בישראל בשני גורמים: הספקת מים להשקיה ומתן הדרכה חקלאית. על סמך האינפורמאציה אשר נאספה[3] ניתן לקבוע במידה גדולה של ודאות כי בתנאים דלעיל וכאשר שוררים יחסי אמון בין נושאי ההדרכה החקלאית ומקבליה, תוך שנים אחדות מגיע המשק הערבי בגידולי שדה וירקות לרמת טכנולוגיה השווה לזו של המשק היהודי וזאת אף בגידולים המצריכים הקפדה ודייקנות בביצוע הפעולות (כגון גידולים חסויים). הערכה זו מתאשרת גם בחוות דעתם של מומחים לירקות במשרד החקלאות. אין הדבר נראה נכון לגבי גידולי מטע הדורשים תקופה של שנים אחדות לפיתוח המטע; הפער בין מועד ההשקעה למועד הניבה מונע את ההתמסרות הדרושה. לגבי בעלי חיים אין נסיון מספיק.

טכנולוגיה חקלאית מודרנית מורכבת ממספר לבני יסוד כגון זנים מתאימים, זרעים ושתילים מובחרים, עיבוד קרקע, השקיה, זיבול ודישון, הדברת מחלות ומזיקים וכיו"ב. ההצלחה ביצור החקלאי תלויה בשלוב מרכיבים אלה בפרופורציות ועתוי מתאימים, המצטרפים יחד לטכנולוגיה מתקדמת. אמון המרכיבים הבסיסיים האלה ע"י החקלאי הערבי בישראל הנה עובדה כיום, ואילו ההדרכה בדבר השלוב והעתוי המתאימים ניתנת ע"י מומחי ההדרכה.

---

1) תזכיר פנימי של מק-אבוי מיום 28 ליוני.

2) הדיון בטכנולוגיה מתייחס למשק משפחתי מנוהל ע"י המתיישב עצמו תוך הדרכה מתאימה. השאלה מה עדיף, משק משפחתי או חווה מסחרית מנוהלת ע"י מומחים טעונה בחינה נוספת. כמו כן יש מקום לבחינה נוספת מהי מידת המסחור הרצויה של המשק לעומת יצור להספקה עצמית.

3) נתונים ואומדנים של יבולים בכפרים ערביים אחדים בישראל בוואדי ערה ו"משולש"; נתונים ואומדנים של מומחי משרד החקלאות הישראלי, יהודים דרוזים וערבים.

כדי לקבל הערכה מלאה של תהליך הקידום של החקלאות הערבית בישראל מן הראוי להשוות את רמת היבולים של המשקים הערביים בישראל עם זו של יהודה ושומרון. לדוגמא יבול עגבניות שלחין במשק הערבי בישראל נאמד ב-5 - 4 טון/ד' לעומת 2 - 1 בשומרון (בשלחין); פלפל ירוק - 1.5 טון/ד' בישראל לעומת 0.6 בשומרון. בגידולי בעל הפער הוא, לדוגמא, 250 לעומת 80 ק"ג/ד' בחיטה, 250 לעומת 90 ק"ג לד' בסורגום. כל אחד מהפערים דלעיל ניתן להסבר במונחים של אחד או אחדים ממרכיבי הטכנולוגיה החקלאית. עם זאת יש לציין כי הטכנולוגיה המחקדמת של משקי המיעוטים אינה יכולה להיות זהה בכל לזו של המשק הישראלי בגלל ההבדלים במחירים היחסיים של עבודה והון.

נבחנו במפורט שתי אלטרנאטיבות לגבי הטכנולוגיה ורמות יבול: -

א. <u>טכנולוגיה התחלתית</u>

טכנולוגיה זו רלוונטית לשנתיים-שלש ראשונות לתחילת העבודה החקלאית בפרויקט. לפי ההערכה היבולים יהיו ברמה של 75% - 60 מהיבולים של החקלאות הישראלית כיום.

ב. <u>טכנולוגיה מתקדמת</u>

טכנולוגיה זו רלוונטית לתקופה של 6 - 5 שנים לאחר תחילת העבודה החקלאית בפרויקט[1]. ההערכה היא כי מרבית היבולים יהיו ברמה של יבולי המשק הישראלי <u>המתקדם</u> כיום (1968), התואמים, לפי הערכה, את היבולים של המשק הישראלי הממוצע במחצית שנות השבעים.

הנחות לגבי רמת היבולים של גידולים נבחרים בשתי הרמות מפורטות בלוח מס' 3. הרשימה איננה מלאה והיא מובאת לשם התרשמות בלבד.

---

1) בשאלת התחולה של הטכנולוגיה המתקדמת, חלוקות הדעות. יש הערכה כי תהליך המעבר לטכנולוגיה מתקדמת עשוי להמשך 8 - 7 שנים. ברי כי לשאלה זו נודעת חשיבות משנית.

לוח 3: הנחות לגבי יבולים של גדולים נבחרים בטכנולוגיה "ההתחלתית" ובטכנולוגיה "מתקדמת"

ה ג י ד ו ל	טכנולוגיה "מתחלתית"	טכנולוגיה "מתקדמת"
גזר שנטנה	4.0	6.0
חצילים מלכה	2.0	3.0
מלפפוני אביב	1.6	2.0
פלפל מתוק, חשוף	1.2	2.0
אבטיחים מוקדמים	1.0	1.5
מ ל ו נ י ם	1.5	2.0
עגבניות חורף	2.5	3.5
עגבניות אביב-קיץ	3.0	4.5
ב מ י ה	0.8	-
תפו"א אביב	2.5	3.0
תפו"א חורף	1.4	1.8
אגוזי אדמה	.280	.375
כותנה, 3 השקאות	.240	.320
כותנה, 4 השקאות	.300	.350
חיטה, השקאה אחת	.170	.200

המקור: חבל הנגב, המדור לחכנון.

קשה יותר לחזות את התפתחות הטכנולוגיה לאחר הגיעה אל הרמה של החקלאות הישראלית דהיום. כנקודות אחיזה להערכה ושפוט נציין כי "שעורי העליה הגדולים ביותר ביבולים אשר נרשמו לגבי תקופת זמן של 24 שנים (1962 - 1935) היו 3.7% לשנה ביבולי התירס בארה"ב, 3.3% לשנה בחיטה במקסיקו ו-1.9% באורז בארה"ב"[1]. בשנים 1960 - 1939 העליה הכוללת ביבולים של גידולי שדה בארצות הברית היתה 52% או כ-2% לשנה[2]. בארץ, שעורי העליה השנתיים ביבול בגידולים נבחרים היו גדולים יותר, אולם בגלל רבוי יחסי של חקלאים חדשים בישראל קשה לזהות את תהליך <u>הלמוד</u> של החקלאים ולהפרידו מהתהליך של שיפור הטכנולוגיה, התורמים שניהם לעליית היבולים.

העליה ביבולים מוסברת בחלקה בעליה בעתירות החשומות ולכן יש ענין בעליה <u>בפריון</u> של גורמי הייצור, בנכוי ההשפעה של עתירות החשומות. בארה"ב נאמדו השעורים הבאים של עליה בפריון בחקלאות (שיעור עליה שנתי ממוצע)(3.

1920 - 39	.91
1939 - 45	1.99
1945 - 50	.41
1950 - 56	2.06

שעור העליה בפריון בחקלאות ישראל היו גבוהים יותר. שעור זה לגבי 1961 - 1950 נאמד ע"י מונדלק כ-5.3% לשנה[4], וע"י זוסמן לשנים 1963 - 1958 כ-1.5% לשנה[5]. שוב, לגבי ישראל בכללותה, קשה ההפרדה בין עליה בפריון הנובעת מלימוד של החקלאים החדשים ובין השפור בטכנולוגיה[6].

---

1) A.M. Moseman. World Food Prospects and Potentials: A Short Look. In Alternatives for Balancing World Food Production and Needs. Iowa State University, Center for Agriculture and Economic Development, 1967.

2) מעובד לפי USDA Stat. Bul. 233.

3) לפי R.A. Loomis and G.T. Barton. Productivity of Agriculture. United States, 1870-1958. USDA Tech. Bul. 1238, 1961.

4) י. מונדלק, תחזיות ההיצע והביקוש לתוצרת חקלאית בישראל, מרכז פאלק למחקר כלכלי בישראל והפקולטה לחקלאות, האוניברסיטה העברית 1964, כרך 1, עמ' 44.

5) פ. זוסמן, תכנית פיתוח לענפי החקלאות, רבעון לכלכלה, 43.

6) ע. סדן אמד את עלית הפריון בקבוצים בישראל בשנים 60 - 1936 ב-3% בשנה.

כן יש לציין כי שעורי עליה ממוצעים ביבולים או בפריון המתייחסים לכלל החקלאות או לענפים שלמים אינם משקפים בהכרח את הפוטנציאל של עליה ביבולים של גידולים נבחרים. כך למשל, היבול של סורגום בעל במשק היהודי בישראל עלה בתקופה 1960 - 1950 בשיעור שנתי ממוצע של 16% בעקב הכנסת זנים חדשים. כן נרשמה עליה ניכרת מאד ביבולי כותנה בשנים האחרונות, וכיו"ב.

"כושר החשלום למים"

"כושר החשלום למים" של הגידולים הבאים בחשבון לתכנית חושב בהתייחס לשתי רמות הטכנולוגיה דלעיל. החישוב הוא ערך התפוקה לדונם פחות ס"ה ההוצאות לדונם להוציא מים, מחולק בכמות המים לדונם. בנכוי ההוצאות אין נכללות ההוצאות הקבועות של יחידת משק. מסיבה זו ומסיבות נוספות הקשורות בעיקר בעתוי היצור על פני השנה, אפשר לראות ב"כושר החשלום למים" אינדיקאטור כללי בלבד.

החישובים נערכו בהנחות כדלקמן:

א. תמורת עבודה: הונחו שתי רמות של תמורת עבודה 6 ו-10 ל"י לי"ע בהתאמה. על בסיס של 350 י"ע לשנה למשפחה חקלאית תואמות הרמות דלעיל הכנסה שנתית בסך 2,100 ו-3,500 ל"י (600 ו-1,000 $) בהתאמה.

ב. שער הדולאר למוצרי יצוא: בתחשיבים של מוצרי יצוא הובא בחשבון שער של 4 ל"י לדולאר[1].

ג. כל שאר המחירים: בהתאמה לרמת המחירים בישראל בסוף שנת 1967.

---

1) משרד החקלאות נוקט בשער של 4.5 ל"י לדולאר בתחשיבי היצוא. השער ליצרן למעשה הוא 3.85.

לוח 4א': "כושר התשלום למים" בגידולים נבחרים המכוונים לשוק המקומי[1], טכנולוגיה התחלתית

הנחות: תמורת עבודה ל"י לי"ע	אג' למ"ק 6	אג' למ"ק 10	ה ע ר ו ת
הגידול			
פול יבש	4	0	
חיטה א'	7	4	100 מ"ק לד' מחיר התפוקה 280 ל"י לט'
חיטה ב'	14	12	200 מ"ק לד' מחיר תפוקה 280 ל"י לט'
מלפפונים אביב	36	21	
חצילים מלכה	33	25	
תפו"א אביב	14	6	
שעועית אביב	15	0	
פלפל מחוק	22	11	חשוף
ב מ י ה	24	10	
אבטיחים מוקדמים	9	0	שווק בחדש יוני
מלונים מוקדמים	14	7	שווק ביוני - יולי

(1 ערך התפוקה לד' פחות הוצאות משתנות ותמורת עבודה, מחולק בכמות מים לדונם. הוצאות קבועות למשק לא נכללו בנכויים.

המקור: המדור לתיכנון, חבל הנגב.

לוח 4ב': "כושר התשלום למים" בגידולים נבחרים המכוונים לשוק המקומי[1], טכנולוגיה מתקדמת

הנחות: תמורת ליי"ע בל"י	אג' למ^3		ה ע ר ו ת
	6	10	
הגידול			
חיטה א'	19	18	100 מ^3 מים; מחיר תפוקה 280 ל"י לט'
חיטה ב'	23	22	200 מ^3 מים; מחיר תפוקה 280 ל"י לט'
מלפפונים אביב	48	33	
חצילים מלכה סתיו	35	47	
חפו"א אביב	34	29	
שעועית אביב	2)	2)	
פלפל מתוק	61	49	חשוף
אבטיחים מוקדמים	22	16	שוק ביוני
מלונים מוקדמים	19	13	שוק ביוני - יולי

1) ראה הערה מס' 1 ללוח 4 א'.

2) אין הערכה.

המקור: המדור לתכנון, חבל הנגב.

לוח 5 א': "כושר החשלום למים" בגידולים נבחרים המכוונים לייצוא - טכנולוגיה התחלתית(1

הנחות: שווק מקומי של סוגים בלתי מתאימים ליצוא	קיים		א י ן	
תמורה לעבודה, ל"י לי"ע	6	10	6	10
הגידולים				
אגוזי אדמה	3)10	3)4	4)6	4)8
ק ק י ו ן	30	25	30	25
עגבניות חורף	34	17	0	0
חצילים מלכה	75	67	6	1
פלפל סתיו - חורף	15	4	0	0 (חשוף)
תפו"א חורף	0	0	0	0
תפו"א אביב מוקדם	18	6	9	0
שעועית אביב	51	37		
שעועית סתיו	53	37	39	23
במיה מוקדמת	125	110	112	98
גזר שנטנה	0	0	0	0
מ נ ג ו	49	44	32	27

1) מחירי שוק מקומי ברמה של 70% במחירי תכנית החומש לשנת 1970/71 של פתוח החקלאות, תוך התאמה לעונות.

2) סוגים ב' ו-ג' משווקים לפיצוח ותעשית שמן.

3) סוגים ב' ו-ג' משווקים לתעשית שמן בלבד.

המקור: המדור לתכנון, חבל הנגב.

לוח 5 ב': "כושר החשלום למים" בגידולים נבחרים המכוונים לייצוא - טכנולוגיה מתקדמת(1

הנחות: שווק מקומי של סוגים בלתי מתאימים ליצוא	קיים		א י ן	
תמורה לעבודה, ל"י לי"ע	6	10	6	10
הגידולים	2)	2)	3)	3)
אגוזי אדמה	2)27	2)24	3)20	3)18
אבטיחים מוקדמים	17	10	0	0
עגבניות חורף	92	74	0	0
חצילים מלכה			89	82
פלפל סחיו חשוף	123	115	4	0
פלפל סחיו חסוי	57	45	0	0
שעועית אביב	4)	4)	4)	4)
שעועית סחיו	4)	4)	4)	4)
קשואים ירוקים	189	173	189	173
תפו"א חורף			0	0
גזר מנטגה	0	0	0	0
מ נ ג ו	69	65	44	44

1) מחירי שווק מקומי ברמה של 70% ממחירי תכנית החופש לשנת 1970/71, בעונות המתאימות.

2) סוגי ב' ו-ג' משווקים לפיצוח ותעשית שמן.

3) סוגי ב' ו-ג' משווקים לתעשית שמן בלבד.

4) אין הערכה.

המקור: המדור לתכנון, חבל הנגב.

עיון בלוחות 4 א' ו-ב' ו-5 א' ו-ב' מעלה כי במספר גידולים לא מבוטל "כושר התשלום למים" גבוה למדי וביחוד כך בטנולוגיה המתקדמת. לגבי גידולי היצוא בולטת בלוחות ההשפעה של שווק עודפים בשוק המקומי.

רשימת הגידולים בלוחות אינה מלאה; לא נעשה במסגרת זו נסיון להקיף את כל הגידולים הבאים בחשבון לגידול באזור, אלא לאחר את הגורמים החשובים המשפיעים על כושר התשלום שלהם למים[1]. כפי שמסתבר מהלוחות, קיים קשר בין עתירות העבודה ו"כושר התשלום למים". הדבר נובע מכך שהגידולים הנבחנים הם בעיקרם גידולים הלקוחים מהחקלאות הישראלית בו תמורת העבודה גבוהה פי שניים ועד פי ארבעה מזו אשר הונחה ביסוד החישובים. התמורה הנמוכה יחסית לעבודה בתכנית התיישבות פליטים, מאפשרת הגדלה של התמורה למים. קשר זה בין עבודה זולה ו"כושר התשלום למים" מצביע על המגמה הכללית לגבי התכנית והיא ריבוי ככל האפשר של גידולים עתירי עבודה. לקטיגוריה זו נופלים מרבית גידולי הירקות, הפירות וכן ירקות ופירות מסויימים לשמורים. כאמור, הגידולים אשר נבחנו אינם מהווים רשימה מלאה; הרשימה טעונה הרחבה והשלמה. כמו כן יש מקום לבחינה נוספת של התחשיבים. עם זאת ההנחה היסודית שעתירות עבודה מחד ותמורה נמוכה לעבודה מאידך - מוחירים יתרה מוגדלת בתורת "כושר תשלום למים" עומדת בעינה ויחד עם ההנחה של אמון טכנולוגיה מתקדמת מהוות הן את המסגרת הכוללת לתכניות.

מגבלות שווק

את המוצרים הבאים בחשבון ליצור ניתן לחלק לשלש קבוצות בהתאם לאפשרויות השווק:

א. <u>מוצרים ללא מגבלות שווק</u> - בתחום הרלוונטי, כגון אגוזי אדמה, חיטה, קיקיון וכן גידולים נוספים. אלה הם בדרך כלל גידולים אכסטנסיביים עם "כושר תשלום למים" נמוך יחסית.

ב. <u>מוצרים טריים</u> (perishables) המכוונים <u>לשוק המקומי</u> ושהיקף יצורם נקבע ע"י כושר הקליטה של השוק המקומי.

ג. <u>מוצרים טריים והמכוונים ליצוא</u> - בשילוב או ללא שילוב עם שוק מקומי של הסוגים שאינם מתאימים ליצוא, היקף יצורם של מוצרים אלה נקבע ע"י כושר החדירה לשווקי הייצוא והעמידה בהתחרות בהן; במקרה של שילוב שוק מקומי, המעלה באופן ניכר את הרווחיות (ראה לוחות 5 א' ו-ב') פועלת גם המגבלה של השוק המקומי.

להלן ננסה להעריך הערכה ראשונית את הבעיות הקשורות באומדן מגבלות השוק האפקטיביות לגבי התכנית וננסה לאתר סדרי גודל (סדרי גודל בלבד) של מגבלות אלה.

---

1) בדיון זה יש לשים לב למשמעות המוגבלת של המושג "כושר התשלום למים".

<u>שוק ארצות ערב השכנות</u>

הנסיון של השנה האחרונה מלמד כי לשוק זה פוטנציאל ניכר לגבי הקליטה של תוצרת ירקות ופירות מיהודה, שומרון ורצועת עזה, ועל כן גם מתכנית ישוב הפליטים. אין נתונים סטאטיסטיים מספיקים בנדון, אולם ההערכה של מר ד. בן-אור ממשרד החקלאות, אשר ריכז את פעולות החקלאות בממשל הצבאי בשנה האחרונה הוא כי שוק של התוצרת בהיקף המוצע בתכנית הפליטים לא יתקל בקשיים.

שוק ארצות ערב השכנות נראה נוח ביותר משום שהוא יכול להחשב כשוק ספציפי ליצרנים הערביים (בנגוד ליהודיים) ואינו מעורר על כן בעיות של התחרות על השוק בין הפרויקט לבין המשק היהודי. נוסף לכך בעית הקליטה של סוגים נמוכים וכן בעית ההובלה קלות יחסית. המגרעת החשובה של שוק זה היא הסכוי כי הוא עשוי להסגר באופן פתאומי עפ"י החלטה מדינית.

בהמשך לתזכיר זה יש צורך בעבודה נוספת להערכה מדויקת יותר של הפוטנציאל של שוק זה.

<u>שוק היצוא לאירופה</u>

הפוטנציאל הגלמי של יצוא ירקות ופירות לאירופה הנו נרחב למדי, כפי שהדבר משתקף מלוח 6, בו מוצג נפח היבוא של ירקות לאירופה (1966/67) בעונות התואמות את אפשרויות היצור בישראל. עם זאת, למרות שישראל עוסקת בפתוח היצוא החקלאי זה שנים אחדות, מצומצם עדיין היצוא ביותר. גם אם המחירים הרלוונטיים של הבקוש תואמים את הוצאות הייצור של היצרן הישראלי, נתקל פתוח היצוא בקשיים בתחום של אירגון המשלוחים, פיתוח צנורות שוק בחו"ל וכיו"ב.

בשנת תשכ"ז היה היצוא של ירקות טריים עתירי עבודה כדלקמן, באלפי טונות:
פלפל וגמבה - 1.5, חצילים - 0.2, קישואים - 0.4, ארטישוק - 0.2, תות שדה - 0.1, שונים - 0.2.

כן יוצאו, באלפי טון, תפוחי אדמה - 4.3, גזר - 3.2, מילונים ואבטיחים 1.2, בצל - 0.6.

תכנית היצוא של ירקות טריים לשנת 1968/9 מביאה בחשבון עליה מסוימת במרבית הפריטים.

תחזית היצוא של ירקות טריים לשנת 1972/3 מניחה באלפי טון: -
פלפל - 9.0, עגבניות - 5.0, ארטישוק - 5.0, חצילים - 3.0, תות שדה - 2.0, ונוסף לכך, מקבוצת הירקות שאינם עתירי עבודה: תפוחי אדמה - 32.0, גזר - 20.0, בצל - 15.0, מילונים - 8.0.

לוח 6: יבוא ירקות ופירות לשוק המשותף ואנגליה בעונות הרילונטיות ליצוא הישראלי באלפי טון

	ב י ד ו ל	ארץ	שנה	סה"כ בעונה	אוקטובר	נובמבר	דצמבר	ינואר	פברואר	מרץ	אפריל	מאי	יוני	יולי	אוגוסט	ספטמבר
1	תפו"א למאכל	שוק	1966/7	956.5	יש	יבוא	138.4	138.4	155.1	329.3	93.0	93.0	96.3	יש יבוא		=
	" "	אנגליה	1966/7	262.0	יש	יבוא	3.2	4.1	7.7	17.1	29.7	121.0	78.3	יש יבוא		=
	" "	סה"כ	1966/7	1,305.0	יש	יבוא	141.6	142.5	162.8	346.4	122.7	214.9	174.6	יש יבוא		=
2	מלונים	שוק	1966/7	19.1	1.4	0.5	0.4	0.1	0.1	0.3	1.7	1.4	0.4	4.4	4.3	4.1
	"	אנגליה	1966/7	38.9	3.4	2.3	1.2	1.2	0.9	2.3	0.8	0.7	1.4	6.3	10.4	8.0
	"	סה"כ	1966/7	58.3	4.8	2.8	1.6	1.3	1.0	2.6	2.5	2.1	1.8	10.7	15.0	12.1
3	עגבניות	שוק	1966/7	232.2	יש יבוא			21.5	16.8	20.5	34.4	66.7	72.3	יש יבוא		=
	"	אנגליה	1966/7	94.9	יש יבוא			15.8	14.3	18.5	18.1	14.3	13.9	יש יבוא		=
	"	סה"כ	1966/7	327.1	יש גבוא			37.3	31.1	39.0	52.5	81.0	86.2	יש יבוא		=
4	בצל	שוק	1966/7	192.5	יש יבוא			=	=	23.4	34.9	23.8	33.8	25.9	24.2	26.5
	"	אנגליה	1966/7	121.4	יש יבוא				=	17.2	18.5	19.3	14.8	13.5	20.4	17.7
	"	סה"כ	1966/7	313.8	יש יבוא				=	40.6	53.4	43.0	48.6	39.4	44.6	44.2
5	גזר	שוק	1966/7	93.5	יש יבוא		=	8.6	11.6	15.6	19.4	19.1	19.2	יש יבוא קטן		=
	"	אנגליה	1966/7	20.4	יש יבוא		=	0.9	0.8	1.1	4.1	6.9	6.6	יש יבוא קטן		=
	"	סה"כ	1966/7	113.9	יש יבוא		=	9.5	12.4	16.7	23.5	26.0	25.8	יש יבוא קטן		=
6	מלפפונים	שוק	1966/7	50.1	יש יבוא		=	0.6	0.9	3.2	6.6	18.8	20.0	יש יבוא קטן		=
	"	אנגליה	1966/7	12.6	יש יבוא		=	1.7	1.8	2.6	2.2	1.7	2.6	יש יבוא קטן		=
	"	סה"כ	1966/7	62.7	יש יבוא		=	2.3	2.7	5.8	8.8	20.5	22.6	יש יבוא קטן		=
7	פלפל ירוק	שוק	1966	11.6	יש יבוא			=	במשך כל התקופה יבוא של 11.6 אלף טון					יש יבוא קטן		=
	" "	אנגליה	1966	20.4	קטן			=	אין נתונים					יש יבוא קטן		=
	" "	סה"כ	1966	32.0				=	במשך כל התקופה יבוא של 12.0 אלף טון					יש יבוא קטן		=
8	חצילים (עם קשואים)	שוק	1965/6	11.3	יש יבוא			=	במשך כל התקופה יבוא של 11.3 אלף טון					יש יבוא קטן		=
	"	אנגליה	1965/6	0.8	יש יבוא			=	אין נתונים					יש יבוא קטן		=
	"	סה"כ	1965/6	12.0	יש יבוא			=	במשך כל התקופה יבוא של 12.0 אלפי טון					יש יבוא קטן		=
9	ארטישוק	שוק	1966/7	38.1	אין יבוא		=	10.1	10.1	9.9	2.7	2.7	2.6	אין יבוא		=
	"	אנגליה			אין יבוא		=	א י ן	נ ת ו נ י ם					אין יבוא		=
	"	סה"כ	1966/7	38.1	אין יבוא		=	10.1	10.1	9.9	2.7	2.7	2.6	אין יבוא		=
10	שום (כמות שנמית)	שוק	1966/7	6.8שנתי												
	" "	אנגליה	1966/7	" 0.4												
	" "	סה"כ	1966/7	" 7.2												
11	אפונה	שוק	1966/7	21.2	יש יבוא			3.9	3.5	4.6	4.2	5.0	=	יש יבוא		=
	"	אנגליה	1966/7	45.5	יש יבוא			4.0	2.1	4.0	2.6	13.8	=	יש יבוא		=
	"	סה"כ	1966/7	30.7	יש יבוא			7.9	5.6	8.6	6.8	18.8	=	יש יבוא		=
12	שעועית	שוק	1966/7	10.9	2.2	2.5	2.5	2.7	יש		יבוא					=
	"	אנגליה	1966/7	26.8	4.6	4.4	8.6	9.2	יש		יבוא					=
	"	סה"כ	1966/7	37.7	6.8	6.9	12.1	11.9	יש		יבוא					=
13	מנגו (כמות שנמית)	שוק	1966/7	0.1	שנתי											
	" "	אנגליה	1966/7	0.2	שנתי											
	" "	סה"כ	1966/7	0.3-0.4	שנתי											

המקור: הנתון לסחר חוץ, משרד החקלאות.

ההשואה של נתוני היבוא האירופי בלוח 6, עם נתוני העבר ותחזית היצוא הישראלי לעתיד מורה במרבית המוצרים על פער גדול למדי בין שתי קבוצות המספרים. יש להדגיש כי המספרים בלוח 6 מתייחסים לשנת 1966/7 ואילו תחזית היצוא היא לשנת 1972/3. מסתבר כי האפשרויות הפתוחות ליצוא ירקות הן גדולות; הפתוח הממשי של היצוא יהיה מותנה בכושר ההתחרות של ישראל, ושל תכנית ישוב הפליטים בכלל זה.

יש גם מקום לבחון את האפשרויות להשיג לתכנית ישוב הפליטים מעמד של ספק מעדף של ירקות טריים לגופים ממשלתיים וציבוריים בחו"ל כמו הצבא והצי של ארה"ב באירופה ובים התיכון.

<u>השוק המקומי כעתודה</u>

כפי שמפורט בסעיף הבא, מציעה התכנית הקמת 5,000 יחידות משק, עם שמונה דונם ירקות עתירי עבודה ליחידה, היינו כ-40,000 דונם או 120,000 טון ירקות (בעלי "כושר תמורה" גבוה למים). כאמור, השוק של ארצות ערב באיזור נראה כמתאים וסביר ביותר לקליטה של מרבית תוצרת זו. גם השוק האירופי עשוי לקלוט כמויות ניכרות. עם זאת, מן הראוי לשאול מהי האלטרנאטיבה במקרה של אי הצלחה ביצוא בהיקף ראוי, מסיבות כלשהן. התשובה לשאלה זו מרכבת בגלל חוסר הבהירות לגבי היקפו של ה"שוק המקומי". בשלב ראשון של הדיון ננית כי השוק יקיף את ישראל, רצועת עזה וצפון סיני בלבד.

באם ננית כי מהכמות של 120,000 טון המיועדת ליצור בתכנית יופנו שני שלישים אל השוק המקומי (בהנחה כי - א. הכמות המוצעת חקטן, ב. חלק מהכמות יופנה ליצוא), תשאר כמות של 80,000 טון לקליטה בשוק המקומי.

לפי תחזית משרד החקלאות, עודף הבקוש על ההיצע של ירקות טריים ברצועת עזה בשנת 1972/3 יהיה כ-20,000 טון. תשאר איפוא כמות של 60,000 טון לקליטה בשוק הישראלי.

תחזית משרד החקלאות לגבי הבקוש של השוק הישראלי (כולל ירושלים המזרחית) לירקות עתירי עבודה (עגבניות למאכל, מלפפונים, חצילים, פלפל וגמבה, קישואים ומחצית הכמות של ירקות "שונים") לשנת 1972/3 היא 284,000 טון, בהתיחס לתחזית האוכלוסיה של שלוש מיליון נפש. באם ננית כי אוכלוסית ישראל בשנת 1980 תגיע ל-4 מיליון נפש והבקוש לירקות מהסוגים דלעיל יגדל בהתאמה, תהיה הכמות המבוקשת לירקות עתירי עבודה ב-1980, כ-350,000 טון. יתרת הכמות של תכנית הפליטים תהווה איפוא כששית מכלל כושר הקליטה של השוק הישראלי.

בהקשר זה יש לזכור את התהליך החל בחקלאות הישראלית של ירידת חלקו של המשק היהודי ביצור ירקות עתירי עבודה, ועליית משקלם של המשקים הערביים בישראל ביצור זה. הואיל ותכנית ההתישבות מוצעת לבצוע בשלבים על פני תקופה של כעשר שנים, ניתן יהיה לשלב בהדרגה את תפוקת הירקות של משקי הפליטים בשוק המקומי על חשבון צמצום הדרגתי של התפוקה של המשקים היהודיים.

בהתיחס לערך התפוקה הכללית (להבדיל מתפוקה של ירקות עתירי עבודה) של תכנית ישוב הפליטים ביחס לכושר הקליטה של השוק המקומי לכלל המוצרים החקלאיים, התמונה פשוטה הרבה יותר. ערך היצור הכולל של 5,000 היחידות המוצעות במלוא פיתוחן נאמד ב-75 מיליון לירות, בעוד שערך היצור החקלאי של ישראל בשנת 1972/3 נאמד ביותר משני מיליארד לירות. גם אם נקבל את המספר של 1972/3 כבסיס, ערך היצור של התכנית המוצעת יהווה בחישוב מצרפי פחות מארבעה אחוזים מכלל ערך היצור החקלאי של ישראל. מכאן, תחלופה מסויימת ביצור בין החקלאות הישראלית לבין משקי הפליטים, עשויה לפתור את בעית השווק של התכנית המוצעת. ברור כי להתאמות דלעיל על חשבון היצרן הישראלי יש מחיר מסוים. השאלה היא מהו המשקל שרוצים ליחס לתכנית המוצעת של ישוב פליטים.

באם ה"שוק המקומי" יקיף, בהסדר מדיני זה או אחר, גם את אזורי יהודה ושומרון - תהווה בעית שווק הירקות עתירי עבודה אחת הבעיות החשובות והקשות שבפני המדיניות החקלאית של ישראל. כמויות הירקות של התכנית המוצעת תהווינה במצב כזה חלק קטן מאד ביחסי הבקוש וההיצע הכלליים אשר יווצרו, ויהיה צורך למצוא פתרון לכמויות אלה במסגרת הפתרון הכולל של הבעיה.

בחינה פרלימינארית של יחידת משק ו"כושר התשלום" שלה למים

בסעיף זה מוצגת סכימת טפוס משק אינטנסיבי המכוון בעיקר ליצור ירקות עתירי עבודה. לוח 7 מציג את הקווים העיקריים של המשק לאחר הגיעו לרמה של טכנולוגיה מתקדמת (כ-6 - 5 שנים לאחר הפעלתו). יש להדגיש כי טפוס המשק דלעיל לא עבר בחינה מדוקדקת והצגתו באה בעיקר כדי להצביע על סדרי הגודל של כושר התשלום למים.

לוח 7: קווים כלליים של טפוס משק עתיר עבודה - טכנולוגיה מתקדמת(1

א. מבנה המשק

קרקע	22 ד' שלחין
מים	9,200 מ"ק
הון השקעה	11,000 ל"י
עבודה	עבודת משפחה

ב. חצר 1 ד' שלחין

1000 מ"ק מים

השקעות במבנים ומתקני חצר כלולות בהון הצרכני.

ג. הרכב היצור ואומדן ההכנסה

ה ג י ד ו ל י ם	שטח ד'	ס"ה מים, מ"ק	ס"ה עבודה, י"ע	ס"ה עודף ברוטו, ל"י,(3
ירקות עתירי עבודה	8	4,500	130	4,200
ירקות אחרים	2	1,000	16	720
פירות עתירי עבודה	2	2,800	32	2,130
גדולי שדה	4	900	3	160
ס " ה	16(2	9,200	181	7,210

1) הקווים הכללים של טפוס המשק הניתנים כאן מבוססים על סכימה של מבנה מפורט.

2) 16 דונם עיבוד על 22 ד' פיסי.

3) ללא ניכוי חמורת עבודה ומים.

המשך לוח 7:

ד. חישוב הכנסה נקיה ו"כושר התשלום" למים

עודף ברוטו, ל"י	7,210 ל"י				
החזר הון שנתי	1,110 ל"י (1				
תמורה למים ועבדוה, ל"י	6,100 ל"י (2				
הנחת תמורה לעבודה, ל"י	1,800	2,400	3,000	3,600	4,200
תמורה (שאריה) למים, ל"י	4,300	3,700	3,100	2,500	1,900
תמורה למים, א"ג/מ"ק	47	40	34	27	21

הסכימה של טפוס המשק המוצגת בלוח 7 חושבה בהתייחס למבנה משק מסויים אשר לא כאן המקום לפרטו מאחר והוא טפוס אחד מני רבים בעלי התכונה היסודית של עתירות עבודה. המספרים החשובים המתקבלים בתורת מצרפים הם השטח של 22 ד' שלחין, השקעת הון יצרני ליחידת משק של כ-11,000 ל"י, החזר הון שנתי בסך 1,100 ל"י ואומדני ההכנסה בגידולים השונים - כ-530 ל"י עודף ברוטו לד' בירקות עתירי עבודה, כ-1,050 ל"י לד' בפירות עתירי עבודה(3, ו-360 ל"י בירקות אחרים.

החישובים דלעיל מניחים כאמור כי משקי הפרויקט יגיעו תוך שנים אחדות לרמת טכנולוגיה ויבולים של המשק החקלאי בישראל דהיום. מענין הנסיון לבחון מה עשוי להיות "כושר התשלום למים" בעתיד יותר רחוק. לאור הדיון בעליה ביבולים ובפריון בחקלאות בסעיף קודם, נראה כסביר להניח שעור עליה ממוצע בפריון של 1.5% לשנה, לאחר הגיע המשקים לרמה של הטכנולוגיה המתקדמת(4. שעור זה תואם את העליה בפריון בחקלאות בארה"ב בתקופה 1939-56, אשר נזקף שם בחלקו להשקעות במחקר חקלאי ובהדרכה. דומה כי ניתן לאמץ שעור זה גם לישראל, בה הן המחקר והן ההדרכה החקלאיים עומדים על רמה גבוהה. שעור העליה בפריון בישראל עד כה היה למעשה גבוה הרבה יותר.

(1 על הון השקעה יצרני בסך 10,800 ל"י; מחושב לפי פריטים בהתאם לתקופת הבלאי (20 - 7 שנה), רבית 6%.

(2 סכום זה אינו כולל הכנסה ממוצרי החצר - 1 ד' קרקע ו-1,000 מ"ק מים.

(3 הירקות עתירי העבודה כאן הם 2 ד' חצילים, 4 ד' שעועית אביב, 2 ד' במיה, פירות - 2 ד' מנגו.

(4 שעור עליה ממוצע פשוט ולא מצטבר.

באם נצא מההנחה כי היצרנים יגיעו לטכנולוגיה מתקדמת בשנה החמישית להתישבותם, יהיה שעור העליה הכולל בפריון 15% בשנה החמש עשרה לפרויקט. בהתאם, יתקבלו הערכים הבאים של התמורה לעבודה ומים:

תמורה למים ועבודה מ"ק, ל"י	7,230[1]				
תמורה לעבודה, ל"י	2,400	3,000	3,600	4,200	4,800
תמורה למים, אג' למ"ק	46	39	33	26	20

סיכום החישובים דלעיל מעלה כי ברמת חיים סטאטית (כלומר ללא שנוי התמורה לעבודה) התמורה למ"ק מים במשק דלעיל עולה ב-13 אגורות בקירוב בשנה ה-15 לקיומו לעומת השנה החמישית. אולם ההצדקה של רמת חיים סטאטית עומדת בסימן שאלה, אף כי מצב כזה קיים בכמה ארצות נחשלות. מאידך, תמורה למים בשנה ה-15 דומה לזו של החמישית מאפשרת הגדלת התמורה לעבודה ב-1,200 ל"י בקירוב. כך למשל, לפי החישובים - תמורה של 27 אג' למ"ק מותירה תמורת עבודה בסך 3,600 ל"י בשנה החמישית ו-4,800 ל"י בשנה החמש-עשרה.

יתכן שהחישוב הגלובאלי דלעיל לגבי עלית הפריון המשוערת אשר הוצגה כאן אינו מיצג את הפוטנציאל של העליה בפריון בגידולים ותנאי הגידול הספציפיים לתכנית. שאלות אלה יש צורך לבחון שנית בשיתוף עם מומחים חקלאיים, לאור תכניות המחקר וההדרכה הספציפיות.

נבחנה גם תכנית של טפוס משק אכסטנסיבי בעבודה. כושר התשלום למים של משק כזה אינו עומד במבחן אלא אם כן תחול התפתחות טכנולוגית בלתי צפויה. עם זאת, אפשר להגדיל בתכנית המוצעת את חלקם של הגידולים האכסטנסיביים תוך הורדה של "כושר התשלום למים".

סיכום השקעות הון

להלן מוצג סיכום פרלימינארי של כלל השקעות ההון בפרויקט. הוא מבוסס על ההנחות הבאות:

א. התכנית תקיף 5,000 משפחות בחקלאות.

ב. באזור הפרויקט תהיה גם התישבות לא חקלאית של 2,000 משפחות בשרותי יצור ושווק לחקלאות.

ג. הון ההשקעה למפרנס לא חלקאי יהיה כמחצית מסך ההשקעות ליחידת משק חקלאי (להוציא מים).

ד. תיווצר תעסוקה עקיפה ל-3,000 משפחות נוספות באזור ללא השקעה מיוחדת.

(1 עודף ברוטו בשנה החמישית כפול 1.15, <u>פחות</u> הוצאות קבועות ברמה של השנה החמישית.

סעיף ההשקעה	מיליון ל"י(1
השקעות יצרניות	
5,000 יח' משק א' 11,000 ל"י	55,000
2,000 משפחות נוספות א' 5,500 ל"י	11,500
ס"ה השקעות יצרניות	66,500
7,000 בתי מגורים א' 8,000 ל"י(1	56,000
אינפרסטרוקטורה(1	20,000
רזרבה ובלתי צפויות (10%)	14,300
ס " ה	156,800

מסתבר כי ההשקעה למשפחה היא כ-22,000 ל"י. בסכום זה לא נכללת ההשקעה בהספקת המים אשר תנתן במענק, כפי ההנחה. כמו כן לא נכללה כאן ההשקעה בכור ומתקן החשמל. מאידך לא הובאה בחשבון התעסוקה העקיפה של 3,000 משפחות נוספות.

שלבי ביצוע

ההצעה היא לתכנן את המפעל לביצוע בשלבים על פני תקופה של מספר שנים, וזאת מהטעמים הבאים:

א. הקמת הכור ומתקן ההתפלה צריכה להמשך, לפי ההערכה, כחמש שנים לפחות. היינו, באם שלב קבלת ההחלטה והשגת המימון יימשך כשנה וחצי (למן 1968) יהיה המפעל מוכן לספק מים לכל המוקדם בשנת 1975.

ב. ישוב של 5,000 משפחות פליטים בחקלאות ועוד 2,000 לא בחקלאות היא משימה כבדת משקל. ביצוע התכנית על פני תקופת זמן ממושכת יחסית יאפשר לימוד תוך כדי ביצוע. לימוד זה דרוש במיוחד בשלש נקודות: (1) לימוד הפוטנציאל ודרכי השווק בארצות ערב; (2) בעיות ארגוניות מוסדיות של ההתישבות בחקלאות; (3) בעיות ארגוניות מוסדיות של ההתיישבות הלא-חקלאית.

---

1) עפ"י מקדמים של המרכז לתכנון, משרד החקלאות.

בתקופת המעבר, עד להתפלת מתקן ההתפלה אפשר יהיה להשתמש בכמויות מוגבלות של מים המושאלות ממאגרי המים של ישראל ע"ח כמויות אשר תוחזרנה למשק הישראלי לאחר הפעלת מתקן ההתפלה. לפי הצעה זו תחל פעולת הישוב כבר החל ב-1970 בקצב של כ-500 משפחות לשנה. בקצב זה ניתן יהיה לישב כ-3,000 משפחות עד 1975, המועד האפשרי של הפעלת המתקן. הדבר יחייב שאילת מים מישראל בכמות שבין חמישה לבין 30 מלמ"ק לשנה בקירוב בשנים 1971 - 1976 בתוספת כמויות קטנות לישוב הלא חקלאי. החישוב הוא לפי 10,000 מ"ק למשפחה, מכסת המים המחושבת ליחידת משק מפותחת. למעשה, בשלבי הפיתוח של המשקים תידרשנה כמויות מים קטנות יותר, כך שהכמות הכללית המושאלת תהיה בסדר גודל שלא יעלה על 100 מלמ"ק במשך כל התקופה. עם הפעלת המתקן תוחזרנה הכמויות המושאלות תוך תיאום עם קצב ההתיישבות הנוספת. לפי הערכה ניתן יהיה לישב את כל 7,000 המשפחות עד 1978 ולסיים את ביצוע התכנית כולה עד 1980.

נספח א'(1)

התכנית של מעבדות אוק-רידג' לפיתוח תשלובת חקלאית תעשייתית

הבעיה של יחס $\frac{\text{חשמל}}{\text{מים}}$ בכורים דו-תכליתיים והנחיצות בתצרוכת חשמל ניכרת כדי להוזיל את מחיר המים המותפלים מכבידה על פיתוחם של כורים מסוג זה. לגבי התכנית הנדונה, הצורך בקרבה אל מרכזי צריכת החשמל בצפון הוא אחד הגורמים למיקומו של הכור בריחוק יחסי מייעדי השמוש במים, דבר הכרוך בהשקעה של כ-150 מיליון ל"י והוצאות העברת מים של כ-12 אגורות למ"ק.

על הרקע של בעיה זו פיתחו החוקרים של מעבדות אוק-רידג' בארה"ב את הרעיון של תשלובות חקלאיות תעשייתיות שבמרכזן כור גרעיני להספקת חשמל והתפלת מי ים(1).

בקיץ 1967 ארגנה המעבדה של אוק-רידג' בארה"ב, המוחזקת ע"י הועדה האמריקאית לאנרגיה אטומית, קבוצת עבודה אשר מתפקידה היה לבדוק באופן כללי את הכדאיות הכלכלית של תשלובות חקלאיות-תעשייתיות ואת אפשרות הקמתן באזורים שונים בעולם. קבוצת העבודה כללה ששה כימאים ומהנדסים תעשייתיים, שלשה אנשי חקלאות, שלשה מהנדסים גרעיניים וקבוצה גדולה של יועצים בשטחים שונים הקשורים לפתוח תעשיה חקלאית והחישבות בהיקף גדול. הקבוצה מסיימת עתה (סוף 1968) את עבודתה ומתכננת להוציא דו"ח מקיף עד לסוף שנה זו.

הקבוצה בחנה בין היתר את הנושאים הבאים: 1) היחס האופטימאלי בין כמות המים וכמות החשמל; 2) ההשפעה של גודל הכור על מחיר החשמל והמים; 3) בחינת תעשיות שונות מבחינת שמוש גבוה של חשמל זול וכן קביעת הכדאיות הכלכלית של תהליכי היצור השונים עתירי החשמל שנבדקו; 4) ניתוח כלכלי של חקלאות הבאה בחשבון לתשלובת זו כגון היבולים להם אפשר לצפות עם שפור הטכנולוגיה, תצרוכת המים בחקלאות והיתרונות בשמוש במים מזוקקים, לעומת מים מלוחים יחסית, בחינה כלכלית של גדולים וטפוסי משק מתאימים.

הקבוצה בחנה שתי אלטרנאטיבות. אחת מניחה ידע גרעיני קיים ולכן אפשרות ליישום תוך זמן קצר (עשר שנים) והשניה מניחה ידע שיושג בעתיד ליישום בטווח ארוך יותר (חמש עשרה עד עשרים שנה).

באלטרנאטיבה הראשונה מדובר על כור גרעיני שייצר כ-1000 מוגאט חשמל וכ-170,000 גאלון מים ליום ואילו בשניה מדובר על כור שייצר 3000 מגואט לכמיליון גאלון מים ליום. מחירי החשמל יהיו בסדר גודל של 4. - 3. סנט לקו"ש באלטרנאטיבה הראשונה ו-2. - 1. סנט לקו"ש בשניה. מחירי המים יהיו 24 - 20 אג' למ"ק וכ-8 אג' למ"ק בהתאם. מחירים אלה

(1 נספח זה מבוסס על אינפורמציה מפי ד"ר י. שלהבת אשר השתתף בשנת 1966/67 בעבודת המחקר של מעבדות אוק-רידג'.

מדינת ישראל

דואר רשמי

מפקדת אזור רצועת-עזה וצפון-סיני

הצוות לתכנון אב

אוקטובר 1971

דו"ח מס. 8

סקר ענף מוצרי מלט ברצועת עזה

ובדיקת כדאיות הרחבתו

אבי וינרמן

צוותי תכנון - שרותי הנדסה בישראל בע"מ

מדינת ישראל

היועץ הכלכלי למשרד הבטחון

הקריה, כ"ה בחשרי תשל"ב
14 באוקטובר 1971

מס' אד/618/441

תא"ל ש. גזית – תיאום הפעולה בשטחים

הנדון: הרחבת היקף התכנון הפיזי במסגרת תכנון רצועת עזה

1. רצ"ב עותק מכתבו של ע. גדור בנדון.

2. המלצתי חיובית.

3. לחשובתך אייחל.

בברכה,

ד"ר פ. זוסמן

היועץ הכלכלי למשהב"ט

תאריך	שם	החתימה	היום
13/10	אריאלה		1148
כ"ו	פיני		
	יעקב		

13.10.71

לכבוד

מר א. קליין

ד"ר פ. זוטמן

א.נ.,

הנדון : <u>הרחבת היקף התכנון הפיזי במסגרת תכנון רצועת עזה</u>

במשברת עבודת התכנון של רצועת עזה ובפון סיני החברר שהקיפו הנוכחי של התכנון הפיזי אינו עונה על הצרכים. כח העבודה העומד לרשותנו כיום מוגבל לאדריכל אחד. לאור הצרכים, הכוללים בתוכם מלבד מסגרות איזוריות גם התיחסויות לנושאים ספציפיים כגון : תכנון אתרים להעתקת מפוני מחנות, תכנון איזורי תעשיה, שיפוץ מחנות הפליטים והכוונת דילולם לאפיק שיעניק להם בסיס משופר, יש צורך בהרחבת מסגרת העבודה בסעיף זה.

הצעתנו היא להרחיב את מסגרת ההתקשרות עם מטרד לרמן בהוספת אדריכל + טרמס, לתקופה של הצי שנה. האומדן התקציבי עבור התוספת המוצעת הוא כ- -.7,000 לי להודש או כ- 40,000 לילחצי שנה. (אציין שאשתקד הועבר סך של כ- -.200,000 לי למשרד העיכון לצורך התכנונים שבוצעו במחנות הפליטים ואשר הקיפם לא עלה על המוצע כתוספת למסגרתנו)

אודה על אישורכם לתוספת המתבקשת.

ב ב ר כ ה

עוזי גדור

מפקדת אזור רצועת-עזה וצפון-סיני

הצוות לתכנון אב

אוקטובר 1971

דו"ח מס. 8

סקר ענף מוצרי מלט ברצועת עזה

ובדיקת כדאיות הרחבתו

אבי וינרמן

צוותי תכנון - שרותי הנדסה בישראל בע"מ

ת ו כ ן

פרק א' – סכום ומסקנות

פרק ב' – תאור הענף

פרק ג' – ענף מוצרי מלט ברצועה וצפון סיני

פרק ד' – שוק מוצרי המלט בישראל

פרק ה' – כדאיות מיקום מפעלים חדשים בענף מוצרי המלט

רשימת נספחים

נספח 1 – תחשיבי עלויות ייצור מרצפות במפעל הממוקם במרכז הארץ

נספח 2 – תחשיבי עלויות ייצור מרצפות במפעל הממוקם בארז

נספח 3 – תחשיבי עלויות ייצור מרצפות במפעל הממוקם בחן/יונס-רפיח

נספח 4 – תחשיבי עלויות ייצור מרצפות במפעל הממוקם בעזה

נספח 5 – תחשיבי עלויות ייצור בלוקים במפעל הממוקם במרכז הארץ

נספח 6 – תחשיבי עלויות ייצור בלוקים במפעל הממוקם בארז

נספח 7 – תחשיבי עלויות ייצור בלוקים במפעל הממוקם בחן-יונס-רפיח

נספח 8 – תחשיבי עלויות ייצור בלוקים במפעל הממוקם בעזה

נספח 9 – דו"ח פגישה במפעל לייצור מוצרי מלט ג'יל חוזנדר בעזה

נספח 10 – דו"ח פגישה במפעל לייצור מוצרי מלט האשם חוזנדר בעזה

נספח 11 – דו"ח פגישה במפעל לייצור מוצרי מלט אל אסטל בחן-יונס

נספח 12 – דו"ח פגישה במפעל לייצור מוצרי מלט אל עקד בחן-יונס

נספח 13 – דו"ח פגישה במפעל לייצור מוצרי מלט אל חאייק בעזה

נספח 14 – דו"ח פגישה במפעל לייצור מוצרי מלט חלמי אלחאייק בעזה

נספח 15 – דו"ח פגישה במפעל לייצור מוצרי מלט סלים אלמדיהין בעזה

נספח 16 – רשימת יצרני מוצרי מלט ברצועה

פרק א' - סיכום

במסגרת הסקר המובא להלן נבחנו הצורך והכדאיות להקמת מפעל/מפעלים לייצור בלוקים, ומפעל/מפעלים לייצור מרצפות ברצועה, במספר אלטרנטיבות מיקום.

1. מפעל/מפעלים לייצור בלוקים

מפעל לבלוקים ברצועה המייצר עבור השוק הישראלי לא יוכל להתחרות במפעלי בלוקים ישראלים הקרובים לאתרי הבניה ולמקורות חומרי הגלם זאת על אף ששכר העבודה ושכירות הקרקע ברצועה זולים מבישראל.

נוסף לכך מסתמנת רוויה בביקוש לבלוקים בישראל ובעתיד צפוי עודף מסויים של הצע.

במידה וחבוצענה תכניות בניה עבור פליטים יהיה צורך בהגדלת ייצור הבלוקים ברצועה (הייצור כולו כיום נאמד ב-2.5 מיליון בלוקים בשנה מזה כחצי בעבודת יד בלבד). קצב והקף הבניה הם שיקבעו את הקף הייצור הנוסף הנדרש.

באם נניח מבצע מיוחד בהקף בניה שנתי של 4,000-3,000 יחידות דיור (תוספת לקיים) ידרשו כ- 5 מיליון בלוקים לשנה. היות ומבצע הבניה ימשך תקופה מוגבלת (2-4 שנים) נראה לנו שאין להמליץ על הקמת מפעלים ממוכנים לכל תוספת הייצור הנדרשת.

יש לעודד הקמת מפעל/מפעלים ממוכנים ל- 2-3 מיליון בלוקים בשנה והיתרה תיווצר בעבודת ידיים. מפעלים ממוכנים בסדר גודל הנידון יוכלו להמשיך ולייצר גם לאחר גמר תכנית הבינוי היות וההקף הנדון (3-4 מיליון בלוקים בשנה) יתאים לקצב בינוי רגיל לאוכלוסית הרצועה (אנו מניחים שבעוד 2-4 שנים יתחסל הייצור ביד, שאינו עומד בסטנדרטים ישראלים).

התכנית המוצגת בזאת חביא להגדלת מספר המעוסקים בענף לכ- 1,200 עובד במשך תקופת הבניה לפליטים. אח"כ יצטמצם הענף לכ- 300 עובד.

2. מפעל/מפעלים לייצור מרצפות

בהשוואת כדאיות מיקום מפעל/ים לייצור מרצפות נמצא שמפעל ברצועה יהיה כדאי ויוכל להתחרות במפעלים בישראל. בשוק הישראלי מורגש כיום מחסור במרצפות הגורם במקרים מסויימים לעקובים בבניה ולייקורה. נראה לנו שיש מקום לעודד הקמת מפעל/ים ברצועה לייצור מרצפות בהיקף של כ- 0.2-0,3 מיליון מ"ר בשנה. מפעל/ים אלה יביאו לתוספת תעסוקה מוגבלת למדי בשיעור של כ- 30-50 עובד, זאת בשל היות המפעלים ממוכנים.

פרק ב' - תאור הענף

ענף מוצרי מלט, כולל מוצרים תעשיתיים לבניה, אשר מרכיב חומר הגלם העיקרי שלהם מהווה מלט.

הענף מאופין ע"י:-

1. השקעה נמוכה (ביחס למחזור כספי)
2. עתירות עבודה
3. עתירות שטח

המוצרים העיקריים בענף הם:-

א. אלמנטים טרומיים
ב. בלוקים
ג. מרצפות
ד. מדרגות
ה. צנורות
ו. שונות (מכסי ביוב, וכד')

במסגרת סקר זה נדון במוצרים ב', ג', ד' ו-ה' בלבד ונתרכז בעיקר בבחינת אפשרויות ייצור בלוקים ומרצפות ברצועה. (בעבודה נפרדת נבחון כדאיות ייצור אלמנטים טרומיים ברצועה).

1. בלוקים

הבלוקים המיוצרים ברצועה נחלקים לשני סוגים:-

א. בלוקים היוצרים ביד - אינם עומדים בדרישות התקן הישראלי - מתאימים לרצועה בלבד.

ב. בלוקים המיוצרים במכבש - עומדים בסטנדרט הישראלי ומיוצרים במידות הבאות:-

(1 20 × 20 × 40 ס"מ

(2 15 × 20 × 40 ס"מ

(3 10 × 20 × 40 ס"מ

(4 7 × 20 × 40 ס"מ

2. <u>מרצפות</u>

המרצפות המיוצרות ברצועה נחלקות לשלושה סוגים:-

א. מרצפות בטון ללא אגרגט - משמשות לבתים ולרצוף מדרכות. המרצפות לבתים אינן עומדות בתקן הישראלי, אי לכך, אין להן שוק בישראל.

ב. מרצפות בטון ללא אגרגט צבעוניות - לסוג זה של מרצפות אין תקן ישראלי. השמוש בהן, בישראל, היה נפוץ לפני שלושים שנה. לאחרונה מסתמן בקוש מסוים לסוג זה של מרצפות בישראל.

ג. מרצפות בטון עם אגרגטים (מרצפות מוזאיקה) - עומדות בדר"כ בתקן הישראלי וקיים להן ביקוש נרחב בשוק הישראלי. המרצפות המיוצרות הן מהסוגים הבאים:-

(1) 2 × 20 × 20 ס"מ לבן

(2) 2 × 20 × 20 ס"מ אפור

(3) 3 × 30 × 30 ס"מ לבן

(4) 3 × 30 × 30 ס"מ אפור

(5) 1.5 × 10 × 20 ס"מ לבן

(6) 1.5 × 10 × 20 ס"מ אפור

פרק ג' - ענף מוצרי מלט ברצועה וצפון סיני

1. היצע

א. היצרנים

ברצועה כ-50 יצרנים למוצרי מלט, המעסיקים כ-400 עובד. מרבית היצרנים מתרכזים בעיר עזה (כ-40). הייצור בחלקו פרימיטי ואינו עומד בסטנדרטים ישראלים. בכל המפעלים שמחוץ לעזה העיר אין מיכון, העבודה נעשית ביד בלבד.

ב. תפוקות

אומדני התפוקה במוצרי המלט השונים ברצועה וצפון סיני הם:

(1) בלוקים - כ-10,000 יחידות ביום מחציתם מיוצרים במכבשים ומחציתם בעבודת יד.

(2) מרצפות - כ-300 מ"ר ליום. חלק מהייצור מהוות מרצפות מוזאיקה 20 × 20 וחלק מרצפות צבעוניות ומרצפות בטון. התפוקה צפויה לגידול ניכר (עד 600 מ"ר ליום) בעתיד הקרוב עם הפעלת ציוד משומש שנקנה ע"י מפעלים מקומיים מישראל.

(3) מדרגות - מספר עשרות ליום.

(4) מרצפות רחוב כ-100 יחידות ליום.

(5) פאנלים - כ-2,000 מטר רץ ליום.

(6) צנורות השקיה - מספר מאות ליום.

כללית יש לציין שהתפוקה משתנת מיום ליום בגלל קשיי השגת חמ"ג (מלט בעיקר) ובגלל מוסר עבודה ירוד של המעוסקים בענף. הפסקות בחשמל וחוסר ידע בהפעלת מיכון גורמים לתנודות בתפוקת המפעלים הממוכנים.

2. מחירים

המחירים המקובלים כיום הם:

א. בלוק 40 × 20 × 20 ס"מ	0.5	ל"י במפעל
ב. מרצפה 20×20 ס"מ	7 - 9.5	ל"י למ"ר במפעל
ג. מדרגה 1.00 מטר	10 - 15	ל"י ליחידה (בתלות בסוג המוזאיקה והצבע)

6/..

ד) לבנים 10-6 אג' ללבנה בתלות במקום המפעל.
ה) צנורות - 1.6 ל"י ליחידה סטנדרטית.
ו) מרצפות בטון 45 × 45 ס"מ - 0.9 ל"י ליחידה

3. <u>ביקוש מקומי</u>

הביקוש המקומי מצומצם בדר"כ בהיקפו ונמוך מההיצע הקיים, אולם חלק מהמפעלים המקומיים מתבסס על ביקוש בישראל. הביקוש המקומי עיקרו בלוקים, מרצפות צבעוניות, צינורות להשקאה ומרצפות רחוב. למרצפות מוזאיקה אין ביקוש מקומי וכולן מיוצרות עבור השוק הישראלי.

4. <u>חומרי גלם</u>

חומרי הגלם היסודיים לענף מוצרי המלט הינם: מלט, חצץ, זיפזיף ומים.

לגבי זיפזיף אין כיום בעיה מאחר והוא מצוי בשפע בשפת הים של הרצועה, אבל יתכן מחסור כאשר יעברו לייצור המוני יותר ואז תאסר הכרייה בשפת הים כמו שנאסרה בישראל. יש לציין שאיכות הזיפזיף הנכרה בשפת הים גבוהה.

גם לגבי מים אין כיום בעיה ובהיקף הייצור הנוכחי - צריכת המים איננה גבוהה, אולם להיקף ייצור גדול יותר וביחוד של מרצפות ידרשו כמויות מים גדולות, דבר שעשוי להוות בעיה בעתיד.

הקשיים העיקריים כיום הינם בהשגת מלט וחצץ. בתקופת השלטון המצרי יוצרו מוצרי המלט ללא חצץ אלא עם זיפזיף ומלט בלבד. אולם, כיום לייצור בלוקים לחץ ולייצור מרצפות חייבים להשתמש בסוגים שונים של חצץ ואגרגטים.

5. <u>כח אדם</u>

א. בכל המפעלים למוצרי מלט ברצועה מועסקים כ-400 עובדים חלקם קבועים וחלק מהם ארעיים ומתחלפים בהתאם לביקוש ולהזמנות.

ב. העבודה בענף זה הינה בד"כ קבלנית בהתאם ליחידות ייצור, במיוחד כאשר העבודה מבוצעת ביד. כאשר העבודה נעשית בעזרת מכונות חשמליות אזי שכר הפועלים נקבע לעתים לפי יחידות תפוקה ולעתים כשכר יומי.

ג. שכר הפועלים נקבע לדרגת מיומנותם והכנסתם היומית נעה בין -.5 ל-.25 ל"י ליום עבודה. כמו כן מורגשת עליה בשכר ככל שהמפעל צפוני יותר.

ד. ענף מוצרי המלט אינו דורש מיומנות מיוחדת מצד הפועלים הפשוטים, אולם לכל מפעל דרושים עובד או מספר עובדים בעלי דרגת מיומנות גבוהה יותר בייחוד כאשר מדובר בעבודה בעזרת מיכון. אולם עובדים בדרגת מיומנות גבוהה יותר, קשה להשיג ברצועה. הבעיה חריפה במיוחד לגבי אחזקת המכונות וכיום כמעט ולא ניתן להשיג ברצועה מכונאים לאחזקת הציוד של מפעלי הריצוף.

6. <u>מ י כ ו ן</u>

א. עד היום רוב העבודה נעשית ביד בעזרת תבניות שרובן מיוצרות במקום, ורק חלק מהעבודה נעשית בעזרת ציוד חצי אוטומטי אשר דורש סביבו מספר עובדים גדול.

ב. הציוד המופעל כיום הינו בד"כ ציוד משומש שנרכש במפעלים ישראליים, אשר ששו להפטר מהציוד הישן שלהם כדי לרכוש חדש. רוב הציוד המשומש הינו מתוצרת ישראל, אולם חלקו, בעיקר למפעלי ריצוף הינו מתוצרת חוץ ובד"כ מאיטליה.

ג. בעלי המפעלים המקומיים נתקלים בבעיות אחזקה ותפעול של הציוד בו הם משתמשים, והבעיה עשויה להפטר ע"י הכשרת עובדים מקומיים (הסבת מכונאי רכב למכונאי ציוד תעשייתי).

ד. בעלי המפעלים נתקלים עדיין בבעיות אספקת חשמל וזה בגורם המהווה תמריץ שלילי להכנסת מכונות חשמליות.

פרק ד' - שוק מוצרי המלט בישראל

1. הביקוש

האומדנים שנציג נתקבלו ממספר לקוחות וספקים. לצערנו סרב משרד השיכון להעמיד לרשותנו את האינפורמציה שבידו, אי לכך לא יכולנו לאמת את האומדנים שנציג.

א. מרצפות מוזאיקה - השוק בין 4.5 - 3.5 מיליון מ"ר לשנה. כ-90% מהוות מרצפות 20 × 20 ס"מ והיתרה עיקרה מרצפות 30 × 30 ס"מ.

ב. בלוקים - השוק נאמד ב-50-35 מיליון בלוקים בשנה. השוק נחלק בין כ-10 סוגי בלוקים כאשר הדומיננטים הם 40 × 20 × 20 ס"מ, 40 × 20 × 10 ס"מ ו-40×20×7 ס"מ.

ג. מדרגות - השוק נאמד ב-400-300 אלף מדרגות לשנה.

2. ה ה י צ ע

א. מרצפות מוזאיקה - בארץ מספר עשרות יצרנים ביניהם 2 גדולים מאד ("חימר", "שדות-ים") המייצרים כ"א כ-0.6 מיליון מרצפות בשנה.
כללית מפגר ההיצע אחר הביקוש ולכן מצד אחד המחירים נמצאים במגמת עליה מתמדת ומצד שני מחפשים הקבלנים תחליפים למרצפות.

ב. בלוקים - בארץ כ-100 יצרנים כאשר הגדול בהם "חימר" מייצר כ-7 מיליון בלוקים בשנה. עד לפני מספר חודשים פיגר ההיצע אחר הביקוש. לאחרונה הדביק ההיצע את הביקוש וכתוצאה התיצבו המחירים.

ג. מדרגות - חלק מיצרני מרצפות המוזאיקה מייצרים גם מדרגות, אך ההיצע מדביק בקושי את הביקוש למוצר זה.

3. <u>תחזיות לעתיד</u>

א. מרצפות מוזאיקה - הניסויים שנערכים בישראל בתחליפי רצוף כ- ושטיחים מקיר אל קיר לא הוכיחו את עצמם עד כה. לכן המדרך בבתים ימשיך להיות ברובו מרצפות מוזאיקה, בהנחה שהתחלות הבניה יהיו בסדר גודל של השנים האחרונות צפוי המשך ביקוש שנתי של 4.5 - 3.5 מיליון מ"ר. אי לכך, תדרש הרחבה מסוימת בהיצע.

ב. בלוקים - במידה והתחלות הבניה בשנים הקרובות לא יגדלו, צפוי צמצום בביקוש לבלוקים. זאת היות והבניה הטרומית לסוגיה (יחידות בטון, פוליאוריתן וכד') מחליפה בלוקים. מכיוון שההיצע הקיים מדביק את הביקוש הרי צפוי עודף היצע שיגרום לסגירת המפעלים השוליים מבחינת עלויות הייצור ומיקומם ביחס לשווקים.

פרק ה' - כדאיות מיקום מפעלים חדשים בענף מוצרי המלט

בחנו כדאיות מיקום מפעלים לייצור מרצפות ובלוקים.
הבחינה בוצעה בין 4 המיקומים הבאים:

א. מרכז הארץ (מיבנה עד נתניה)
ב. אזור התעשיה ארז
ג. אזור חאן-יונס - רפיח
ד. עזה

(במיקום א' - ב' - ג' - בבעלות יהודית. במיקום ד' בבעלות ערבית).

כקריטריון הכדאיות שימש הרווח הצפוי בכל אחד מהמיקומים.

1) מרצפות - בטבלה 1 מוצגת השוואה בין מרכיבי ההוצאות בייצור מרצפה 20 × 20 ס"מ, ב-4 המיקומים (במודל של מפעל המייצר 400 מ"ר ליום). מהטבלה מתברר שהמיקום הטוב ביותר למפעל מרצפות המספק תוצרתו למרכז הארץ הוא באזור ארז. מפעל הממוקם באזור ארז עדיף על מפעל במרכז הארץ בגלל מרכיבי השכר ושכירות המגרש הנמוכים בו. זאת למרות היותו יקר יותר במרכיב חומרי הגלם. מפעל בארז עדיף על מפעל בחאן-יונס בגלל מרכיבי ההובלה מצד אחד ומרכיבי שכ"ע מצד שני. שכר העבודה בארז יהיה נמוך יותר בגלל השכר הגבוה יותר שידרש לשלם לישראלים העובדים באזור רפיח-חאן-יונס.

טבלה 1 (פרוטי התחשיבים מוצגים בנספחים 1 עד 4)

מרכיב ההוצאה	מרכז הארץ באג'	ארז באג'	חן-יונס-רפיח באג'	עזה באג'
שכ"ע	9.40	5.84	6.20	4.70
חמ"ג	20.10	21.89	22.70	24.90
החזר הון ושכירות	5.20	2.37	2.77	2.33
כלליות	2.70	3.20	3.52	1.92
ס ה " כ	37.40	33.30	35.19	33.85
הובלה למרכז הארץ	-	2.00	2.00	2.00
ת י ו ו ך	-	-	-	4.00
סה"כ לאחר הובלה ותיווך	37.40	35.30	37.19	39.85
ר ו ו ח	4.60	6.70	4.81	2.15
מחיר מכירה במרכז הארץ	42.00	42.00	42.00	42.00

2. בלוקים - בטבלה 2 מוצגת השואה בין מרכיבי ההוצאות בייצור בלוקים 40 × 20 × 20 ס"מ, ב-4 המיקומים מהטבלה מתברר שהמיקום הטוב ביותר הוא במרכז הארץ. בגלל מרכיב חמ"ג הגבוה ומרכיב ההובלה הגבוה ישנה עדיפות למפעל הממוקם קרוב לאתרי הבניה מצד אחד ולמקורות חומרי הגלם מצד שני. מפעלי בלוקים בעזה מייצרים עבור ישראל ואינם מפסיקים (על אף שהתחשיב מראה הפסד) היות והם אינם מקפידים להכניס את כמויות המלט והאגרגטים הנדרשות. אי הקפדה זו גרמה לאיכות בלוקים נמוכה שגרמה לכך שקבלנים ישראלים הפסיקו לרכוש בלוקים ברצועה.

טבלה 2 (פרוטי התחשיבים מוצגים בנספחים 5 – 8)

מרכיב ההוצאה	מרכז הארץ באג'	ארז באג'	חן-יונס-רפיח באג'	עזה באג'
ש כ " ע	6.60	5.92	6.00	2.15
ח מ " ג	32.39	41.96	45.57	47.80
החזר הון ושכירות	5.18	2.77	2.81	2.82
כלליות	1.84	1.94	2.02	4.20
ס ה " כ	46.01	52.59	56.04	56.97
ת י ו ו ך	-	-	-	-
הובלה למרכז הארץ	10.00	14.00	17.00	15.00
סה"כ לאחר הובלה ותיווך	56.01	66.59	73.04	71.97
ר ו ו ח	13.99	3.41	- 3.04	- 1.97
מחיר מכירה במרכז הארץ	70.00	70.00	70.00	70.00

נספח 1 - תחשיבי עלויות ייצור מרצפות במפעל הממוקם במרכז הארץ

א. כללי

התחשיבים המוצגים מבוססים על מפעל המייצר 400 מ"ר מרצפות למשמרת. לשם פישוט החשוב נתייחס לייצור סוג אחד של מרצפות בלבד. מרצפות 2 × 20 × 20 ס"מ לבנות. (זהו סוג המרצפה הנפוץ ביותר בישראל).

ב. השקעות

המפעל יתבסס על ציוד איטלקי וישראלי משומש. המחירים הם מחירי השוק ב-1971 ואורך החיים הצפוי לציוד המשומש כ-5 שנים.

1.	מערבל מודאיקה	7,000	ל"י
2.	מערבל חומר בסיס	7,000	ל"י
3.	מכבש אוטומטי	35,000	ל"י
4.	מלטשות מרצפות (2)	40,000	ל"י
5.	מכונות מריחה ופזות	20,000	ל"י
6.	עגלות וכיסויי ניילון (80)	48,000	ל"י
7.	סילו למלט	5,000	ל"י
8.	תבניות	15,000	ל"י
9.	סככה (200 מ"ר)	50,000	ל"י
	סה"כ	227,000	ל"י

ג. עלויות חומרי גלם

1.	צמנט אפור	טון 0.2 × 125	ל"י/טון =	25.0	ל"י ל-1000 מרצפות.
2.	צמנט לבן	טון 0.2 × 800	ל"י/טון =	160.0	" " "
3.	קורץ	טון 0.2 × 15	ל"י/טון =	3.0	" " "
4.	שומשום	טון 0.5 × 12.5	ל"י/טון =	6.3	" " "
5.	זיפזיף	טון 0.3 × 7.5	ל"י/טון =	2.3	" " "
6.	מודאיקה	טון 0.3 × 15	ל"י/טון =	4.5	" " "
	סה"כ ל-1000 מרצפות			201.1	ל"י

./.

ד. שכר עבודה

1.	עובדי ייצור	12 × 1500 ל"י לחודש	× 1/25 יום =	720 ל"י ליום
2.	מכונאי	1 × 2000 ל"י לחודש	× 1/25 יום =	80 " "
3.	מנהל חשבונות	1 × 1000 ל"י לחודש	× 1/25 יום =	40 " "
4.	מנהל	1 × 2500 ל"י לחודש	× 1/25 יום =	100 " "
		סה"כ (400 × 25 = 10,000 מרצפות)		940 ל"י ליום

ה. החזר הון ושכירות מגרש

1.	החזר הון מכונות (לפי 20% ל-5 שנים)	59,000 ל"י לשנה
2.	החזר הון מבנה (לפי 20% ל-20 שנים)	10,000 " "
3.	שכירות מגרש (10 דונם)	60,000 " "
	סה"כ	129,000 ל"י לשנה

ו. הוצאות כלליות

1.	מים וחשמל	10,000 ל"י
2.	ראשי ליטוש	10,000 ל"י
3.	תיקוני חוץ	10,000 ל"י
4.	חומרי עזר אחרים	5,000 ל"י
5.	משרד (פקידה, טלפון, הדפסות)	25,000 ל"י
6.	רואה חשבון ומשפטיות	3,000 ל"י
7.	שונות	5,000 ל"י
	סה"כ	68,000 ל"י

ז. הכנסות

מחיר המכירה בשער ביח"ר כיום 10.5 ל"י למ"ר, או 42 אגורות למרצפה.
המפעל ייצר 400 מ"ר × 250 = 100,000 מ"ר בשנה וסה"כ הכנסה לשנה לכן 1,050,000 (המחיר במזומן ולכן לא נלקחו בחשבון הוצאות מימון).

./.

ח. <u>רווחיות</u>

הכנסות		
בניכוי פחת 3%		1,050,000 ל"י
		31,500 "
הכנסה נטו		1,018,500 ל"י
הוצאות		
קבועות		197,000 ל"י
משתנות שכ"ע	235,000	
חמ"ג	502,000	
סה"כ הוצאות משתנות		737,000 ל"י
סה"כ הוצאות		934,000 ל"י
ר ו ו ח		84,500 ל"י

ט. <u>מרכיבי ההוצאות למרצפה 20x20x2 ס"מ</u> (בנפח ייצור קבוע של 400 מ"ר ליום)

שכ"ע	9.4 אג'
חמ"ג	20.1 "
החזר הון ושכירות קרקע	5.2 "
כלליות	2.7 "
סה"כ	37.4 אג'
הובלה (למרכז הארץ)	--
סה"כ לאחר הובלה	37.4 אג'
ר ו ו ח	4.6 אג'
מחיר מכירה במרכז הארץ	42.0 אג'

./.

נספח 2 - תחשיבי עלויות ייצור מרצפות במפעל הממוקם באזור התעשיה ארז

(בבעלות יהודית)

א. כללי

התחשיבים המוצגים מבוססים על מפעל המייצר 400 מ"ר מרצפות למשמרת. לשם פישוט החישוב נתייחס לייצור סוג אחד של מרצפות בלבד. מרצפות 2 × 20 × 20 ס"מ לבנות. (זהו סוג המרצפה הנפוץ ביותר בישראל).

ב. השקעות

המפעל יתבסס על ציוד איטלקי וישראלי משומש. המחירים הם מחירי השוק ב-1971 ואורך החיים הצפוי לציוד המשומש כ-5 שנים.

1.	מערבל מוזאיקה	7,000	ל"י
2.	מערבל חומר בסיס	7,000	ל"י
3.	מכבש אוטומטי	35,000	ל"י
4.	מלטשות מרצפות (2)	40,000	ל"י
5.	מכונת מריחה ופזות	20,000	ל"י
6.	עגלות וכיסויי ניילון (80)	48,000	ל"י
7.	סילו למלט	5,000	ל"י
8.	תבניות	15,000	ל"י
9.	סככה סגורה (200 מ"ר)	50,000	ל"י
	סה"כ	227,000	ל"י

ג. עלויות חומרי גלם

1.	צמנט אפור	טון	0.2 × 125	ל"י לטון =	25.0	ל"י
2.	צמנט לבן	טון	0.2 × 800	ל"י לטון =	160.0	ל"י
3.	קורץ	טון	0.2 × 22	ל"י לטון =	4.4	ל"י
4.	שומשום	טון	0.5 × 20	ל"י לטון =	10.0	ל"י
5.	זיפזיף	טון	0.3 × 30	ל"י לטון =	9.0	ל"י
6.	מוזאיקה	טון	0.3 × 35	ל"י לטון =	10.5	ל"י
	סה"כ ל-1,000 מרצפות			=	218.9	ל"י

./.

ד. שכר עבודה

1.	עובדי ייצור	12 × 18	ל"י ליום =	216 ל"י
2.	מכונאי	1 × 120	ל"י ליום =	120 "
3.	מנהל עבודה	1 × 80	ל"י ליום =	80 "
4.	מנהל חשבונות	1 × 48	ל"י ליום =	48 "
5.	מנהל	1 × 120	ל"י ליום =	120 "
			סה"כ שכר ליום	584 ל"י

ה. החזר הון ושכירות מגרש

1.	החזר הון מכונות	(20% ל-5 שנים)	59,000 ל"י
2.	החזר הון מבנה	(20% ל-20 שנה)	10,000 ל"י
3.	שכירות מגרש	(10 דונם)	350 ל"י
		סה"כ ל"י לשנה	69,350 ל"י

ו. הוצאות כלליות

1.	מים וחשמל	10,000 ל"י
2.	ראשי ליטוש	12,000 ל"י
3.	תיקוני חוץ	15,000 ל"י
4.	חומרי עזר אחרים	7,000 ל"י
5.	משרד	25,000 ל"י
6.	רואה חשבון ומשפטיות	3,000 ל"י
7.	שונות	8,000 ל"י
	סה"כ	80,000 ל"י

ז. הכנסות

מחיר המכירה בשער ביח"ר במרכז הארץ 10.5 ל"י למ"ר או 42 אג' למרצפת. הובלה מארז למרכז הארץ עולה כ-2 אג' למרצפת. אי לכך מחיר בשער ביח"ר 40 אג'. (המחיר לתשלום במזומן לכן לא נלקחו בחשבון הוצאות מימון).

./.

ח. <u>רווחיות</u>

הכנסות		1,000,000 ל"י
בניכוי פחת 3%		30,000 "
		970,000 ל"י
הוצאות קבועות		149,350
משתנות שכ"ע	146,000	
חמ"ג	544,900	
סה"כ משתנות	690,900	
סה"כ הוצאות		840,250 ל"י
ר ו ו ח		129,750 ל"י

ט. <u>מרכיבי ההוצאות למרצפה 2 × 20 × 20 ס"מ</u> (בנפח ייצור קבוע של מ"ר 400)

שכ"ע		5.84 אג'
חמ"ג		21.89 אג'
החזר הון ושכירות מגרש		2.37 אג'
כלליות		3.20 אג'
סה"כ		33.30 אג'
הובלה למרכז הארץ		2.00 אג'
סה"כ לאחר הובלה		35.30 אג'
ר ו ו ח		6.70 אג'
מחיר מכירה במרכז הארץ		42.00 אג'

./.

נספח 3 - תחשיבי עלויות ייצור מרצפות במפעל הממוקם באזור חן יונס - רפיח

(בבעלות יהודית)

א. כללי

התחשיבים המוצגים מבוססים על מפעל המייצר 400 מ"ר מרצפות למשמרת. לשם פישוט החישוב נתייחס לייצור סוג אחד של מרצפות בלבד. מרצפות 2 × 20 × 20 ס"מ לבנות. (זהו הסוג הנפוץ בישראל).

ב. השקעות

המפעל יתבסס על ציוד איטלקי וישראלי משומש. המחירים הם מחירי השוק ב-1971 ואורך החיים הצפוי לציוד המשומש כ-5 שנים.

1.	מערבל מזאיקה	7,000 ל"י
2.	מערבל חומר בסיס	7,000 ל"י
3.	מכבש אוטומטי	35,000 ל"י
4.	מלטשות מרצפות (2)	40,000 ל"י
5.	מכונת מריחה ופזות	20,000 ל"י
6.	עגלות וכיסויי ניילון (80)	48,000 ל"י
7.	סילו למלט	5,000 ל"י
8.	תבניות	15,000 ל"י
9.	סככה סגורה (200 מ"ר)	50,000 ל"י
	סה"כ	227,000 ל"י

ג. עלויות חומרי גלם

1.	צמנט אפור	טון 0.2 × 130	=	26.0	ל"י
2.	צמנט לבן	טון 0.2 × 810	=	162.0	ל"י
3.	קורץ	טון 0.2 × 27	=	5.4	ל"י
4.	שומשום	טון 0.5 × 24	=	12.0	ל"י
5.	דיפזיף	טון 0.3 × 30	=	9.0	ל"י
6.	מוזאיקה	טון 0.3 × 42	=	12.6	ל"י
	סה"כ ל-1000 מרצפות			227.0	ל"י

./.

ד. <u>שכר עבודה</u>

1.	עובדי ייצור	15 × 12	=	180 ל"י
2.	מכונאי	1 × 140	=	140 ל"י
3.	מנהל עבודה	1 × 100	=	100 ל"י
4.	מנהל חשבונות	1 × 60	=	60 ל"י
5.	מנהל	1 × 140	=	140 ל"י

	סה"כ ליום עבודה			620 ל"י
				=======

ה. <u>החזר הון ושכירות מגרש</u>

1.	החזר הון מכונות (20% ל-5 שנים)	59,000 ל"י
2.	החזר הון מבנה (20% ל-20 שנה)	10,000 ל"י
3.	שכירות מגרש (10 דונם) (הנחה כבארז)	350 ל"י

	סה"כ ל"י לשנה	69,350 ל"י
		==========

ו. <u>הוצאות כלליות</u>

1.	מים וחשמל	10,000 ל"י
2.	ראשי ליטוש	14,000 ל"י
3.	תיקוני חוץ	18,000 ל"י
4.	חומרי עזר	8,000 ל"י
5.	משרד	25,000 ל"י
6.	רואה חשבון ומשפטיות	3,000 ל"י
7.	שונות	10,000 ל"י

	סה"כ	88,000 ל"י
		==========

ז. <u>הכנסות</u>

מחיר המכירה בשער ביח"ר במרכז הארץ 10.5 ל"י מ"ר, או 42 אג' למרצפה. הובלה מחן-יונס למרכז הארץ תעלה כ-3 אג', אי לכן, מחיר בשער ביח"ר 39 אג'. (המחיר לחשלום במזומן לכן לא נלקחו בחשבון הוצאות מימון).

./.

ח. <u>רווחיות</u>

הכנסות		975,000 ל"י
בניכוי פחת 3%		29,250 ל"י
הכנסה נטו		945,750 ל"י

הוצאות קבועות 157,350 ל"י

משתנות	שכ"ע	155,000
	חמ"ג	568,000
סה"כ משתנות		723,000 ל"י
סה"כ הוצאות		880,350 ל"י
ר ו ו ח		65,400 ל"י

ט. <u>מרכיבי ההוצאות למרצפה 20x20x2 ס"מ</u> (בנפח ייצור קבוע של 400 מ"ר ליום)

שכ"ע	6.20	אג'
חמ"ג	22.70	אג'
החזר הון ושכירות מגרש	2.77	אג'
כלליות	3.52	אג'
ס ה " כ	35.19	אג'
הובלה למרכז הארץ	2.00	אג'
סה"כ לאחר הובלה	37.19	אג'
ר ו ו ח	4.81	אג'
מחיר מכירה במרכז הארץ	42.00	אג'

./.

נספח 4 - תחשיבי עלויות ייצור מרצפות במפעל הממוקם בעזה (בבעלות ערבית)

א. כללי

התחשיבים המוצגים מבוססים על מפעל המייצר 400 מ"ר מרצפות למשמרת. לשם פישוט החישוב נתייחס לייצור סוג אחד של מרצפות בלבד. מרצפות 2 × 20 × 20 ס"מ לבנות (הסוג הנפוץ בישראל).

ב. השקעות

המפעל יתבסס על ציוד איטלקי וישראלי משומש. המחירים הם מחירי השוק ב-1971. אורך החיים הצפוי לציוד המשומש כ-5 שנים.

1.	מערבל מוזאיקה	7,000 ל"י
2.	מערבל חומר בסיס	7,000 ל"י
3.	מכבש אוטומטי	35,000 ל"י
4.	מלטשות למרצפות (2)	40,000 ל"י
5.	מכונת מריחה ופזות	20,000 ל"י
6.	עגלות וכיסויי ניילון (80)	48,000 ל"י
7.	סילו למלט	5,000 ל"י
8.	תבניות	15,000 ל"י
9.	סככה סגורה (200 מ"ר)	50,000 ל"י
	ס ה " כ	227,000 ל"י

ג. עלויות חומרי גלם

1.	צמנט אפור (½ במחיר רשמי 125 ל"י ו-½ב180 ל"י)	טון 0.2×152.5 =	30.5 ל"י
2.	צמנט לבן (½ במחיר רשמי 800 ל"י ו-½ב1000ל"י)	טון 0.2×900 =	180.0 ל"י
3.	קורץ	טון 0.2×25 =	5.0 ל"י
4.	שומשום	טון 0.5×22 =	11.0 ל"י
5.	זיפזיף	טון 0.3×35 =	10.5 ל"י
6.	מוזאיקה	טון 0.3×40 =	12.0 ל"י
	סה"כ ל-1000 מרצפות		249.0 ל"י

./.

ד. <u>שכר עבודה</u>

1.	עובדי ייצור	12 × 15	=	180 ל"י
2.	מכונאי	1 × 140	=	140 ל"י
3.	מנהל עבודה	1 × 50	=	50 ל"י
4.	מנהל חשבונות	-	=	--
5.	מנהל	1 × 100	=	100 ל"י
		סה"כ ליום עבודה		470 ל"י

ה. <u>החזר הון ושכירות מגרש</u>

1.	החזר הון מכונות (50% ב-9% רבית ו-50% ב-17% ל-5 שנים)	51,000 ל"י
2.	החזר הון מבנה (13% ל-20 שנה)	7,800 ל"י
3.	מגרש (10 דונם)	2,000 ל"י
		60,800 ל"י

ו. <u>הוצאות כלליות</u>

1.	מים וחשמל	3,000 ל"י
2.	ראשי ליטוש	14,000 ל"י
3.	תיקוני חוץ	10,000 ל"י
4.	חומרי עזר	8,000 ל"י
5.	משרד	8,000 ל"י
6.	רואה חשבון ומשפטיות	-
7.	שונות	5,000 ל"י
	סה"כ	48,000 ל"י

./.

ז. <u>הכנסות</u>

קבלנים ישראלים הקונים מרצפות מערבים, דורשים ומקבלים מחיר של 9.5 ל"י למ"ר. במרכז הארץ במידה והמוצר נקנה דרך מתווכים יהודים (בדר"כ יצרן יהודי משמש כמתווך) הרי היצרן הערבי מקבל סכום דומה של 9.5 ל"י למ"ר במרכז הארץ. (המחיר לתשלום במזומן, לכן לא נלקחו בחשבון הוצאות מימון).

ח. <u>רווחיות</u>

הכנסות			900,000 ל"י
בניכוי פחת 3%			27,000 ל"י
הכנסה נטו			873,000 ל"י
הוצאות קבועות		108,800	
משתנות	שכ"ע 112,000 ל"י		
	חמ"ג 624,000 ל"י		
סה"כ משתנות		736,000	
סה"כ הוצאות			844,800 ל"י
ר ו ו ח			29,200 ל"י

ט. <u>מרכיבי ההוצאות למרצפה 20x20x2 ס"מ</u> (בנפח ייצור קבוע של 400 מ"ר ליום)

שכ"ע		4.70 אג'
חמ"ג		24.90 אג'
החזר הון ושכירות מגרש		2.33 אג'
כלליות		1.92 אג'
ס ה " כ		33.85 אג'
הובלה למרכז הארץ		2.00 אג'
ת י ו ו ך		4.00 אג'
סה"כ לאחר הובלה ותיווך		39.85 אג'
ר ו ו ח		2.15 אג'
מחיר מכירה במרכז הארץ		42.00 אג'

נספח 5 - תחשיבי עלויות ייצור בלוקים במפעל הממוקם במרכז הארץ

א. כללי

התחשיבים המוצגים מבוססים על מפעל המייצר 10,000 בלוקים למשמרת. לשם פישוט החישוב נתיחס לייצור סוג אחד של בלוקים, 20x20x40 ס"מ. (זהו סוג הבלוק הנפוץ ביותר בישראל).

ב. השקעות

המפעל המוצג בתחשיב מתבסס על ציוד גרמני חדש. המחירים הם מחירי השוק ב-1971 ואורך החיים הצפוי לציוד כ-7 שנים.

1.	מחסני מלאי	10,000 ל"י
2.	תחנת בטון	72,000 ל"י
3.	מכבש ואביזרי האזנה	115,000 ל"י
4.	תבניות	8,000 ל"י
5.	ציוד אסוף	30,000 ל"י
6.	מבנה 200 מ"ר × 250 ל"י מ"ר	50,000 ל"י
7.	גידור והכנת חצר	20,000 ל"י
	סה"כ	305,000 ל"י

ג. עלויות חומרי גלם

1.	עדשים	1.04 מ"ק × 1/15 טון × 12.5	ל"י לטון =	8.50 ל"י
2.	זיפזיף	0.26 מ"ק × 1/14 טון × 7.5	ל"י לטון =	1.39 ל"י
3.	מלט אפור	0.180 טון × 125	ל"י לטון =	22.50 ל"י
	סה"כ ל-100 בלוקים		=	32.39 ל"י

ד. <u>שכר עבודה</u>

1.	מפעיל מכבש	1 × 80	=	80 ל"י
2.	מפעיל תחנת בטון	1 × 80	=	80 ל"י
3.	ע"י מפעיל מכבש	1 × 40	=	40 ל"י
4.	ע"י מפעיל תחנת בטון	1 × 40	=	40 ל"י
5.	3 עובדי קו	3 × 40	=	120 ל"י
6.	מכונאי	1 × 80	=	80 ל"י
7.	מנהל עבודה	1 × 80	=	80 ל"י
8.	מנהל	1 × 100	=	100 ל"י
9.	מנהל חשבונות	1 × 40	=	40 ל"י

סה"כ למשמרת (10,000 בלוק) 660 ל"י

ה. <u>החזר הון ושכירות מגרש</u>

1.	החזר הון מכונות (לפי 20% ל-7 שנים)	85,000 ל"י
2.	החזר הון מבנה (לפי 20% ל-20 שנים)	14,500 ל"י
3.	שכירות מגרש (5 דונם)	30,000 ל"י
	סה"כ ל"י לשנה	129,500 ל"י

ו. <u>הוצאות כלליות</u>

1.	משרד (פקידה, טלפון, הדפסות וכו')	25,000 ל"י לשנה
2.	מים וחשמל	5,000 " "
3.	תיקוני חוץ	4,000 " "
4.	חומרי עזר	1,000 " "
5.	ארנונות ומסים	3,000 " "
6.	משפטיות ובקורת	3,000 " "
7.	שונות	5,000 " "
	ס ה " כ	46,000 ל"י לשנה

./.

ז. <u>הכנסות</u>

מחיר המכירה באתר בניה במרכז הארץ 70 אגורות לבלוק הנדון.
המפעל ייצור 10,000 × 250 = 2.5 מיליון בלוקים, בניכוי הוצאות הובלה ממפעל במרכז הארץ לאחר 0.10 ל"י לבלוק יגיעו ההכנסות של המפעל ל-0.60 אג' × 2.5 מיליון ל"י = 1,500,000 ל"י לשנה.

ח. <u>רווחיות</u>

הכנסות בשער המפעל			1,500,000 ל"י
בניכוי פחת 5%			75,000 ל"י
		הכנסה נטו	1,425,000 ל"י
הוצאות קבועות		175,000	
משתנות	שכ"ע	165,000	
	חמ"ג	810,000	
סה"כ הוצאות משתנות		975,000	
סה"כ הוצאות			1,150,000 ל"י
			275,000 ל"י

ט. <u>מרכיבי ההוצאות לבלוק 20x20x40 ס"מ</u> (בנפח ייצור של 10,000 בלוקים ליום).

שכ"ע	6.60 אג'
חמ"ג	32.39 אג'
החזר הון ושכירות קרקע	5.18 אג'
כלליות	1.84 אג'
ס ה " כ	46.01 אג'
הובלה לאתר	10.00 אג'
ר ו ו ח	13.99 אג'
מחיר מכירה באתר במרכז הארץ	70.00 אג'

נספח 6 – תחשיבי עלויות ייצור בלוקים במפעל הממוקם באזור התעשיה ארז

(בבעלות יהודית)

א. כללי

התחשיבים המוצגים מבוססים על מפעל המייצר 10,000 בלוקים למשמרת. לשם פישוט החישוב נתייחס לייצור סוג אחד של בלוקים, 20×20×40 ס"מ (זהו סוג הבלוק הנפוץ ביותר בישראל).

ב. השקעות

המפעל המוצג בתחשיב מתבסס על ציוד גרמני חדש. המחירים הם מחירי השוק ב-1971 ואורך החיים הצפוי לציוד כ-7 שנים.

1.	מחסני מלאי	10,000 ל"י
2.	תחנת בטון	72,000 ל"י
3.	מכבש ואביזרי האזנה	115,000 ל"י
4.	תבניות	8,000 ל"י
5.	ציוד אסוף (אסוף ביד)	--
6.	מבנה 200 מ"ר × 250 ל"י/מ"ר	50,000 ל"י
7.	גידור והכנת חצר	20,000 ל"י
	סה"כ	275,000 ל"י

ג. עלויות חומרי גלם

1.	עדשים	1.04 מ"ק × 1/15 טון × 20 ל"י לטון	= 13.89 ל"י
2.	זיפזיף	0.26 מ"ק × 1/14 טון × 30 ל"י לטון	= 5.57 ל"י
3.	מלט אפור	0,180 טון × 125 ל"י לטון	= 22.50 ל"י
	סה"כ ל-100 בלוקים		41.96 ל"י

ד. <u>שכר עבודה</u>

1.	מפעל מכבש	1 × 40	= 40
2.	מפעיל חחנת בטון	1 × 40	= 40
3.	ע"י מפעיל מכבש	1 × 18	= 18
4.	ע"י מפעיל חחנת בטון	1 × 18	= 18
5.	6 אוספי בלוקים ועובדי קו	6 × 18	= 108
6.	מכונאי	1 × 120	= 120
7.	מנהל עבודה	1 × 80	= 80
8.	מנהל	1 × 120	= 120
9.	מנהל חשבונות	1 × 48	= 48
			592 ל"י

ה. <u>החזר הון ושכירות מגרש</u>

1.	החזר הון מכונות (20% ל-7 שנים)	55,500 ל"י
2.	החזר הון מבנה ופיתוח מגרש (20% ל-20 שנה)	14,500 ל"י
3.	שכירות מגרש (10 דונם)	350 ל"י
	ס ה " כ	70,350 ל"י

ו. <u>הוצאות כלליות</u>

1.	משרד	25,000 ל"י
2.	מים וחשמל	5,000 ל"י
3.	תיקוני חוץ	6,000 ל"י
4.	חומרי עזר	1,500 ל"י
5.	ארנונות ומיסים	1,000 ל"י
6.	משפטיות ובקורת	3,000 ל"י
7.	שונות	7,000 ל"י
	ס ה " כ	48,500 ל"י

ז. <u>הכנסות</u>

מחיר המכירה באתר הבניה במרכז הארץ 70 אג' לבלוק הנדון. המפעל ייצר 10,000 × 250 = 2.5 מיליון בלוקים לשנה. הכנסות השנתיות של המפעל יגיעו ל-(14-70) × 2.5 מיליון = 1,400,000 ל"י (14 אג' הובלה מארז לאתר במרכז הארץ).

ח. <u>רווחיות</u>

הכנסות			1,400,000
בניכוי פחת 5%			70,000
הכנסה נטו			1,330,000
הוצאות קבועות		117,850	
משתנות	שכ"ע 148,000		
	חמ"ג 1050,000		
סה"כ משתנות		1,198,000	
סה"כ הוצאות			1,315,850
ר ו ו ח			14,150 ל"י

ט. <u>מרכיבי ההוצאות לבלוק 20×20×40 ס"מ</u> (בנפח ייצור של 10,000 בלוקים ליום)

שכ"ע	5.92 אג'
חמ"ג	41.96 אג'
החזר הון ושכירות קרקע	2.77 אג'
כלליות	1.94 אג'
ס ה " כ	52.59 אג'
הובלה לאתר	14.00 אג'
ר ו ו ח	3.41 אג'
מחיר מכירה באתר במרכז הארץ	70.00 אג'

נספח 7: תחשיבי עלויות ייצור בלוקים במפעל הממוקם באזור חן-יונס-רפיח
(בעלות יהודית)

א. כללי

התחשיבים המוצגים מבוססים על מפעל המייצר 10,000 בלוקים למשמרת. לשם פישוט החישוב נתייחס לייצור סוג אחד של בלוקים 20×20×40 ס"מ (זהו סוג הבלוק הנפוץ ביותר בישראל).

ב. השקעות

המפעל המוצג בתחשיב מתבסס על ציוד גרמני חדש. המחירים הם מחירי השוק ב-1971 ואורך החיים הצפוי לציוד כ-7 שנים.

1.	מחסני מלאי	10,000 ל"י
2.	תחנת בטון	72,000 ל"י
3.	מכבש ואבזרי האזנה	115,000 ל"י
4.	תבניות	8,000 ל"י
5.	ציוד אסוף (אסוף ביד)	--
6.	מבנה 200 מ"ר × 250 ל"י/מ"ר	50,000 ל"י
7.	גידור והכנת חצר	20,000 ל"י
	ס ה " כ	275,000 ל"י

ג. עלויות חומרי גלם

1.	עדשים	1.04 מ"ק/15½מ"ק לטון	× 24ל"י =	16.60 ל"י
2.	זיפזיף	0.26 מ"ק/14½מ"ק לטון	× 30ל"י =	5.57 ל"י
3.	מלט אפור	0.180 טון × 130 ל"י לטון	=	23.40 ל"י
	סה"כ ל-100 בלוקים			45.57 ל"י

./.

ד. <u>שכר עבודה</u>

1.	מפעיל מכבש	1 × 30	=	39 ל"י
2.	מפעיל תחנת בטון	1 × 30	=	30 ל"י
3.	ע"י מפעיל מכבש	1 × 15	=	15 ל"י
4.	ע"י מפעיל תחנת בטון	1 × 15	=	15 ל"י
5.	6 אוספי בלוקים ועובדי קו	15 × 6	=	90 ל"י
6.	מכונאי	1 × 140	=	140 ל"י
7.	מנהל עבודה	1 × 80	=	80 ל"י
8.	מנהל	1 × 140	=	140 ל"י
9.	מנהל חשבונות	1 × 60	=	60 ל"י

		סה"כ שכר ליום	=	600 ל"י
				=======

ה. <u>החזר הון ושכירות מגרש</u>

1.	החזר הון מכונות (20% ל-7 שנים)	55,500 ל"י
2.	החזר הון מבנה ופיתוח מגרש (20% ל-20 שנה)	14,500 ל"י
3.	שכירות מגרש (10 דונם)	350 ל"י

	ס ה " כ	70.350 ל"י
		==========

ו. <u>הוצאות כלליות</u>

1.	משרד	25,000 ל"י
2.	מים וחשמל	5,000 ל"י
3.	תיקוני חוץ	8,000 ל"י
4.	חומרי עזר	15,000 ל"י
5.	ארנונות ומיסים	1,000 ל"י
6.	משפטיות ובקורת	3,000 ל"י
7.	שונות	7,000 ל"י

		50,500 ל"י
		==========

./.

ז. <u>הכנסות</u>

מחירי המכירה באתר הבניה במרכז הארץ 70 אג' לבלוק הנדון. המפעל ייצר 10,000 × 250 = 2.5 מיליון בלוקים לשנה. ההכנסות השנתיות של המפעל יגיעו ל-(70-17) × 2.5 מיליון = 1,325,000 ל"י (17 אג' הובלה מחן יונס לאתר במרכז הארץ).

ח. <u>רווחיות</u>

הכנסות			1,325,000 ל"י
בניכוי פחת 5%			66,000 ל"י
הכנסה נטו			1,259,000 ל"י
הוצאות קבועות		120,850	
משתנות	שכ"ע 150,000		
	חמ"ג 1140,000		
	1,290,000		
ס"הכ משתנות			
סה"כ הוצאות			1,410,850 ל"י
רווח/(הפסד)			(151,850 ל"י)

ט. <u>מרכיבי ההוצאות לבלוק 20×20×40 ס"מ</u> (בנפח ייצור של 10,000 בלוק ליום)

שכ"ע	6.00 אג'
חמ"ג	45.57 אג'
החזר הון ושכירות קרקע	2.81 אג'
כלליות	2.02 אג'
ס ה " כ	56.40 אג'
הובלה לאתר	17.00 אג'
רווח/(הפסד)	-3.40 אג'
מחירי מכירה באתר במרכז הארץ	70.00 אג'

נספח 8: תחשיבי עלויות ייצור בלוקים במפעל הממוקם בעזה (בעלות ערבית)

א. כללי

התחשיבים המוצגים מבוססים על מפעל המייצר 2,000 בלוקים למשמרת. לשם פישוט החישוב נתייחס לייצור סוג אחד של בלוקים 20x20x40 ס"מ (זהו הסוג הנפוץ בישראל).

ב. השקעות

1.	מחסני מלאי	-
2.	תחנת בטון	-
3.	3 מכבשים (יחד 2000 בלוק ליום)	30,000 ל"י
4.	תבניות למכבשים	10,000 ל"י
5.	ציוד אסוף	-
6.	מבנה	-
7.	גידור חצר	5,000 ל"י
	סה"כ	45,000 ל"י

(הציוד משומש, בדר"כ ישראלי, אורך החיים הצפוי לציוד 5 שנים).

ג. עלויות חמ"ג

1.	עדשים	1.04 מ"ק × 1½ טון × 22	13.90 ל"י
2.	זיפזיף	0.26 מ"ק × 1.4½ טון × 35	6.50 ל"י
3.	מלט אפור (½ במחיר רשמי 125 וחצי ב-180)	0.180x152.5 טון	27.40 ל"י
	סה"כ ל-100 בלוקים		47.80 ל"י

./.

ד. <u>שכ"ע</u>

1.	3 מפעילי מכבשים		
2.	6 ע' למפעילי מכבשים		
3.	מכונאי 1/2 × 140	=	70 ל"י ליום
4.	מנהל עבודה 1 × 50	=	50 ל"י ליום
5.	מנהל 1 × 100	=	100 ל"י ליום
6.	3 עובדי קו 3 × 15	=	45 ל"י ליום
		סה"כ שכר =	425 ל"י ליום

ה. <u>החזר הון ושכירות מגרש</u>

1.	החזר הון מכונות (13% ל-5 שנים)	11,400 ל"י
2.	החזר הון מבנה (13% ל-20 שנה)	700 ל"י
3.	שכירות מגרש (10 דונם)	2,000 ל"י
		14,100 ל"י

ו. <u>הוצאות כלליות</u>

1.	מים וחשמל	1,000 ל"י
2.	משרד	8,000 ל"י
3.	תיקוני חוץ	6,000 ל"י
4.	חומרי עזר	1,500 ל"י
5.	ארנונות ומיסים	500 ל"י
6.	משפטיות ובקורת	-
7.	שונות	4,000 ל"י
	ס ה " כ	21,000 ל"י

./.

ז. <u>הכנסות</u>

מחיר המכירה באתר הבניה במרכז הארץ 70 אג' לבלוק. המפעל ייצר 2,000 × 250 = 0.5 מיליון בלוקים לשנה. ההכנסות השנתיות של המפעל יגיעו ל-(70-15) × 0.5 מיליון = 275,000 ל"י (15 אג' הובלה לבלוק מהמפעל לאתר).

ח. <u>רווחיות</u>

הכנסות		275,000 ל"י
בניכוי פחת 5%		13,250 ל"י
הכנסות נטו		261,750 ל"י
הוצאות קבועות	3,500	
משתנות ח"מ	239,000	
" שכ"ע	106,000	
סה"כ משתנות	345,000	
סה"כ הוצאות		380,100 ל"י
רווח/(הפסד)		(118,350- ל"י)

<u>הערה:</u> מספר מפעלים בעזה מייצרים בלוקים עבור ישראל ובכדי לא להפסיד אינם מכניסים את כמות המלט הנדרשת.

ט. <u>מרכיבי ההוצאות לבלוק 20×20×40 ס"מ</u> (בנפח ייצור של 2000 בלוקים ליום)

שכ"ע	2.15 אג'
חמ"ג	47.80 אג'
החזר הון ושכירות קרקע	2.82 אג'
כלליות	4.20 אג'
סה"כ	56.97 אג'
הובלה לאתר	15.00 אג'
ר ו ו ח	-1.97 אג'
מחיר מכירה באתר במרכז הארץ	70.00 אג'

נספח מס. 9

דו"ח פגישה עם פועל ראשי בעסק של ג'ראל - אל - חוזנדר לייצור מוצרי מלט בעזה

סוגי מוצרים

מרצפות 30 × 30. 30 מ"ר ליום במחיר 5.50 ל"י למ"ר על המשאית בעזה.
פנלים 60 מטר ביום
מרצפות צבעוניות 10 מ"ר ליום במחיר 8 ל"י למ"ר
מדרגות - 10 יח' ביום.

צ י ו ד

2 מכבשים חשמליים למרצפות מוזאיקה המייצרים 4 מ"ר בשעה
2 מכבשי-יד " " " 3 מ"ר בשעה
2 מכונות ליטוש חשמליות תוצרת הארץ
2 " מירוק " " "
1 מגרסה לאבן מוזאיקה חשמלית תוצרת איטליה

כ"א ושכר

מעסיק כ-20 עובדים
השכר נע בין 5 ל"י ל-23 ל"י ליום עבודה בהתאם לסוג הפועל.

ש ט ח

300 מ"ר תחת 2 סככות
חצר קדמית של 300 מ"ר
" אחורית של 300 מ"ר

./.

<u>לקוחות</u>

כמעט כל המוצרים נמכרים לקבלנים בישראל.

<u>מקורות ח"ג ומחירים</u>

חצץ מגרוסמן חיפה במחיר 34 ל"י לקוב ועוד 7 ל"י הובלה.

זיפזיף מחוף הים במחיר 35 ל"י כולל הובלה.

מלט לפי מחיר משרד מסו"ת

<u>ה ע ר ו ת</u>:

סובל מהפסקות חשמל.

נספח מס. 10

דו"ח פגישה עם שייך האשם אל חוזנדר יצרן וסוחר במוצרי מלט מעזה

סוגי מוצרים

בלוקים: 7, 10 ו-15 מ"מ יחד כ-500 יחידות ביום

מחירים: 10 ס"מ 45 אג' בעזה כולל העמסה

15 ס"מ 55 אג' " " "

הובלה : 15 ל"י ל-100 בלוקים

מרצפות: ייצור משוער 100 מ"ר ליום 20 × 20 (בעזיד)

מדרגות: 100 יחידות לשבוע ב-20 ל"י ליחידה כולל פריקה באתר.

פאנלים: כמויות גדולות.

צ י ו ד

לבלוקים: מכבש לייצור בלוקים לחץ 10 ו-15 ס"מ

למרצפות: ציוד אוטומטי משומש שטרם התחיל לפעול. הציוד הנ"ל מתאים לייצור בחקן ישראלי.

נספח מס. 11

דו"ח פגישה עם פועל באתר של אל-אסטל לייצור מוצרי מלט בחאן יוניס

סוגי מוצרים

רק צנורות השקאה כ-50 - 40 ליום.

רק כשיש פועלים מובטלים עושים גם בלוקים.

צ י ו ד

תבניות יד בלבד

כ"א ושכר

2 פועלים קבועים שמקבלים יחד 14 ל"י ליום.

פועלים ארעיים המקבלים לפי יחידת ייצור.

ש ט ח

פחות מדונם

לקוחות

פרדסנים מנפת חאן יוניס

מקורות ח"ג

זיפזיף - משפת הים

מלט - מסוחרים מקומיים

נספח מס. 12

דו"ח פגישה עם חמד אל עקד בנו של מוסטפה אל עקד שיחד

עם שותפו חאג' חסאן עבדול בריך היזם בעלי עסק לייצור מוצרי מלט בחאן-יוניס

סוגי מוצרים, תפוקה ומחירים.

- צנורות השקאה 70 - 60 יח' ליום עבודה במחיר 1.60 ל"י ליחידה.
- בלוקים 300 יח' ליום עבודה במחיר 40 אג' ליחידה.
- לבנים 300 " " " " 6 אג' ליחידה.

ציוד

אין כלל מיכון
עובדים עם תבניות שהם רכוש הפועלים.

כ"א ושכר

מעסיק 3 עובדים קבועים ומספר עובדים ארעיים בהתאם לביקוש.
שכר העבודה הוא קבלני:

40 אג' לצינור
12 אג' לבלוק
2 אג' ללבנה

העובדים בצנורות ההשקאה קבועים ועובדים שבוע שלם.
" בבלוקים ארעיים ועובדים בממוצע 4 ימים בשבוע.
שעות העבודה 11.00 - 04.00 ואחה"צ מכינים תערובות.

ש ט ח

כ-דונם וחצי

לקוחות

צנורות השקאה - לפרדסנים
בלוקים ולבנים - לכל דורש מהתושבים המקומיים

ח"ג ומקורם

משתמש בשני חומרי גלם בלבד: מלט וזיפזיף. מלט נרכש מסוחרים מקומיים וזיפזיף נכרה על שפת הים.

תוכניות לעתיד

אין תוכניות להכניס מיכון או להרחיב העסק. ניתן רק להכפיל את התפוקה הנוכחית ע"י הוספת פועלים בעבודת יד.

נספח מס. 13

דו"ח פגישה עם סעדי חסן אל חאוק בעל מפעל לייצור מוצרי מלט בעזה שכונת אלדרג' רח' אלוחדה

סוגי מוצרים

מרצפות מוזאיקה 100 מ"ר ליום במחיר 7½ ל"י למ"ר כולל הובלה לארץ.
פאנלים - 1,000 מטר רץ ליום
בלוקים - 800 יח' ליום 40 × 20 במחיר 47 אג' ליחידה ועוד 14 אג' הובלת יח' לארץ (אשדוד - קריית-גת).

צ י ו ד

מכונת לחץ לבלוקים תוצרת הארץ לייצור 100 בלוקים בשעה
3 מכבשים למרצפות תוצרת ישראל, איטליע ומצרים
3 מכונות מירוק למרצפות איטלקיים
מכונה לשפשוף מצרפות ישראלית
מערבל לחומר בלוקים - ישראלית

כ"א ושכר

מעסיק כ-40 עובדים
מומחה למרצפות. מקבל 1.20 ל"י למ"ר
פועל פשוט מקבל 10 ל"י ליום עבודה

לקוחות

כל המוצרים נמכרים ל"חימר" מיסודו של סוללי-בונה.

מקורות חמ"ג

חצץ מחיפה
מלט מקומי - חלק מהשוק השחור

תוכניות לעתיד

בתוכנית לעבור למיכון אוטומטי יותר, בגלל בעיות כ"א.

נספח מס. 14

דו"ח פגישה עם חלמי אלחאוק מהחברה בשם זה לייצור

מוצרי מלט בעזה רח' אלוחדה (בשותפות עם חסן אלחאוק)

סוגי מוצרים

כיום מייצר רק כ-600-500 בלוקים 20 ס"מ במחיר 63 אג' באשקלון וקריית-גת.
כ"כ רכש מכונה משומשת מ"חימר" לייצור 300 מ"ר ליום מרצפות, אולם בגלל חוסר חיבורי חשמל איננה פועלת, וכן מכונה לייצור 3,000 מטר פנלים.

צ י ו ד

6 מכבשי לחץ ליצור בלוקים (50 יחידות בשעה)
3 מערבלים לבלוקים
2 משאיות להובלה

כ"א ושכר

מעסיק 25 עובדים - 6 שעות ליום
בכל מכבש לחץ 3 עובדים וצוות - מקבל 8 אג' לכל בלוק.

לקוחות

הלקוחות לבלוקים הם קבלנים ישראלים. גם מרצפות ימכרו לישראל.

מקורות חמ"ג ומחירים

- חצץ בפ"ת במחיר 30 ל"י לטון לא כולל הובלה
- מלט במחיר רשמי 125 ל"י לטון, אולם הכמות לא מספקת ונאלץ לשלם 180 ל"י בשוק שחור.
- זיפזיף - בעזה.

תוכניות לעתיד

הפעלת הציוד החדש למרצפות

נספח מס. 15

דו"ח פגישה עם סלים אלמדהון בעל מפעל לייצור מוצרי מלט באלמנשייה - עזה

סוגי מוצרים

מרצפות מוזאיקה 20 × 20 40 מ"ר ליום 8 ל"י למ"ר במקום
" צבעוניות 7½ ל"י למ"ר
מדרגות 99 ס"מ 15 יח' ביום 10 ל"י ליח' בעזה ו-2 ל"י הובלה לת"א
" 1 מטר לעזה ב-3 ל"י ליח'.
מרצפות בטון 45×45 50 יח' ליום לפי 90 אג' ליחידה.
פאנלים ללא הגבלת תפוקה 50 - 55 אג' למטר.

צ י ו ד

מכבש מרצפות חשמלי לייצור 40 מ"ר ליום
מכונת רטט יד ליציקת מדרגות ומוצרי מוזאיקה אחרים
חבניות ומכשירי יד שונים ליציקת לפי הזמנות (מיוצרים במקום)

כ"א ושכר

מעסיק כ-15 עובדים במוצרים השונים
עוזר מקבל 5 ל"י ליום
מומחה 15 ל"י ליום או 2 ל"י למ"ר
מומחה למרצפות צבעוניות מקבל 2½ ל"י למטר מרובע

לקוחות

מרצפות נמכרות לקבלנים בישראל
מדרגות 99 נמכרות לחברת אדגר הישראלית
מדרגות 1 מטר ומרצפות בטון נמכרות לקבלנים ולממשל בעזה

מקורות חמ"ג ומחירם

חצץ נאלץ להביא במחירים גבוהים מחיפה
מלט נאלץ לקנות בשוק שחור במחיר 180 ל"י לטון
והתפוקה מוגבלת עקב כך.

תוכניות לעתיד

- רוצה להכניס מיכון, אולם חסר אמצעים כספיים לכך.
- התפוקה תגדל בהרבה ברגע שתיפתר בעיית המלט.

נספח מס. 16

יצרנים עיקריים בענף המלט בעזה לפי מס. מועסקים ותפוקת בלוקים.

מס.סדורי	שם	מספר מועסקים	תפוקת בלוקים	ה ע ר ו ת
.1	ג'יראל אלחוזנדר	20		מייצר רק מרצפות
.2	חליל חפז אל בדרי	4		"
.3	פואד סיסאלם	12		"
.4	מחמוד האשם יוניס	8		"
.5	חסן חסאין אבו שראיה	6		"
.6	נימאר ווסלאם אבו לוטפי	22		"
.7	שיך האשם אל חוזנדר	20	500	
.8	מחמוד או אחמד חסאן שועה	12		מייצר רק מרצפות
.9	סלימאן מחסן חסאן	9		"
.10	נעמן אשור	7		"
.11	חילמי רמאדן אמרד	6		"
.12	סלח מחומד זיערא	18		"
.13	רמדאן סממה	8		"
.14	סאלם אל מדון	15		"
.15	כאמל שקר יונס	5		"
.16	חג' סלח אל חייק	20		"
.17	ג'אבר נעמן חוזנדר	4		"
.18	סאדי חסן אל חאוק	40	800	
.19	יוסף מוחמד מאיר	7		מייצר רק מרצפות
.20	סעיד חבשי-רשאד אל ימני	13		"
.21	עבד אל אהדי לילה	14		"
.22	חילמי אלחאוק		600	
.23	עבדאלה חלס		700	
.24	אלעאודה		1000	
.25	חסן מוחמד עפאנה		500	
.26	יוסוף מוחמדמי		500	
.27	מוחמד מחמוד עבד		3500	
.28	סעד ואחמד עבד		1500	
.29	איסעיל חסן סעד		2000	
.30	סאלם אחמד סעיד		500	
.31	מחמוד חלס		600	
.32	יוסוף עבדאלה אלסרסאוי		1000	
.33	עבדאללה מוסה עאבד		600	
.34	חואג חסן עבדול בחיק	3	300	
.35	אל אסטל	2		מייצר רק צנורות השקאה
.36	משפחת עבדאללה	2		

רשות שמורות הטבע תל-אביב, הנצי"ב 16 פינת מסילת החשמונאים
טל. 30841-2-3

י"ט בכסלו תשל"ב
7 בדצמבר 1971

202/1492

לכבוד
מר מ. פורת - חב' ממשלתית לחיירות
סא"ל ד. שפי - ר"ש יעוץ וחקיקה מפק' פצ"ר

אדונים נכבדים,

הנדון: ממצאי בקורת של מבקר המדינה - רשות החרמון
סמוכין: מכתב מ. פורת 1262/ח-22 מ-17.11.71
מכתב סא"ל שפי חק 33 (650) 3941 מ-25.11.71

1. לאחר עיון בדו"ח מבקר המדינה בקשר לרשות החרמון ובטרם יכונס דיון של מליאת רשות החרמון בענין הדו"ח הנ"ל, ברצוני להעיר מספר הערות לאחר עיון בדו"ח זה וברור מספר פרטים עם האנשים שעסקו בטיפול ברשות החרמון ומונו לחפקידם זה בצו שהוצא ע"י מפקד כוחות צה"ל ברמת הגולן ביום 17.1.69.

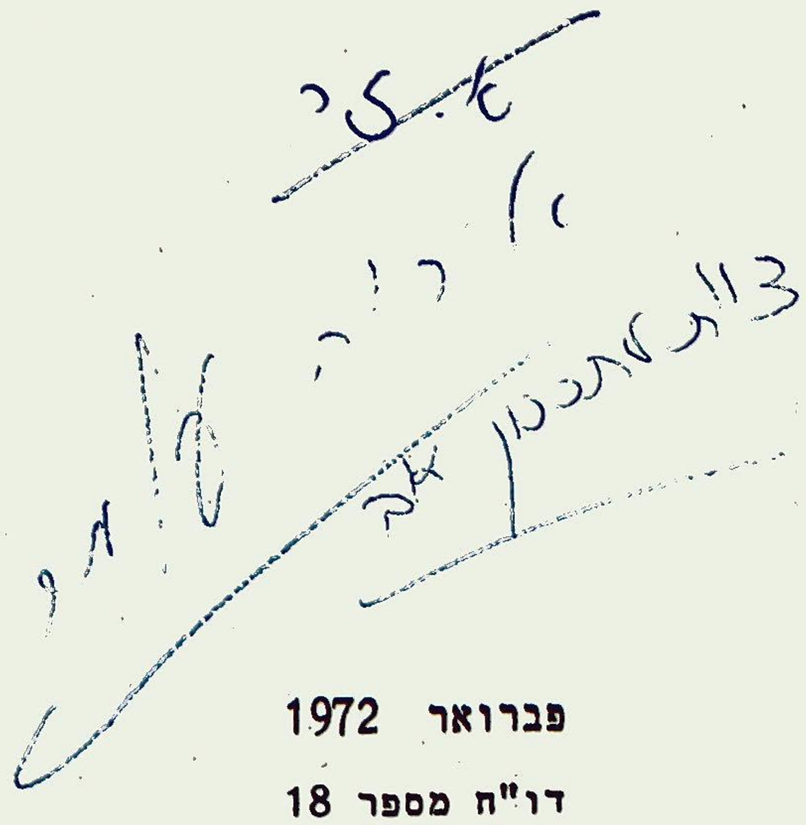
2. נראה לי לאחר ברור, שמחברי הדו"ח לא נפגשו עם האנשים והגורמים שעסקו בהפעלת ובטיפול ברשות החרמון ולכן חלק מהנקודות המועלות בדו"ח, אינן מדוייקות.

3. אנשי מבקר המדינה לא נפגשו עם מר צבי קינן שהיה יו"ר רשות החרמון. כן לא נפגשו אנשי משרד מבקר המדינה עם יתר חברי הנהלת רשות החרמון. בנוסף לכך, לא נפגשו אנשי משרד מבקר המדינה עם מר מ. שוייצר שהיה סגן מנהל החברה הממשלתית לחיירות ועם אדיר שפירא סגן מנהל רשות שמורות הטבע, אשר שניהם יחד עם דן פרי דאגו לביצוע ולחפעול הרשות כחלק מהתקופה אליה מתייחס הדו"ח.

2/...

מפקדת אזור רצועת-עזה וצפון-סיני

הצוות לתכנון אב

פברואר 1972

דו"ח מספר 18

מחנה שאטי – תכנית שיקום

צוותי תכנון – שרותי הנדסה בישראל בע"מ

מפקדת אזור רצועת-עזה וצפון-סיני

הצוות לתכנון אב

פברואר 1972

דו"ח מספר 18

מחנה שאטי - תכנית שיקום

צוותי תכנון - שרותי הנדסה בישראל בע"מ

תוכן העניינים

1. כללי
2. עקרונות התכנון
3. שמושי קרקע מתוכננים
4. מערכת דרכים
5. המבננים
6. מבני ציבור
7. מרכזי קניה שכונתיים
8. שטחי ירק
9. מבנה המגורים
10. מערכת אספקת מים
11. מערכת אספקת חשמל
12. אומדן השקעות
13. שלבי ביצוע

ס י כ ו ם

ש ר ט ו ט י ם

1. מערכת דרכים ק.מ. 1:2,500
2. מערכת ראשית לאספקת מים וחשמל ק.מ. 1:2,500
3. מבנן משוקם (דוגמא) ק.מ. 1:500

צוות תכנון

תכנון פיסי – עדנה לרמן, נחמה וינצברג

תחבורה – עדי זלינגר

מים – דוד גבריאלי

חשמל – יצחק מוסאייב

מצורף חיק עבודה הכולל חכניות למערכות תשתית ולכל המבננים המשוקמים

מחנה שאטי - תכנית שיקום

1. כללי

החומר המובא בתיק זה מהווה תכנית לשיפוץ מחנה הפליטים "שאטי" ושילובו בתכנית העיר עזה.

מחנה זה המונה כ- 24,000 תושבים או כ- 3,500 משפחות, משתרע כיום על שטח בן כ- 800 ד', בחלקה הצפוני מערבי של העיר עזה. זהו מחנה פליטים אופייני הבנוי בדומה לשאר המחנות מבנים דו-משפחתיים (להוציא קטע מוגבל שבניניו הם דו-משפחתיים כפולים, כלומר זוג מבנים דו-משפחתיים הצמודים זה לזה כשהקיר האחורי והגג - משותפים).

הבתים מוקפים סמטאות שבמקורן היו ברוחב 4 ו- 8 מטרים וכיום הינן צרות יותר עקב בניה הפורצת מתחום רשות היחיד.

למעשה הווה המחנה יחידה צפופה אחת המורכבת משני גושים וחיבור צר ביניהם. כביש יחיד שרוחב רצועת הדרך שלו 12.5 מטרים חצה את המחנה מצפון לדרום ולמעשה הווה דרך כניסה יחידה למסה הצפופה.

באוגוסט 1971 ביצע צה"ל במחנה פריצות דרכים שתכליתן בטחונית . פריצות אלו פצלו את הגוש הצפוף למספר יחידות קטנות יותר והקלו את השליטה עליו. התווית הפריצות הללו נעשתה על פי קריטריונים בטחוניים ועל פיהם בלבד.

נקודת המוצא העומדת ביסוד עבודה זו היא כי יש לראות במחנה שאטי חלק מן העיר עזה. עליו להשתלב איפוא בתכנון העירוני כשכונת מגורים העשויה להגיע עם הזמן לרמה מחאימה. רמה זו עשויה להיות מושגת מידית באמצעות השקעות פבדות ביותר הכרוכות בניקוי השטח ובניתו מחדש. הדרך שנינקטה להלן היא: תכנון מערכות תשתית ופרצלציה ברמה המאפשרת התפתחות הדרגתית תוך שימוש באמצעים מינימליים.

2. עקרונות התכנון

העקרונות שביסוד המוצע הן:

1) מערכת דרכים ראשית המהווה המשך ישיר למערכת העירונית הקיימת או המתוכננת.

2) קיצוצם וניקויים המלא של חלקי מחנה מסויימים אשר יעודם ישתנה בהתאם לתכנון האב המוצע לעיר עזה (רצועת החוף ומרכז מסחרי).

3) רשת דרכים מישנות המאפשרת גישה לכל בית.

4) השלמת מערכות מים וחשמל כחלק מן המערכות העירוניות.

5) איחוד יחידות מגורים (מבנה + חצר) עד לגודל מינימלי (כ-250 מ"ר).

6) ביטול מוחלט של מערכת הסימטאות.

7) ניצול מכסימלי של מבנים קיימים.

8) הקצאת מספר חדרים למשפחה - בהתאם לגודלה, כשהמינימום הוא שני חדרים + מטבח ושירותים. שטח המגורים המינימלי המומלץ יהיה 6 מ"ר לנפש.

9) מילוי מגרשים ריקים המצויים במסגרת השכונה במבני מגורים חדשים.

10) שימוש במבני ציבור קיימים.

11) הקמת 3 מרכזי חנויות שכונתיים.

3. <u>שימושי קרקע מתוכננים</u>

מתוך כ- 850 הדונם המהווים את מחנה שאטי הנוכחי (+ התוספות שבשוליו) ישארו במסגרת המגורים המשופצים כ- 615, שאר השטח יפונה מבניניו ויועד כדלקמן: -

א. איזור לפיתוח תיירות/בידור - רצועה ברוחב 100-300 מ' לאורך חוף הים התחומה בכביש החוף - 220 ד' (כולל כביש החוף).

ב. איזור לפיתוח מרכז מסחרי אשר ישתלב ברצועת-החוף - בחלקו הדרומי מערבי של המחנה הנוכחי - 25 ד'.

615 הדונמים הנשארים במסגרת השיפוצים כוללים כ- 35 ד', חלקם שטחי ממשלה צמודים ויתרם שטחי פרטיים שיש להכלילם במסגרת השכונה בהיותם נבלעים במבננים המתוכננים. שימושי הקרקע המתוכננים הם: -

שטחי מגורים	375 ד'
מערכת דרכים ראשית	85 ד'
מערכת דרכים משניות	68 ד'
שטחי ירק	20 ד'
מבני ציבור (קיימים)	52 ד'
מרכזי קניה שכונתיים	15 ד'
ס " ה	615 ד'

3/..

4. <u>מערכת הדרכים</u>

מערכת הדרכים תכלול רשת דרכים ראשיות ומערכת דרכי משנה בתוך המבננים עצמם. הרשת הראשית (ראה שרטוט מס. 1) הינה המשך של מערכת הדרכים העירוניות (הקיימת או המתוכננת). רוחב רצועות הדרך השונות נע בין 20 ל- 40 מטר (הרוחב האחרון מוצע רק לדרכים בעלות חשיבות מיוחדת בתכניות ארוכות הטווח, כגון כביש החוף). ברור שאין מדובר בבצוע מידי של המערכת המוצעת ואין לראות בה אלא תכנית אב שתכליתה הקצאת רצועות דרך ושמירתן לעת שיתבקשו.

בשלב המידי יסללו כבישים ברוחב 7 מטרים ואף זאת רק בחלק מהמערכת (בד"כ באותם כבישים המהווים המשך של כבישים עירוניים סלולים).

רצועות אספלט ברוחב זה עשויות לענות על צרכי השכונה לתקופת זמן ארוכה למדי (עד 1980?) וניתן לבצען תוך המנעות מזעזועים למבנים הממוקמים בצמוד להן (פירוט בנושא זה ניתן בחיק תכניות העבודה).

דרכי המשנה יהיו ברוחב 10 מטרים ויאפשרו גישה לחזיתה של כל יחידת מגורים. בד"כ יצרו הללו טבעות המאפשרות חנועה פנימית בכל מבנן כשמספר היציאות מן המבנן אל מערכת הדרכים הראשית המקיפה אותו מוגבל בד"כ לשתיים. אין להניח סלילתם של דרכים אלו כל עוד לא יחול שינוי ברמת המגורים סביבן והן תשארנה דרכי עפר במשך שנים לא מעטות.

מבין דרכי המשנה יוצא דופן כביש המחנה הנוכחי שרוחב רצועת הדרך שלו 12.5 מ' והוא סלול כבר עתה. הנ"ל משתבץ בתכניות הפיתוח ככביש פנימי אליו מוצמדות רוב פעילויות המסחר והשירותים.

5. <u>המבננים</u>

המחנה המשופץ יכלול 12 אזורי מגורים (מבננים) התחומים ע"י מערכת הדרכים הראשית. גודל המבננים משתנה ונע בין 19 ל- 71 ד' וכן שונה מספר יחידות המגורים שימצאו בהם לאחר פעולות השיקום. דוגמה למבנן משוקם - ראה שרטוט מס. 3.

גודל המבננים ומספר יחידות המגורים הנכללות בהם

המבנן	השטח (בד')	יחידות משופצות	יחידות חדשות	סה"כ יחידות
I	34	51	57	108
II	71	103	45	148
III	71	71	83	154
IV	56	110	42	152
V	35	66	38	104
VI	55	58	12	70
VII	46	115	17	132
VIII	28	51	11	62
IX	19	55	8	63
X	51	156	35	191
XI	41	96	10	106
XII	23	33	4	37
סה"כ	530	965	362	1,327

6. <u>מבני ציבור</u>

במסגרת מחנה הפליטים 9 בתי-ספר, שני גני-ילדים, 4 מסגדים, מרכז חלוקת מזון (אונר"א), מרפאה, וכן מבני משרדים של אונר"א. תכנית השיפוצים אינה פוגעת במוסדות אלו ובמבניהם ומניחה שבד"כ ימשיכו לשמש את האוכלוסיה המשוקמת במקום. ברור שצמצום האוכלוסיה יגרור צמצום בהיקף ההזדקקות לשירותים (בעיקר בתחום החינוך) אך כיון שחלק ניכר מן התושבים המפונים יופנה למדינת נאצר הסמוכה (שכונה חדשה מתוכננת), ניתן יהיה להוסיף לשרתם באמצעות המחקנים שבמסגרת המחנה.

7. <u>מרכזי קניה שכונתיים</u>

כיום מפוזרים בשטח המחנה חנויות ושרותי מלאכה במספר רב. בחלקו הדרומי-מערבי מצוי אף שוק מרכזי דחוס ודל. כל הללו יהרסו במסגרת תכנית השיפוצים ואף כי יש להניח שבעלי יוזמה יפתחו חנויות בתוך ביתם, מוצעת הקמתם של 3 מרכזי קניה שכונתיים. כל מרכזון מסוג זה ירכז סביבו כ- 400-500 משפחות (כלומר כ- 3,000 נפש) וסביר איפוא שימצא בהישג יד לצרכיהם המידיים.

5/..

בכל מרכז מתוכננות עשר יחידות מסחריות (6-5 חנויות ו- 5-4 יחידות שרותי מלאכה כגון סנדלר, ספר וכדומה). בחזית המרכז רחבה מרוצפת ובצמוד אליו שטח ירוק.

שניים מבין המרכזים ממוקמים בצמוד לרחוב המסחרי הקיים במחנה ואשר יוסיף ויתקיים בהתאם לתכנית השיפוצים.

8. <u>שטחי ירק</u>

בתכנית השכונה משובצים כתמי ירק משני סוגים: -

א. פינות ירק הסמוכות למרכזים המסחריים (3 גינות ציבוריות).

ב. פסי ירק בצורת רחובות המהווים מעברים להולכי רגל בלבד.

סך השטחים הירוקים מסתכם בכ- 20 דונמים.

9. <u>מבני המגורים</u>

כאמור יהיו בשכונה המשופצת כ- 1,300 יחידות דיור (כלומר אוכלוסיה בת 9-8 אלפי נפשות); מתוך סך זה כ- 1,000 יחידות משופצות והיתר - חדשות.

שיקומן של היחידות הקיימות יעשה על פי הכללים הבאים: -

1) משבצת הקרקע המיועדת ליחידות מגורים תהיה בת 200-300 מ"ר.

2) כל יחידה תכלול מבנה מגורים התואם את גודל המשפחה. מבנים מיותרים ינוקו מן השטח. מטרת ניקוי זה היא להקשות על הווצרות תהליך של הצטופפות מספר משפחות ביחידת חצר אחת.

3) כל חלקה תהיה מוקפת חומה בגובה 2 מטר.

4) המבנים והגדרות לצד הרחוב יהיו מסוייחים בהתאם להנחיות מחייבות.

5) כל יחידת מגורים תכלול ברז מים בחצר וביתי-שימוש יבש.

6) תעשה התאמת המבנים למערכת הבעלויות החדשה (סתימת פתחים קיימים, התאמת כניסות).

7) שיפוץ בכל מקרה של הריסת חלקי מבנים.

8) מגרשים ריקים (כתוצאה מחלוקה מחדש של שטחי פריצות דרכים, שטחי קרקע חדשים וכו') יחייבו בניה מחדש בהתאם לקריטריונים המקובלים ברובעי המגורים המיועדים למפוני מחנות.

כל פעולות חלוקת המבנים, הריסת מבנים מיותרים, שיפוץ המבנים הנותרים ובניתן מחדש של יחידות חדשות-תעשנה בהנחית הצוות המתכנן, באמצעות פיקוח והתיחסות לכל יחידה לגופה.

10. <u>מערכת אספקת המים</u>

1) <u>מצב אספקת המים כיום</u>

מחנה שאטי נמצא בחלקה הצפון-מערבי של העיר עזה, מספר החושבים במחנה הוא כ-24,000.

כיום מתבצעת אספקת המים למחנה משני מקורות: האחד מרשת המים העירונית של העיר עזה והשניה מרשת אספקת המים של אונר"א. הצרכנים המקבלים אספקת מים מרשת העיר, מקבלים מים במדידה אך החיבור לרשת העיר אינו על רמה מתאימה וברוב המקרים הונחו צנורות צרי קוטר ללא סדר.

אספקת המים מאונר"א נעשית ע"י ברזים ציבוריים הממוקמים בצורות שונות במחנה (ראה מפה בחיק) כאשר מקור המים הוא קידוח הנמצא במחנה. לא נמצאת מפה בה אפשר לאחר את צורת החיבור לרשתות המים; גם במשרדי אונר"א קיימת רק מפה סכמתית של המחנה והצנרת. מסיורים שנערכו במקום התברר כי רוב בתי המחנה מחוברים לרשת העיר. החיבור נעשה בעזרת צנורות צרי קוטר שבחלקם מחמשכים לאורך של מאות מטרים, המספקים מים לצרכנים שונים, כולם במדידה.

בחלקים מסויימים של המחנה (ראה מפה) קיימים חיבורי מים כמעט לכל בית, בעוד שבחלקים אחרים (מועטים), רק כחצי מן הבתים מחוברים לקו מים.

קידוח אונר"א הנמצא בתוך המחנה מסוגל לספק כ- 60 מק"ש ולדברי פקידי אונר"א היא מופעלת כ- 6 עד 9 שעות ביום, דבר המוטל בספק רב, לאור העובדה שרוב המחנה לא צורך מים מקידוח זה.

יש לציין שכיום לא קיימת במחנה מערכת ביוב, או בורות ספיגה, אלא בורות יבשים. ניתן לראות בכל שטח המחנה זרימה של מי שפכין ודלוחים על פני השטח. מבחינה חברואחית אין המצב תקין וניתן בהחלט לומר שהוא גרוע.

2) <u>אפשרות אספקת מים בעתיד</u>

קרוב לוודאי שעם פיתוח המחנה ניתן יהיה לספק מים במכונת הקיימת, תוך לקיחה בחשבון ששיפור רמת וצורת החיים תגביר את צריכת המים ואתה יגדלו כמויות מי השפכין והדלוחים שהיום נשפכים על פני השטח.

יחד עם זאת יש לזכור שצורת אפסקת המים הקיימת איננה מבוצעת בצורה מחוכננת והחיבורים נעשו ללא סדר וללא חישוב. לפיכך דרוש לבצע שיפור של מערכת הצנורות המספקים כיום מים. במקומות שבהם אין רשת אספקה, יהיה צורך לבצע רשת כזו.

כן מוצע, עם פיתוח המחנה, לבצע בורות ספיגה או מערכת ביוב שיסלקו את השפכים. יש להזהר מבורות ספיגה המחדירים את השפכים לתוך האקויפר, ממנו שואב הקידוח הנמצא במחנה.

עם ביצוע עבודות שיפור מערכת המים מוצע להפעיל את הקידוח הקיים לרשת המים של המחנה, כאשר המערכת תבוסס על הקוים הראשיים הקיימים (ברשת אונר"א), המקור יהיה הקידוח הקיים. בשלב יותר מאוחר יתכן ויהיה צורך לבנות מגדל לצרכי אגום ושמירה על לחצי אספקה מתאימים.

בהנחה של כ- 1,200 משפחות במחנה, הרי שהצריכה היומית תגיע לכ- 600 מ"ק ביום. כמות זו ניתן לאספקה ע"י הקידוח הקיים, לאחר ביצוע חיבורים מתאימים והנחת צנרת.

נראה שעל אף שקיימים חיבורים במקום במידה ויסללו דרכים ויוקמו יחידות דיור, הרי שלא ניתן יהיה בכל המקרים להשתמש בצנורות הקיימים, במקרים אלו יהיה צורך להתקין מחדש חבורי מים.

3) <u>השקעות דרושות</u>

תוך שימוש בקידוח הקיים ובקוים הראשיים הקיימים יהיה צורך להניח קוים ראשיים בקוטר מינימלי של "Ø3 ובאורך כולל של כ- 2.5 ק"מ.

מהצנרת הראשית ידרשו חיבור בתים. תוך שימוש במדי מים קיימים יהיה צורך להתקין רק חבורי צנרת, ללא ברזים ומונים.

<u>אומדן ההשקעה</u>

צנרת ראשית - כ- 100,000 ל"י.

צנרת משנית וחבורי בתים - כ- 200,000 ל"י.

11. <u>מערכת לאספקת חשמל</u>

1) <u>נתוני רקע</u>

1.1 הרובע יכלול כ- 1,200 בתי-אב, 6.7 נפשות למשפחה בממוצע, ס"ה 8,000 נפש.
לכל בית חצר, השטח ברוטו כ- 1/4 דונם.

1.2 העומס החשמלי לנפש 700 וט, בס"ה 560 קו"ט.

2) <u>התכנית כוללת</u>

2.1 קו הזנה 22 ק"ו אשר יסתעף מקו חברת החשמל הקיים. עמוד מס. R 283/637.

2.2 בתוך הרובע יוקמו קוי מתח גבוה 22 ק"ו עיליים, תחנות טרנספורמציה 22/0.4 ק"ו
על עמודי ברזל-זוית ורשת מתח נמוך 230-400 וולט, בחלקה משולבת עם קו המתח
הגבוה. האומדן הכספי שלהלן איננו כולל את רשת המתח הנמוך והחיבורים לבתים.

3) <u>עלות הפרויקט</u>

3.1 קוי מתח גבוה באורך כולל 3.3 ק"מ	165,000 ל"י
3.2 שש תחנות טרנספורמציה 22/0.4 ק"ו עם הספק כולל 780 קו"א (שלוש ת"ט 100 קו"א ושלוש 160 קו"א כ"א)	<u>105,000 ל"י</u>
ס " ה	270,000 ל"י

(כ- 225 ל"י לבית אב).

4) <u>הערות</u>

4.1 לרשת מתח נמוך, חיבורים לבתים ותאורת רחובות יש להביא בחשבון הוצאה נוספת
של כאלף ל"י לבית, ובס"ה כ- 1,200,000 ל"י.

4.2 בחלק הדרומי של הרובע, הקרוב יותר לעיר עזה, קיימת רשת מתח נמוך שבחלקה
תוזן מהטרנספורמטורים הנ"ל (לאחר שיפוץ) ובחלקה תפורק.

12. <u>אומדן ההשקעות</u>

שיקומו של מחנה שאטי בהתאם למתכונת המוצעת כרוך בפיניויים של כ- 2,000 משפחות מתוך כ- 3,500 המשפחות המצויות בו. עיקר ההשקעה היא איפוא באותן משפחות, ורק מיעוטה בקיום המחנה עצמו. נפרט זאת להלן: -

יחידת מגורים עבור משפחת מפוני מחנות נאמדת בכ- -.5,000 ל"י (בכלל זה כ- -.2,000 ל"י תשתית וכ- -.3,000 ל"י מבנה המגורים עצמו). אילו בקשנו לנקות את המחנה כולו מיושביו ולשכנם ביחידות חדשות (חלקן - על אדמות המחנה עצמו) היה סך ההשקעות הנדרש מסתכם בכ- 18 מיליון ל"י (3,500 משפחות × -.5,000 ל"י בתוספת השקעות בניקוי המבנים).

כיון שחלק מן המשפחות המתפנות מן המחנה יופנה לשכונת "מדינת נאצר" המיועדת להבנות ע"י המשתכנים עצמם ובאמצעיהם, ניתן לצמצם את הסך המתבקש במידה ניכרת. אם נניח ששכונה זו תקלוט כ- 1,000 משפחות וההשקעה הציבורית המתבקשת עבורם תסתכם בנושאי תשתית בלבד (כלומר -.2,000 ל"י למשפחה או 2 מיליון ל"י עבור אלף המשפחות), אזי ניתן לקצץ בסך ההשקעות בשיעור של כ- 3 מיליון ל"י ולהעמידו על כ- 15 מיליון.

התכנית המוצעת עשויה לצמצם אף את הסך האחרון במידה ניכרת. בהתאם לה כ- 1,000 משפחות תשארנה בבתים משופצים בהן מתבקשת השקעה ציבורית שאינה עולה על כ- -.1,000 ל"י ליחידה (פירוט להלן), כלומר כ- 1 מיליון ל"י. כ- 300-400 יחידות נוספות תבוננה על מגרשים ריקים במסגרת השכונה כך שההשקעה בהן לא תעלה על כ- -.4,000 ל"י ליחידה, או כ- 1.5 מיליון ל"י נוספים. השאר, כ- 1,000 משפחות המכוונות למדינת נאצר (2 מיליון ל"י) וכ- 1,100 המחייבות השקעות מלאות (5.5 מיליון ל"י) ובס"ה (1+1.5+2+5.5=) כ- 10.5 מיליון ל"י, כולל ניקוי חלקי המחנה המשנים את יעודם.

<u>סיכום ההשקעות בהתאם לצרופים האפשריים</u>

א. ההשקעה בשיכונן של 3,500 משפחות מפוני מחנות	18.0 מיליון ל"י
ב. ההשקעה בשיכונן של 3,500 משפחות מפוני מחנות, כש- 1,000 מהן מכוונות ל"מדינת נאצר"	15.0 מיליון ל"י
ג. ההשקעה בשיקום המחנה ושיכונן מחדש של המשפחות המפונות, מהן 1,000 ב"מדינת נאצר"	10.5 מיליון ל"י
החסכון הכרוך בביצוע התכנית המוצעת	4.5 מיליון ל"י

11/..

<u>ההשקעות החזויות בשיקום מבנה מגורים</u>

סך ההשקעות הממוצעות במבנה מגורים משפחתי משוקם נאמד בכ- -.1,000 ל"י, לפי הפירוט הבא:

מים	250	ל"י
חשמל (ללא התחברות לבתים)	250	ל"י
כבישים	200	ל"י
שינויים פנימיים, טיוח חיצוני	300	ל"י
ס ה " כ	1,000	ל"י

נקודת המוצא שביסוד תחשיב זה היא שאת ההשקעות הכרוכות בהזזת חומות ובהריסת מבנים מיותרים ניתן לזקוף לחובת המשפחה המשתכנת. משפחה זו, אשר בד"כ שוכנת בחלק מן המבנה המיועד לה, תשמח לבצע את הנדרש, שבסופו של דבר יעניק לה יחידת קרקע ומבנה מגורים מוגדלים. די יהיה בהכוונה מתאימה ע"מ להשיג את השיפורים המחבקשים (בכלל זה ביצוע טיוח חיצוני וכדומה).

13. <u>שלבי הביצוע</u>

ניתן להצביע על מספר שלבים בביצוע התכנית והם: -

א. ביצוע פריצות מערכת הדרכים הראשית.

ב. ניקוי חלקי המחנה המועמדים לשינוי יעוד (רצועת החוף והמרכז המסחרי).

ג. שיקום המבננים.

א. ביצוע פריצות מערכת הדרכים הראשית. פעולה זו מחייבת פינויין של כ- 400 משפחות והיא יכולה לתאום את היקף הבניה בשכונת מדינת נאצר. ברור שביצוע שלב זה יחייב פעולות שיקום ביחידות המגורים הסמוכות למערכת הדרכים החדשה. אומדן ההשקעות - כ- 1,25 מיליון ל"י.

ב. ניקוי חלקי המחנה המיועדים לשנות את יעודם: שלב זה יהיה כרוך בפינוי כ- 1,000 משפחות, חלקן למדינת נאצר ומרביתן לרובעים שונים שהקמתם מחייבת השקעות מלאות. סך ההשקעות בביצוע שלב זה כ- 3.5 מיליון ל"י.

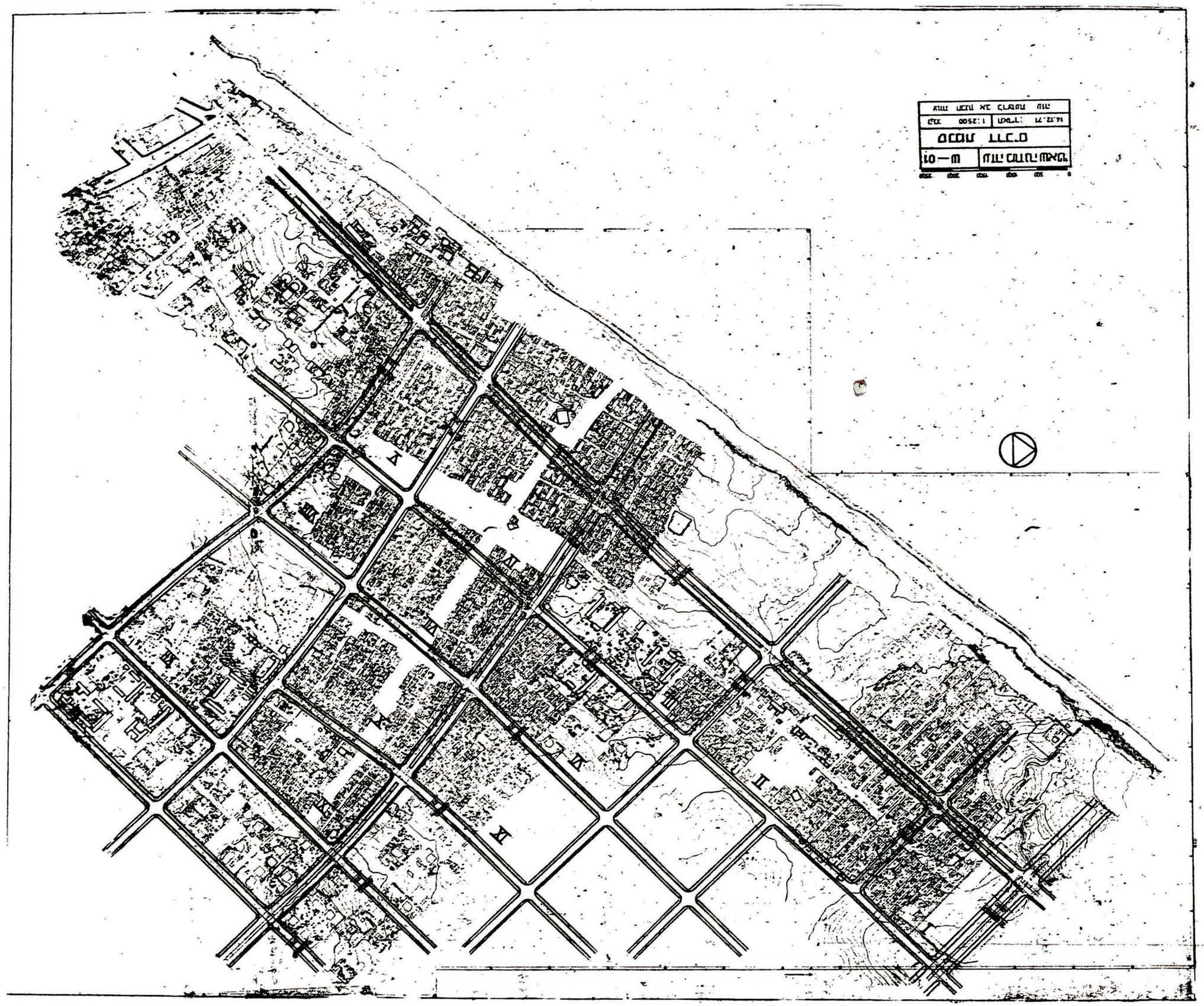
ג. שיקום המבננים: שלב זה עשוי להתבצע בכל קצב רצוי, על בסיס שיקום מבנן אחר מבנן, בכלל זה הקמת המרכזים השכונתיים, פינוי הירק וכו'. תהליך ביצוע התשתית (מים וחשמל) יתאים את קצב שיקום המבננים. ביצוע שלב זה מחייב פיקוח צמוד על פעולות ההריסה, חלוקת השטח והבניה החדשה.

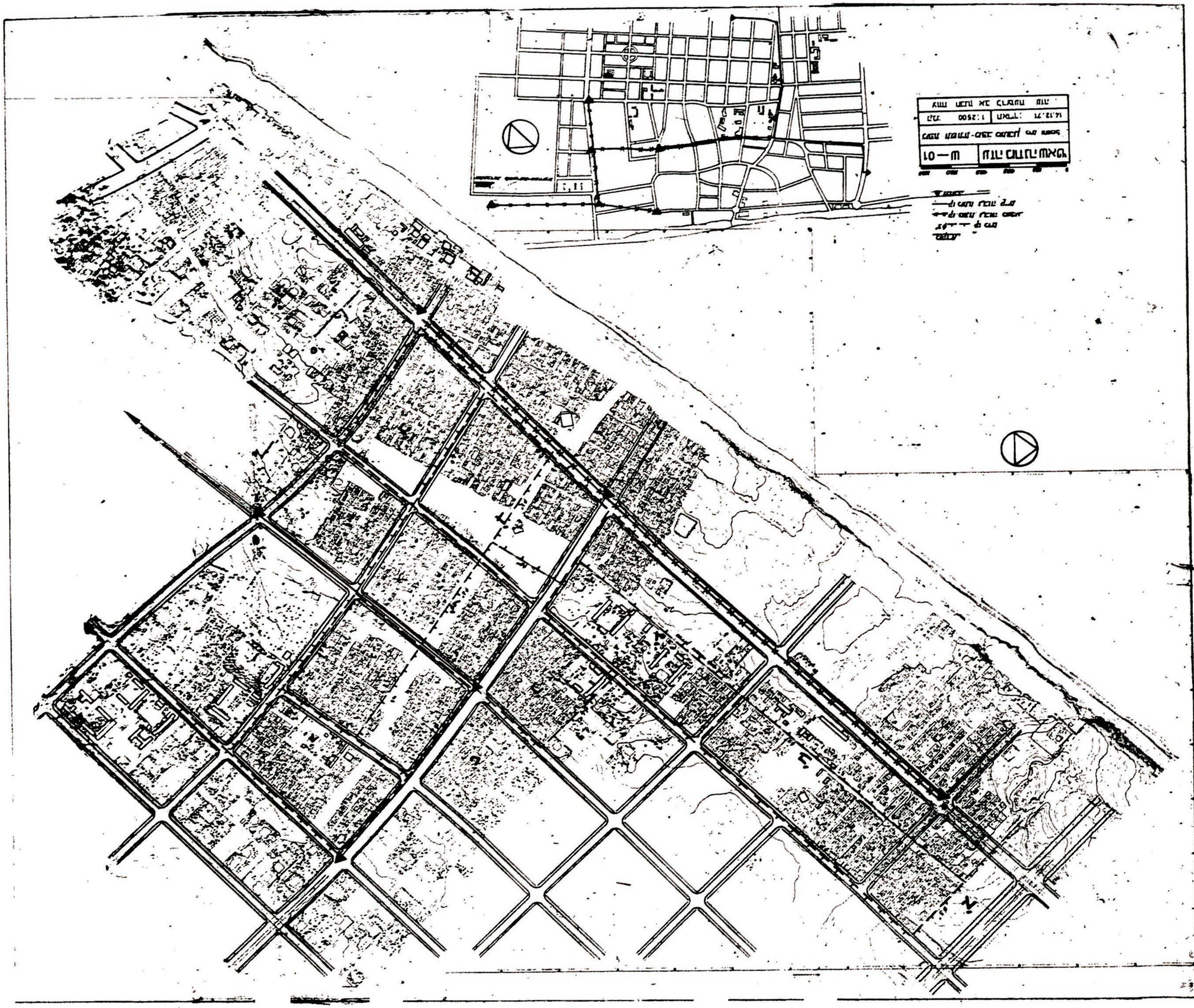
ס י כ ו ם

מוצעת בזה תכנית לשיקומו של מחנה שאטי ושילובו כשכונת מגורים במסגרת העיר עזה. ההשקעה הכרוכה בביצוע התכנית מסתכמת בכ- 10 מיליון ל"י והיא נמוכה בכ- 4.5 מיליון ל"י (או בכ- 30%) מכל תכנית אשר תציע ניקוי המחנה כולו ובניתו מחדש כשכונת מגורים. יתרונה הנוסף - בהיותה ניתנת לביצוע בשלבים (ראה פירוט לעיל), ובכך היא מאפשרת פעילות התואמת את הנחיות הממשלה בנושא הפליטים.

אין התכנית מביאה את המחנה לדרגת שכונת מגורים ברמה המניחה את הדעת ובכך דומה היא לכל תכניות הבניה לפליטים, שהן מוגבלות באמצעים ומטרותיהן - מינימליסטיות. מאידך, מביאה התכנית להווצרות מערך אשר יאפשר התפתחותה של שכונה ברמה מתאימה, במשך זמן, ובשילוב אמצעים עצמיים של הדיירים. המערך אשר יווצר מתבסס על פרצלציה מתאימה, מערכת דרכים ותכניות תשתית.

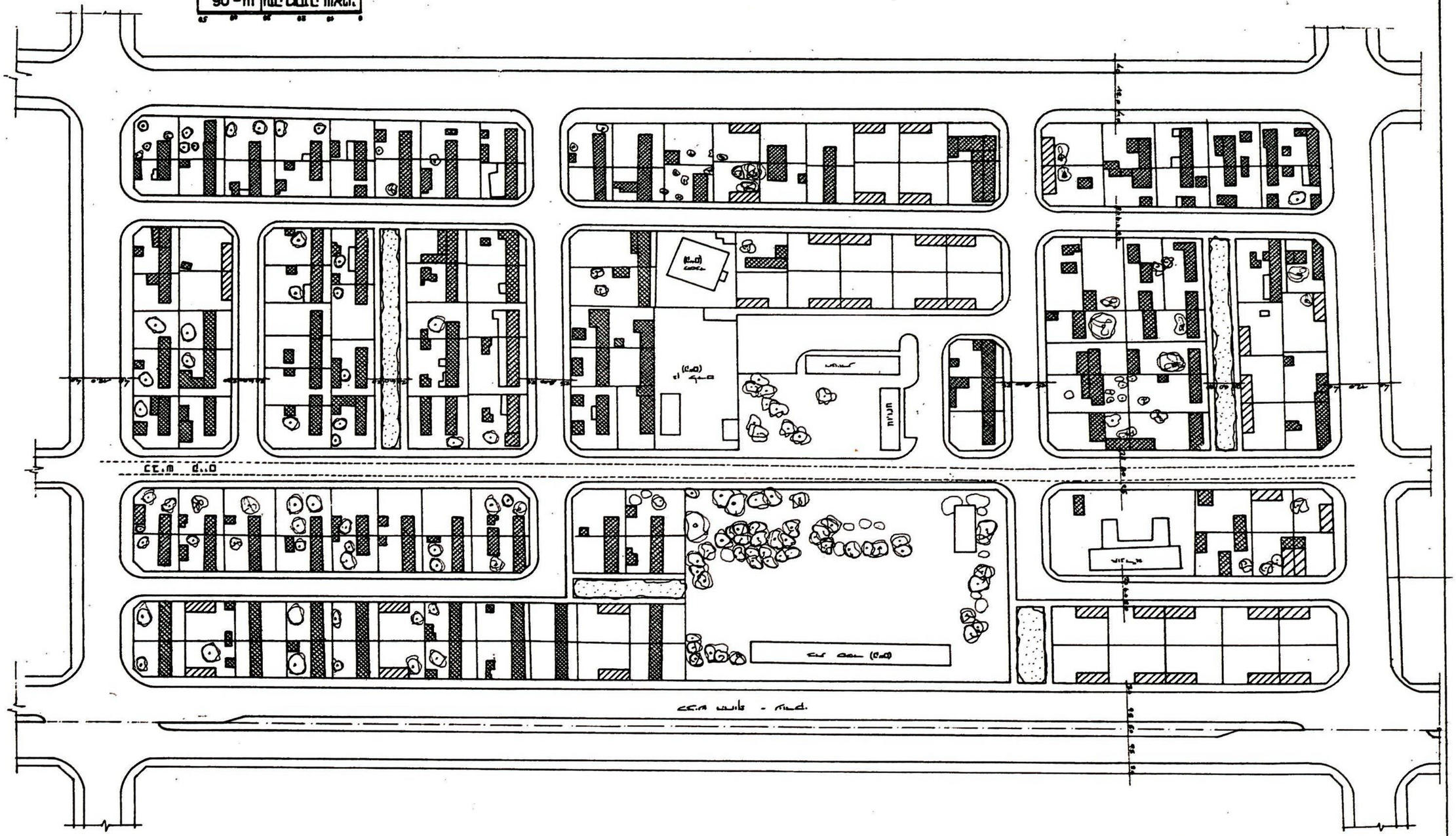
התחזיות הכלכליות ביחס לרצועה ולתושביה מצדיקות בהחלט הליכה בקו המתבסס על פיתוח מגורים באמצעות השקעות עצמיות.

VI
VII
VIII
IX
X
XI

13

תכנית מס'	W - 06
שם התכנית	מאזן
גוש	22101
מגרש	1158
תאריך	1:500
קנ"מ	

מפקדת איזור רצועת עזה

תאריך 28/12/71

דף.1.מתוך.3...
העתק.1.מתוך.13.

- ס ו ד י -

ישיבת הועדה המנחה להכנון אב רצועת עזה וצפון סיני.
28/12/71

נוכחו: תא"ל ש. גזית, תא"ל י. פונדק, אל"מ ח. חפץ, אל"מ בני מיטיב, אל"מ י. בן צבי
ר. שדה, ש. בן אלקנה, א. אדמון, מר גבירץ, צ. גנות, פ. מזרחי, ע. רודין, א.
יעקב, ד. איזנברג, ס. נחום, ש. פרנקל, ל. ברנדט, ר. לרמן, א. אסף, נ. וינדברג
ע. גדור.

א. קוים לתכנון העיר עזה.

הוצגו מחשבות תיכנוניות המתיחסות לעיר עזה. הרקע למחשבה התכנונית - הצורך בתכנונם המפורט של איזורי צפון - מערב העיר (מחנה שאטי ומדינת נאצר) בחלק מן המערכת העירונית הקיימת, וכן הצורך בנתונים מוסכמים לגבי הקיים והמגמות החזויות לצרכי תכנון ענפי התשתית העירוניים השונים (מים, חשמל, ביוב).

המערכת שהוצגה כללה: צלום מצב קיים בתחומי התחבורה והכבישים, המסחר, המלאכה, מבני צבור, איזורי מגורים, וצפיפות אוכלוסיה, וכן קוים תיכנוניים בתחומים אלו, כולל מחשבה על פיתוח איזור תירות וקייט בחוף הים, הסבה של יעד הנמל הקיים לנמל תיירות ודייג (זאת בטווח ארוך), קביעת כוון התרחבות של העיר לצפון מערב, הכללה (בטווח ארוך - מעבר לשנת 1985) של איזור הפרדסים טופח במסגרת השטחים המיועדים לפיתוח עירוני.

סוכם לאשר את הצעת הצוות כבסיס לתכנון של מערכות התשתית העירוניות, כולל הנתונים כדלקמן:

א. היקף אוכלוסיה נוכחי (עזה + שאטי) 110.000 נפש.
ב. קצב ריבוי טבעי חזוי - 3% לשנה.
ג. אין להניח העברת אוכלוסיה מעזה לחלקי הרצועה האחרים בכמויות בעלות משמעות תכנונית.
ד. הצפיפות החזויה בשכונות השונות:

סג'היה ואיזור המ.ע.ר.	40 נפשות לדונם בנוי.
רימל	12 נפשות לדונם בנוי.
שאטי המשופץ, מדינת נאצר והשכונות החדשות	15-17 נפשות לדונם בנוי.

ב. <u>מחנה פליטים "שאטי" - תכנית לשיפוץ.</u>

הוצגה התוכנית לשיפוץ מחנה שאטי כחלק מן העיר עזה. התכנית כוללת:

א. מערכת כבישים בסיסית המהווה המשך לכבישי העיר עזה, ובד"כ ברוחב דומה.

ב. התווית כביש עורקי מקביל לחוף, במרחק של כ - 300 - 200 מטרים מקו המים. כביש זה יתחבר לכביש החוף העירוני הקיים.

ג. כל המבנים הנמצאים על תואי זה וממערב לו - יפונו והשטח ייועד לפיתוח מרכז תיירות ונופש.

ד. מערכת הכבישים המתוכננת לאיזור שאטי יוצרת מערכת גושים, שטח כ"א כ - 40 ד' ובכ"א כ - 150 - 100 יחידות דיור ברמה מתוכננת.

ה. כל יחידת דיור מתוכננת מצויה על מגרש בן - 300 - 200 מ"ר, והיא כוללת בד"כ מבנה אונר"א מקורי (4 - 3 חדרים) + תוספות שאת רובן ינקו התושבים בהכוונת צוות מפקח.

ו. ההערכות לגבי בחמונה הסופית הן כדלקמן:

מתוך כ -3500 היחידות המשפחתיות המצויות בשאטי (לפי קמ"ט סטטיסטיקה כ - 4000) כ - 1200 מצויות באיזור המיועד לפינוי מוחלט

כ - 2300 מצויות באיזור המיועד לשיפוץ

לאחר השיפוץ ישארו במקום כ - 1200 משפחות (מתוכן כ - 900 במבנים קיימים וכ - 300 הכרוכות בבניה חדשה על מגרשים קיימים ריקים)

כ - 1100 משפחות נוספות תצטרכנה להתפנות משטח השיפוצים כתוצאה מדילול האוכלוסיה בו.

<u>סיכום נתונים</u> (אומדן)

יפונו מהאיזור המיועד לפינוי	1200 משפחות	(מהן למדינת נאצר - בניה עצמית 200)
יפונו מהאיזור המיועד לשיפוץ	1100 משפחות	(מהן למדינת נאצר בניה עצמית 400)
ישארו באיזור המיועד לשיפוץ	1200 משפחות	(מתוכן בבתים קיימים 900)
ס"ה	3500 משפחות	

אומדן ההשקעות: ב - 1200 המשפחות הנשארות	2.5 מליון ל"י
ב - 1100 המשפחות המפונות מאיזור השיפוצים	4.7 מליון ל"י
ב - 1200 המשפחות המפונות מאיזור הפינוי	6.0 מליון ל"י
ס"ה	13.2 מליון ל"י

מוצע לחלק המשימה של שיפוץ מחנה שאטי בשלמותו של פני שתי שנות תקציב ולהתרכז בשנה הקרובה בעיקר במשימה זו.

סוכם א. מאשרים עקרונית את התכנית המוצעת ומגמותיה.

ב. השלבים הממולצים: 1) פינוי איזור החוף (המגדר כאיזור המיועד לפינוי)

2) ביצוע פריצות בדרכים בהתאם לתכנית וכן התקנת מערכות החשמל והמים.

3) דילול האיזור המיועד לשיפוץ בהתאם לתכנית המוצגת.

לקדם את נושא שכונות מדינת נאצר, המיועדות לקלוט את עובדי המדינה ואוכלוסיה נוספת שתתפנה משאטי. יש לבחון מחדש האפשרות להעביר אוכלוסית עובדי המדינה לכפרים בית להיה, טטרה, ואחרים.

ג. מערכת תחבורה לרצועת עזה.

הוצגו אלטרנטיבות למערכת כבישים ארצית והתיחסותה לרצועה. מערכת הכבישים הארצית עשויה לכלול מספר כבישי רוחב (באר שבע - עזה, באר שבע - חן יונס) וכביש אורך שמיקומו מוצע בשתי אלטרנטיבות (סמוך לחוף או סמוך לקו הירוק). המערכת הפנימית של הרצועה נגזרת ממערכת זו.

סוכם: יש צורך בשיתופם של הגורמים שנושא מערכת התחבורה הוא עיניינם (משרד התחבורה, מע"ץ משרד הפנים) ע"מ לגבש הנחיות לתכנון המערכת. על צוות התכנון ליזום המגעים עם הנ"ל.

תל אביב, 28/12/76

ב י צ

גולת אדר

הצוות להכנון אב לרצועת עזה וצפון סיני

21.12.71

לכבוד

הנדון: פגישת הועדה המנחה לצוות תכנון אב
לרצועת עזה וצפון סיני.

הננו להודעך כי פגשחה של הועדה המנחה לצוות תכנון אב לרצועת עזה וצפון סיני נקבעה ליום ג' 28.12.71 בשעה 10^{00} בלשכת מפקד האיזור.

על סדר היום : 1) מערכת כבישים ותחבורה לרצועת עזה.

2) עזה - כווני פיתוח.

3) מדינת נאצר - תכניח בינוי.

4) אספקה מים לבדואים בפתחת רפיח.

5) מרכז תיירות בצפון סיני.

6) מחנות מרכז הרצועה - כוון פיתוח.

דווח: איזור מעשיה בדרום הרצועה.

בחינת אפשרויות שוק החמר הלח המגדל ברצועת עזה.

בברכה,

עוזי גדור.

2 1/12

הצוות לתכנון אב לרצועת עזה וצפון סיני

19.12.71

אלטרנטיבות למיקום מרכז קייט בצפון סיני

מיקום מרכז הקייט והתירות בצפון סיני יושפע : 1) מן הנתונים הטבעיים המהוים בסיס לפתוחו, 2) ממיקומו של ישוב עירוני יהודי אשר קרבתו למרכז הקייט חשובה להצלחתו. מיקומה של עיר יהודית באיזור - כאקט בעל משמעות פוליטית - תושפע מישיקולים פוליטים.

קיימות 4 אלטרנטיבות למיקום העיר והן : (ממערב למזרח)

א) מערבית לאל עריש : במקרה זה תוצמד העיר היהודית לעיירה אל עריש ממערב לה.

ב) מזרחית לאל עריש, באיזור הגובל באבו - סגל. 10 - 5 ק"מ מאל עריש,

ג) באיזור חרובה, כ - 15 ק"מ מזרחית לאל עריש, כ - 25 ק"מ מערבית לרפיח.

ד) דרומית מערבית לרפיח כשהעיר ממוקמת על החוף, כ - 10 - 5 ק"מ ממערב לרפיח.

מרכז הקייט עשוי להצמד לעיר המתוכננת או להתפתח בנפרד. במקרה של הצמדה יהיה מיקומו בד"כ ממערב לאיזור המגורים, כדלקמן,

אלט' א' - בחורשת החמרים שלאורך רצועת החוף. ידרש שינוי תואי כביש החוף הקיים בקטע שאורכו 3 - 2 ק"מ.

אלט' ב' - בחורשות החמרים שממזרח לאבו סיגל (איזור יפה במיוחד ובעל נחונים טופוגרפיים מעניינים) הגישה למקום תחייב סלילת כביש באורך של כ - 1 ק"מ.

אלט' ג' - סביב המפרצון שממזרח לחרובה. יהיה צורך בשיפוץ כביש הגישה הקיים באורך של כ - 5 ק"מ.

אלט' ד' - באיזור דקלה.

קיימת אף אפשרות להפריד בין העיר ומרכז התיירות, ואזי עשויים להוצר צרופים כגון: עיר ברפיח או בחרובה ומרכז תיירות מזרחית לאל עריש (אלט' ב').
צרופים כאלו אינם רצויים. אין ספק שהצמדת שני הפרויקטים (העיר ומרכז התירות) תחרום לפיתוח שניהם.

פעילות לטווח מידי

בחלקה המזרחי של אל עריש, סמוך לואדי (ממערב לו) קיימים מספר מבנים פנויים העשויים להפוך למחקן תירות, לאחר שיעברו שיפוצים קלים. מיקומם מתאים ביותר לתכלית זו. החסרון האחד הכרוך בהפיכתם למחקן תירותי הוא בכך שמגבלות השטח סביבם אינם מאפשרים לראות בהם גרעין למרכז תיירות רחב יותר. כן אין לראות במחקן אכסון שיפותח במקום זה, חלק מפתוח עירוני יהודי רחב.

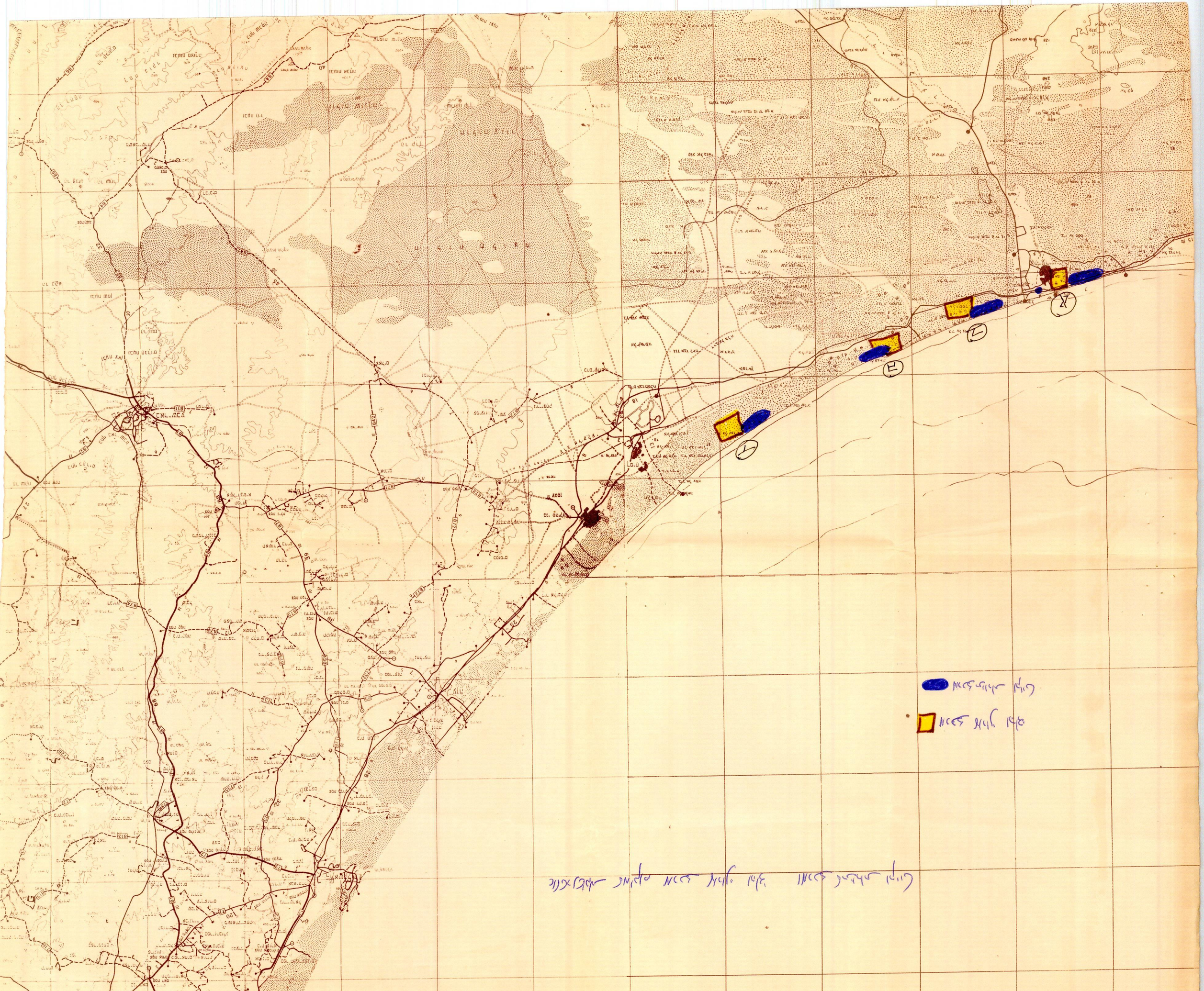
המלצות

מתוך בחנת האלטרנטיבות השונות נראה לנו כאופטימלי הצרוף הבא :

א. מרכז תיירות ימוקם מזרחית לאל עריש, בהתאם לאלטרנטיבה ב. מיקום זה יתאם הקמת מרכז עירוני יהודי הן בסמוך והן בחורבה (מרחק של כ - 10 ק"מ). אם יוחלט על מיקום המרכז העירוני דרומית לפפיח יש להניח התפתחות מרכז תיירות נוסף באיזור דקלה (קיימת התחלה לכך במסגרת הישוב החקלאי הנושא שם זה).

ב. יש מקום להקמה מידית של מחקן תיירות בחלקה המזרחי של אל עריש. בטוח ארוך ישולב מחקן זה חלקית במרכז המוצע ממזרח לו. (כ - 3 - 4 ק"מ).

ג. מוצע לחכנן ולהתחיל בביצוע התשתית הכרוכה במיקום המרכז, בהתאם להמלצה א'. בכלל זה כביש גישה ופיתוח מקור מים.

משרד הבטחון
אגף בנוי ונכסים
שרותי בנוי
תל-אביב
י"ר כסלו תשל"ב
2 דצמ' 1971
718 /מב

3/17

י. עיבוי/תאום העבודות בשטחים
תא"ל גזית/המסונה על תאום העבודות בשטחים
ע. גדור/מרכז צוות הכנון אב
נ. גוראל/מנהל שרותי בנוי
מ. לוטן/מנהל מח' תחשיבים והתקשרויות
ארז/ מרכז חשבונות בנוי

הנדון: 158/0143/ - צוות לתכנון אב ברצועת עזה
סימוכין: מכתב היועץ הכלכלי למשרד הבטחון אר/441/677 מ- 15.11.71

1. להלן פירוט התקציבים הדרושים כפי שאושרו לבצוע הפרויקט הנדון:

חלוקת התקציב הדרוש בל"י		הסתכנן	חוזה
1972	1971		
70.000.-	210.000.-	שרותי הנדסה בישראל	158/0143/306
8.500.-	25.500.-	עוזי גדור	158/0143/307
78.500.-	235.500.-	סה"כ תקציב דרוש	

2. ברשותנו תקציב לשנת 1971 בסך -.100.000 ל"י לקיום שני החוזים.

3. נא להשלים את התקציב החסר לשנת התקציב 1971 בסך -.135.500 ל"י במסגרת חוזה 158/0143/306,
כמו כן יש לציין את ההתחייבות התקציבית לשנת התקציב 1972.

ב ב ר כ ה ,

ליאון ברנדט
שרותי בנוי

לב/נא

מדינת ישראל

משרד הבטחון
אגף בנוי ונכסים
שרותי בנוי
תל-אביב
י"ד כסלו תשל"ב
2 דצמ' 1971
מב/ 718

תאריך:

מספר:

י. קיבץ/תאום הפעולות בשטחים
תא"ל גזית/הממונה על תאום הפעולות בשטחים
ע. גדור/מרכז צוות תכנון אב
נ. גוראל/מנהל שרותי בנוי
מ. לוטן/מנהל מח' תחשיבים והתקשרויות
ארז/ מרכז חשבונות בנוי

הנדון: 158/0143/— צוות לתכנון אב ברצועת עזה
סימוכין: מכתב היועץ הכלכלי למשרד הבטחון אד/441/677 מ- 15.11.71

1. להלן פירוט התקציבים הדרושים כפי שאושרו לבצוע הפרויקט הנדון:

חוזה	המתכנן	חלוקת התקציב הדרוש בל"י	
		1971	1972
158/0143/306	שרותי הנדסה בישראל	210.000.-	70.000.-
158/0143/307	עוזי גדור	25.500.-	8.500.-
	סה"כ תקציב דרוש	235.500.-	78.500.-

2. ברשותנו תקציב לשנת 1971 בסך 100.000.- ל"י לקיום שני החוזים.

3. נא להשלים את התקציב החסר לשנת התקציב 1971 בסך 135.500.- ל"י במסגרת חוזה 158/0143/306,
כמו כן יש לציין את ההתחיבות התקציבית לשנת התקציב 1972.

ב ב ר כ ה ,

ליאון צרנדט
שרותי בנוי

לב/נא

מדף 906

3/12

מדינת ישראל

היועץ הכלכלי למשרד הבטחון

הקריה, י"ד בכסלו תשל"ב
2 בדצמבר 1971

מס' אד/706

תא"ל ש. גזית – היחידה לתיאום הפעולה בשטחים המוחזקים
תא"ל י. פונדק – מפקד רצועת עזה וצפון סיני
מר א. קליין – אגף בינוי ונכסים במשהב"ט
מר י. דרקסלר
<u>מר ע. גדור – ראש צוות תכנון האב לרצועת עזה וצפון סיני</u>

הנדון: <u>סיכום ישיבת הועדה המנחה לתכנון אב לרצועת עזה וצפון סיני מיום 8.11.71</u>

בסיכום הישיבה שהוצא ע"י מפקדת איזור רצועת עזה ביום 30.11.71 הובאה תמצית לא שלמה של דברי בישיבה. להלן ניסוח מתוקן:

א. בסיכום ההסתברות הגבוהה היא לאלטרנטיבת שטח הביניים, עובדה המעניקה משקל לאל-עריש. יש לזכור שאל-עריש תהיה עיר של גבול מדבר ולמעשה אין אפשרות לישב אוכלוסיה בהיקף נכבד בשטח שבין התעלה ואל-עריש. נוכחות יהודית באל-עריש חשובה מאד לאור ההסתברות הגבוהה של אפשרות "שטח ביניים". מסיבה זאת יש להמנע מהעברת אוכלוסיה ערבית לאיזור אל-עריש.

ב. משיכת אוכלוסיה מצפון הרצועה לדרומה היא פעולה הכרוכה במחיר לא מבוטל. כדי לחסון בהוצאה יש לבסס משיכת אנשים לדרום הרצועה אך ורק על האפקט שיהיה לפיתוח יהודי.

ג. פתרון לפליטים – מבחינה פוליטית פנימית לא סביר להניח שניתן יהיה בשנים הקרובות להעביר פליטים מהרצועה לישראל. יתר על כן, הסיכוי להעברת פליטים לארצות ערב אף הוא נראה לי קטן. לא נותר לנו איפוא, אלא למצוא פתרון של קבע לרוב הפליטים (לפחות 60%) כמסגרת הרצועה

ד. פיתוח יהודי – המסגרת שהוצעה תואמת את מחשבותינו הקודמות – ירוכז בין רפיח ואל עריש.

בברכה,

ד"ר. פנחס זוסמן

היועץ הכלכלי למשרד הבטחון

תאריך 10/11/71

דף 1 מתוך 2
העתק 8 מתוך 16

- ס ו ד י -

ישיבת הועדה המנחה לתכנון אב - רצועת עזה וצפון סיני

8.11.71

נוכחו: תא"ל ש. גזית, תא"ל י. פונדק, ד"ר פ. זוסמן, י. דרקסלר, מר גורביץ, אל"מ ח. חפץ
ל. ברנד, ח. שלח, י. הכהן, פ. מזרחי, א. יעקב, ר. שדה, א. פחטר, י. ליפשיץ, א. וינרמן
א. אסף, ע. גדור.

א. <u>תכנית עבודת צוות תכנון אב.</u>

הוצגה תכנית עבודה עד להשלמת המשימה במשך שנת עבודה המיסתיימת ב - 1.7.72 . בצוע המשימה מחייב צוות עובדים מינימלי בשיעור כולל של 5.5 שנות עבודה אדם, כשמתבקשות תוספות בתחומי התכנון הפיזי והסקר החברתי (אומדן : 60.000 ל"י)

הדיון נסב על השלכותיה של מגבלת התקציב על הקף העבודה ועל הצורך בשינויים הנובעים מלוח עדיפויות (נושאים המחייבים התיחסות מידית כגון מערכות בריאות, חנוך, מים וכו')

<u>סוכם</u>: ועדה מצומצמת בהרכב : תא"ל פונדק, ד"ר זוסמן, י. דרקסלר, תבחן התכנית המוצעת לאור מגבלות התקציב והעדיפויות הנובעות מצרכי מפקדת האזור.

ב. <u>איזורי תעשיה ברצועת עזה</u>

הוצגה הצעה למערך אזורי בתחום התעשיה והמלאכה המתבססת על שני מרכזי תעשיה ראשיים :

1) עבור צפון הרצועה
2) עבור דרום הרצועה

כשמרכזי משנה מקומיים יפותחו במרכזי אוכלוסיה משניים (אל עריש, דיר אל בלח). על בסיס המערכת המוצעת נידונו הנושאים הבאים :

1) <u>מקום מרכז תעשיה בדרום הרצועה</u>: הוצגו 4 אלטרנטיבות מיקום המתיחסות לאפשרות הקמתה של עיר יהודית באיזור (אלטרנטיבה 1) , לאפשרות הקמת נמל (אלטרנטיבה 4) ולמיקום על הכביש האזורי בסמוך לרפיח (אלטרנטיבה 2) או חן יונס (אלטרנטיבה 3).

- ס ו ד י -

סוכם: יש לאלחר את המרכז סמוך לכביש האיזורי בהתאם לאלטרנטיבות 2 ו - 3 , או בקומבינציות ביניים בהתאם לתנאי השטח ובעיות הבעלות.

יש לבצע האיחור בשיחוף עם קמ"ט נכסים. השטח שיאוחר (בהקף של 3000 ± 2000 ד') יופקע ויגודר ע"מ שתובטח זמינותו להקמת המרכז המוצע.

2) שדרות - כמרכז חעשיה עבור צפון הרצועה : הוצגה הצעה (דוח מ"ס 10) לפתח את העיירה שדרות כמרכז תעשיתי עבור צפון הרצועה.

סוכם: לקבל עקרונית את גישת הצוות שיש לעודד פיתוח תעשיה בעיירות הפיתוח הסמוכות לקו הירוק. תעשיה שתשען על עובדים מן הרצועה , ועל יזמים ומינהלה ישראליים.

יש להפנות הנושא לגורמים הממלכתיים העוסקים בתכנון באיזורים הסמוכים לרצועה.

מוסכם שיש לעודד הפנייה פועלים ערביים למרכזי התעשיה שיפותחו בעיירות הפיתוח הסמוכות.

3) עידוד יזמים - תזכיר צוות התכנון : הוגש תזכיר המנחה תנאי עדוד קיימים ליזמים בישראל וברצועת עזה.

סוכם: יש להעלות שוב את הנושא בפורום המתאים, תוך הכנת תזכיר אשר יתבסס על תזכיר הצוות. יש לדרוש אשור תנאים אשר ימריצו יזמים לפתח מפעלים ברצועה בכלל ובאזורים מועדפים מבחינת תכנון האב בפרט. (במיוחד בדרום הרצועה).

ג. רפיח - קוים לתכנית אב

הוצגו קוי תכניח אב לרפיח לשנת 1985.

סוכם: יש להניח גידול אוכלוסיה בתקופת התחזית עד 90.000 נפש.

2. גידול זה יהיה תוצאה של ריבוי טבעי , החישבות קבע של בדואים והגירה ולנטרית של אוכלוסיה מצפון הרצועה (עקב פיתוח מקומי והקמת עיר יהודית).

3. יש לתכנן את רפיח כעיר מרכז של ממש כולל שילוב בנית קומות. יש לשאוף לבניה שאינה חד קומתית ע"מ למנוע התפזרות העיר על פני שטחים נרחבים אף אם בניה זו כרוכה בתקציבים מוגברים.

4. מאושרת הקונספציה של השתרעות העיר באיזור שבין שני הרובעים המתוכננים לביצוע מידי.

5. הצוות בשיתוף עם מר דרקסלר יעמיקו המחשבות הכרוכות בתכנון העיירה ומרכזה.

תל - אביב

11.11.71

מפקדת אזור רצועת עזה

תאריך 30/11/71

דף.1.מתוך...

העתק.5.מתוך16.

- ס ו ד י -

ישיבת הועדה המנחה לתכנון אב - רצועת עזה וצפון סיני.

8.11.71

נוכחו : תא"ל ש. גזית, תא"ל י. פונדק, ד"ר פ. זוסמן, י. דרקסלר, נ. גוראל, אל"מ י. בן-צבי
אל"מ ח. חפץ, אל"מ ד. ברין, ח.שלח, י. הכהן, ע. רודין, ל. ברנדס, א. יעקב, סא"ל יפת,
פ. מזרחי, א. מילשטיין, א. אסף, ע. גדור.

א.תדמית מנחה לרצועת עזה וצפון סיני.

הוצגה הצעה לתדמית מנחה המבוססת על עץ החלטות בעל שלושה ענפי ודאות המתיחסים להקפי שטח שונים , וענף אי ודאות. ציר הזמן מתיחס למספר טוחים החל במצב נוכחי וכלה בטוח ארוך (1985). אלטרנטיבות השטח הינן : שטח מינימלי- רצועת עזה עד לגבול המנדטורי, שטח ביניים - רצועת עזה וצפון סיני עד לקו אל - עריש - שרם א - שייח, ושטח גדול - רצועת עזה וצפון סיני עד לקו הפסקת האש הנוכחי.

רמת ההסתברויות של האלטרנטיבות השונות משתנה על בסיס ציר הזמן, כשההסתברות של אלטרנטיבת אי הודאות גבוהה בשלב הנוכחי והיא מצטמצמת והולכת. מאידך עולות עם הזמן רמות ההסתברות של אלטרנטיבות הודאות, כשככל שהאלטרנטיבה פחות נועזת רמת הסתברותה גבוהה יותר ומקדימה על פני ציר הזמן.

האלטרנטיבות השונות נבחנו מבחינת החיחסותן למספר בעיות והן : דמוגרפיה , דמוגרפיה פנים אזורית, בעית הפליטים, פיתוח יהודי, וצעדים לקשירת האזור לישראל.נמצאו נקודות משותפת רבות כגון : הצורך בפעולות עידוד הגרה , הצורך בהתיחסות לבעית הפליטים, חשיבות קשירת האזור לישראל בנושאי תשתית , שרותי ציבור , תעסוקה , כדאיות פיתוחן של עירות הפיתוח היהודיות הסמוכות לקו הירוק. מאידך קיימים הבדלים שונים שהם חוצאה מן השוני שבין האלטרנטיבות כגון : הכוונת אוכלוסיה מן הרצועה לצפון סיני (ואל עריש בכלל זה), פיתוח יהודי באל עריש , הכוונת אוכלוסיה מצפון הרצועה לדרומה וכו'. לנקודות אלו מחבקשת התיחסות.

הדיון

ד"ר פ. זוסמן : א. בסיכום ההסתברות הגבוהה היא לאלטרנטיבת שטח הביניים. עובדה זו מעניקה משקל לאל עריש. יש לזכור שאל עריש תהיה עיר של גבול מדבר ולמעשה כשמדובר על העברת אוכלוסיה לצפון סיני, האפשרויות מצטמצמות לסביבות עיר זו. מאידך

- ס ו ד י -

נוכחות יהודית באל עריש חשובה.

ב. משיכת המרכז מצפון הרצועה לדרומה זוהי פעולה הכרוכה במחיר לא מבוטל , והטוב ביותר היה לעשות זאת באמצעות פיתוח יהודי , שיגרור תנועת אוכלוסיה ערבית מצפון הרצועה לדרומה.

ג. פתרון לפליטים: מבחינה פוליטית פנימית לא סביר להניח שתעשה העתקה לישראל בטווח קרוב.ולכן לא נותר אלא לפעול לפתרון מכסימלי במסגרת הרצועה (% 50- % 60).

ד. פיתוח יהודי - תואם את מחשבותינו הקודמות - מוקם באיזור שבין רפיח - ואל עריש.

אל"מ ברין: א. בעד עיר יהודית באל עריש, אך פעולה זו אינה בעלת משמעות מבחינת הרצועה ואין היא אמצעי לפיצולה.

ב. אין להניח שניתן להוריד ממשקלה של העיר עזה ולא ברור אם אמנם הדבר חיוני (שאלת המחיר) .

ג. לשאלת הפליטים : גם אם לא נעשה דבר הבעיה הולכת ונפתרת. זאת כיון שהאוכלוסיה מאבדת מאדישותה (אדישות המאפינת פליטים). ברור ש"פתרון" הבעיה בסגנון זה משמעותו פתרון הבעיה במסגרת האיזור.

ח. שלח : .לשאלת הדמוגרפיה ובעית הפליטים נראה שלא נעשה די בתחום עידוד המעבר ליהודה ושומרון . בפועל ניתן היה להשיג יותר מן המושג כיום.

תא"ל פונדק'א. לשאלת הפליטים: אם מחר יבוצע סיפוח הרצועה, רשמי או בפועל,לא תהיה דרך למנוע החפזרות אוכלוסית פליטים לתוך ישראל. כיון שכך רצוי היה לבצע צעד מכוון של העתקת פליטים, במספר מוגבל (10-15 אלף) לישראל, צעד שיהוה מחוה של רצון טוב ולא יהיה בעל משמעויות שליליות כיון שבין כה וכה יעקרו פליטים בבא העת לישראל, ובמספרים גדולים יותר.

ב. יש לזכור שגם אם תהיה ודאות לגבי בעלותינו על כל סיני, אין להניח שנוכל לבצע פעולות ישוב פליטים בהקפים רחבים. בס"ה באים בחשבון לפעילות כזו רק שטחי הרצועה וסביבות אל עריש.

ג. יש להדגיש שאלטרנטיבת אי הודאות (המאפינת את מצבנו הנוכחי) איננה לגבי השטח המינימלי (הרצועה עצמה) . לגביו כבר כיום יש ודאות וסימני השאלה הם לגבי מה שמעבר לו. למעשה הפעילויות והמעשים יקבעו את הקף שטחי הודאות ויש איפוא לעסוק בעשיה.

אל"מ ח. חפץ: א. הדיון חשוב לגבי הבהרת המסגרת לתכנית האב. לגבי חלק מן השאלות קיימות כבר כיום החלטות ממשלתיות בצורת הנחיות לבצוע: הקמת האחזויות בפינות שונות באיזור, דילול מחנות הפליטים וכו'.

ב. יש להתחיל באל עריש בפעולת החישבות רבת היקף.

ג. מצטרף להצעת חא"ל פונדק שתעשה פעולה מוגבלת של קליטת פליטים בישראל כמחוה של

- ס ו ד י -

רצון טוב.

תא"ל גזית:א. לא נכון לומר שאי עשיה ישראלית היא פונקציה רק של אי ודאות. זו שאלה גם של אמצעים או מדיניות מכוונת. יש לזכור שבס"ה קיימת מגבלת אמצעים.

ב. הזזת פליטים זוהי פעולה די תיאורטית כיון שהיא חייבת להיות מלווה מסגרת של של רצון טוב והסכמה ואין דרך למנוע שיבתם של מועתקים.

ג. הנקודות המוסכמות הן : כמה שאפשר פחות ערבים באיזור ומבחינה זו אין הבדל בין הפליטים ובין תושבי הקבע ברצועה. אמת שהפליטים נידים יותר אך אותנו מעניינים המספרים המסכמים הקפי אוכלוסיה, ואם נתן לצמצם ע"י הגירת מקומיים התוצאה זהה. קשירת הרצועה לישראל רצויה. זאת בחנאי שמדובר בקשירה ע"י מתן שרות מישראל או בחוכה (חשמל , קשר, תעסוקה). פחות רצוי- קשירה באמצעות פיחוח כלכלי ברצועה עצמה.

ד. המצב הנוכחי נתן להגדרה כטוב. כששליש מן מחנה העובדים מועסקים בישראל ופרוש הדבר ששליש מן האוכלוסיה תלויה במפרנס המעוסק בישראל. מטרתנו : מניעת פחוח בתוך הרצועה ויצירת מוקדי עבודה רחוק ככל האפשר מן הרצועה. קיים סיכוי שתעקבות העובדים המרוחקים ממשפחותיהם תתפתח יציאה של אוכלוסיה במגמה להצטרף או להתקרב אל המפרנס המצוי.בישראל. זהו תהליך רצוי ואף סביר לעיכול, בנגוד לחכניות של העברת פליטים לישראל -פעולה שבודאי תתקבל בהתנגדויות רבות.

ה. פסול מבחינה פוליטית ובטחונית להעתיק אוכלוסית פליטים לצפון סיני. מאידך את הפחוח היהודי יש לכוון ממערב לרפיח.

ו. יש לבחון אפשרות עידוד יציאת פליטים מן הרצועה באמצעות חשלום פיצויים וכו'.

1. יעקב: א. הודאות הולכת וגדלה עם הזמן במגמה להרחבת השטח. יש איפוא לתאם את פעילויות הפיחוח לקו זה. להתחיל באיזורים היותר כדאיים ולהתרחב על ציר הזמן.

ב. ההתיחסויות שהושמעו בנושא הפליטים נשמעות פשטניות. עלולות להיות התפתחויות העומדות בסתירה לקו הטבעי, הכרחי לכן ללמוד את נושא הפליטים בצורה מעמיקה ויש להקצות לכך אמצעים מתאימים.

ג. לא סביר לכוון היום פליטים לישראל , בכל הקף שהוא, בשל ההתנגדות שיעורר צעד כזה בישראל.

ב. <u>מחכונת לדילול והסדרת מחנה פליטים.</u>

הוצגה הצעה למחכנת שיפוץ מחנה פליטים. (דו"ח מס' 11). ההצעה באה לבטל את המטרדים המאפיינים מחנה כיום (סמטאות, צפיפות, העדר שרותים) והפיכתו לשכונה התואמת את התנאים שבכונחינו

להעניק לאוכלוסיה שחיושב ברובעים החדשים.הסכמה חוסכת ככל האפשר באמצעים ע"י שילוב המבנים הקיימים במחנה , הרחבת החצרות ופריצת דרכים המאפשרים תנועת רכב והתואמים את דרכי הבטחון. ההצעה מתיחסת למחנה חן יונס וניתן להתאימה למחנה רפיח ולחלקים משאר המחנות.

הדיון

תא"ל פונדק: התכנית נראית מאד. יש צורך לרווח ולדלל את המחנות והסכמה עונה על זה יפה. זה אינו אחיד לכל המחנות אבל לגבי חן יונס התכנית טובה.

תא"ל ש. גזית : מטרתם הראשונית של הדרכים במחנות היתה קודם כל בטחונית וזה הושג היטב. השאלה מה מעבר לנקודת הבטחון ואיך מבצעים זאת מעבר לטיעון בטחוני. הפתרון נראה לי עקרוניות ויש לישם אותו על כל המחנות שיש ענין להשאיר אותם במקומם.

ס ו כ ם : א. על צוות תכנית..האב לישם את העקרון על כל המחנות בהם מתוכננת פעילות של פריצה והריסה. ב. לגבי סדר הקדמויות ההנחיה היא להתחיל במחנות חן יונס רפיח.

חל אביב 30.11.71

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקריה, יב' כסלו תשלב
30 נובמ'
מס' גם/4248

מר יחיאל אדמוני
מנהל מחלקת ההתיישבות בסוכנות היהודית

הנדון: <u>תכניות ברצועת עזה</u>

1. לפני מספר חדשים הפעל צוות לעיבוד תכנית אב לפיתוח רצועת עזה, בראשותו של ד"ר פנחס זרטסן (סיקו). הצוות פועל ליד מפקד אזור עזה וצפון סיני.

2. הנני מבקש כי בכל מיגי מחשבות ותכניות שיש לכם לגבי התיישבות ברצועת תקיימו מגע עם צוות זה, למניעת חזרה ותאום.

3. באופן מעשי - מ"כז את עבודת הצוות מר עוזי גדור.

ב ב ר כ ה,

שלמה בזיתיאחת אלוף

העתק: מפקד אזור עזה וצפון סיני
ד"ר זרטסן
מר עוזי גדור

405

מאת: איתמר יעקב/מנהל היחידה לשיכון פליטים /מפי רצועת עזה וצפון סיני(.)

281530

אל: ליאונרד ברנדט /אגף בינוי ונכסים /שירותי הבינוי/משהב"ט(.)

ע: תא"ל ש. גזית/תאום הפעולה בשטחים ,תא"ל י. פונדק /מפקד האזור,
עז"ס נ. נוראל / מנהל שירותי הבינוי /אגף בינוי ונכסים משהב"ט(.)

רגיל

בלמס(.) מב/ל/ 2051(.)

בתשובה למברקכם מיום 26.11.71(26.11.71) נבקשכ לא לנקוט פעולה כלשהיא אלא ע"ס אשורינו(.)נא בטל סכום בדיון הנזכר(.) אנו ערים לדחיפות הנושא בהתאם לצרכינו אנו יודעים שחלה דחיה בלוח הזמנים המתוכנן עד מתן אשורינו להצעותיכם (.)

===ל.א.===291151===

טופס מברק

מס' סידורי במשרד הקשר: _____

דחוף	נכנס	גר
	יוצא	

(מעל לקו זה לשמוש משרד קשר בלבד)

מאת: ליאון ברנדס/אגף בנוי ונגסים/שרותי בנוי/ משהב"ס

מידות דחיפות

אל: (לפעולה) תת-אלוף מונדק מפקד רצועת עזה וצפון סיני , תא"ל גזית/מחאס פעולה בשטחים

(לידיעה) נ' גוראל/מנהל שרותי בנוי

דחוף ביותר

רגיל (אלא אם השולח יציין אחרת)

סוג בטחוני	סמון המחבר	הנדון	תכנון	משמעית
	מב-692 ⊙			5
שכונת	מגורים	שלב	א'	10 (.)
בהתאשב	בדחיפות	העניין	קימגן	15 דיון
עם	כל	המתכננים	בנושא	20 תכנון
ממורם	של	שכונת	מגורים	25 ברצועת
עזה	(. §	היות	וטרם	30 קבלנו
אשורכם	תמונה	שהוקבר	אליכם	35 סוכם
בדיון	הג"ל	שהמתכננים	משיבים	40 בעבודתם

חותמת משרד קשר

השולח:

שם _____ דרגה _____

תפקיד _____ חתימה _____

(מתחת לקו זה לשמוש משרד קשר בלבד)

זמן חבור

זמן קבלה

נתקבל	אמצעי	זמן	ע"י	נשלח	אמצעי	זמן	ע"י	נשלח	אמצעי	זמן	ע"י	נשלח	אמצעי	זמן	ע"י

(1/200) 6/68

טופס 2001

טופס מברק

מס' סידורי במשרד הקשר: _____

מענה	נכנס	גר
	יוצא	
	(מעל לקו זה לשמוש משרד קשר בלבד)	

מאת:	מידות דחיפות
אל: (לפעולה) (לידיעה)	
	רגיל (אלא אם השולח יציין אחרת)

סוג בטחוני	סימן המחבר			
	⊙	בהתאם	להצעת	שהגשנו 5
עליכם	(.)	כמו-כן	לגבי	התנועות 10
שהוגשו	על-ידי	האדריכל	שמעל	בהתאם 15
לתחיות	שלכם	(.)	באם	המגותיכם 20
ותגובותיכם	תוך	48 (ארבעים ושמונה)	שעות	נראה 25
בבך	את	א אשורכם	לגבי	שלב 30
א'	(.)			35
				40

זמן חבור: 26.11 - 10.30	השולח: שם ליאון ברנדס דרגה אזרח
זמן קבלה	תפקיד שרותי בנדי חתימה
	(מתחת לקו זה לשמוש משרד קשר בלבד)
	חותמת משרד קשר

נתקבל	אמצעי	זמן	ע"י	נשלח	אמצעי	זמן	ע"י	נשלח	אמצעי	זמן	ע"י	נשלח	אמצעי	זמן	ע"י

(1/200) 6/68

טופס 2001

בוא ונכין
סלב

הנדון: **ישיבת הועדה המנחה.**

נרשם

ישיבת הועדה המנחה לתכנון רצועת עזה וצפון סיני
תתקיים ביום ג' 9.11.71 בשעה 16.30 במשרדו של
ת"אל ש. גזית.

על סדר היום:

א. תוכנית עבודת צוות התכנון

ב. רמית קווים לתכנית מתאר

ג. אזורי תעשיה ברצועת עזה.

ב ב ר כ ה,

עוזי גדור.

צוות תכנון
מקור 25.10.71

לכבוד

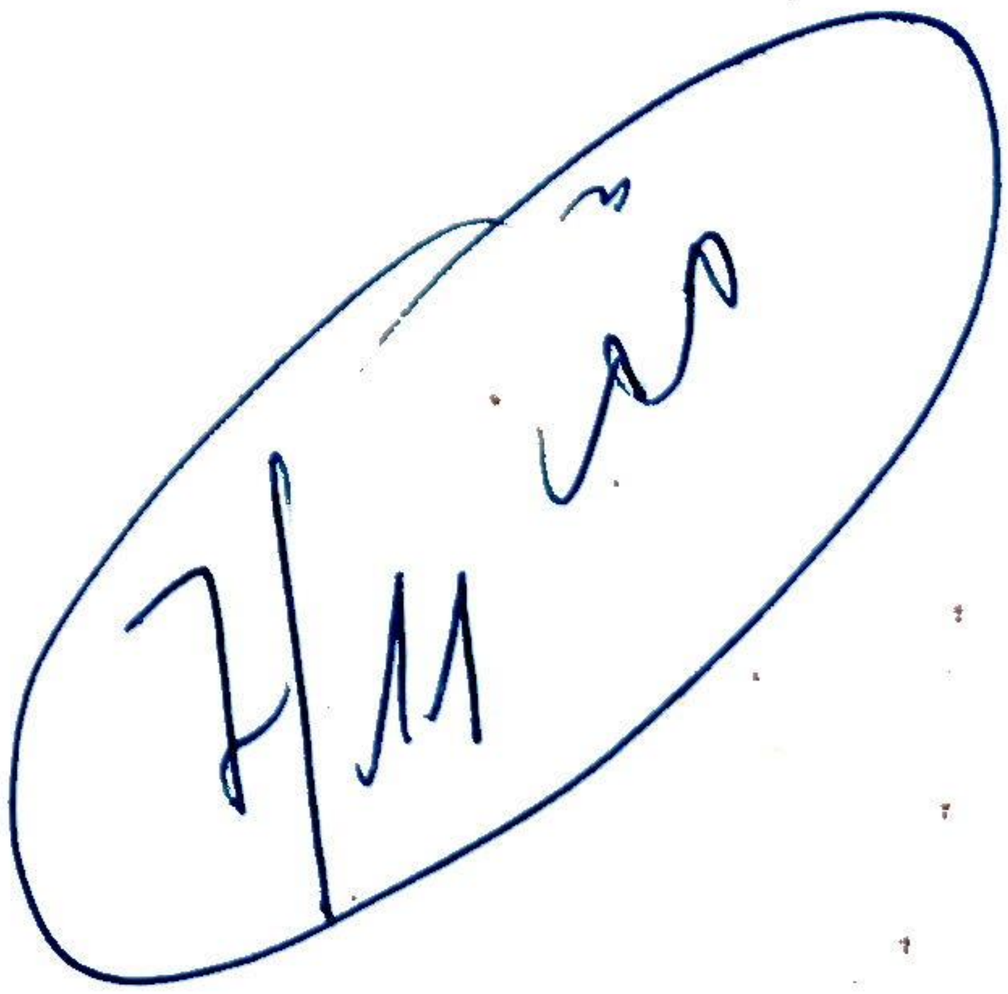
אלוף בר-לב

מצורפת ההצעה לתכנית עבודת צוות תכנון האב לרצועת עזה וצפון סיני.

הנושא מופיע על סדר יומה של הועדה המנחה בישיבתה ביום 9.11.71 .

בברכה,

עוזי גדור

26.10.

מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני

הצוות לתכנון אב

תאריך 20.10.71

תכנית עבודה

כללי - להלן מובא תרשים סכמטי של תכנית עבודת הצוות לתכנון אב. בתכנית נסקרת פעילות הצוות מאז תחילת עבודתו ראשית חודש יולי 1971 ומובאת תכנית העבודה עד להשלמת שנת עבודה (סוף יוני 1972).

פעילויות הצוות מתחלקות ל-5 קבוצות עיקריות, המבוצעות בחלקן במקביל -

1. הכרת אזורי הרצועה ומרכזיה וגיסוח עקרונות תכנון; בצוע סקרים שונים להשלמת אינפורמציה פיזית, כלכלית וחברתית.
2. התווית קוים לתכנון אב למרכזים עירוניים ברצועה.
3. התווית קוים לתכנון אב לאזור רצועת עזה וצפון סיני.
4. נושאים מיוחדים ופרויקטים (בחלקם כחלק מהתכנית הכוללת ובחלקם כהשלמות).
5. מערכות- תכנון כללי (העלאת תכניות המחוות את התכנית הכוללת).
   - 5.1 מערכות תשתית
   - 5.2 שרותי צבור
   - 5.3 כלכלה
   - 5.4 תכנון פיזי
   - 5.5 דמוגרפיה וחברה

דיסציפלינות-

בפעילויות התכנון משולבות בעיקר הדיסציפלינות הבאות:

- כלכלה
- סוציאולוגיה
- תכנון פיזי
- הנדסת מים
- הנדסת חשמל
- הנדסת דרכים, תנועה ותחבורה
- הנדסת בנין
- טלקומוניקציה.

משימות - תכנון הזמנים נערך מתוך מגמה לעמוד בלוח המשימות העיקריות, כדלהלן -

1. הגשת טיוטת תכנית כוללת בתאריך 1.1.72
2. אשור תכנית כוללת עד תאריך 31.3.72
3. הוצאה לאור של דו"ח מסכם עד תאריך 15.4.72

הסברים לפעילויות התכנון

בטבלה להלן מובאים הסברים לכל פעילות המופיעה בתרשים הסכמטי;

לגבי הפעילויות המתיחסות לפרק הזמן אשר בין 1.7.71 לבין 20.10.71, (המסומנות ע"י *), מצויינת צורת הדווח ומועד הגשתו. לגבי פעילויות אחרות מובא מועד משוער להשלמתן וצורת הגשה מתוכננת.

קבוצה	פעילות	הערות	תאריך וצורת הגשה
1.הכרה וניסוח עקרונות לתכנון (מים, חשמל, כלכלת חברה, תכנון פיזי, דרכים) בצוע סקרים להשלמת אינפורמציה פיזית, כלכלית וכו'.	1.1 אל-עריש	* הוגש	דו"ח מס' 2 - יולי 1971
	1.2 חן-יונס - רפיח	* הוגש	דו"ח מס' 4 - אוגוסט 1971
	1.3 צפון הרצועה	נערך בחודש אוקטובר	יוגש במסגרת דו"ח 12 (פעילות 2.3)
	1.4 סקר מוצרי מלט	* הוגש	דו"ח מס' 8 - אוקטובר 1971
	1.5 סקר מחפרות		דו"ח - נובמבר 1971
	1.6 סקר נגרות		דו"ח - דצמבר 1971
	1.7 סקר תעשיה חקלאית		דו"ח - דצמבר 1971
	1.8 עדכון נתוני צריכת ואספקת מים באל-עריש	יצירת סט נתונים	ממצאים מוגשים בגירות עבודה וכחלק מהדו"חות השוטפים
	1.9 כג"ל לחן יונס - רפיח	מעודכנים הנתוצים	ספטמבר 1971 - דצמבר 1971
	1.10 כג"ל לצפון הרצועה	לתכנון מערכות	
	1.11 מפוי קשתות חשמל עזה		
2. קוים לתכנון אב למרכזים עירוניים ברצועה (תכנון פיזי ודרכים, מים, חשמל תעסוקה)	2.2 חן יונס	* הוגש	דו"ח מס' 5 - ספטמבר 1971
	2.2 רפיח	בחכנה	דו"ח מס' 6 - אוקטובר 1971
	2.3 צפון הרצועה	בהכנה (כולל סקירת שלב ההכרה)	דו"ח מס' 12 - נובמבר 1971
	2.4 אל-עריש	כולל השלמת ועדכון פעילות 1.1	דו"ח מס' 10 - דצמבר 1971 הפרק החברתי מוגש בחודש אוק. 1971.
	2.5 קוים לתכנון עיר יהודית	בהכנה	דו"ח מס' 13 - דצמבר 1971
3. החוויית קוים לתכנון אב לאזור רצועת עזה וצפון סיני.	3.1 פזורי אוכלוסיה אפשריים	* נערך דיון	יולי 1971
	3.2 קוים לתכנון פיזי של רצועת עזה	בהכנה, לאחר שנערך דיון (אוקטובר 1971)	דו"ח מס' 6 - אוקטובר 1971
	3.3 תכנית מקרן לרצועה	* הוגש	אוקטובר 1971
	3.4 תכנית מסגרת לתכנית אב	-	דו"ח לדיון - דצמבר 1971
	3.5 טיוטת תכנית כוללת	-	דו"ח לדיון - ינואר 1972

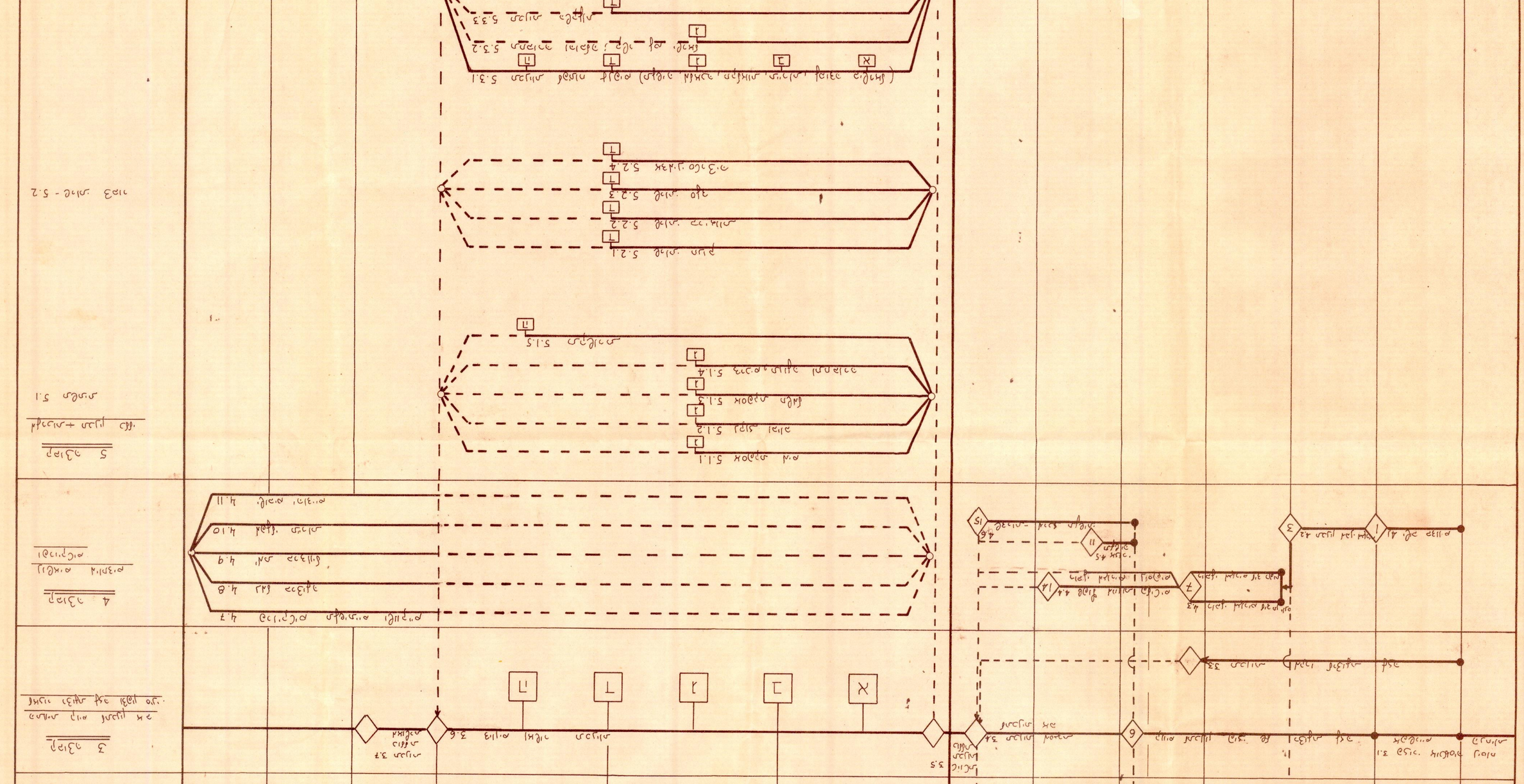
3/..

שנושא	פעילות	השגות	תאריך ונורת הגשת
	3.6 דיונים ושאר מכנית		
	שלב א'	מחות עמים; תברת (דמוגרפיה, תעסוקה, קליטה, תרגלים ועוד)	דו"ח לדיון - ינואר 1972
	שלב ב'	מחות עמים; תכנון פיזי;	דו"ח לדיון - פברואר 1972
	שלב ג'	מרכזות התמיה; מחות עמים; מתכורח;	דו"ח לדיון - פברואר 1972
	שלב ד'	מדוחי צבור; מחות עמים; תכ' התקנות,	דו"ח לדיון - מרץ 1972
	שלב ה'	מחות עמים; תכנית כלכלית כוללת,	דו"ח לדיון - מרץ 1972
	השלמת אזורי תכניות		מרץ 1973
	3.7 תכנית כוללת כאושרת	-	דו"ח משכם - אפריל 1972
4. נושאים מיוחדים ומרוכזים	4.1 ישוב יהודים	* חוגש	דו"ח מס' 1 - יולי 1971
	4.2 תכנון תבנה תגורים	* הוגש	דו"ח מס' 3 - אוגוסט 1971
	4.3 רובעי תגורים ליד תן-יוגש ורשית	* הוגש	דו"ח מס' 7 - אוקטובר 1971
	4.4 תשתן מחנות פליטים	בתכנת	דו"ח מס' 14 - נובמבר 1971
	4.5 אזורי תעשיה	בתכנת	דו"ח מס' 11 - נובמבר 1971
	4.6 אחדות - מרכז תעשיתי	בתכנת	דו"ח מס' 15 - דצמבר 1971
	4.7 מרוקטים תעשיתיים ושוקיים	נושא תמורת לבצוע במקביל לאשור תכניות	דו"ח - יוני 1972
	4.8 נמל ברעוקה	נושא תמורת לבצוע במקביל לאשר תכניות	דו"ח - יוני 1972
	4.9 יפת ברדויל	"	דו"ח - יוני 1972
	4.10 תעלי תירות	"	דו"ח - יוני 1972
	4.11 ישובים יהודיים	"	דו"ח - יוני 1972
5. תכרות תכנון כללי	5.1 תשתית		
	5.1.1 אספקת מים	שלב ג' לתעילות 3.6	דו"ח - פברואר 1972
	5.1.2 ביוב ונקוז	" "	דו"ח - " "
	5.1.3 אספקת חשמל	" "	דו"ח - " "

שנושא	פעילות	השנות	תאריך גמורת הגשה
	5.1.4 דרכים, תנועה ותחבורה	שלב ג' לפעילות 3.0	דו"ח - פברואר 1972
	5.1.5 הקשורה	שלב ה' " "	דו"ח - מרץ 1972
	5.2 <u>צרופי הנוב</u>		
	5.2.1 שרותי חינוך	שלב ו' לפעילות 3.6	דו"ח - מרץ 1972
	5.2.2 שרותי בריאות	" " "	דו"ח - " "
	5.2.3 אדמיניסטרציה	" " "	דו"ח - " "
	5.2.4 שרותי שדי	" " "	דו"ח - " "
	5.3 <u>בלבלת</u>		
	5.3.1 תכניות לפיתוח ענפים (תעשיה, מלאכה, מקלאות, תיירות, עבודת ישראל)	יובאו דוחות בכל שלב במהלך תיונים לאשור תכניות	ינואר 1972 - אפריל 1972
	5.3.2 מחקרה ותובלה; קשר עם ישראל	שלב ג' לפעילות 3.0	דו"ח - פברואר 1972
	5.3.3 תכנית התקנות	שלב ד' " "	דו"ח - מרץ 1972
	5.3.4 תכניות כלליים	שלב ה' " "	דו"ח - מרץ 1972
	5.4 <u>תכנון אזורי</u>		
	5.4.1 תכניות אב למרכזים וישובים עירוניים	שלב ב' לפעילות 3.0	דו"ח - פברואר 1972
	5.4.2 תכניות תת-אזוריות	" " "	דו"ח - פברואר 1972
	5.4.3 תכנון אזורי כפולב	" " "	דו"ח - פברואר 1972
	5.5 <u>דמוגרפיה ואוכלוסיה</u>		
	5.5.1 תחזיות דמוגרפיות; מדיניות אוכלוסיה	שלב א' לפיעלות 3.6	דו"ח - ינואר 1972
	5.5.2 העסוקה - המבנה והתפלגות מקצועים; סכנולוגיה והשתתפות	שלב א' לפעילות 3.6	דו"ח - ינואר 1972
	5.5.3 מעמד המלים - המלכות	שלב ה' " "	דו"ח - מרץ 1972
	5.5.4 עמדות להגירה מגיסה	" " "	דו"ח - מרץ 1972
	5.5.5 התפלגות הנפשות התפתחות התפלגרפית והמלכות		
	להתנתקות הנוער	שלב א' " "	דו"ח - ינואר 1972
	5.5.6 אשרויות קליטה ועדוב אוכלוסיה	שלב א' " "	דו"ח - ינואר 1972
	5.5.7 תכונות והגלים (בריאות, מזון עבודה, דיור)	שלב א' " "	דו"ח - ינואר 1972
	5.5.8 תכנון פעולות פולבות לשנוי מצב תברתי בפזור		דו"ח - יוני 1972

קטלוג תכולה של מערכת בקרת תנועה ובקרת כניסה

מהדורה מיוחדת

| | | |

25.10.71

לכבוד

מצורפת ההצעה לתכנית עבודת צוות תכנון האב לרצועת עזה וצפון סיני.

הנושא מופיע על סדר יומה של הועדה המנחה בישיבתה ביום 9.11.71 .

בברכה,

עוזי גדור

משקית אזור רצועת עזה ובנון סיני

הצוות לתכנון אב

תאריך 20.10.71

תכנית עבודה

כללי - להלן מובא תרשים סכמטי של תכניות עבודת הצוות לתכנון אב. בתכנית נשקית מעילות הצוות מצד תחילת עבודתו בראשית חודש יולי 1971 ומובאת תכנית העבודת עד להשלמת כלל עבודת (סוף יוני 1972).

מעילויות הצוות מתחלקות ל-5 קבוצות עיקריות, המבוצעות בחלקן במקביל -

1. תכנת אזורי הרצועה ושכזיה וניתוח עקרונות תכנון, בצוע סקרים שונים להשלמת אינפורמציה פיזית, כלכלית וחברתית.
2. תחזיות קיים לתכנון אב למרכזים קיבוציים ברצועה.
3. תחזיות קיים לתכנון אב לאזור רצועת עזה ובנון סיני.
4. נושאים מיוחדים ופרויקטים (בחלקם בחלק מתכנית הכוללת ובחלקם כהשלמות).
5. משרכות- תכנון כללי (העלאת הכניות והתחזית את התכנית הכוללת).

5.1 משרכות תשתית
5.2 שרותי צבור
5.3 כלכלה
5.4 תכנון פיזי
5.5 דמוגרפיה וחברה

דיסציפלינות-

בפעילויות התכנון מטולבות בעיקר הדיסציפלינות הבאות:

- כלכלה
- סוציאולוגיה
- תכנון פיזי
- תנדסת מים
- תנדסת תשבל
- תנדסת דרכים, תנועה והתעבורה
- תנדסת בנין
- תלקומוניקציה.

מזיפות - תכנון הזמנים נערך כתון מגמה לעמוד בלוח התאריכים העיקריים, כדלתלן -

1. הגשת טיוטת תכנית כוללת בתאריך 1.1.72.
2. אשור תכנית כוללת עד התאריך 31.3.72
3. תוצאה לאחד של דו"ח מסכם עד התאריך 15.4.72

המבנים לפעילויות תשכנו

בטבלה להלן מובאים המבנים לכל פעילות ותוספיה בתחילת תסכמתי,

לגבי הפעילויות המסומנות לשרן תזמן אשר בין 1.7.71 לבין 20.10.71, (המסומנות ע"י *), כצויינת צורת הדיווח ומועד הגשתו. לגבי פעילויות אחרות מובא מועד משוער להשלמתן וצורת הגשה מתוכננת.

קבוצה	פעילות	הערות	תאריך וצורת הגשה
1.תכרה וגיסוח קרקעות לתכנון (מים, חשמל, כלכלה, תברה, תכנון פיזי, דרכים) בצוע סקרים להשלטת אינפורמציה פיזית, כלכלית וכו'.	1.1 אל-עריש	* הוגש	דו"ח מס' 2 - יולי 1971
	1.2 חן-יונס - רפיח	* הוגש	דו"ח מס' 4 - אוגוסט 1971
	1.3 צמון תרצועה	נשרך בחודש אוקטובר	יוגש במסגרת דו"ח 12 (פעילות 2.3)
	1.4 סקר מוצרי מלט	* הוגש	דו"ח מס' 8 - אוקטובר 1971
	1.5 סקר מחפרות		דו"ח - נובמבר 1971
	1.6 סקר נגרות		דו"ח - דצמבר 1971
	1.7 סקר תעשיה תקלאית		דו"ח - דצמבר 1971
	1.8 תרכון נתוני צריכת ואספקת מים באל-עריש	יצירת סט נתונים מעודכנים לתכנון מסרכות	מסצאים מוגשים בגירות עבודה וכחלק מהדו"חות השוטפים ספטמבר 1971 - דצמבר 1971
	1.9 כנ"ל לתן יונס - רפיח		
	1.10 כנ"ל לצמון תרצועה		
	1.11 מבוי קשות תשפל עזה		
2. קוים למבנון אב לשרכזים עירוניים ברצועה (מבנון פיזי ודרכים, מים, חשפל תעשוקה)	2.1 תן יונס	* הוגש	דו"ח מס' 5 - ספטמבר 1971
	2.2 רפיח	בתכנה	דו"ח מס' 6 - אוקטובר 1971
	2.3 צמון תרצועה	בתכנה (כולל סקירת שלב תתכרה)	דו"ח מס' 12 - נובמבר 1971
	2.4 אל-עריש	כולל תשלמת ועדכון פעילות 1.1	דו"ח מס' 10 - דצמבר 1971 תפרק התברתי מוגש בחודש אוק. 1971.
	2.5 קוים למבנון עיר יחודית	בתכנה	דו"ח מס' 13 - דצמבר 1971
3. תחוויח קוים למבנון אב לאזור רצועת עזה וצמון סיני.	3.1 אזורי אוכלוסיה מוצעים	* נשרך דיון	יולי 1971
	3.2 קוים למבנון פיזי של רצועת עזה	בתכנה, לאחר שנשרך דיון (אוקטובר 1971)	דו"ח מס' 6 - אוקטובר 1971
	3.3 תכניח מקרן לרצועה	* הוגש	אוקטובר 1971
	3.4 תכניח מסגרת למבניח אב	-	דו"ח לדיון - דצמבר 1971
	3.5 סיומח תבניח כוללת	-	דו"ח לדיון - ינואר 1972

3/..

קבוצה	פעילות	הערות	תאריך וצורת הגשה
	3.6 דיונים ואשור תכנית		
	שלב א'	פתוח ענפים; חברה (דמוגרפיה, תעסוקה, קליטה, הרגלים ועוד)	דו"ח לדיון - ינואר 1972
	שלב ב'	פתוח ענפים; תכנון פיזי;	דו"ח לדיון - פברואר 1972
	שלב ג'	מערכות תשתית; פתוח ענפים; תחבורה;	דו"ח לדיון - פברואר 1972
	שלב ד'	שרותי צבור; פתוח ענפים; תכ' השקעות, 7	דו"ח לדיון - מרץ 1972
	שלב ה'	פתוח ענפים; תכנית כלכלית כוללת;	דו"ח לדיון - מרץ 1972
	השלמת אשורי תכניות		מרץ 1972
	3.7 תכנית כוללת מאושרת	-	דו"ח מסכם - אפריל 1972
4. נושאים מיוחדים ופרויקטים	4.1 ישוב בדוים	הוגש *	דו"ח מס' 1 - יולי 1971
	4.2 תכנון מבנה מגורים	הוגש *	דו"ח מס' 3 - אוגוסט 1971
	4.3 רובעי מגורים ליד חן-יונס ורפיח	הוגש *	דו"ח מס' 7 - אוקטובר 1971
	4.4 שפ"ץ מחנות פליטים	בהכנה	דו"ח מס' 14 - נובמבר 1971
	4.5 אזורי תעשיה	בהכנה	דו"ח מס' 11 - נובמבר 1971
	4.6 שדרות - מרכז תעשיתי	בהכנת	דו"ח מס' 15 - דצמבר 1971
	4.7 פרויקטים תעשיתיים ושווקים	נושא מפורט לבצוע במקביל לאשור תכניות	דו"ח - יוני 1972
	4.8 נמל ברצועה	נושא מפורט לבצוע במקביל לאשור תכניות	דו"ח - יוני 1972
	4.9 ימת ברדוויל	"	דו"ח - יוני 1972
	4.10 מפעלי חיירות	"	דו"ח - יוני 1972
	4.11 ישובים יהודיים	"	דו"ח - יוני 1972
5. מערכות תכנון כללי	5.1 <u>תשתית</u>		
	5.1.1 אספקת מים	שלב ג' לפעילות 3.6	דו"ח - פברואר 1972
	5.1.2 ביוב ונקוז	" "	דו"ח - " " "
	5.1.3 אספקת חשמל	" "	דו"ח - " " "

4/..

קבוצה	פעילות	הערות			תאריך ואורת הגשת
	5.1.4 דרכים, תנועה ותחבורה	שלב ג' לפעילות 3.6			דו"ח - פברואר 1972
	5.1.5 תקשורת	שלב ה'	"	"	דו"ח - מרץ 1972
	5.2 <u>שרותי צבור</u>				
	5.2.1 שרותי חינוך	שלב ד' לפעילות 3.6			דו"ח - מרץ 1972
	5.2.2 שרותי ברואות	"	"	"	דו"ח - " "
	5.2.3 אדמיניסטרציה	"	"	"	דו"ח - " "
	5.2.4 שרותי סעד	"	"	"	דו"ח - " "
	5.3 <u>בלכלה</u>				
	5.3.1 תכניות לפיתוח ענפים (תעשיה, מלאכה, חקלאות, חיירות, עבודה ישראל)	יוגשו דוחים בכל שלב במהלך הדיונים לאשור תכניות			ינואר 1972 - אפריל 1972
	5.3.2 התחבורה והובלה; קשר עם ישראל	שלב ג' לפעילות 3.6			דו"ח - פברואר 1972
	5.3.3 תכנית השקעות	שלב ד'	"	"	דו"ח - מרץ 1972
	5.3.4 תכנית כללית	שלב ה'	"	"	דו"ח - מרץ 1972
	5.4 <u>תכנון מיזי</u>				
	5.4.1 תכניות אב למרכזים וישובים עירוניים	שלב ב' לפעילות 3.6			דו"ח - פברואר 1972
	5.4.2 תכניות תת-אזוריות	"	"	"	דו"ח - פברואר 1972
	5.4.3 תכנון מיזי משולב	"	"	"	דו"ח - פברואר 1972
	5.5 <u>דמוגרפיה וחברה</u>				
	5.5.1 תחזיות דמוגרפיות; פריסת אוכלוסיה	שלב א' לפיעלות 3.6			דו"ח - ינואר 1972
	5.5.2 חעסוקה - הסבה והכשרה מקצועית; טכנולוגיה והשפעתה	שלב א' לפעילות 3.6			דו"ח - ינואר 1972
	5.5.3 מעמד המליט - השלכות	שלב ה'	"	"	דו"ח - מרץ 1972
	5.5.4 עמדות לחגירה עניפה	"	"	"	דו"ח - מרץ 1972
	5.5.5 התפוררות המשפחה המסורתית והשלכות להתנהגות הנוער	שלב א'	"	"	דו"ח - ינואר 1972
	5.5.6 אפשרויות קליטה וערוב אוכלוסיה	שלב א'	"	"	דו"ח - ינואר 1972
	5.5.7 תכונות וחבלים (בריאות, חנוך עבודה, דיור)	שלב א'	"	"	דו"ח - ינואר 1972
	5.5.8 תכנון פעולות משולבות לשפור מצב חברתי באזור				דו"ח - יוני 1972

2S:10:14 ,m ,N

ſmcrd 8:5. 2811

עיון תכנון של מערכת מים ובקרת כניסה

תכנית מים

15.10.71 תאריך

מקרא

כללי

מסלול קריטי

מסלול משני

אבן דרך

מס' פעילות | משך | תיאור | קודמות | מתחילה מוקדם | מסתיימת מוקדם | מתחילה מאוחר | מסתיימת מאוחר | שיפוע

מס'	משך	תיאור	קודמות	מוקדם התחלה	מוקדם סיום	מאוחר התחלה	מאוחר סיום	שיפוע
1	4	תכנון ראשוני לתכנית מערכת		0	4	0	4	0
2	3	הכנת מפרט דרישות ואפיון פונקציונלי	1	4	7	4	7	0
3	2	בחירת ספק מערכת בקרה ומצלמות	2	7	9	7	9	0
4	5	התקנת לוחות בקרה, חיווט ובקרים	3	9	14	9	14	0
5	3	התקנת מצלמות, עדשות וכבלי וידאו	3	9	12	11	14	2
6	2	הגדרת כתובות, שמות ומשתמשים במערכת	4,5	14	16	14	16	0
7	2	בדיקות קבלה, כיול ותיעוד	6	16	18	16	18	0
8	1	הדרכת צוות האבטחה ומסירת המערכת	7	18	19	18	19	0
9	4	הכנת תשתית כבלים וצנרת	1	4	8	7	11	3
10	3	הכנת מפרט דרישות ואפיון פונקציונלי	9	8	11	11	14	3
11	2	הכנת מפרט דרישות ואפיון פונקציונלי	10	11	13	12	14	1
12	1	הכנת מפרט דרישות ואפיון פונקציונלי	11	13	14	13	14	0
13	0	אבן דרך: סיום תשתית	12	14	14	14	14	0
14	0	אבן דרך: סיום הכנת מפרט	8	11	11	14	14	3
15	0	אבן דרך: סיום התקנת מצלמות	13	14	14	14	14	0

רמה 1 – תכנון ראשוני של מערכת בקרה ומצלמות

רמה 2 – תכנון מפורט של מערכת בקרה ומצלמות

רמה 3 – פירוט מערכת בקרה ומצלמות

רמה 4 – פירוט מערכת בקרה ומצלמות

רמה 5 – פירוט מערכת בקרה ומצלמות

5.1 מערכת בקרת כניסה ומצלמות

- 5.1.1 מערכת בקרת כניסה
- 5.1.2 קורא תגיות
- 5.1.3 מחשב מרכזי
- 5.1.4 מתג רשת ותשתית כבלים
- 5.1.5 מרכזיית אזעקה

5.2 מצלמות – מיקום ותצורה

- 5.2.1 מצלמה חיצונית
- 5.2.2 מצלמה כיפתית
- 5.2.3 מצלמה עם זום
- 5.2.4 מצלמת תרמית

5.3 – מרכזיה

- 5.3.1 מערכת טלפון פנימית (שלוחות, אינטרקום, מרכזיית, קווים חיצוניים)
- 5.3.2 מערכת הודעות והקראת טקסט
- 5.3.3 מכשיר טלפון
- 5.3.4 מכשיר כפתור

5.4 – מכירת כרטיסים

- 5.4.1 מכונת מכירת כרטיסים עם מסך ומקלדת
- 5.4.2 מכונת מכירת כרטיסים
- 5.4.3 מכשיר סליקת אשראי

5.5 – מערכת בקרת כניסה ומצלמות

- 5.5.1 מכשיר אימות: קורא כרטיס
- 5.5.2 מקלדת-קורא ביומטרי לזיהוי טביעת אצבע
- 5.5.3 מעלית בקרת גישה
- 5.5.4 שלוחת קומה
- 5.5.5 כרטיסיית מפלסים ובקרת גישה לקומות
- 5.5.6 מכשירי בקרת גישה מתקדמים
- 5.5.7 מכשיר זיהוי (כרטיס, טביעת אצבע, קוד וכו')
- 5.5.8 מכשיר בקרת כניסה לחניון

5.6 – מערכת הודעות

5.7 – מערכת אזעקה

5.8 – מערכת בקרת כניסה ומצלמות

5.9 – מערכת בקרת כניסה ומצלמות

5.10 – מערכת בקרת כניסה ומצלמות

5.11 – מערכת בקרת כניסה ומצלמות

5.12 – מערכת בקרת כניסה ומצלמות

5.13 – מערכת בקרת כניסה ומצלמות

5.14 – מערכת בקרת כניסה ומצלמות

5.15 – מערכת בקרת כניסה ומצלמות

מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני
לשכת המפקד
טל. 1 - 2232 - 051

قيادة منطقة قطاع غزة وسيناء
مكتب القائد
ت ١ - ٢٢٣٢ - ٠٥١

תאריך 20.10.71

סמוכין

דף 1 מתוך 3

העתק 9 מתוך 16

- סודי -

ישיבת הועדה המנחה לתכנון אב - רצועת עזה וצפון סיני

17.10.71

נוכחו: ד"ר פ. זוסמן, א. קליין, אל"מ ד. ברין, אל"מ י. בן-צבי, מר גורביץ א. יעקב, י. ליפשיץ, פ. מזרחי, א. אסף, א. וינרמן, ש. מרגולין.

א. תחזית מקרוכלכלית לרצועה

מר י. ליפשיץ הציג תחזית מקרוכלכלית לרצועת עזה. התחזית נערכה על בסיס השלכה של התפתחויות הנוקאות סבירות לאור העבר ומדיניות חזויה. התחזית מתיחסת לשנת 1975.

תמצית הממצאים:

א. גידול אוכלוסיה בשיעור 1.9% לשנה (על בסיס הנחה של הגירה בשיעור 5000-7000 נפש לשנה)

ב. גידול מספר המועסקים ב-5.4%. תוספת המועסקים תתחלק בין האיזור (55%) וישראל 45%. החעסוקות העיקריות באיזור עבור תוספת המועסקים: בניה, שרותים ומלאכה-חעשיה.

ג. גידול שנתי של החוצר הלאומי הגולמי בשיעור 13.1%

" " " " " " לנפש 10.9 %

" " " המקומי " 10.5%

" " הכנסות גורמי יצור מקומיים מחו"ל (בעיקר עבודה בישראל) 29.0%

" " התעסוקה המקומית 3.4%

" " התפוקה הממוצעת לעובד 7.0%

" " ההכנסה הפרטית הכוללת כ- 11.2%

" " הצריכה הפרטית לנפש כ- 8.1%

" " ההשקעה המקומית כ- 21.3%

(ההשקעה הציבורית תוכפל בתקופת התחזית וההשקעה הפרטית תגדל פי 4 ותגיע לכ-44% מכלל ההשקעות)

תקבולי הסקטור הציבורי יגדלו מ-10 מליון ל"י ב-1970 ל- 25 מליון ב- 1975. מרכיבי ההוצאה של סקטור זה יגדלו ויגרמו לגידול הגרעון התקציבי של הממשל הצבאי בכ-5% לשנה + 15 מליון ל"י תקציב פיתוח מיוחד לבניה עבור מועתקים ממחנות הפליטים.

גידול שנתי של יצוא סחורות ושרותים מהאזור (כולל יצוא שרותי עבודה לישראל) כ-19%

גידול שנתי של היבוא לאיזור כ-13.8%

בס"ה יגדל עודף היבוא על היצוא בקצב איטי ביותר.

נמצא שפעולות הבינוי הכרוכות בישוב מחדש של פליטי המחנות בתוספת הכנסות מעבודה בישראל והתרחבות הפעילות של הסקטור בציבורי - כל אלו דיים לקיים רמת ביקוש מצרפי שחבטיח תעסוקה מלאה במשק.

<u>הערות מן הדיון</u>:מסחבר שהמבנה המשקי לא יעבור שינוי בסיסי ב-5 השנים הבאות, אף שבתקופה כה קצרה קשה לבצע שינויים בסיסיים.

הנחון בדבר גידול האוכלוסיה והקף ההגירה המתחייבת ע"מ לקיים אותו מעוררים ספיקות,נתון היה לבחון את ההתפתחויות גם על בסיס הנחה בדבר גידול אוכלוסיה בהקף של - 3.4% (כלומר כמעט ללא הגירה).

מספר העובדים כיום בישראל (המספר שנקב בתחזית - 6000) נראה נמוך ביותר ומחייב בדיקה. קיימות אינפורמציות המתייחסות למספר גבוה פי כמה.

ההשקעות העצמיות כיום - מוגבלות ביותר וקיים חשש שההנחה בדבר קצב גידולן לא תתאמת.

<u>סוכם</u> א. מקבלים את התחזית כבסיס לעבודת צוות תכנון - האב.

ב. מומלץ ליזום סקר בדבר הקף העבודה בישראל כיום.

ב. <u>סכמות דמוגרפית אלטרנטיביות ברצועת עזה</u>

הוצגו סכמות דמוגרפיות אפשריות לרצועת עזה.

הנחות: 1) העברת אוכלוסיה מאיזור לאיזור לא תחרוג מגבולות של עשרות אלפי נפש (30-40 אלף)
2) המדובר בשינויים דמוגרפיים במסגרת הרצועה עצמה (כולל אל-עריש) כשאין הקף ההגירה אל מחוץ לאיזור עולה על המונח ביסוד התחזית המקרוכלכלית (סעיף א')

<u>האלטרנטיבות שהוצגו</u>:

א. העברת אוכלוסיה ממרכז הרצועה לדרומה וניקוי מרכז הרצועה ממחנות פליטים ע"מ לאפשר הקמת מרכז יהודי גדול באיזור זה.

ב. העברת אוכלוסיה מצפון הרצועה לדרומה במגמה ליצור איזון בין המרכז הצפוני לדרומי.

ג. העברת אוכלוסיה מצפון הרצועה למרכזה ובכך לצמצם את הקף המרכז הצפוני בלא ליצור גדול בדרום הרצועה (פיזור הומוגני של האוכלוסיה ברצועה).

בכל האלטרנטיבות ניתן לשבץ את אל-עריש כיעוד אליו תועבר אוכלוסיה נוספת. ההנחה היא שהקף של המועברים לעד זה יהיה מוגבל להקפים חסרי משמעות מבחינת הדמוגרפיה של הרצועה עצמה.

<u>הערות מן הדיון</u>: נראה שאין משמעות רבה להעברת בהקפים הנ"ל.

אין חשיבות רבה לחלוקה הדמוגרפית של האוכלוסיה בתוך הרצועה עצמה (להוציא התיחסות לאפשרות פיתוח יהודי).

אין צורך לקשור את הצרכים הנובעים מדילול מחנות לתכניות דמוגרפיות הקשורות בתכנון הרצועה.

האלטרנטיבה המצמצמת ביותר מחנות המרכז היא בעלת משמעות אף בהקף של עשרות אלפי מפונים אך היא נשמעת דרסטית ובלתי ראלית למימוש.

ס ו כ ם:

א. העברת אוכלוסיה בהקף הנדון הינה חסרת ערך מבחינה דמוגרפית וכחה יפה רק לבעיות מקומיות הקשורות במחנות הפליטים.

ב. על מנת להמנע מפיצול המאמצים מומלץ שבשנים הקרובות ירוכז המאמץ כולו בהקמת עיר יהודית אחת , קיימת המלצה (שהכל מסכימים לה) שמיקומה של העיר היהודית הראשונה הוא בין רפיח לאל-עריש.

ג. ביום מן הימים (בטוח של 15 שנה?) יתכן ויהיה מקום לעיר יהודית נוספת ומומלץ שלא לסגור את האופציה (מנקודתיראות קרקעית) להקמת עיר זו במרכז הרצועה.

ד. יש איפוא לחתור להקפאת שטחים בהקף מתאים (5000-10.000 ד') באיזור מרכז הרצועה ע"מ שתובטח זמינותם של שטחים אלו לכשיוחלט על הקמת מרכז יהודי באיזור זה.

ה. יש להפנות את המשאבים הממשלתיים המיועדים לעידוד פעילויות מקומיות אל צפון הרצועה ודרומה, ולהמנע מלעודד פעילויות כלכליות בעלות הקף, העשויות לגרור גידול אוכלוסיה במרכז הרצועה. אין פרוש הדבר שיש להתנגד ליוזמות מקומיות, אך בלא עידוד ממשלי.
חוגש
אם לא התנגדות לסיכום הנ"ל עד לתאריך 31.10.71 יהיה הסיכום תקף.

ג. <u>תכנית עבודת צוות התכנון</u>

הוצגה תכנית עבודת הצוות עד לסוף שנת עבודתו. התכנית כוללת מספר תחומי פעילות, והיא מחולקת ל-3 שלבים כדלקמן:

עד - 1.1.72 השלמת סכמה לתכנית אב איזורית כוללת.

1.1.72 -31.3.72 דיון במרכיבי התכנית ואישור תכנית האב.
1.4.72 -1.7.72 העמקה בפרויקטים ובתכניות ספציפיות

<u>ס ו כ ם</u> - להפיץ החומר בין חברי הועדה. הנכללות במסגרת הכוללת.

לקיים דיון בסעיף זה בישיבת הועדה הקרובה.

מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני
לשכת המפקד
טל. 1 - 2232 - 051

قيادة منطقة قطاع غزة وسيناء
مكتب القائد
ت ١ - ٢٢٣٢ - ٠٥١

תאריך 20.10.71

סמוכין _____

דף 1 מתוך 3

העתק 8 מתוך 16

- סודי -

ישיבת הועדה המנחה לתכנון אב - רצועת עזה וצפון סיני

17.10.71

נוכחו: ד"ר פ. זוסמן, א. קליין, אל"מ ד. ברין, אל"מ י. בן-צבי, מר גורביץ
א. יעקב, י. ליפשיץ, פ. מזרחי, א. אסף, א. וינרמן, ש. מרגולין.

א. תחזית מקרוכלכלית לרצועה

מר י. ליפשיץ הציג תחזית מקרוכלכלית לרצועת עזה. התחזית נערכה על בסיס השלכה של התפתחויות הנוכחות סבירות לאור העבר ומדיניות חזויה. התחזית מתייחסת לשנת 1975.

תמצית הממצאים:

א. גידול אוכלוסיה בשיעור 3.9% לשנה (על בסיס הנחה של הגירה בשיעור 5000-7000 נפש לשנה)
ב. גידול מספר המועסקים ב-5.4%. תוספת המועסקים תתחלק בין האיזור (55%) וישראל 45%. התעסוקות העיקריות באיזור עבור תוספת המועסקים: בניה, שרותים ומלאכה-תעשיה.
ג. גידול שנתי של החוצר הלאומי הגולמי בשיעור 13.1%
" " " " " " " לנפש 10.9 %
" " " " המקומי " 10.5%
" " " הכנסות גורמי יצור מקומיים מחו"ל (בעיקר עבודה בישראל) 29.0%
" " " התעסוקה המקומית 3.4%
" " " התפוקה הממוצעת לעובד 7.0%
" " " ההכנסה הפרטית הכוללת כ- 11.2%
" " " הצריכה הפרטית לנפש כ- 8.1%
" " " ההשקעה המקומית כ- 21.3%

(ההשקעה הציבורית תוכפל בתקופת התחזית וההשקעה הפרטית תגדל פי 4 ותגיע לכ-44% מכלל ההשקעות)

תקבולי הסקטור הציבורי יגדלו מ-10 מליון ל"י ב-1970 ל- 25 מליון ב- 1975. מרכיבי ההוצאה של סקטור זה יגדלו ויגרמו לגידול הגרעון התקציבי של הממשל הצבאי בכ-5% לשנה + 15 מליון ל"י תקציב פיתוח מיוחד לבניה עבור מועתקים ממחנות הפליטים.

גידול שנתי של יצוא סחורות ושרותים מהאזור (כולל יצוא שרותי עבודה לישראל) כ-19%

גידול שנתי של היבוא לאיזור כ-13.8%

בס"ה יגדל עודף היבוא על היצוא בקצב איטי ביותר.

נמצא שפעולות הבינוי הכרוכות בישוב מחדש של פליטי המחנות בתוספת הכנסות מעבודה בישראל והתרחבות הפעילות של הסקטור בציבורי - כל אלו דיים לקיים רמת ביקוש מצרפי שתבטיח תעסוקה מלאה במשק.

<u>הערות מן הדיון</u>:מסתבר שהמבנה המשקי לא יעבור שינוי בסיסי ב-5 השנים הבאות, אף שבתקופה כה קצרה קשה לבצע שינויים בסיסיים.

הנחון בדבר גידול האוכלוסיה והקף ההגירה המתחייבת ע"מ לקיים אותו מעוררים ספיקות.נתון היה לבחון את ההתפתחויות גם על בסיס הנחה בדבר גידול אוכלוסיה בהקף של - 3.4% (כלומר כמעט ללא הגירה).

מספר העובדים כיום בישראל (המספר שנקב בתחזית - 6000) נראה נמוך ביותר ומחייב בדיקה. קיימות אינפורמציות המתייחסות למספר גבוה פי כמה.

ההשקעות העצמיות כיום - מוגבלות ביותר וקיים חשש שההנחה בדבר קצב גידולן לא תתאמת.

<u>סוכם</u> א. מקבלים את התחזית כבסיס לעבודת צוות תכנון - האב.

ב. מומלץ ליזום סקר בדבר הקף העבודה בישראל כיום.

ב. <u>סכמות דמוגרפית אלטרנטיביות ברצועת עזה</u>

הוצגו סכמות דמוגרפיות אפשריות לרצועת עזה.

הנחות: 1) העברת אוכלוסיה מאיזור לאיזור לא תחרוג מגבולות של עשרות אלפי נפש (30-40 אלף)

2) המדובר בשינויים דמוגרפיים במסגרת הרצועה עצמה (כולל אל-עריש) כשאין הקף ההגירה אל מחוץ לאיזור עולה על המונח ביסוד התחזית המקרוכלכלית (סעיף א')

<u>האלטרנטיבות שהוצגו</u>:

א. העברת אוכלוסיה ממרכז הרצועה לדרומה וניקוי מרכז הרצועה ממחנות פליטים ע"מ לאפשר הקמת מרכז יהודי גדול באיזור.זה.

ב. העברת אוכלוסיה מצפון הרצועה לדרומה במגמה ליצור איזון בין המרכז הצפוני לדרומי.

ג. העברת אוכלוסיה מצפון הרצועה למרכזה ובכך לצמצם את הקף המרכז הצפוני בלא ליצור גדול בדרום הרצועה (פיזור הומוגני של האוכלוסיה ברצועה).

בכל האלטרנטיבות ניתן לשבץ את אל-עריש כיעוד אליו תועבר אוכלוסיה נוספת. ההנחה היא שהקף של המועברים לעד זה יהיה מוגבל להקפים חסרי משמעות מבחינת הדמוגרפיה של הרצועה עצמה.

<u>הערות מן הדיון</u>: נראה שאין משמעות רבה להעברתת בהקפים הנקטים.

אין חשיבות רבה לחלוקה הדמוגרפית של האוכלוסיה בתוך הרצועה עצמה (להוציא התיחסות לאפשרות פיתוח יהודי).

אין צורך לקשור את הצרכים הנובעים מדילול מחנות לתכניות דמוגרפיות הקשורות בתכנון הרצועה.

האלטרנטיבה המצ"ע-ניקוי מחנות המרכז היא בעלת משמעות אף בהקף של עשרות אלפי מפונים אך היא נשמעת דרסטית ובלתי ראלית למימוש.

ס ו כ ם:

א. העברת אוכלוסיה בהקף הנדון הינה חסרת ערך מבחינה דמוגרפית וכחה יפה רק לבעיות מקומיות הקשורות במחנות הפליטים.

ב. על מנת להמנע מפיצול המאמצים מומלץ שבשנים הקרובות ירוכז המאמץ כולו בהקמת עיר יהודית אחת, קיימת המלצה (שהכל מסכימים לה) שמיקומה של העיר היהודית הראשונה הוא בין רפיח לאל-עריש.

ג. ביום מן הימים (בטוח של 15 שנה?) יתכן ויהיה מקום לעיר יהודית נוספת ומומלץ שלא לסגור את האופציה (מנקודתיראות קרקעית) להקמת עיר זו במרכז הרצועה.

ד. יש איפוא לחתור להקפאת שטחים בהקף מתאים (5000-10.000 ד') באיזור מרכז הרצועה ע"מ שתובטח זמינותם של שטחים אלו לכשיוחלט על הקמת מרכז יהודי באיזור זה.

ה. יש להפנות את המשאבים הממשלתיים המיועדים לעידוד פעילויות מקומיות אל צפון הרצועה ודרומה, ולהמנע מלעודד פעילויות כלכליות בעלות הקף, העשויות לגרור גידול אוכלוסיה במרכז הרצועה. אין פרוש הדבר שיש להתנגד ליוזמות מקומיות, אך בלא עידוד ממשלי.
חוגש
אם לא התנגדות לסיכום הנ"ל עד לתאריך 31.10.71 יהיה הסיכום תקף.

ג. <u>תכנית עבודת צוות התכנון</u>

הוצגה תכנית עבודת הצוות עד לסוף שנת עבודתו. התכנית כוללת מספר תחומי פעילות, והיא מחולקת ל-3 שלבים כדלקמן:

עד - 1.1.72 השלמת סכמה לתכנית אב איזורית כוללת.

1.1.72 -31.3.72 דיון במרכיבי התכנית ואישור תכנית האב.
1.4.72 -1.7.72 העמקה בפרויקטים ובתכניות ספציפיות

<u>ס ו כ ם</u> - להפיץ החומר בין חברי הועדה. הנכללות במסגרת הכוללת.

לקיים דיון בסעיף זה בישיבת הועדה הקרובה.

מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני
לשכת המפקד
טל. 1 - 2232 - 051

- סודי -

قيادة منطقة قطاع غزة وسيناء
مكتب القائد
ت ١ – ٢٢٣٢ – ٠٥١

תאריך 13.10.71

סמוכין _____

דף 1 מתוך 2
העתק 8 מתוך 15

ישיבת הועדה המנחה לתכנון אב – אזור רצועת עזה וצפון סיני

22.9.71

נוכחו: תא"ל ש. גזית, תא"ל י. פונדק, ד"ר פ. זוסמן, מר גורביץ, אל"מ ד. בריץ, אל"מ ח. חפץ, ל. ברנד, י. ליפשיץ, א. זר, ר. לרמן, א. אסף, ע. גדור.

תכנית אב לעיירה חן יונס

הוצגה הצעה לתכנית אב לעיירה, כולל השתלבות הרובעים החדשים.

ההצעה כוללת התיחסות לנושאי תשתית (מערכת תחבורה, דרכים, מים, חשמל, ביוב).

ד י ו ן:

תא"ל גזית: ההצעה כוללת מרכיבים בעלי משמעות אקטואלית ומרכיבים שערכם לטוח ארוך.

בלא להכנס לפרטים, ועל אף שבודאי יש מקום לחלוק על נקודות שונות טוב שהבעיות השוטפות מוצגות על רקע ארוך טוח.

לסדר הדיון – תופרדנה הבעיות האקטואליות ואליהן תהיה ההתיחסות.

ד"ר זוסמן: יש לזכור שהתכנית המוצגת בשלב זה אינה פועל יוצא של תפיסה כוללת מסוכמת. הצוות עובר את הרצועה, חלק אחר חלק וכשתתגבש התכנית האיזורית תעבורנה התכניות החלקיות רבזיה. יש איפא להתיחס למוצג כאל מקטע העשוי להשתנות. העדרו של מר י. דרקסלר מקשה על התיחסות מקצועית המתחייבת ע"י החומר המוגש.

לגופו של ענין – חן יונס מהוה דוגמה לעיירה בה ניתן לבחון תוצאות הצמדת מחנה פליטים לעיירה בעלת הקף ואופי משלה. מן החומר מסתבר שבעוד שאינטגרציה חברתית לא הושגה (וספק אם ניתן בכלל להשיגה בטוח זמן כה קצר) הרי הושגה אינטגרציה כלכלית (קיומם של מרכזי מסחר משותפים ואי התפתחותו של מרכז מסחרי בעל משמעות במחנה עצמו).

תא"ל פונדק: מורגשת חסרונה של התכנית הכוללת, ואי אפשר לתקוף פרטים באיזור בלא לצאת מתכנית איזורית. באשר למרכיב האקטואלי – דיור למפוני מחנות הרי שישנן מספר אלטרנטיבות: אפשר לבנות דיור חלוף בזול, בדומה למה שנעשה במחנות המרכז. אפשר לנקות את מחנה הפליטים ועל בסיסו לבנות בבניה עצמית ובזול. קיימת גם אלטרנטיבה – לבנות רובעים חדשים מנותקים מן הערים (אפילו ק"מ אחד). טרם הוחלט מהי הדרך שאנו מתכוונים ללכת בה.

מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני
לשכת המפקד
טל. 1 - 2232 - 051

- ס ו ד י -

قيادة منطقة قطاع غزة وسيناء
مكتب القائد
ت ١ - ٢٢٣٢ - ٠٥١

תאריך _____

סמוכין _____

דף...2..מתוך.....2..

העתק....מתוך...13....

אל"מ ברין: בחן יונס דוגמה מצויינת לאינטגרציה בין מחנה פליטים ועיר קיימת. הקמתם של רובעים חדשים בהתאם למוצע יתמקמו בסמוך למחנה הפליטים, ואם כל ההסתייגויות שיש (במקום כזה לא נראה לי שיש אלטרנטיבות מהותיות אחרות למיקום הרובעים החדשים <u>בהקפם זה</u>.

מר גורביץ: נכון שאין בידינו תכנית כוללת לרצועה וחסרונה מורגש, אך לנוכח הביצוע האינטנסיבי בשטח הכרחי שהצוות יקדים את הביצוע במחשבות תכנוניות ועל כן נראית לי כנכונה הדרך בה הולכים המתכננים בטיפולם בפרטים הקשורים בביצוע השוטף.

אל"מ ח. חפץ: מנקודת ראותי כל פיצול השכונות המתוכננות לגושים קטנים הוא חיובי. יש להמנע איפא מבנית אזורי מגורים גדולים ובמקומם להסתפק ביחידות קטנות יותר.

תא"ל גזית: ההחלטות הקיימות בשלב זה בנושא דילול מחנות הפליטים הן:

א. יידוללו מחנות הפליטים הגדולים. הקף הדילול לפחות שליש מן ההקף הנוכחי.

ב. לצורך זה מקימים מחנות <u>בתוך הרצועה</u>. כרגע: 4 מחנות כ"א בן 10,000 נפש.

ג. יש להצמיד המחנות המתוכננים לעיירות קיימות.

ד. ההעתקה: מצפון - דרומה

ה. רמת הבניה - בדומה לרמת הדיור הקיים, בשיפורים קלים בלבד.

ו. רמת תכנית הרובע חייבת להיות משופרת.

המשמעויות המידיות של ההחלטות הנ"ל:

א. אין קונצפציה ברורה לגבי עתיד המחנות הקיימים.

ב. כל ההחלטות נתקבלו <u>לפני</u> שהוחל בעבודה במחנות ואין הן מביאות בחשבון תופעות כגון: פתרון עצמי של חלק מן המועמדים להעתקה.

ג. יש לחפש דרכים חדשות להקמת רובעים גם ע"ח אדמות חקלאיות ובודאי, על חשבון אדמות ממשלתיות אף מוגבלות בהקפן.

ד. יש להתחיל במנות קטנות (200-300 יחידות) במשבצות קטנות יחסית (מאה או מאות דונמים).

ה. יש להכין סקר שטחים מתאימים בחן יונס רפיח ודיר אל בלח (פונדק: בדיר אל בלח הכל בבעלות פרטית) וכן הצעה כיצד לבנות ומה. על ההצעה להיות מתואמת עם תכניות צוות התכנון.

מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני
לשכת המפקד
טל. 1 - 2232 - 051

אלוף מרדכי

- סודי -

דף..1..מתוך..2..
העתק..9..מתוך..15..

ישיבת הועדה המנחה לתכנון אב - אזור רצועת עזה וצפון סיני

22.9.71

נוכחו: תא"ל ש. גזית, תא"ל י. פונדק, ד"ר פ. זוסמן, מר גורביץ, אל"מ ד. ברין, אל"מ ח. חפץ, ל. ברנד, י. ליפשיץ, א. זר, ר. לרמן, א. אסף, ע. גדור.

תכנית אב לעיירה חן יונס

הוצגה הצעה לתכנית אב לעיירה, כולל השתלבות הרובעים החדשים.
ההצעה כוללת התיחסות לנושאי תשתית (מערכת תחבורה, דרכים, מים, חשמל, ביוב).

ד י ו ן:

תא"ל גזית: ההצעה כוללת מרכיבים בעלי משמעות אקטואלית ומרכיבים שערכם לטוח ארוך. בלא להכנס לפרטים, ועל אף שבודאי יש מקום לחלוק על נקודות שונות טוב שהבעיות השוטפות מוצגות על רקע ארוך טוח.
לסדר הדיון - תופרדנה הבעיות האקטואליות ואליהן תהיה ההתיחסות.

ד"ר זוסמן: יש לזכור שהתכנית המוצגת בשלב זה אינה פועל יוצא של תפיסה כוללת מסוכמת. הצוות עובר את הרצועה, חלק אחר חלק וכשתחגבש התכנית האיזורית תעבורנה התכניות החלקיות רבזיה. יש איפא להתיחס למוצג כאל מקטע העשוי להשתנות. העדרו של מר י. דרקסלר מקשה על התיחסות מקצועית המתחייבת ע"י החומר המוגש.
לגופו של ענין - חן יונס מהוה דוגמה לעיירה בה ניתן לבחון תוצאות הצמדת מחנה פליטים לעיירה בעלת הקף ואופי משלה. מן החומר מסתבר שבעוד שאינטגרציה חברתית לא הושגה (וספק אם ניתן בכלל להשיגה בטוח זמן כה קצר) הרי הושגה אינטגרציה כלכלית (קיומם של מרכזי מסחר משותפים ואי התפתחותו של מרכז מסחרי בעל משמעות במחנה עצמו).

תא"ל פונדק: מורגשת חסרונה של התכנית הכוללת, ואי אפשר לתקוף פרטים באיזור בלא לצאת מתכנית איזורית. באשר למרכיב האקטואלי - דיור למפוני מחנות הרי שישנן מספר אלטרנטיבות: אפשר לבנות דיור.חלוף בזול, בדומה למה שנעשה במחנות המרכז. אפשר לנקות את מחנה הפליטים ועל בסיסו לבנות בבניה עצמית ובזול. קיימת גם אלטרנטיבה - לבנות רובעים חדשים מנותקים מן הערים (אפילו ק"מ אחד). טרם הוחלט מהי הדרך שאנו מתכוונים ללכת בה.

מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני
לשכת המפקד
טל. 1 - 2232 - 051

- ס ו ד י -

אל"מ ברין: בחן יונס דוגמה מצויינת לאינטגרציה בין מחנה פליטים ועיר קיימת. הקמתם של רובעים חדשים בהתאם למוצע יתמקמו בסמוך למחנה הפליטים, ואם כל ההסתייגויות שיש (במקום כזה לא נראה לי שיש אלטרנטיבות מהותיות אחרות למיקום הרובעים החדשים בהקפם זה.

מר גורביץ: נכון שאין בידינו תכנית כוללת לרצועה וחסרונה מורגש, אך לנוכח הביצוע האינטנסיבי בשטח הכרחי שהצוות יקדים את הביצוע במחשבות תכנוניות ועל כן נראית לי כנכונה הדרך בה הולכים המתכננים בטיפולם בפרטים הקשורים בביצוע השוטף.

אל"מ ח. חפץ: מנקודת ראותי כל פיצול השכונות המתוכננות לגושים קטנים הוא חיובי. יש להמנע איפא מבנית אזורי מגורים גדולים ובמקומם להסתפק ביחידות קטנות יותר.

תא"ל גזית: ההחלטות הקיימות בשלב זה בנושא דילול מחנות הפליטים הן:

א. ידוללו מחנות הפליטים הגדולים. הקף הדילול לפחות שליש מן ההקף הנוכחי.

ב. לצורך זה מקימים מחנות בתוך הרצועה. כרגע: 4 מחנות כ"א בן 10,000 נפש.

ג. יש להצמיד המחנות המתוכננים לעיירות קיימות.

ד. ההעתקה: מצפון - דרומה

ה. רמת הבניה - בדומה לרמת הדיור הקיים, בשיפורים קלים בלבד.

ו. רמת תכנית הרובע חייבת להיות משופרת.

המשמעויות המידיות של ההחלטות הנ"ל:

א. אין קונצפציה ברורה לגבי עתיד המחנות הקיימים.

ב. כל ההחלטות נתקבלו לפני שהוחל בעבודה במחנות ואין הן מביאות בחשבון תופעות כגון: פתרון עצמי של חלק מן המועמדים להעתקה.

ג. יש לחפש דרכים חדשות להקמת רובעים גם ע"ח אדמות חקלאיות ובודאי, על חשבון אדמות ממשלתיות אף מוגבלות בהקפן.

ד. יש להתחיל במנות קטנות (200-300 יחידות) במשבצות קטנות יחסית (מאה או מאות דונמים).

ה. יש להכין סקר שטחים מתאימים בחן יונס רפיח ודיר אל בלח (פונדק: בדיר אל בלח הכל בבעלות פרטית) וכן הצעה כיצד לבנות ומה. על ההצעה להיות מתואמת עם תכניות צוות התכנון.

קيادة منطقة قطاع غزة وسيناء
مكتب القائد
ت ١ - ٢٢٣٢ - ٠٥١

תאריך .....

סמוכין _____

דף...2...מתוך...2...
העתק....מתוך...13....

מרינת ישראל

היועץ הכלכלי למשרד הבטחון

תאריך: ג' תשרי תשל"א
22 ספט' 1971

מס': אד/ 441 - 593

תשובה ש: אגיפ - יח' הגאום פרופ' פשטרוסי.

הנדון: <u>חזית מקרו-כלכלית לרצועת עזה וצמון-סיני</u>

1. רצ"ב לעיונכם חזית מקרו-כלכלית כמסגרת לחכנית האב לרצועת-עזה ולצפון-סיני.

2. הנושא יועלה על סדר יומה של הועדה המנחה לרצועה בישיבתה הקרובה.

בברכה,

יעקב לימשיץ.

מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני
לשכת המפקד
טל. 1 - 2232 - 051

قيادة منطقة قطاع غزة وسيناء
مكتب القائد
ت ا – ٢٢٣٢ – ٠٥١

תאריך 2.9.71

סמוכין

דף 1 מתוך 2
העתק 9 מתוך 16

- ס ו ד י -

ישיבת הועדה המנחה לתכנון אב - אזור רצועת עזה וצפון סיני

31.8.71

נוכחו: תא"ל פונדק, אל"מ ד. ברין, מר גורביץ, אל"מ ח. חפץ, סא"ל קזז, י. לפשיץ, א. זר, ח. שלח, ש. בן אלקנה, ל. ברנד, א. אדמון, ע. רודין, פ. מזרחי, ר לרמן, א. אסף, ש.בר, א. וינרמן, ע. גדור.

פרוגרמה לבית מגורים משפחתי. (עבור מפוני מחנות הפליטים)

הוצגו תוצאות הסקר, והפרוגרמה שעובדה ע"י צוות התכנון כפי שהם מופיעים בדו"ח מס. 3

המלצת הצוות היא לבית - חצר מוקף חומה, בעל גג בטון. המקטע שיבנה מידית יהיה שלב ראשון במסגרת תכנית אדריכלית שנתן יהיה להגשימה עד שתקבל את הצורה הסופית של מבנה בסגנון דיור מזרחי. הבחינה הכספית מצביעה על כך שהבית המומלץ יקר בכ-50% בהשוואה לדיור חלוף מקובל. (כ- 5000 ל"י לעומת כ- 3000 ל"י).

תא"ל פונדק : לאור המשמעות הכספית שיש לממצע, נראה שעלינו לחפש פתרונות בכיוונים אחרים. מוצע להתייחס ל-3 רמות של אוכלוסיה :

א) עובדי המדינה ובעלי אמצעים. להללו יש להקצות מגרשים בני 900 - 250 מ"ר בסמוך לעיר או בסביבתה המידית ע"מ שיבנו את בתיהם באמצעיהם.

ב) בעלי אמצעים בינונים - להם יש להקצות מגרשים באזור המתוכנן (הרובע) ולהצמיד לכך מענק מסוים אשר בעזרת האמצעים שבידיהם ובעזרת דמי הפיצוים שיקבלו יוכלו להקים בית מינימלי.

ג) חסרי אמצעים - יקבלו דיור שיבנה ע"י הממשל. רמת דיור זו חייבת להיות מינימלית, ע"מ לא להוות גורם מושך לגבי הקבוצות האחרות.

הגוון המשתמע מסוגי הפתרונות המוצעים משמעותו : הצטמצמות ממדי הפתרונות השונים. כך שאין צורך לגשת עתה לבנית אלפי יחידות דיור ברובעים החדשים אלא יש להכין תכנית מפורטת לחן-יונס רפיח ולעזה, ואשר בה יוקצו שטחים עבור סוגי האוכלוסיה השונים. שטחים אלו יכולים להיות מגבלים בהקפם ולהתפצל למספר גושים, ועליהם להשתלב בתכנית העיר ע"מ שיצליח הצרוף, וכן ע"מ לחסון בתשתית.

מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני
לשכת המפקד
טל. 1 - 2232 - 051

قيادة منطقة قطاع غزة وسيناء
مكتب القائد
ت ١ – ٢٢٣٢ – ٠٥١

תאריך .....

סמוכין _____

דף 2 מתוך 2
העתק 9 מתוך 16

- ס ו ד י -

<u>ס י כ ו ם</u>

א) על צוות התכנון לגשת לתכנון העיירות השונות, ובכלל זה מחנות הפליטים הצמודים אליהן, כשהמטרה השתלבות המחנה בעיר, ותוספת שכונות חדשות עבור אוכלוסיית מפונים בהתאם לסוגים שפורטו.

ב)המטרה היא שלקראת האביב תעמודנה כמה דירות מוכנות למפונים.

ג) על צוות התכנון להנחות את המודדים הממפים את הרובעים החדשים לגבי כווני ההתחברות של הרובעיםלעריים הקימות . וכן לתכנן את פתרונות ההתחברות של החשמל המים והדרכים.

<u>אינפורמציה</u>

א) הוחלט על הקמת 3 התנחלויות חדשות ברצועה : באבו-מדיין, בסומיירי, ומדרום - מזרח לחן - יונס העדיפויות - בהתאם לסדר זה.

ב) הוחלט על איתור וריכוז כל שטחי המדינה בכל הרצועה פינויים וגידורם. כן יוקפאו כל שטחי המדינה שלאורך חוף הים ממן -יונס דרומה, ע"מ שיהוו רזרבה לפיתוח תיירי בעתיד.

חל - אביב 2.9.71

להלן מספר הערות בנושא הנדון, שגובשו תוך כדי הדיונים ועל סמך המחקרים השונים שבוצעו עבורנו.

1. <u>המשמעות הכלכלית - סוציולוגית של פתרון עתידי מבחינת ססו"ת</u>

פעילות ססו"ת כוללת מתן שרותים שונים לפליטים, כאשר שרותי הבריאות והחינוך הינם מחקדמים, ולעומת זאת תנאי הדיור והמזון הינם ירודים.

המשמעות הכללית של פעילות ססו"ת היא:

א. השרותים הניתנים הינם חשובים ומועילים.
ב. קיום ססו"ת מנציח את בעית הפליטים.
ג. לפליטים ולססו"ת אינטרס בהמשך קיומה.

כתוצאה מהחנוך המתקדם פותחו שאיפות, בקרב הצעירים, למוביליות כלכלית והשכלתית. מהצד השני, מבחינה פוליטית קיים ענין בפסיביות כלכלית, פעולה לשווח קצר בלבד ושמירה על הסימנים החיצונים של נחשלות ועוני. ובנוסף, קיימת השענות מוחלטת על שרותי ססו"ת.

אי לכך, כל פתרון חייב לקחת בחשבון את ההשפעות המנוגדות הבאות:

א. רצון למוביליות כלכלית שיעודד פתרון לשפור המצב.
ב. ספקות פוליטי והשענות על שרותים יפעלו נגד פתרון ושינוי המצב.

ובמידת האפשר הפתרון צריך להיות כזה שיתאים למוביליות הכלכלית הרצויה, ומצד שני לא יעורר את ההתנגדות שבאלמנט השני.

גורם נוסף שיש לקחתו בחשבון הוא רגישות הפליטים לנושא רכוש (או חוסר רכוש). במצב הנוכחי הרי הרכוש כולל בית במחנה, מנות מזון, כרטיסי מזון וזכאות לשרותים וכל פתרון הכולל העלאת רמת חיים על חשבון רכוש לא יתקבל ברצון.

לאור זאת, הרי כל פתרון הכולל פינוי ממחנות צריך לכלול את האלמנטים הבאים:

א. מפוני המחנות יקבלו בית שיהפוך רכושם.
ב. הבטחת תעסוקה העולה ברמתה על התעסוקה הנוכחית (או לפחות שוות לה).
ג. לא תשלל הזכאות לשרותי ססו"ת.
ד. מתן שרותים מסוימים ע"י המימשל, אפילו בכפילות לשרותי ססו"ת.

כתוצאה מהנ"ל יתקיימו:

א. ישופרו תנאי החיים ע"י מעבר לדיור טוב יותר ואי הרעה במצב התעסוקה.
ב. הפליט יקבל רכוש.
ג. אין פגיעה בזיקה לססו"ת.
ד. מתן שרותים כפולים (מזון) ישפר את רמת החיים, ותתאפשר הנתקות הדרגתית מססו"ת תמורת פיצוי מסוים.
ה. שבירת מבנה חברתי וכלכלי נוכחי עקב שינוי מערך המגורים.

2. <u>נושא "קלף מיקוח"</u>

אחד הנימוקים נגד שיקום הפליטים הוא נושא קלף מיקוח - השארותם ברמתם הנוכחית תהווה קלף מקוח בעת דיונים במסגרת הסדר עתידי.

להלן מספר טענים כנגד גישה זו:

א. ארצות ערב השתמשו בשיטה זו ללא רווח פוליטי ניכר, כאשר התוצאה הניכרת היא מצב ירוד של הפליטים שאין כל סיבה פוליטית-בטחונית-חברתית שימשין, אין כל סיבה שמצב זה ישפיע על ארצות ערב היודעות ששיאפתנו היא ספוח הרצועה.

ב. האפשרויות בפני פלישי רצועת עזה בעת הסדר הן המשך מגורים במקום, חזרה לישראל, מעבר לארצות ערב ולארצות מעבר לים. מבין כל האפשרויות הנ"ל, היחידה הריאלית היא המשך מגורים במקום. ומבחינה פסיכולוגית הרי שיפור ניכר במצב הפלישים, ללא הכרזה על שינוי מעמדם, מהווה כיום קלף תעמולתי ופוליטי.

3. לאור הנ"ל, הרי השיעון של "קלף מיקוח" נחלש, ולכן מן הראוי לבחון שוב את נושא שיקום הפלישים. נציין, שמבחינת ההוצאות הרי במדה ולא יוחלש עכשיו על שיקום, אלא פינוי מחנות ושיכון המפונים בלבד, תגרם הוצאה ניכרת נוספת בעתיד בעת ההחלטה על שיקום.

4. <u>מנגנון מקומי בסטו"ת</u>

לצות המקומי של סטו"ת קיימים שני מאפיינים חזקים:

א. בעלי אינטרס אישי חזק בהמשך קיום סטו"ת - זה מקור פרנסתם, ובנוסף, עמדתם כלפי יתר הפלישים היא עמדת כח.
ב. בעלי אורינטציה פוליטית חזקה ודעות מוצהרות קיצוניות - בשל ריחוקם מהפלישים ופעילותם בסטו"ת לשיפור המצב, פעולה המנוגדת למנע ה"קפאון" במצב, הם נוקטים בעמדות קיצוניות.

לאור זאת, הרי הצוות המקומי של סטו"ת עלול להפך למוקד של התנגדות לפעולות לשיפור מצב הפלישים. (הם גם האחרונים שהפסיקו את השביתה השבוע). אי לכך, יש למצא דרך לשילובם במסגרת הפתרון - אם ע"י העלאת שכר, העלאת מעמד וכד'.

5. <u>עיר ישראלית</u>

מבחינת התכנון רצוי להחליש באם להקים ריכוז יהודי והיכן. עם זאת, מבחינה מעשית הנושא לא נראה ריאלי מהנימוקים הבאים:

א. התחזית לשנת 1975 היא שאוכלוסית האזור תעמוד על כ - 400 אלף איש לאחר ניכוי הגירה. לכן, כל ישוב יהודי הינו חסר משמעות מול הגודל הזה.
ב. לא נראה שניתן יהיה לאייש את הישוב המוצע - אפילו מדובר על 10,000 תושבים.
ג. שאלה נוספת היא מהי ההשפעה שיש לישוב יהודי על קביעת קו הגבול. כלומר, האם הקמת ישוב יהודי באל-עריש משפיעה במדה ניכרת על מיקום הגבול. (או שניתן יהיה לפצות את היושבים בעיר עקב פינויה)

18.8.71

מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני
לשכת המפקד
טל. 1 - 2232 - 051

قيادة منطقة قطاع غزة وسيناء
مكتب القائد
ت ١ - ٢٢٣٢ - ٠٥١

תאריך 16.8.71

סמוכין

דף 1 מתוך 5
העתק 8 מתוך 13

- ס ו ד י -

ישיבת הועדה המנחה לתכנון אב - אזור רצועת עזה וצפון סיני
10.8.71

נוכחו: תא"ל ש. גזית, תא"ל י. פונדק, א. קליין, ד"ר פ. זוסמן סא"ל מ. אביוב
ש. גורביץ, א. זר, י. ליפשיץ, ח. שלח, ש. בן-אלקנה, א. אסף, א. וינרמן,
ש. בר, ר. שדה, ע. גדור.

א. ריכוז בדואים בסיני

הוצגה המחשבה התכנונית, לפיה קיימות שתי אלטרנטיבות עקרוניות.

א. רשת מרכזים שמיקומם מבוסס על הפיזור הנוכחי תוך החחשבות במגבלות בטחוניות.

ב. ריכוז האוכלוסיה כולה באיזור מוגבל יחסית, מהווה כבר היום איזור ריכוז לרוב אוכלוסית הבדואים, ואשר המגמה הטבעית היא להתרכזותם בו.

החיחסותם של משתתפי הדיון נגעו לנקודות הבאות: -

א. שאלת היותם של הבדואים מיטרד, במצבם הנוכחי, וקביעת משקלו של מטרד זה.

ב. סבירות הסיכוי שע"י ריכוז הבדואים יוחרו השטחים המפונים ריקים והתקלות העלולות לנבוע מהשארת שטחים ריקים.

ג. האמצעים בהם ינקטו על מנת לבצע את הריכוז והסיכויים להצלחתו של המבצע.

ד. גורלם של נכסים הקיימים באיזורים הנדונים לפינוי (חמרים!).

ה. ההשפעות הפסיכולוגיות שיהיו לפעולת הריכוז על הבדואים והסיכוי להגדלת עויינותם.

ו. הצורך בפיתוח מקורות מים במרכזים המיועדים

ז. הצורך בפיתוח האוכלוסיה הבדואית ובהתווית תכנית אב ארוכת טווח.

ח. המגמה שלא להגדיל את אוכלוסית הבדואים שתכלל בגבולות המדינה מעל ההכרחי.

2/.

מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני
לשכת המפקד
טל. 1 - 2232 - 051

- סודי -

סוכם: א. יש לחתור לכך שמינימום בדואים ימצאו ממזרח לקו הגבול שיקבע בעתיד.

ב. המשולש: אל-עריש - ביר חסנה - עין קודירת הינו האיזור הטבעי לפעולת ריכוז ארוכת טווח.

ג. יש לסכם עם שלטונות צה"ל על קו מוסכם, אשר יהווה גבול לשטחים מהם יש לפנות בדואים. הקו המוצע על ידנו: ביר-אל-עבד - ביר גפגפה - רס -אל-גינדי - רס סודר.

ד. יש להציע תכנית פיתוח מפורטת המבוססת על שלבים ולוחות זמנים, ואשר תכלול: * פיתוח מרכזי קבע רחבי פעילות עבור ריכוזי הבדואים במקדבה ובקסיימה.

* יציקת מרכזים המוגבלים בהיקף פעילותם בנקודות המהוות כיום מרכז לאוכלוסיה קיימת מחוץ לגבולות המשולש הנ"ל, ואשר אינן באיזור אשר יוגדר ע"י צה"ל כמחייב פינויו מאוכלוסיה, מוקדים מוצעים: ביר-אל-עבד,-נחל, ביר-חסנה, - אל-מורה.

* בחינת אפשרות פינוי שבטים מסויימים למרש"ל (עלי-גת).

ב. <u>דילול מחנות הפליטים ברצועה</u>

<u>תא"ל פונדק: - מסקנות מתהליך הפינוי עד כה</u>

א. חלק מאוכלוסית הפליטים רוצה לצאת ושמח לאמתלה שנמצאה לו.

ב. קיימת שכבה רחבה של בעלי אמצעים (לאו דוקא עשירים), שאינם מצטערים כשהם מתבקשים להתפנות. (לפי הערכתו: כ-80% מכלל האוכלוסיה הינם בעלי אמצעים כלשהם).

לאור זאת נראה שיש לפצל את המפונים בהתאם ליעדים הבאים, כשלכל יעד מוצעת אוכלוסיה בהיקף של 1500 - 1200 משפחות.

א. לאל-עריש
ב. ליהודה ושומרון
ג. לשולי ישובים קיימים בשכונות קטנות בהן יתרכזו בעלי אמצעים הניתנים ללחץ מימשלי (פקידים, נהגים הזקוקים לרשיונות וכדומה) - על אדמה ממשלתית שתועמד לרשותם.
ד. לקרבת הערים הגדולות ביחידות שכונתיות קטנות שתודבקנה אליהם.

נוסף לנ"ל: 4 רובעים חדשים (שהם גילגול של הישובים החדשים עליהם דנו בישיבה הקודמת) ואשר במקורן היה מספרם שמונה ונראה שניתן לצמצם עכשיו ל-4 בלבד.

3/..

قيادة منطقة قطاع غزة وسيناء
مكتب القائد
ت ١ - ٢٢٣٢ - ٠٥١

תאריך .....
סמוכין _____

דף...2...מתוך...5.....
העתק..8..מתוך...13....

מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני
לשכת המפקד
טל. 1 - 2232 - 051

قيادة منطقة قطاع غزة وسيناء
مكتب القائد
ت ١ – ٢٢٣٢ – ٠٥١

תאריך .....

סמוכין .....

דף...5...מתוך.....
העתק...8...מתוך...13...

- סודי -

<u>תא"ל ש. גזית: הסיכום בממשלה</u>

א. במידת האפשר לא להקים עיירות חדשות (כדי לא להתפשט על שטחים חדשים) אלא להדבק לישובים קיימים.

ב. להצמד בשלב זה לחלקה הדרומי של הרצועה ולא לצפונה.

ג. המיקומים לרובעים המוצעים: 1) רפיח
2) חן יונס
3) דיר אל בלח
4) אבו מדיין

כל הובע: 15 – 10 אלף נפשות.

לאור זה הצעתו היא:

1. לא להזרים לאל-עריש פליטים מעבר להקף הדיור הקיים עתה.
2. הדבקת שכונות לישובים קיימים רצוי שתעשה בשלב זה בלא להכנן עד הסוף את מערכת השירותים הנובעת מהשלמת השכונה, אלא להתיחס למסגרת המבוצעת מיידית.
3. לכוון את האוכלוסיה הנשארת במחנות המצטמצמים כך שישארו כאלו שיש להם אינטרס כלכלי במקום.

<u>"ר פ. זוסמן: בעיות המחייבות התיחסות</u>

א. יש לקבוע מהו הסטנדרט לבניה בשכונות המוצעות ליד הערים (הצעתו – הרמה הממוצעת בעיר פלוס).

ב. רמת השרותים שאנו רוצים לתת לפרברים אלו.

ג. מה משמעות 4 הישובים המוצעים להקמה: מבחינה כמותית ואיכותית.

ד. מה גורל המחנות הנשארים, בהם ישארו 50-40 אלף פליטים. מה הרמה המוצעת עבור אוכלוסיה זו. (הצעתו: לא להעלות את רמתם).

<u>א. קליין: – התיחסות להערות ולהשגות שנאמרו</u>

א. יש לחכנן את השכונות עד הסוף, תכניות עבודה יוכנו כמובן רק להיקף העומד להחבצע.

ב. תשתית: כבישים, קוי מים וחשמל מומלץ לחכנן ולבצע בהיקף ככל האפשר מלא. התשתית היא תנאי להתפתחות השקעות עצמיות ולכן זו השקעה טובה.

ג. המושג "ישוב חדש" הוחלף במושג "רובעים חדשים". המושג "רובע" מכתיב רמה אלמנטרית גבוהה יותר מזו של "ישוב".
יש צורך בהכתבת רמה זו בדחיפות.

4/..

מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני
לשכת המפקד
טל. 1 - 2232 - 051

قيادة منطقة قطاع غزة وسيناء
مكتب القائد
ت ١ – ٢٢٣٢ – ٠٥١

- 4 -

תאריך .....

סמוכין _____

דף..4...מתוך...5.....
העתק..8..מתוך...13.....

- סודי -

סוכם: 1) יש צורך בהצעה המתיחסת לגודל יחידות הדיור ורמתן.
לאור זאת מטילים על צוות התכנון לעבד תזכיר אשר יכלול: -

א) ניתוח קצר של רמת הדיור הקיימת: במחנות הפליטים
בדיור החלוף
ובערי הרצועה

ב) הצעה פרוגרמתית הבנויה על תוצאותיו של ניתוח זה, עבור הרובעים המתוכננים ואשר לגביה קיימת הנחיה של רמה כבדיור החלוף + (מידת התוספת - אחוזים בודדים). כן יש לתכנן את התשתית לרובעים כך שההתחברות אליה בעתיד תהיה קלה.
יש לדאוג שגודל המגרשים יאפשר הרחבת המבנים בעתיד, ע"י התושבים עצמם ובאמצעיהם.

2) על צוות התכנון ללוות הפעילות הקיימת של פינוי פליטים מהמחנות על מנת שניתן יהיה להסיק ממנה על כווני הפעולה בעתיד.

ג. <u>הנחיות למערך פיסי ברצועה</u>

הוצגה סכמה הכוללת אלטרנטיבות למערכים פיסיים, עם ובלא מרכז עירוני יהודי ברצועה (ראה תזכיר "מערכים לריכוזי אוכלוסיה ברצועת עזה וצפון סיני").

<u>ההתיחסויות</u>

<u>תא"ל ש. גזית:</u> א. ממליץ לקבוע את אל-עריש כמרכז לפיתוח עירוני יהודי.

ב. אין אל-עריש אלמנט בר השפעה על הרצועה עצמה.

ג. כדי להשפיע על הרצועה יש להכנס לתוכה. (או באיזור רפיח - בגלל ספיקות לגבי אל-עריש, או במרכז הרצועה).

ד. המרכז היהודי באל-עריש לא יתפתח לעיר גדולה ומחועשת ולכן יש צורך בנוסף לאל-עריש במקום ישוב עירוני שני.

<u>תא"ל י. פונדק:</u> א. בעד פיתוח המרכז היהודי באל-עריש. הדבר טוב מבחינה בטחונית וכלכלית. בעד הגירה בישובים חקלאיים באיזור רפיח.

ב. הצבא עשוי להיות מרכיב כלכלי חשוב לפיתוח הישוב באל-עריש.

ג. עיר באל-עריש תמשוך את הרצועה דרומה. עיר ברפיח תמשוך את הרצועה צפונה.

5/..

מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני
לשכת המפקד
טל. 1 - 2232 - 051

قيادة منطقة قطاع غزة وسيناء
مكتب القائد
ت ١ – ٢٢٣٢ – ٠٥١

- סודי -

תאריך _____

סמוכין _____

- 5 -

דף 5 מתוך 5
העתק 8 מתוך 13

א. קליין: א. קיימות שתי אלטרנטיבות ראליות למיקום מרכז יהודי באיזור. רפיח ואל-עריש.

ב. אין ספק שאל-עריש היא נקודת מפתח מבחינה בטחונית.

ג. אם לא נשב באל-עריש ישבו שם אחרים.

ד. בלא הגורם הבטחוני - היתרונות הם לרפיח.
1) בהיותה ברצועת החוף וזאת מבחינות שונות (ים, מ.ח.).
2) בהיותה בעלת משמעות לרצועת עזה.

ד"ר פ. זוסמן: א. מבחינה פוליטית ובטחונית - יתרון לעיר אל-עריש

ב. אין לפצל את המאמץ בין שתי ערים לפחות בעשר השנים הקרובות.

ג. לרפיח יתרונות כלכליים (קרבה למרכזים יהודיים, כח אדם בסביבה לבניית העיר, נמל פוטנציאלי, המנעות מפגיעה באזורי הקייט של אל-עריש.

ד. יש צורך לאתר מקום למחקן החפלה גרעיני, לדבר זה יש השפעה על מיקום העיר.

סיכום: יש להכין תזכיר לשר הבטחון אשר יציג את האלטרנטיבות השונות כשההמלצות הן בבוון עיר יהודית אחת שמיקומה עשוי להיות באל-עריש, ברפיח או בנקודה כלשהי ביניהן.

15.8.71 תל-אביב

משרד הבטחון

תאום הפעולות בשטחים

מס' טל. 251135

סימוכין .....

תאריך 5.8.71

הנדון .....

לפקיד [illegible]

[illegible]

מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני

צוות תכנון אב

ריכוז הבדואים בסיני

- התייחסות ראשונית

15.7.71

מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני

צוות תכנון אב

ריכוז הבדואים בסיני

- התיחסות ראשונית

15.7.71

ת ק צ י ר

ההצעה הנדונה הוכנה בהתאם להנחיותיו של תא"ל י. פונדק מפקד אזור רצועת עזה וצפון סיני. בהכנתה השתתפו מפקדי נפות אל-עריש ומרכזי סיני, ש. בן-אלקנה - קמ"ט לענינים מיוחדים, א. אדמון - קמ"ט חקלאות, ד"ר א. איסר מהמכון הגיאולוגי וצוות תכנית אב שליד מפקדת רצועת עזה וצפון סיני.

ההצעה מגדירה את היקף הבעיה: אוכלוסית בדואים בת כ- 30,000 נפש הפזורה על פני איזור בן כ- 50 מליון קמ"ר. פיזור זה בלתי רצוי מסיבות בטחוניות וכלכליות (הוצאות הקשורות במתן שרותים וחלוקת מים ומזון), והוא מונע כל אפשרות לפעילות בכוון העלאת רמת חייה של אוכלוסיה הנמצאת בתחום שלטונה של ממשלת ישראל.

כתחליף למצב הקיים מוצעים מספר מערכי ריכוז שהמשותף להם: התקרבות לאל-עריש והתרכזות באיזור שהקפו מוגבל יחסית: 3-5 מליוני קמ"ר. המערכת המוצעת תכלול 3-5 ריכוזים גדולים ובכל אחד מרכז וסביבו איזורי מגורים מותאמים למערך השבטי הרלוונטי לכל צרוף. המרכזים יתחברו זה לזה במערכת כבישים שבעקרון קיימת כבר עתה.

האלטרנטיבות המוצעות:

א. אל-עריש - מגדבה - עין קודירת

ב. אל-עריש - ג'בל-לבני - ביר-חמדה

ג. אל-עריש - ג'בל-לבני - מגדבה

הראשונה נצמדת לקו הירוק נהנית מיתרונות כלכליים ומתבססת על ריכוזי אוכלוסיה קיימים.

השניה - מציעה ריכוז הבדואים במרחק מסויים מן הקו הירוק, אף כי במחיר ויתור כלשהו על תנאים כלכליים וארגוניים.

השלישית - מהוה למעשה תוצר של שני האלטרנטיבות הראשונות, והיא מנסה לענות על מגבלותיהן בלא להמתין לפתרונות הקשורים בלוח זמנים ארוך.

ברור שכל מערך אלטרנטיבי למצב הקיים מחייב שינוי באופי כלכלתה של האוכלוסיה, צורת מגוריה, וארגונה. אומדן ההשקעות הציבוריות הכרוכות בתחומים אלו מסתכם בכ- 10 מליון ל"י (או כ- 2,000.- ל"י ליחידה משפחתית). זאת בטוח פעילות הנאמד ב- 5-10 שנים.

לטווח הקרוב מומלצת שורת בדיקות ושאלות המחייבות החלטה, זאת בלא לפגוע באפשרות לפעילות מידית בתחומים דוחקים.

1. מצב קיים

1.1 הגדרת האוכלוסיה

מתוך כ-58 אלף בדואים המצויים ברצועת עזה וצפון סיני, כ-11 אלף מתגוררים באיזור רפיח וכ-17 אלף נוספים - לאורך רצועת החוף שבין אל-עריש והקו הירוק. השאר כ-30,000, פזורים במרכז סיני ובצפונו, מאל-עריש מערבה (ראה מפה 1 "פיזור הבדואים בצפון סיני ומרכזו"). במסגרת עבודה זו נעסוק בקבוצה האחרונה. סיבות שמקורן בנתונים כלכליים ובאופיים של הפתרונות המוצעים מביאות אותנו להפרדה בין שתי אוכלוסיות הנכללות בקבוצה הנדונה: אחת המתגוררת לאורך רצועת החוף הצפוני, בין אל-עריש וקטיה (כ-11 אלף נפש המתפצלים ל-12 מטות), ושניה אשר תכלול את תושבי מרכז סיני וצפונו, מלבד רצועת החוף (כ-19 אלף נפש).

1.2 תושבי רצועת החוף אל-עריש - קטיה

כ-11 אלף נפש, הנחלקים למספר רב של מטות, מרביתם קטנים יחסית (100-300 נפש), למעשה הינם פלגים של אוכלוסיות המצויות בדרך כלל בעברה השני של תעלת סואץ. באזור מושבם הנוכחי הם בעלי וחק קצר, בשל הגבלות שהיו קיימות בתקופת השלטון המצרי.

ענפי הקוים העיקריים: I דייג*, מטעי תמרים**, חקלאות אריזית***
II עבודת חוץ (בעיקר במסגרת מע"צ וצה"ל)
III סעד: חלוקת מזון (7-10 ק"ג קמח ומרכיבי מזון אחרים, מזון לחלמידים, שעורה לגמלים).

מקורות המים באזור מוגבלים ביותר ואיכותם ירודה. בדרך כלל קידוחים שטוחים בדיונות ובורות בעלי שפיעה מצומצמת. המים מליחים, להוציא אזור נחל אל-עריש, סמוך לעיה. מקור מי השתיה העיקרי - מיכלי החלוקה של המימשל, המוצבים בנקודות שונות והממולאים באמצעות מיכליות הניטענות באל-עריש. בנקודות המים מתבצעת אף חלוקת המזון וכן ניתנים כאן שרותי הבריאות הניידים.

---

* הדייג מהווה ענף בסיסי לגבי תושבי רצועת החוף. קיימים כ-500 בעלי רשיון דייג וכ-48 סירות, מרביתן ממונעות.

** מרבית מטעי התמרים שייכים לתושבי אל-עריש והם חכורים ע"י הבדואים.

*** החקלאות המדברית מוגבלת בהקפה, שטחי מזרע מבוטלים של שעורה וגידול מקשה, מקנה מצומצם - 3-4 עיזים וגמל למשפחה.

מצב קיים

8000

7500 | 3500

— | 6000

— | 1000

2000

פוטנציאל מים במערב

יש

הנחיות מדיניות

מצבים סופיים אלטרנטיביים נבחרים

11000

4000 | 6000

6000 | 1000

אין

מידת רכוז רצויה במזרח (הנחה מדינית)

אין מגבלה

11000

— | 8000

— | 9000

יש מגבלה

11000

8000 | 8000

— | 1000

מצב מוצע לשלב ראשון

11000

— | 6000

— | 1000

בדיקות דרושות

פוטנציאל מים במערב

-הנחיות מדיניות

1.3 <u>תושבי מרכז סיני וצפונה (מלבד רצועת החוף)</u>

כ-19 אלף נפש, המשתייכים ל-8 מטות כדלקמן: -

תרבין (תושבי שתי הנפות)	9,150	נפש
עיאידה	1,150	נפש
תיאהיה	3,100	נפש
עזאזמה	700	נפש
חויטאת	770	נפש
אחיואת	2,500	נפש
עליקאת	1,130	נפש
מזינה	500	נפש
ס ה " כ	19,000	נפש

כיום מפוזרים התושבים במרחבי סיני מרצועת החוף ועד לשני המפרצים, סואץ ואילת. חלקם הקטן אף מושרש באזורי החוף הדרומיים או קרבתם: נוויבע והחלקים הפנימיים הסמוכים לראס-סודר וראס-מלעב. לכל מטה תחומי מחיה משלו, הכוללים מקורות מים מינימליים ושטחי מרעה רחבי ידיים, שתפוקתם דלה ועליהם מתכלכלים כ- 33,000 ראשי צאן (עיזים) וכ-7,000 גמלים. העדרים נזקקים בעיקר בשנות בצורת לתוספת מזון, וזו מחולקת ע"י הממשל.

ענפי הקיום העיקריים: I חקלאות אריזית שעיקרה ניצול מי שטפונות ומרעה.

II הברחות בהיקף שאינו מוגדר אך בעל משקל בכלכלת האזור.

III סעד כבצפון סיני.

ניתן לקבוע בודאות שמצבה הכלכלי של אוכלוסית האזור אינו שפיר ותופעות תת-תזונה אופייניות. מנות הסעד הינן נתח נכבד במערכת התזונה הבדואית.

2. <u>תכנית הריכוז</u>

2.1 <u>השיקולים המנחים</u>

היוזמה לריכוז הבדואים מקורה בסיבות הבאות: -

א. שיקול בטחוני, המחייב פינוי האוכלוסיה מאיזורים מוגדרים.

ב. שיפור השליטה, כתוצאה מצמצום איזור הפיזור ומן המגמה להתיישבות קבע.

ג. נטל ההוצאות הכרוכות במתן שרותים לאוכלוסיה מפוזרת (מזון, מים, שרותי בריאות, חינוך וכו').

ד. המגמה לשיפור רמת החיים (ובכלל זה רמת שירותים) באמצעות פיתוח מכוון. פיתוח זה מותנה בהיקף הריכוזים, אפשרויות הקשר והמגעים, והצמידות למקורות כלכליים.

מן הסעיפים א-ג משתמעת המסקנה ליצירת איזור ריכוז. סעיף ד' עשוי להצביע על מיקומו של איזור זה ועל אופי הפעילות במסגרתו.

2.2 <u>ההנחות שביסוד התכנית</u>

ביסוד המחשבה לטווח ארוך הונח כדלקמן: -

א. תהליך פיתוח הבדואים מחייב ישובם במסגרות קבועות.

ב. ענפי הכלכלה המסורתיים יצטמצמו בעתיד ואת מקומם יתפסו תעסוקות חוץ וענפי משק התואמים אורח חיי ישוב קבע.

ג. המרכז הטבעי לאיזורי צפון סיני ומרכזו היא העיר אל-עריש. לצרכי תעסוקת חוץ יש להביא בחשבון בנוסף לה אף את רצועת עזה וישראל. קרבת הריכוז (או הריכוזים) לאל-עריש חשובה איפוא להצלחת התכנית.

ד. קיים מצב של אי ודאות פוליטית לגבי סיני, והאפשרויות השונות חייבות למצא את ביטויין בשיקולי המתכנן.

ה. תושבי האיזורים הסמוכים לחופי מרחב שלמה (עליקאת, מזינה, וחרבין-נויבע) יסופחו או יועברו למרש"ל.

ו. תנאי למיקום ישוב (או ריכוז) בדואי - קיומו של מקור מים שיענה על צרכי האוכלוסיה ועדריה.

ז. יש לשאוף להמנע מיצירת חיכוכים כתוצאה מצרוף מטות שאינם מתאימים. אף מבנה התפרסות הישוב חייב לתאום את המבנה החברתי הבדואי.

ח. יש לראות את התכנית כתהליך אשר יתבצע באופן מודרג ובשלבים. בתור שכזאת יהיה עליה להבהיר נקודות סתומות רבות, בתחומים כלכליים, חברתיים-ארגונים ופוליטים - תוך ביצועה. צמידותו של התכנון לבצוע חיוני ע"מ לבצע את ההתאמות הרבות שתתחייבנה תוך כדי התהליך.

4/..

2.3 <u>הקף יחידות הריכוז</u>

הרצון להגיע לשרותים במגוון רחב ובטיב מירבי מכתיב מגמה ליצירת ריכוזים גדולים. ברור שריכוזים אלו חייבים לתאום לדרישות המיוחדות האופייניות לאוכלוסיה בדואית, אורח חייה ומבנה הארגוני, וכן לענות על צרכיה האלמנטרים. נפרט דרישות אלו: -

א. מבנה ריכוז "מפוזר", התואם המבנה הארגוני, בהתאם לסולם הבא: -

יחידת הבית - המשפחה הגרעינית והסמוכים לשולחן.

יחידת החצר - המשפחה המחוברת, הכוללת מספר משפחות גרעיניות.

בית האב - המשפחה המורחבת - מספר משפחות מחוברות שהמאחד אותן הוא אב משותף.

אוכלוסיתו של שלב זה עשויה למנות עשרות עד מאות נפשות המתגוררות במספר חצרות. בית האב עשוי להוות את <u>רובע המגורים</u> כשלעיתים הוא עשוי להתרחב למסגרת של <u>רובע מורחב</u> הכולל בית אב + מבקשי חסות.

ה ש ב ט - מספר רובעים. מבחינת התפרסותו עשוי להיות מפוזר למדי, כשאין צמידות בין רובע אחד למשנהו.

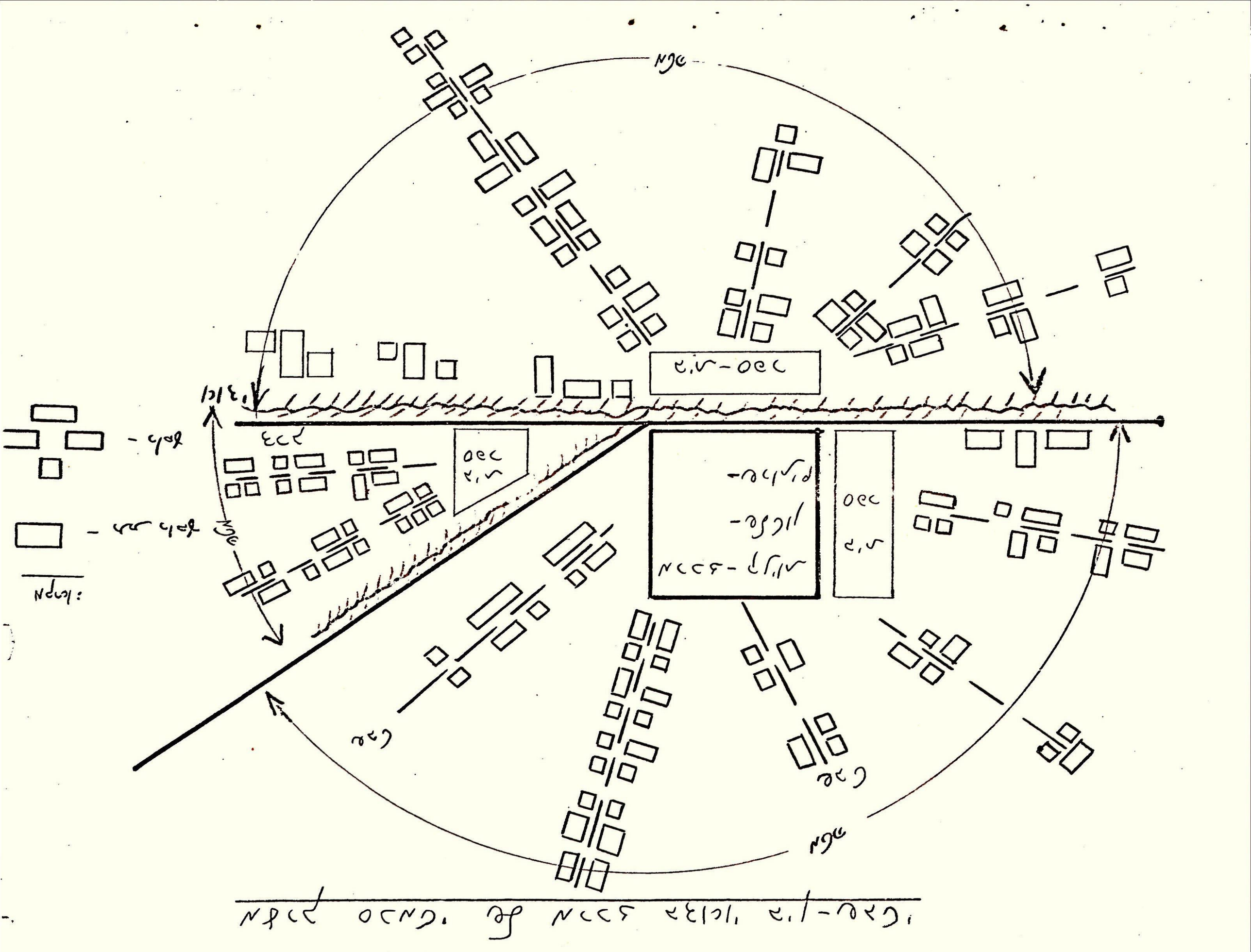
ה מ ט ה - שבט או מספר שבטים.

ב. בחינת צרופם של מספר מטות סביב מרכז אחד, כשהיחסים בין המטות מאפשרים צרוף זה. ברור שאין הכוונה לערבוב ממש, אלא לשכנות צמודה, כששרותים מסויימים ניתנים במשותף.

ג. שילוב התעסוקות המסורתיות. אף שאנו חוזים צמצום מודרג של תעסוקות אלו, כשבמקביל תתפתחנה תעסוקות חוץ וענפי יצור שהבדואים לא הכירום עד כה (ובכלל זה חקלאות אינטנסיבית על בסיס פיתוח מקורות מים משולבים במי שפונות, ושטחי מרעה מושבחים), ברור שעוד עת רבה תחקיים חשיבותם של ענף המקנה הנודד והחקלאות האריזית. אופייני לפעילויות אלו - פיזורם על פני שטחים נרחבים, בתחום הריכוז ומסביב לו, עד למרחקים ניכרים, קיומם יתבטא בתכנון הפיסי של הריכוז.

ד. חנאים לפיתוח תעסוקות חדשות, בכלל זה עבודת חוץ, ופיתוח תעסוקות מקומיות שתכליתן יצור לשם שוק חיצוני. המשותף לכל אלו - היתרון שבהתמקמות בקרבה למרכזים קיימים.

5/..

מגרש חניה
מבנה ציבור
מבנה מגורים
כניסה לרכב
כניסה להולכי רגל
כניסה לרכב ולהולכי רגל

ה. מקורות מים בעלי שפיעה העונה על צרכי אוכלוסיה קבע בהקף המתוכנן.

2.4 <u>מבנה הריכוז</u>

הריכוז יכלול אזורי מגורים, מרכז (ומרכזים משניים - בשלב ב') איזורים לפיתוח חקלאי ומערכת דרכים.

א. איזורי המגורים, יאורגנו כמפורט בסעיף 2.5.
בשלב א' יכללו מגורים ארעיים (אוהלים וכו') ואילו בשלב ב' תעשה פעולת עידוד לבניית מגורי קבע. העידוד יתבצע בצורת עזרה בחומרים, הובלה וכו'. מיקום החלקות והמבנים - על בסיס תכנית הקצאת שטחים הגדרת השלבים - ראה להלן.

ב. המרכז יכלול : שרותי חינוך, בריאות, וטריניריה, מרכז לחלוקת מזון, חנויות ומלאכה, מרכז אספקת מים, שרותי דת, פונקציות מימשליות.

ג. הפיתוח החקלאי, אשר יתבסס על שיטות גידול אינטנסיביות - יחסית (בהשוואה לשיטות הגידול הנוכחיות) יכלול שיבוח חלקות מרעה רב שנתי, שיבוח עדרים, חלקות מטע בהשקיות עזר ובהשקיה מלאה, גידול שדה וירקות, הקצאת השטח תעשה בהתאם לתנאים, מיקום מקורות המים וכו'.

ד. מערכת דרכים, אשר תקשור את חלקי הריכוז השונים למרכזם, וכן את המרכז לאל-עריש ולמרכזים נוספים.

2.5 <u>נתוני - בסיס להערכת הצרכים</u>

המשפחה הממוצעת הכוללת כ- 5 נפשות מטופלת אף ב- 7-8 עיזים וכ-1,5 גמלים. אם נעריך את תצרוכת המים היומית לנפש ב- 10 ליטר

תצרוכת עז 5 ליטר

תצרוכת גמל 40 ליטר

כי אז תגיע התצרוכת המשפחתית לכ-150 ליטר ליום, או כ-30 ליטר על כל הנלוים אליה. באר ששפיעתה 10 ממ"ק לשעה (או 200 ממ"ק ליממה) עשויה לענות על צרכי אוכלוסיה בת כ-5,000-6,000 נפש.

תצרוכת המרעה: כ- 200 יח"מ לעז

וכ-1,200 יח"מ לגמל

בהתאם לממוצעים הנ"ל תגיע התצרוכת של יחידה משפחתית לכ- 3,500 יח"מ. בתנאי רעיה מסורתית ידרש שטח בן כ-1,000 דונם על מנת לענות על מנת מזון זו (או כ-200 דונם בחישוב לנפש).

6/..

אוכלוסיה העשויה להתרכז סביב באר ששפיעתה 10 ממ"ק לשעה תצריך כ- מליון דונם שטחי מרעה. בחישוב סכמתי מסתבר איפוא שאף בגבולותיו של המשולש המהווה איזור הריכוז המוצע יש כדי לענות על צרכי המרעה המלאים של כל האוכלוסיה המיועדת להתרכז בו. ברור שחישוב מסוג זה מחעלם מבעיות הבעלות השונות העשויות לסבך את התמונה. מאידך ברור שבאמצעים מינימליים ניתן לצמצם את בעית המרעה ע"י פיתוח שטחי רעיה אינטנסיביים. אומדן יבולם של שטחים אלו - 50-100 יח"מ לדונם, כלומר פי 15-30 בהשוואה לשטחי המרעה הטבעי. בחישוב סכמטי די בכ- 35-70 דונם מסוג זה כדי לענות על תצרוכת הרעיה של העדר המשפחתי (כ-15 דונם לנפש).

2.6 <u>תחומי הריכוז המוצע</u>

צרוף ההנחות שמנינו מכחיב למעשה התרכזות באיזור מוגבל בצפון-מזרח סיני. איזור זה שצורתו משולשת וקודקודיו: אל-עריש - עין קדירת - ביר חסנה, מרכז כבר עתה כשליש מכלל הבדואים הנדונים, והוא משתרע על כ-5 מליון דונמים.

2.7 <u>מקורות המים שבתחומי האזור</u>

מקורות המים הקיימים או הניתנים לפיתוח מידי הם: -

א. בארות אל-עריש - בעית המים חמורה באל-עריש ידועה (הגרעון השנתי במאזן נאמד בכ- 3 מליון $מ^3$). אך כיון שאנו עוסקים <u>בצרכים עירוניים</u> אין לכמות המים שתחבקש ערך משמעותי ובשלב זה התעלמנו איפוא מבעית המים באל-עריש.

ב. עין קודירת: 80 $מ^3$ לשעה ברמת מליחות של 400 מג"ר כלור לליטר.

ג. קידוח ג'בל מנשרה: עשוי להפיק 50 $מ^3$ לשעה. 1,100 מג"ר כלור לליטר.

ד. בארות חדירה: שפיעה נוכחית כ-5 $מ^3$ לשעה במליחות של 450-850 מ"ג כלור. ניתן להגדיל הכמות באמצעות קידוחים נוספים.

ה. אזור אבו-עגילה - מגדבה. מי תהום באיכות של 600 מג"ר כלור, ובכמות שטרם נקבעה. כן מצוי כאן סכר א-רואפה, האוגר כחצי מליון $מ^3$ לשנה.

ו. איזור ג'בל לבני - ביר גיאן. קיימים מי תהום בכמות ובאיכות שטרם סוכמו.

מלבד הנ"ל מצביעים ההידרולוגים על סיכויים למקורות נוספים וכן על אפשרויות חגבור המקורות הנמנים.

2.8 <u>מערך הריכוזים המוצע: סקיצה לטווח ארוך</u>

המגמה להגיע למערך אופטימלי, הן מנקודת ראות של טובת האוכלוסיה והן מנקודת ראותו של הממשל מביאה לפתרון לטווח ארוך בצורת רשת בת 3 מרכזים. הרשת עצמה עשויה לקבל צורות שונות, אך בכל צרוף תופיע אל-עריש כציר ראשון במעלה, ממנו יוצאת ואליו שואפת המערכת כולה.

שתי האלטרנטיבות העקרוניות יהיו: -

א. אל-עריש - מקדבה - עין-קודירת.

ב. אל-עריש - ג'בל לבני - ביר-חסנה.

ומהן מצטרפת אלטרנטיבה שלישית

ג. אל-עריש - מקדבה - ג'בל-לבני.

בכל מקרה מדובר במספר מצומצם של ריכוזים, שכל אחד מהם מגיע להיקף של ממש (5,000-9,000 נפש), אשר מצדיק מערך שרותים יעיל ומסוגל לקיימו.

<u>ריכוז אל-עריש</u> משותף, כאמור, לכל האלטרנטיבות, אליו מוצע לרכז את כל אוכלוסית החוף (אל-עריש-קטיה). אוכלוסיה זו שבסיסה החקלאי המסורתי מבוטל בערכו כבר עתה ואשר בשל מיקומה הנוכחי הספיקה לטעום מפירותיה של כלכלה מתקדמת יותר (דייג, חמרים, עבודות חוץ) תוסיף ותחבסס על ענפי קיום אלו, כשמשקלו של האחרון ילך ויגבר תוך קבלת משמעות של עיסוקים עירוניים מן הסוג הקיים באל-עריש ויתוגבר בעתיד. הדייג והחמרים יוסיפו ויתקיימו במחכונתם ובמיקומם הנוכחיים, והאוכלוסיה תהיה רשאית לצאת לאזורי הדייג שבימת ברדויל ולשטחי החמרים שלאורך החוף. אך כל פיתוח חקלאי נוסף הכרוך במי השקיה אינו מוצע ביחס לריכוז זה. כצרכני מים משקלם יצטמצם, איפוא, להיקף של אוכלוסיה כמעט עירונית (אומדן הצריכה - כ-120 אלף m^3 לשנה).

אין ההצעה מתייחסת לפרטי המיקום וההתארגנות במסגרת אל-עריש, אך היא רואה לנגד עיניה ניצול שרותים קיימים, פיתוח שרותים חדשים על בסיס מבנים נטושים, והצמדה מירבית לישוב הקיים.

כאמור מהווה אל-עריש, במחכונת המחוארת, בסיס מאחד לכל האלטרנטיבות. משותפת לכולן אף עובדת קיומה של אוכלוסית בדואים בגבולות המשולש, ובקרבתם הקרובה של שני נקודות ריכוז: ביר מקדבה (כ-6,000 בני מטה החרבין) ועין קודירת (כ-1,000 בני המטות תרבין, תיהאה ועזזמה). כיון שאין כל טעם בהזזות אוכלוסין במסגרת המשולש עצמו תחמדנה אוכלוסיות אלו בסביבתן.

8/..

אל-שריש

ביר-אל-עבד

קשיה

ביר מקדכה

ביר-א-רע'וי

ג'בל-לבני

חדידה

ביר חמה

עין-אל-
קדירת

ביר חסנה

ביר גפגפה

ג'בל מנשרה

ביר-אל-ג'יד

ביר-תמדה

כנתילה

ק.נחל

נחל

דרג'

ביד-א-תמד

שרטוט מס' 2
רכוז בדויים
באזורים אפשריים

<u>אלטרנטיבה א'</u> (אל-עריש - מגדבה - עין קודירת) - מהווה למעשה פיתוח הקיים. מתוך כ- 30 אלף הבדואים הנדונים כ-2000 יועברו למרש"ל (או ישארו בו)*, כ-11,000 ירוכזו באל-עריש, כ-8,000 באיזור מגדבה (תוספת 2000 בני המטות עיידה וחויטאת על 6,000 בני התרבין המצויים בסביבה), וכ-9,000 באזור עין-קודירת (בני המטות תרבין, תיהאה, עזזמה ואחיואת).

לצרוף המוצע בסיס התחלתי נוח: אוכלוסיה קיימת בכל ריכוז, מקורות מים העונים מידית על הצרכים, כביש קצר יחסית המחבר את חלקי המערכת השונים וכן ציר הקושר את האזור אל מרכזי ישראל (נוסף לציר אל-עריש - רפיח), כביש אבו-עגילה - קציעות - באר-שבע. כביש זה שאורכו כ-100 ק"מ עשוי לקשור את דרום המערכת ומרכזה בדרך קצרה יחסית למרכז ישראלי חשוב, וכן להוות קיצור דרך ליהודה ושומרון.

חסרונה של אלטרנטיבה זו - בתחום הפוליטי: ריכוז כל הבדואים של סיני באזור הצמוד לקו הירוק ואשר עשוי להכלל בתחומי ישראל גם באלטרנטיבות שתספחנה חלקים מוגבלים מסיני.

<u>אלטרנטיבה ב'</u> (אל-עריש - ג'בל-לבני - ביר-חסנה) - מערך שעקרונו:

הקפאת האוכלוסיה הנוכחית במשולש במצבה, כשכל המקובצים מבחוץ מרוכזים לאורך גבולו המערבי בציר לינארי שאורכו כ- 90 ק"מ המקביל לקו אל-עריש - שארם-א-שייך. המרכזים האפשריים לפיתוח לאורך ציר זה: אל-עריש, ג'בל-לבני (או ביר גואן) וביר-חסנה (או ג'בל-מנשרה) אינם מהווים בשלב זה ריכוזי אוכלוסיה בדואית. בהתאם להצעה יתרכזו באיזור ג'בל-לבני כ- 4,200 נפש (בני המטות עיידה וחויטאת ושבטי התרבין המערביים), ובאיזור ביר-חסנה כ- 5,600 נפש (מטות אחיואת עזזמה ותיהאה). זאת בנוסף לקיימים באיזור מגדבה (6,000 בני מטה התרבין) ובאיזור עין-קודירת (1,000 נפש). המערך המתקבל מבטא התפרסות רחבה על פני המשולש כולו. התפרסות זאת נופלת ללא ספק מזו האלטרנטיבית, והמניע לה הינו בעל אופי פוליטי: אי ודאות בנושאי גבולות והסכמים. כיון שכך ניתן לראות בה שלב ביניים אשר עשוי להשתנות משתברנה הנקודות הטעונות ליבון. למעשה עשויה להיות הדרך לאלטרנטיבה א' מתמשכת ועוברת דרך מערך זמני המהווה אלטרנטיבה ב'.

---

* המדובר באנשי המזינה, העלי-גת ובכ- 450 אנשי תרבין המתגוררים בנוויבע.

כנגד יתרונה בתחום הפוליטי מאופיינת אלטרנטיבה זו ע"י חסרונות אחרים: אי ודאות בנושא המים, העדר בסיס אוכלוסיתי בדואי במקומות הריכוז העיקריים, ריחוק ממרכזי ישראל, התרפסות על שטח גדול יחסית, ריבוי מרכזים ועוד. סביר להניח שעם הזמן יתבטלו חלק מחסרונות אלו כשהתהליך יביא לתנועה מזרחה (אלטרנטיבה א') או צפונה (אלטרנטיבה ג').

<u>אלטרנטיבה ג'</u> (אל-עריש - מגדבה - ג'בל-לבני) - מערך שעקרונו הצטמצמות מירבית והצמדות לעיר אל-עריש. מתקבל משולש קטן ששטחו 3-2 מליון ד' הבנוי על רשת הכבישים הקיימת: אבו-עגילה - ג'בל-לבני - ביר-לחפן. למערך זה היתרונות הבאים: -

1) כאזור עצמאי הנשען על עיר קיימת הוא בעל מבנה שמידותיו קצרות ויעילות.
2) מערכת כבישים קיימת אופטימלית : כל מרכז מחובר ישירות אל כל האחרים.
3) מן האספקט הפוליטי: התאמה רבה לפעילות מידית; ריכוז האוכלוסיה ממערב לאזור ג'בל-לבני (כ- 8,000 נפש), והרחבת ריכוז מגדבה (עד 9,000 נפש) ע"י ריכוז הבדואים ממזרח סיני (החלוקה מזרח-מערב בערך לפי ציר אל-עריש - שארם-א-שייך).

חסרונה של אלטרנטיבה זו - בהיותה יושבת על צומת צירי התנועה ישראל תעלת-סואץ, עובדה המחייבת התייחסות בטחונית.

2.9 <u>השלב הראשון</u>

למעשה מחבקשת פעילות מידית בתחום ההחלטות והבדיקות כשבמקביל אין כל מניעה לביצוע פעולות ריכוז מסויימות המהוות צורך בטחוני.

<u>בתחום ההחלטות:</u>

I : יש לבחור בין האלטרנטיבות המוצעות לטווח ארוך, תוך השוואתן למצב הנוכחי ולאלטרנטיבה הקיימת של השארת המצב הקיים בשיפורים קלים (כגון: ריכוז בנקודות מסויימות בלא להצטמצם מבחינת אזור הפיזור).

II : יש להגדיר את רמת הפיתוח המיועדת תוך החלטה על מקורות מימון והקצאת אמצעים (כגון: השאלה האם יבנה הממשל את בתי המגורים או יסתפק בתמיכה כספית מוגבלת).

III: יש להגדיר את משך תהליך הריכוז, ובעקבות זאת את משך השלבים.

<u>בתחום הבדיקות:</u>

I : יש ללמוד את אפשרויות אספקת המים בנקודות שטרם נלמדו (בעיקר לאורך הציר המערבי ובמגדבה).

II : יש ללמוד את אפשרויות הפיתוח של חקלאות בדואית משופרת באזורי הריכוז (שיבוח מרעה, ניצול נגר עילי וכו').

III: יש לבחון השפעת ריכוז בדואים בהיקף נרחב על העיר אל-עריש ואוכלוסייתה.

במקביל ניתן להתחיל בפעילות ריכוזית כשההמלצה היא לפעול בכוונים הבאים: -

א. יצירת ריכוזי ביניים (לשבטים החייבים בהזזה) במקומות המהווים נקודות הציר: "פיזור נוכחי - ריכוז סופי", נקודות מסוג זה עשויות להיות ביר-אל-עבד (עבור אוכלוסית רצועת החוף הצפוני), נחל (עבור שבטי האחיואת שבמרכז סיני), ביר-חסנה וביר-גיאן (עבור שבטי מערב סיני). בנקודות אלו לא יעשה כל פיתוח מלבד פעולות הכרוכות בחלוקת מצרכים ומים. כן יש להמנע מלעודד את האוכלוסיה המרוכזת מלבצע פיתוח באמצעיה העצמיים (פיתוח חקלאי או בניה למגורים שלא באוהלים).

ב. העברתם למרש"ל של השבטים המיועדים לכך, זאת באופן מעשי (שבטי העלי גאת) או אדמיניסטרטיבי (מזינה וחרבין - נוייבע).

ג. התחלת פיתוח מרכזים במגדבה ובאל-עריש, תוך התיחסות ספציפית לכל מקרה ומקרה. הכוונה ליצירת מרכזי שרותים אשר יקשרו את אוכלוסיות הבדואים הסמוכות וימשכו אותן להתנחלות קבע על בסיס תכנית מתאימה, עידוד בנית קבע תוך תמיכה חמרית מוגבלת (חלוקת מלט ואמצעי תובלה), פיתוח חלקות חקלאות ראשונות (מרעה מושבח והטית שטפונות).

2.10 <u>אודמן ההשקעות</u>

סעיפי ההוצאה הראשיים הכרוכים בביצוע התכנית הם: -

א. פיתוח מקורות מים ואמצעי קיום מסורתיים משופרים.

ב. הקמת מרכזי שרותים מרכזיים.

ג. מגורים.

ד. שונות.

היקף האוכלוסיה הנדונה (להוציא המועתקים למרש"ל) כ- 28,000 נפש (= כ-5-6,000 משפחות).

לפי אומדן גס יש צורך בהשקעה ציבורית בהיקף של כ- 10 מליון ל"י (כ- 2,000.- ל"י למשפחה).

סך זה יתחלק בין ארבעת מרכיבי ההוצאה כשכל סעיף נאמד בכרבע ממנו.

א. פיתוח מקורות מי תהום (אומדן - 0,5 מליון ל"י).
מרעה רב שנתי - כ- 2,500 ד' (או כ- 5 ד' למשפחה) אומדן - 0,75 מליון ל"י.
ניצול נגר עילי - כ- 1,250 ד' (או כ- 2,5 ד' למשפחה) (אומדן כמליון ורבע ל"י).
ברור שאמצעי הייצור שיפותחו הם רק חלק מן הנדרש, והנחתנו היא שדי בהשתתפות זו ממקורות ציבוריים, בעוד שהיתרה תבוא ממקורות עצמיים.

ב. מבני שרותים מרכזיים: חינוך, בריאות, מרכזי חלוקת מזון, שרותי דת ומשרדי מימשל: כמליון ל"י למרכז = כ- 2,5 מליון ל"י (בהנחה שבאל-עריש קיימים מבנים אשר יענו על חלק מן הצרכים).

ג. עזרה בדיור : אספקת מלט ותובלה הכרוכה בריכוז האוכלוסיה. מוצע סך שלא יעלה על -.500 ל"י למשפחה.

ד. שונות: הכשרה מקצועית, דרכים וכו', וכן הוצאות שאינן צפויות מראש. אף כאן ננית -.500 ל"י למשפחה.

ס"ה 2,000 ל"י למשפחה
או (לפי 500 משפחות) -.10,000,000 ל"י.

בהנחה שהתהליך בכללו ימשך לא פחות מ-5 שנים וזאת לאו דוקא מסיבות תקציביות אלא בעיקר בשל אופי התהליכים החברתיים מחבקש, איפוא, תקציב ממלכתי שנתי בשעור כ- 2-1 מליון ל"י. חלק מתקציב זה עשוי להתקבל כתוצאה מחסכון בפעילויות קיימות, שהמערך החדש יבטל את ההזדקקות להן (חלוקת מים ושרותים אחרים).

מדינת ישראל
משרד הבטחון
אגף בינוי ונכסים

הקריה, י"ג באב תשל"א
2 באוגוסט 1971
997 - 13/ב/1/מ

ש מ ו ר

אל: <u>מר ח. ברמון - עוזר המנהל הכללי</u>
תא"ל ש. גזית - הממונה על תאום הפעולה בשטחים
תא"ל י. פונדק - מפקד אזור רצועת עזה וסיני
ד"ר זוטמן - היועץ הכלכלי/משהב"ט

הנדון: <u>צנות עזה</u>
סימוכין: מכתבכם א/1753 מ-27.7.71 סעיף 3

מצ"ב דו"ח חמציתי על הארגון והתכנון בנדון ליום 1.8.71.

ב ב ר כ ה ,

מ. אמתי
עוזר ראשי לראה"ן לת.מ.

לוטה: 1

העתק: מנהל שרותי הבינוי

3.8.7

מדינת ישראל
משרד הבטחון/אגף ביצורי ובנכסים
מנהלת פרוייקט עזה

1.8.71

ראש אגף ביצורי ובנכסים

הנדון: <u>דו"ח התקדמות</u>.

1. <u>ארגון</u>
א. מועסקים ישירות בנושא 3 עובדים : 2 ~~מקדמים~~ מתרגמים בצוותה בחדר שהוקצב ע"י מפקדת האזור ואחד בת"א.
ב. לרשות העובדים ברצועה 2 כלי רכב שאחד מהם שכור. כלי רכב שכור שני היה בשימוש זמני ונוחלף ברכב משהב"ט.
ג. הפעילות ברצועה סובלת ממחסור בחדרים, שירותי מזכירות וקשר טלפוני.

2. <u>פרוגרמה</u>
א. הושלמה קביעת הפרוגרמה לביצורי כפר, למעט מבני ציבור ושירותים.
ב. האחרונים יאותרו עד יום 13.8.71.

3. <u>מקרקעין</u>
א. לאחר התלבטויות נקבע סופית לביצורי כפפק הראשון שטח דיונות בין חאן-יונס לרפיח. השטח סויר ע"י המתכננים והח"מ. לא נמצאו בו מכשולים טופוגרפיים בעלי משמעות.
ב. נמצאת בבדיקה רשימת בעלויות על הקרקעות בשטח האמור.

4. <u>תכנון</u>
א. אושרה סופית תכנית תבוחת הכפר, וחלקות המגורים.
ב. ביום 1.8.71 יוחל בהכנת מפה טופוגרפית 1:2500 ורשת 20/20 כולל יתדות בשטח.
ג. נמצאים בתכנון חדרי המגורים ותבוחתם בחצר היחידה.
ד. ממצא בתכנון בושא ארגון מנהלת הפרוייקט לוחות פעילויות, זמנים, מעקב ודוות.
ה. נמצא בתכנון משטח לייצור בלוקים באתר.

5. <u>מקרים</u>
א. נסקר וסוכם חלקית פוטנציאל מקומי לייצור חמרים.
ב. נסקר וסוכם פוטנציאל מקומי לתובלה.

.2/...

ג. נסקר וסוכם פוטנציאל כח אדם מקומי.

ד. נמצא בבדיקה וסוכם חלקית פוטנציאל ביצוע מקומי.

ה. נסקרו מחירים המקובלים במקום עבור חמרים ועבודות ביצוע.

ו. נמצאת בביצוע הערכה תקציבית לביצוע יח' מגורים.

ז. נסקרו נוהלי התקשרויות וחוזים בין הממשלה וגופים מקומיים.

ח. נלמדים ונבדקים מפרטים, כתבי כמויות ומחירים של חוזים שבוצעו במקום בנושאים דומים.

6. <u>נוהלים ותאום</u>

א. סוכמו נוהלי עבודה ותאום עם מפקד האזור.

7. <u>יעדים ראשוניים</u>

א. השלמת מדידות לתכנון 22.8.71.

ב. השלמת תכנון תשתית 12.9.71.

ג. השלמת התקשרות והתחלת ביצוע תשתית 26.9.71.

ד. גמר תכנון יח' דיור 1.11.71.

ה. גמר ביצוע תשתית והתחלת בנייה 26.11.71.

ו. גמר בניית יח' דיור 1.7.72.

אריתמן יעקב
מנהלי הפרויקט

מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני
לשכת המפקד
טל. 1 - 2232 - 051

قيادة منطقة قطاع غزة وسيناء
مكتب القائد
ت ا - ٢٢٣٢ - ٠٥١

תאריך .....

סמוכין _____

דף 1 מתוך 3
העתק 10 מתוך 10

- ס ו ד י -

ישיבת הועדה המנחה לתכנון אב - אזור רצועת עזה וצפון סיני

26.7.71

נוכחו: תא"ל י. פונדק, ד"ר פ. זוסמן, א. קליין, י. דרקסלר, אל"מ ד. ברין, י. ליפשיץ, ר. שדה, רס"נ י. גיא, א. יעקב, אל"מ ח. חפץ, ל. ברנדט, י. רוזן, ב. פיש, א. אסף, א. זר, אל"מ ב. מיטיב, ע. גדור.

א. תכנית אדריכלית לישוב פליטים

מוזמן אדר. ש. מרגולין.

ההנחיות לתכנית הישוב: 12,000 נפש שהם כ-2,000 משפחות

תנאי מגורים דומים לאלו המצויים במחנה, אך בתכנית שתאפשר הכנסת שרותים בשלבים מאוחרים יותר.

גודל חלקה - רבע דונם.

פרוגרמה לשרותים עירוניים, מסחר ומלאכה

מוצר סופי בעל אופי של ישוב אזרחי שאינו מחנה פליטים.

הוצגו שתי אלטרנטיבות הנבדלות זו מזו בטיפול בקבוצת המגורים: -

באלטרנטיבה א - קבוצות של 26 דירות שכניסותיהן פונות לרחבות משותפות (רחבה לכל 14-12 יחידות). כתוצאה מכך כולל הרחוב התרחבויות במרחקים קצובים. שטח כל רחבה - כדונם (30 × 35 מ').

באלטרנטיבה ב - כל הכניסות פונות לרחובות (או סמטאות) ישרים. שורת החצרות היוצרת את הרחוב נקטעת לאחר כל 8 יחידות לצורך יצירת מעברים להולכי רגל הקושרים את הרחובות במעברי רוחב.

הדיון בהצעות נגע בשאלות הבאות: -

א. תפקידי הרחבות והתאמתן למנטליות המאפיינת את המשתכנים הפוטנציאליים, ולמסורת הבניה המזרחית.

ב. תחזוקת שטחי רשות הרבים, ומשמעותה לגבי פינות ציבוריות קטנות ורבות.

ג. מערכת הכבישים בשלב א' ובשלב מאוחר (בו הוסכם שיש לראות את כל השבילים - סלולים).

ד. השיקול הבטחוני הנובע מקיום רחובות בעלי התרחבויות המהוות שטחים מתים ובהן כניסות רבות.

מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני
לשכת המפקד
טל. 1 - 2232 - 051

قيادة منطقة قطاع غزة وسيناء
مكتب القائد
ت ١ – ٢٢٣٢ – ٠٥١

תאריך _____

סמוכין _____

דף...2...מתוך...3...
העתק.10.מתוך...10...

ה. גמישות התכניות לשינויים ומידת ההשמרות של אפשרויות פתוחות.

ו. מידת התאמתן של האלטרנטיבות להנחיה של יצירת ישוב אזרחי שאינו מחנה.

סוכם: א. הסכמה המוצגת באלטרנטיבה ב' נבחרה.

ב. ניתן לשפר סכמה זו ע"י פיזור שטחי הירק והגדלת מספרם ופיזור בתי-ספר.

ג. יש לבחון שאלת כביש הקפי לישוב.

ד. יש להקצות שטח מתאים לצרכי מלאכה ותעשיה זעירה, אם הללו יפתחו בשלבים מאוחרים יותר, בהקפים התואמים את גודל האוכלוסיה.

ב. <u>יעדים אמצעים והנחות יסוד כמותיות לתכנית האב</u>

הוצג מצע לדיון אשר עובד ע"י היועץ הכלכלי על בסיס ההנחיות שניתנו לתכנית האב.

<u>סכום הגדרת היעדים</u>

א. מניעת גידולה של אוכלוסית האזור בשעור הטבעי.

ב. עליה הדרגתית של רוחת אוכלוסית האזור.

ג. קשירה מירבית של האזור למדינת ישראל עד כדי הפיכתו לחלק אינטגרלי ממנה.

ד. חיסול מחכונתם הנוכחית של מחנות הפליטים.

ה. פיצולה המינהלי של הרצועה וקשירת כל אזור משנה למרכז אחר בישראל.

<u>סכום האמצעים</u>

א. <u>האוכלוסיה</u>

1) עפ"י תחזית האוכלוסיה של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לשנים 1971–1975 צפוי גידול שנתי של 3,4 אחוזים (כ–13,000 נפש).

במגמה לצמצם גידול זה מומלץ לנקוט באמצעים הבאים: –

א) יצירת מרכזי משיכה ביהודה ושומרון (תמריצים כלכליים).

ב) המנעות מהקמת מוסדות השכלה גבוהה באזור, ומאידך העלאת רמת בתי–הספר התיכוניים.

ג) העלאת רמת ההכשרה המקצועית ע"מ לאפשר הקלטות קלה יותר בחו"ל – למעוניינים.

ד) עידוד יציאה לעבודה בחו"ל.

אומדן ההגירה השנתית אשר תוצר כתוצאה מנקיטה באמצעים הללו: כ–7,000 נפש לשנה.

אומדן זה מהווה הנחיה לתכנון.

מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני
לשכת המפקד
טל. 1 - 2232 - 051

قيادة منطقة قطاع غزة وسيناء
مكتب القائد
ت ١ - ٢٢٣٢ - ٠٥١

- סודי -

תאריך .....

סמוכין _____

דף 3 מתוך .....

העתק 10 מתוך .....

2) יצירת מקורות תעסוקה לבדואים בסיני ועידוד מעבר אוכלוסיה מהרצועה לאל-עריש.

ב. <u>הפיתוח הכלכלי והעלאת רמת החיים</u>

1) הפעולות הישירות שינקטו ע"י הממשל הצבאי לפיתוח כלכלי של האזור יוגבלו לנושאי תשתית בינוי והרחבת השרותים הציבוריים (זאת - לגבי אזור רצועת עזה, להוציא אזור אל-עריש). בנושאים אחרים יינתן עידוד עקיף בלבד. הרחבת הפעולות בנושאי תשתית ושרותים ציבוריים תהיה בהתאם לגידול החזוי בתקציב הממשל, המיועדים לכך - כ- 8-10% לשנה. היקף פעולות הבינוי נאמד בכ-75 מליון ל"י ל-5 השנים הנדונות.

2) במסגרת הפיתוח הכלכלי לא תנקטנה פעולות הבאות בעיקרו של דבר לספק מקורות תעסוקה. הביקוש לעובדים שיגזר מהפעילות הכלכלית החזויה יהיה מספיק, ע"מ להבטיח רמת תעסוקה מלאה.

3) תנתן אפשרות לעבודה בישראל בהתאם לתנאי השוק וחוקי ההצע והביקוש, ללא הגבלה מינהלית (למעט שיקולים בטחוניים).

4) באזור אל-עריש ינקטו פעולות לפיתוח כלכלי, כולל יזום פיתוח ענפי כלכלה ופיתוח מקורות תעסוקה. זאת ע"מ לעודד תנועת אוכלוסיה מן הרצועה לאזור זה.

המשך הדיון במסמך - בישיבתה הבאה של הועדה.

הפגישה הבאה: יום ג' - 10.8.71.

<u>הנושאים לדיון:</u>

א. גמר הדיון ביעדים והנחיות לתכנית האב.

ב. תכנית פיסית עקרונית.

ג. ריכוז הבדואים בסיני.

ד. אל-עריש - קביעת מסגרת תכנונית.

27.7.71

ד"ר פ. זוסמן (2)

תא"ל ש. גזית

אל"מ ד. ברין

מר עוזי גדור

הנדון: תכנית-אב עזה - הערות

להלן מספר הערות בנושא תוכנית-אב עזה : -

1. רצוי להגדיר מספר מטרות כלליות, שיפורטו ליעדי משנה : -

לדעתי, המטרות הן : -

א. יכולת שליטה ופקוח בשטחנו.

ב. העלאת רמת החיים של האוכלוסיה.

ג. חיסול מעמד הפליט.

2. מ ט ר ה א'

מטרה לטווח קצר, המחייבת פעולות מהירות, כגון פריצת דרכים. עם זאת, בשלבי תכנון ובצוע מטרה זו יש לקחת בחשבון את המטרות האחרות. לכן, מיקום משפחות מפונות ממחנות קיימים צריך להקבע לאור התכנון השלול לטווח ארוך.

3. מ ט ר ה ב' - לטווח בינוני.

4. מ ט ר ה ג'

מטרה לטווח ארוך המחולקת למספר שלבים, כאשר הראשון בהם הוא שינוי מסגרת מחנות הפליטים המתבצע אף בטווח קצר, והאחרון שבהם הוא חיסול חלות הפליט בסט"ת בזמן הארוך.

5. קו מנחה בעת התכנון הוא שילוב עם ישראל עלכלל המשתמע ממנו, כגון, תנועה חפשית של אנשים ומוצרים.

6. לאור הנ"ל, הרי דילול המחנות הינו רק אמצעי ויתכן שאינו האמצעי היעיל, ומן הראוי לשקול אפשרויות של פתוח המחנה הקיים, וכן לקבל חוות דעת מקצועית(יהודה דרקסלב), על גודל המחנה הרצוי.

7. החלטה לתחילת בינוי ישוב חדש נראית לי מוקדמת, מאחר ואין כל בטחון שהישוב החדש ישתלב במסגרת התפנית הכוללת.

אהרון זר

מרינת ישראל

היועץ הכלכלי למשרד הבטחון

הקריה, א' באב תשל"א
23 ביולי 1971

מס' אד/ 441 - 471

תא"ל ש. גזית - מתאם מעולה בשטחים
תא"ל מונדק - מפקד רצועת עזה וצמון סיני
א. קליין - ר' אגף ביטוי ונכסים
עוזי גדור - שרותי הנדסה
יהודה דרקסלר -
אהרון זר - תאום מעולה בשטחים
<u>ד"ר פנחס זוסמן - היועץ הכלכלי למשהב"ט</u>

הנדון: תכנית אב לרצועת עזה וצמון סיני - יעדים, אמצעים והנחות יסוד כמתויות (מצע לדיון)

רצ"ב מצע לדיון ביום ב' 26 ביולי 1971.

בברכה

יעקב לישעיז.

מדינת ישראל
משרד החבטחון

סודי

דף 1 מתוך 3 דפים
עותק 7 מתוך 11 עותקים

היועץ הכלכלי למשרד הבטחון

21 ביולי 1971

חכניית אב לרצועת עזה וצפון סיני

– יעדים, אמצעים והנחות יסוד כמוחיות

(מצע לדיון)

1. כללי

משרת המצעשלהלן לעורר דיון סביב היעדים שיש לקבוע לחכנית האב, האמצעים שיש לנקוט על מנת להשיג יעדים אלו וההנחות הכמותיות היסודיות הקשורות ביעדים ובאמצעים האמורים, כבסיס לעבודת המחכננים.

2. היעדים

א. מניעת גידולה של אוכלוסיית האיזור בשיעור השנתי השבעי.
ב. העלאת רמת החיים של אוכלוסיית האיזור, תוך שמירה על פער קבוע בין רמת החיים באיזור וביהודה ושומרון.
ג. חיסול מחכונתם הנוכחית של מחנות הפליטים.
ד. קשירה מירבית על האיזור למדינת ישראל עד כדי הפיכתו לחלק אינטגרלי ממנה.
ה. פיצולה המנהלי של הרצועה וקשירת כל איזור משנה למרכז אחר בישראל.

3. אמצעים

א. האוכלוסיה

1) עפ"י התחזית אוכלוסיה מעודכנת של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לשנים 1971 – 1975, בהעדר הגירה צפוי גידול שנתי של האוכלוסיה בשיעור של 3.4 אחוזים. במידה ורוצים לצמצם את גידול האוכלוסיה לשיעור שנתי ממוצע של כ–2.0 אחוזים, יש צורך בהגירה נטו של כ–27 אלף נפש בחמש השנים הנידונות, או בכ–5400 מהגרים לשנה.

2) יעד ההגירה העיקרי יהיה איזור יהודה ושומרון. עידוד ההגירה יעשה ע"י: –
– קיום פער ברמת החיים בין שני האיזורים.
– מתן תעסוקה לעזחים ביהודה ושומרון.

סודי

דף 2 מתוך 3 דפים
עותק 7 מתוך 11 עותקים

- מתן זכות קדימה למבקשי תעסוקה בישראל דרך יהודה ושומרון.
- הצעת דיור וחנאי קליטה נוחים למי שעובר ליהודה ושומרון, לרבות יזום מרכזים מיוחדים לכך.

3) פניית נדידה של בדואים מסיני אל מרכזי האוכלוסיה ברצועה מצד אחד, ועידוד מעבר של אוכלוסיה מהרצועה לאיזור אל-עריש מצד שני.

ב. הפיחוח הכלכלי והעלאת רמת החיים

1) הפעולות הישירות שינקטו ע"י הממשל הצבאי לפחוח כלכלי של האיזור יוגבלו לנושאי תשתית, בינוי והרחבת השירותים הציבוריים. בנושאים אחרים יינתן עידוד עקיף בלבד. הרחבת הפעולות בנושאי תשתית ושירותים ציבוריים תהיה בהתאם לגידול החזוי בתקציבי הממשל המיועדים לכך - כ-8 - 10 אחוזים לשנה. היקף פעולות הבינוי נאמד בכ- 75 מליון ל"י לחמש השנים הנידונות.
2) במסגרת הפיחוח הכלכלי לא תנקמנה פעולות הבאות בעיקרו של דבר לספק מקורות תעסוקה. הביקוש לעובדים שיגזר מהפעילות הכלכלית החזויה יהיה מספיק על מנת להבטיח רמת תעסוקה מלאה.
3) חנתן אפשרות לעבודה בישראל בהתאם לתנאי השוק וללא הגבלה מינהלית, למעט שיקולים בטחוניים. לחילופין - תקבענה מיכסות מינהליות שתותאמנה מפעם לפעם.

הערה לסעיפים א' ו-ב'

עד כה ביסוד גישתנו לנושא ההגירה היתה קיומן הנחת יסוד, שיש לקיים פער ברמת החיים בין הרצועה ובין יהודה ושומרון, בשיעור שיבטיח הגירה מהרצועה באופן שימנע את גידולה של אוכלוסית האיזור. נראה שהפער הנדרש לשם כך הינו גדול במידה לא מציאותית, ועל כן מומלץ להביא בחשבון אוכלוסיה הגדלה בשיעור שנתי של למעלה מ-2 אחוזים ורמת חיים המתפתחת באופן בלתי תלוי, בהתאם לפעילות הכלכלית החזויה בחלקים אחרים של התכנית.

ג. מחנות הפליטים

1) שינוי מסגרות מחנות הפליטים, תוך בינויים מחדש, העברת תושבים לישובים חדשים או לשכונות חדשות הסמוכות לישובים קיימים, והקנית אופי של ישוב קבע.
על מנת לקבוע את אופיו הרצוי של "המוצר הסופי" יש לבחון את הקשרים הסיבתיים בין גודל המחנה, תכנית הבינוי והדרכים במחנה, אופי השירותים ורמת הדיור ובין התנהגותו של המח[illegible]לי.

2) המשך קיום הזיקה בין הפליטים ושירותי אונר"א או יצירת זיקה לשירותים ממלכתיים שיסופקו ע"י הממשל הישראלי. הנ"ל - באופן חלקי או מלא, בכל המקומות או בחלקם. יש לזכור שהפסקת שירותי אונר"א ברצועה והמיכתם ביהודה ושומרון עשויה לסייע בעדוד מעבר פליטים עזתיים ליהודה ולשומרון.

3) הקמת יחידות דיור במתכונת ובטיב עכשוויים או במתכונת יקרה יותר.

ד. קשרי גומלין עם ישראל

1) קשירה מלאה של מערכות תשתית - כבישים, מים, חשמל, טלקומוניקציה וכו'.
2) המשך תעסוקת עזתיים בישראל על פי שיקולים שהוזכרו בסעיפים א/2 ו-ב/2 לעיל.
3) עידוד השקעות ישראליות באיזור על פי נוהל ההשקעות הקיים, או מעבר לזה.
4) ייזום ועידוד מעבר ידע באמצעות העולות ישירות - (הכשרה מקצועית, הדרכה חקלאית, עיצוב המוצר וכו'), ובאמצעים אחרים (תיוור בין יזמים וכדומה).
5) המשך מסחר חופשי במוצרים תעשייתיים וטיוע בארגון השיווק של מוצרי האיזור בישראל וביהודה ושומרון.
6) נקיטת צעדים שיאפשרו מסחר חופשי במוצרים חקלאיים בין האיזור וישראל.
7) עידוד מסירת עבודות בקבלנות משנה.
8) עידוד יצוא שירותים לישראל - שירותי מוסכים, חיקונים שונים וכו' - ע"י הקמת מרכזי שירותים.

ה. ארגון וחלוקה

1) חיזוק משקלם של הרשויות המקומיות, ייעול השירותים המוניציפליים וביטוס מקורות המימון של הרשויות המקומיות.
2) שינויים בחלוקה הפיסיקלית על מנת להגדיל את המימון של פעולות הממשל ממקורות מקומיים.
3) ניהול מדיניות שכר לשמירת מעמדם המועדף של עובדי הממשל.

ו. התישבות יהודית

יש לבחון האפשרות של התיישבות יהודית עירונית באיזור. יעודה של התיישבות זאת יהיה יצירת אחיזה בשטח ופיצול הריכוזים הערביים.

113 - 1138

מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני
לשכת המפקד
טל. 1 - 2232 - 051

قيادة منطقة قطاع غزة وسيناء
مكتب القائد
ت 1 - ٢٢٣٢ - ٠٥١

תאריך .....

סמוכין _____

דף 1 מתוך 3
העתק 9 מתוך 10

- סודי -

ישיבת הועדה המנחה לתכנון אב - אזור רצועת עזה וצפון סיני

26.7.71

נוכחו: תא"ל י. פונדק, ד"ר פ. זוסמן, א. קליין, י. דרקסלר, אל"מ ד. ברין, י. ליפשיץ, ר. שדה, רס"נ י. גיא, א. יעקב, אל"מ ח. חפץ, ל. ברנדט, י. רוזן, ב. פיש, א. אסף, א. זר, אל"מ ב. מיסיב, ע. גדור.

א. תכנית אדריכלית לישוב פליטים

מוזמן אדר. ש. מרגולין.

ההנחיות לתכנית הישוב: 12,000 נפש שהם כ-2,000 משפחות

תנאי מגורים דומים לאלו המצויים במחנה, אך בתכנית שתאפשר הכנסת שרותים בשלבים מאוחרים יותר.

גודל חלקה - רבע דונם.

פרוגרמה לשרותים עירוניים, מסחר ומלאכה

מוצר סופי בעל אופי של ישוב אזרחי שאינו מחנה פליטים.

הוצגו שתי אלטרנטיבות הנבדלות זו מזו בטיפול בקבוצת המגורים: -

באלטרנטיבה א - קבוצות של 26 דירות שכניסותיהן פונות לרחבות משותפות (רחבה לכל 14-12 יחידות). כתוצאה מכך כולל הרחוב התרחבויות במרחקים קצובים. שטח כל רחבה - כדונם (30 × 35 מ').

באלטרנטיבה ב - כל הכניסות פונות לרחובות (או סמטאות) ישרים. שורת החצרות היוצרת את הרחוב נקטעת לאחר כל 8 יחידות לצורך יצירת מעברים להולכי רגל הקושרים את הרחובות במעברי רוחב.

הדיון בהצעות נגע בשאלות הבאות: -

א. תפקידי הרחבות והתאמתן למנטליות המאפיינת את המשתכנים הפוטנציאליים, ולמסורת הבניה המזרחית.

ב. תחזוקת שטחי רשות הרבים, ומשמעותה לגבי פינות ציבוריות קטנות ורבות.

ג. מערכת הכבישים בשלב א' ובשלב מאוחר (בו הוסכם שיש לראות את כל השבילים - סלולים).

ד. השיקול הבטחוני הנובע מקיום רחובות בעלי התרחבויות המהוות שטחים מתים ובהן כניסות רבות.

2/..

2.8.

מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני
לשכת המפקד
טל. 1 - 2232 - 051

قيادة منطقة قطاع غزة وسيناء
مكتب القائد
ت ١ – ٢٢٣٢ – ٠٥١

- סוד י -

תאריך _____

סמוכין _____

דף 2 מתוך 3

העתק 9 מתוך 10

ה. גמישות התכניות לשינויים ומידת ההשמרות של אפשרויות פתוחות.

ו. מידת התאמתן של האלטרנטיבות להנחיה של יצירת ישוב אזרחי שאינו מחנה.

סוכם: א. הסכמה המוצגת באלטרנטיבה ב' נבחרה.

ב. ניתן לשפר סכמה זו ע"י פיזור שטחי הירק והגדלת מספרם ופיזור בתי-ספר.

ג. יש לבחון שאלת כביש הקפי לישוב.

ד. יש להקצות שטח מתאים לצרכי מלאכה ותעשיה זעירה, אם הללו יפתחו בשלבים מאוחרים יותר, בהקפים התואמים את גודל האוכלוסיה.

ב. <u>יעדים אמצעים והנחות יסוד כמוחיות לתכנית האב</u>

הוצג מצע לדיון אשר עובד ע"י היועץ הכלכלי על בסיס ההנחיות שניתנו לתכנית האב.

<u>סכום הגדרת היעדים</u>

א. מניעת גידולה של אוכלוסית האזור בשעור הטבעי.

ב. עליה הדרגתית של רוחת אוכלוסית האזור.

ג. קשירה מירבית של האזור למדינת ישראל עד כדי הפיכתו לחלק אינטגרלי ממנה.

ד. חיסול מחכונתם הנוכחית של מחנות הפליטים.

ה. פיצולה המינהלי של הרצועה וקשירת כל אזור משנה למרכז אחר בישראל.

<u>סכום האמצעים</u>

א. <u>האוכלוסיה</u>

1) עפ"י תחזית האוכלוסיה של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לשנים 1971–1975 צפוי גידול שנתי של 3,4 אחוזים (כ–13,000 נפש).

במגמה לצמצם גידול זה מומלץ לנקוט באמצעים הבאים: –

א) יצירת מרכזי משיכה ביהודה ושומרון (תמריצים כלכליים).

ב) המנעות מהקמת מוסדות השכלה גבוהה באזור, ומאידך העלאת רמת בתי–הספר התיכוניים.

ג) העלאת רמת ההכשרה המקצועית ע"מ לאפשר הקלטות קלה יותר בחו"ל – למעוניינים.

ד) עידוד יציאה לעבודה בחו"ל.

אומדן ההגירה השנתית אשר תוצר כתוצאה מנקיטה באמצעים הללו: כ–7,000 נפש לשנה.

אומדן זה מהווה הנחיה לתכנון.

מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני
לשכת המפקד
טל. 1 - 2232 - 051

قيادة منطقة قطاع غزة وسيناء
مكتب القائد
ت ١ - ٢٢٣٢ - ٠٥١

- סודי -

תאריך .....

סמוכין _____

דף 3 מתוך 3

העתק 9 מתוך 10

- 3 -

2) יצירת מקורות תעסוקה לבדואים בסיני ועידוד מעבר אוכלוסיה מהרצועה לאל-עריש.

ב. <u>הפיתוח הכלכלי והעלאת רמת החיים</u>

1) הפעולות הישירות שינקטו ע"י הממשל הצבאי לפיתוח כלכלי של האזור יוגבלו לנושאי תשתית בינוי והרחבת השרותים הציבוריים (זאת - לגבי אזור רצועת עזה, להוציא אזור אל-עריש). בנושאים אחרים יינתן עידוד עקיף בלבד. הרחבת הפעולות בנושאי תשתית ושרותים ציבוריים תהיה בהתאם לגידול החזוי בתקציב הממשל, המיועדים לכך - כ- 8-10% לשנה. היקף פעולות הבינוי נאמד בכ-75 מליון ל"י ל-5 השנים הנדונות.

2) במסגרת הפיתוח הכלכלי לא תנקטנה פעולות הבאות בעיקרו של דבר לספק מקורות תעסוקה. הביקוש לעובדים שיגזר מהפעילות הכלכלית החזויה יהיה מספיק, ע"מ להבטיח רמת תעסוקה מלאה.

3) תנתן אפשרות לעבודה בישראל בהתאם לתנאי השוק וחוקי ההצע והביקוש, ללא הגבלה מינהלית (למעט שיקולים בטחוניים).

4) באזור אל-עריש ינקטו פעולות לפיתוח כלכלי, כולל יזום פיתוח ענפי כלכלה ופיתוח מקורות תעסוקה. זאת ע"מ לעודד תנועת אוכלוסיה מן הרצועה לאזור זה.

המשך הדיון במסמך - בישיבתה הבאה של הועדה.

הפגישה הבאה: יום ג' - 10.8.71.

<u>הנושאים לדיון:</u>

א. גמר הדיון ביעדים והנחיות לתכנית האב.

ב. תכנית פיסית עקרונית.

ג. ריכוז הבדואים בסיני.

ד. אל-עריש - קביעת מסגרת תכנונית.

(סווג בטחוני)

אל: משרד הביטחון, אגף הכספים
הממונה על הכנסות והוצאות (4)

הגוף המבצע: **מר לושן - אגף בינוי/ שרותי בינוי**

הגוף הפונה: **אל"מ א. קליין - ר' אגף בינוי**
מר א. גרינבאום- מינהל אזרחי/מש"ל

היחידה למאזן התעולת בשטחים

~~אגף התקציבים / מחלקת תקציבי~~

משרד הביטחון תפוצה כא (2)

שם הגוף הפונה: **מאזן התעולת בשטחים**

סמוכין: **גמ/2202**

תאריך: **16.7.71**

מס' טלפון: **210209**

ב ק ש ה ל ה ק צ ב ה

הנדון: **צוות תכנון-אב רצועת עזה**

מס' הדרישה: **158/0143/306**

סמוכין: **-**

1. נא הקצב למכותב ב' סכום של **100,000** ל"י (**מאה אלף לירות**) לירות)
2. למטרה **התקשרות עם צוות לתכנון -אב ברצועת עזה**
3. הסעיף התקציבי לחיוב **8001 / 2 / 76 / 01** שם הסעיף **מחקרים וסקרים** בשנת **72/** 1971
4. הקצבה זו כוללת מטבע זר בסך **-** ל"י (**-**) לירות)
5. הערות: **הקצבה זו מיועדת גם להתקשרות עם מרכז צוות התכנון (עוזי צדור), החל מיולי 1971.**

לשימוש המשרד הממונה

☐
☐
☐
☐
☐
☐

חתימת הבוחן

חתימת מנוף הדורש

יאיר קיבץ
שם ושם המשפחה

תפקיד

לשימוש משרד הביטחון, אגף הכספים

אישור הממונה על הכנסות והוצאות

כא/ב/

תאריך

תיק

ניתן בזה אישור תקציבי כמבוקש.

הערות:

הממונה על הכנסות והוצאות

כס/6/77

200x200 (11.70)

מוגבל

מ ס ק ד ת	א ז ו ר
רצועת עזה וצפון סיני	
לשכת	המפקד
חץ -	200
25 יולי	71

ד"ר פ. זוסמן - היועץ המלכלי/משרד הבטחון

הנדון: קציץ קשור - תכנית אב

1. רס"ג ש. בן אלקנה מתמנה כקציץ קשור/מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני לצורת תכנים ואב של רצועת עזה.

2. מרכז הצוות מתבקש לשתף רס"ג ש. בן אלקנה בכל הפעילות הקשורה בהכנות לתכנית האב.

3. כל פעילות במסגרת האזור מחייבת תאום ע"י רס"ג ש. בן אלקנה.

יפ/לש

יצחק מוגדק, תא"ל
מפקד האזור

העתקים:
תא"ל ש. גזית/ משרד הבטחון
עוזי גרור/משרד הבטחון/היועץ המלכלי
אל"מ י. בן צבי/מפקדת האזור

מוגבל

27.7.77

דוות תכנון
אלה

משרד השיכון

ירושלים,

13 ביולי 1971.

לכבוד
תא"ל שלמה גזית
משרד הבטחון
הקריה
<u>תל - אביב</u>

א.נ.,

הנדון: <u>חכנית רצועת עזה - י. דרקסלר.</u>
מכתבך מה- 4.7.71

בחשובה למכתבך בנדון ובהמשך לשיחתנו הטלפונית מאתמול ניתנת בזה הסכמתנו לצרופו של מר דרקסלר לצוות שיעסוק בהכנת חכנית האב לרצועת עזה, וזאת על סמך דבריך כי מר דרקסלר יצטרך להקדיש מזמנו רק לישיבה אחת לחודש.

בכבוד רב,

י. שרון
המנהל הכללי

<u>העתק:</u>
מר י. דרקסלר.

18.7.71

16.7

זוית פבנין
אב - גרה

מרינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

יא' תמוז תשל"א
הקריה, 4 יולי 1971

מס' גמ/2049

מר יוסף שרון
<u>מנכ"ל משרד השיכון</u>

הנדון: <u>תכנון רצועת עזה - י. דרקסלר</u>

1. מתוך נסיון עשיר של שיתוף פעולה מעשי עם מר יהודה דרקסלר בתכנון מרחב שלמה הנגו מבקשים לצרפו לצוות שיעסוק בהכנת תכנית האב לרצועת עזה.

2. הנני מבקש לקבל הסכמתכם לכך, וכמובן - בהנחה שתראו בו כמייצג נאמן של המשרד בצוות.

בברכה,
שלמה גזית - חה"א

שג/יל

העתק: דר' ם. זוסמן - יועץ בלכלי למשרד חבטחון.

מדינת ישראל
משרד הבטחון

סודי

א י ש י

היועץ המשפטי למערכת הבטחון

דף 1 מתוך 1 דפים
עותק 1 מתוך 4 עותקים

הקריה, ט' בתמוז תשל"א
2 ביולי 1971

תא"ל מ. גזית, לשכת שר הבטחון

הנדון: הפעלת פרויקט דילול
המחנות ברצועת עזה

מכ' גמ/1964 מ- 30.6.71

לשיקולים בבחירת החברה לשירותי הנדסה המפורטים במכתבך הנזכר רואה אני להעיר כי נראה לי שהשקולים המפורטים בסעיף 14(א) ו-14(ג) הינם שיקולים פסולים מבחינה משפטית אשר ועדת מכרזים אינה רשאית על פיהם להפלות מציע אחד על פני חברו.

ב ב ר כ ה,

י. צחנובר
היועץ המשפטי
למערכת הבטחון

ב.ו.

מדינת ישראל
משרד הבטחון

סודי

דף 1 מתוך 2 דפים
עותק א מתוך 7 עותקים

תאום הפעולה בשטחים

הקריה, י"א תמוז תשל"א
4 יולי 1971

גמ/2047

מפקד אזור רצועת עזה וצפון סיני
היועץ הכלכלי למערכת הבטחון
ראש אגף בינוי ונכסים/משהב"ט

לשכת שר הבטחון
עוזר שר הבטחון

הנדון: אילול מחנות ברצועה - סיכום דיון

שלנו: גמ/1964 מיום 30 יוני 1971

1. דיון בנדון נתקיים בלשכת שר הבטחון ביום 2 יולי 1971. בדיון השתתפו: -

- שר הבטחון
- מפקד אזור עזה וצפון סיני
- היועץ הכלכלי למערכת הבטחון
- ראש אגף בינוי ונכסים
- תא"ל שלמה גזית

2. להלן סיכום הדיון: -

א. בתחום הארגוני, אישר שר הבטחון את הסדר שהוצע במכתב הנ"ל.

ב. שר הבטחון לא קיבל ההמלצה שלא לתת פרסום כלשהו לעבודה בפרוייקט הרצועה (סעיף 10).
כיון שאין כל סכוי שפעולה בהיקף כזה תישמר בסוד, מוטב ליזום את פרסומה בעצמנו. אין כוונה לצאת בהודעה פומבית, אך נציג זאת כפעולה שגרתית, בהמשך לפעולות שכבר בוצעו ועל רקע המציאות הבטחונית הקשה.

ג. לגבי האתרים האלטרנטיביים המוצעים נקבע: -

(1) לבדוק מחדש את הנתונים לגבי אכלוס מיידי של פליטים ממחנות יריחו (משמעויות של זמן והקציב).

2./..

דף מס' 2 מתוך 2 דפים

(2) כמו כן יבדקו מחדש האמירויות של אכלוס בחל-קריש או בתנות מגויים אחרים.

(3) לגבי האחרים בתחומי הרצועה גופא נקבעו העקרונות הבאים : -

(א) לא לקבוע אחרים מעבר לקו הירוק.

(ב) בעידה האפשר לקבוע את האיתור רחוק מן החוף, לצורך צמצום סכנת ההסתננות מן הים.

(ג) לקבל את חוות דעת המיקוד - מנקודת ראות בטחונית ישירה - למשטרגטיבות השונות.

שלמה גזית - תת אלוף

מדינת ישראל
משרד הבטחון

סודי

דף 1 מתוך 3 דפים

עותק 9 מתוך ____ עותקים

תאום הפעולה בשטחים

הקריה, ז' מסוז תשל"א
30 יוני 1971

גם/1964

משקד רצועת עזה וצמוך סיני
היועץ הכלכלי למערכת הבטחון
ראש אגף בינוי ונכסים/משהב"ט
היועץ המשפטי למערכת הבטחון

לשכת שר הבטחון
עוזר שר הבטחון
מנכ"ל משרד הבטחון

הנדון: העלת פרוייקט דילול המחנות ברצועת עזה

כ ל ל י

1. דיון בנדון נתקיים בלשכתו של תא"ל ש. גזית ביום ו' 25.6.71. בדיון השתתפו : -

- ד"ר פנחס זוסמן
- תא"ל יצחק פונדק
- מר אלחנן קליין
- מר משה לוטן
- מר דוד בכור
- מר עוזי גדור
- תא"ל שלמה גזית

2. לקראת תחילת המעלת הפרוייקט לדילול המחנות ברצועת הוצג המבנה הארגוני, הוחוו קוים ראשוניים למעולתו ונבחר הגוף שיבצע העבודות המתוכננות.

ההערכות הארגונית

3. כלליה נפעל בנושא ב-3 דרגי טיפול : -

א. ועדה מנחה, בסונה ע"י תאום המעולת בשטחים, והכוללת את -
משקד אזור עזה וצמוך סיני
ד"ר פנחס זוסמן
ראש אגף בינוי ונכסים/משהב"ט

ב. הנהלת פרוייקט, שתפעל ליד משקד אזור עזה וצמוך סיני.

ג. גופי הבנון ובצוע בשטח.

2./..

4. תפקידי הועדת המנחה :-

א. גיבוש המדיניות.

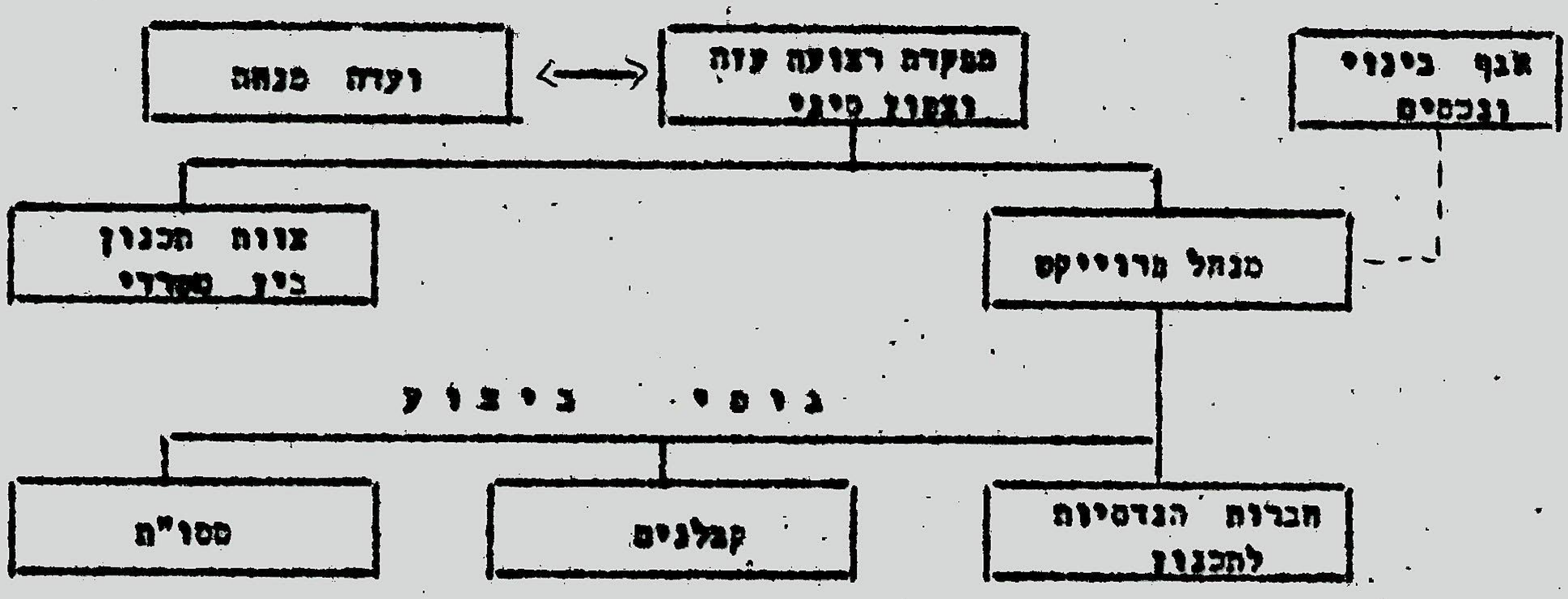
ב. קביעת התנאיות לחכנון ולבצוע.

5. מנהלת הפרוייקט תהיה מורכבת משלושה של אגף בינוי ונכסים ברצועה, המופעלת ע"י מפקד האזור וכוללת מקצועית ע"י ראש אגף בינוי ונכסים. מתקידי הנהלת הפרוייקט יהיו :-

א. התקשרויות עם גופי הבצוע.

ב. פיקוח על בצוע העבודה.

6. להלן תרשים המבנה הארגוני :-

7. העבודות תבוצענה ככל האפשר ע"י קבלנים ועובדים מקומיים או ע"י מסו"ח. כעקרון, ינתחל לבצע העבודות בצורה מסכונית, במגמה שלא לחרוג מן המסגרת התקציבית שאומרה.

8. ככיון שנעשו כבר מספר התקשרויות ופעולות מוקדמות עם גורמים שונים, רצוי להמתין ולשמור על התחייבויות אלה.

9. הכוונה להתחיל בעבודות בהיקף רחב יותר ומוקדם ככל האפשר.

10. לא יינתן פרסום כלשהו לעבודת הפרוייקט ברצועה.

סודי

רק מס' 3 מתוך 3 דפים.

נחירת החברה לשרותי חבגון

11. מיועץ מכלכלי הביא בפני הנוכחים הצעותיהם של 4 גופים לביצוע שרותי המכנון בדצועה. הגופים שהציעו מועמדותם הם: חה"ל, שרותי הנדסה, "משק" והמהנדס מרגולין.

12. העקרונות שהנחו את הנוכחים - אשר לצורך נושא זה ראו עצמם כעין " ועדת שבדיים" היו:-

א. התצעה התקציבית

ב. הרמת האקצועיות של החברת והמועסיה

ג. אורגאניות החברה מול השלמת אגד חברות משנה

ד. מהירות ביצוע.

13. לאור חוסר קולות דלעיל הוסלו הצעותיהן של חברת "משק" ושל המהנדס מרגולין, אשר לפי הערכת כל הנוכחים לא יוכלו לעמוד במשימה.

14. בבחירה בין חברת "חה"ל" והחברה לשרותי הנדסה נבחרה האחרונה. השיקולים בעקה זה היו:

א. החשש מהשתלטות חה"ל על כל הפעולות והביצוע בארץ, בשל אופיה הטכלכתי-בצורי ובשל ההנחה שבסילא אהא מועמדת לביצוע מכניות האיש והביוב בדצועה.

ב. יתפיח הצעת חה"ל היתה יקרה בשיעור ממ.

ג. נסיון העבודה המשני עם החברה לשרותי הנדסה מעיד על הרבה ידע, צמידות במכנון ומחירות בביצוע, וכן מסגלות לדרישת אמזפין, למשל בנושא ההסתגלות למסגרת התקציבית.

15. בכל מקרה יאמר לחברה הזוכה במכורש (ובתוך התווה) שאין חוזה זה מקנה לה זכות כלשהי בקבלת עבודות לביצוע בפועל, וכן כי תכניותיה יסתרו תנם לכל מי שיזכה במכרזי הביצוע.

16. הוחלט, כי יש לתחום על חוזה עם חברת שרותי הנדסה, כאשר במו"מ על תתימת התוזה ישתלו ראש אגף בינוי ונכסים, היועץ המשפטי למערכה הבתחון ונציג של מעקדת רצועה עזה ובתון מיני.

17. היועץ תכלכלי יודיע לכל שאר הגורמים על דחיית קבלת הצעותיהם.

שלמה בזית - אח אלוף

סודי

שב/אם

המציע	צוות מצומצם	מחיר הצוות המצומצם	צוות מורחב	מחיר הצוות המורחב	התייחסות למוצע
תה"ל	מהנדס – ברוך כותני כלכלן – שמעון חכים	(250,000 × 2 =5) 100,000 ל"י כולל השרותים המכניים, שרטוט ומשרד (מזכירות חלקית). הוצאות רכב– רק באיזור ת"א	מהנדס תשתית: יהודה גרובר. מהנדס מים וביוב: שעיהו שחדלר. מהנדס מערכות: אליהו גזית	(250,000 × 3 =5) 150,000 ל"י כולל שרותים מכניים, שיפוט ומשרד. הוצאות רכב – רק באיזור ת"א.	רמת הצוות המוצע גבוהה
שרותי הנדסה	מהנדס: עוזי פלד (או אשר סטוב. כלכלן: אהוד קצנלבוגן	100,000 ל"י. עבור הצוות המצומצם + השרותים המתבקשים (מכנאים, שרטוטים, מזכירות) שימוש ב"צוות מייצג" וכן הוצאות רכב בלאות	צוות מכני אשר יכלול: מהנדס ביוב וניקוז. מהנדס תשתית. מהנדס תכנון איזורי עיור ובינוי (אין פרוט שמי)	120,000 ל"י (אינו מופיע בהצעה אך נמסר בע"פ) סך זה כולל דמי שרותי שרטוט, מזכירות ושרותים טכניים, וכן הוצאות רכב מלאות.	רמת הצוות המצומצם – טובה. אין פרוט שמי לצוות המורחב, אך ידוע שלחברה כוחות טובים בתחומים הנדרשים.
סקר	מהנדס (אדריכל): דניאל שן כלכלן: אילון כהן	בהתאם למחירון מצורף 2 אנשים × 250 י"ע לשנה × 225 ל"י = 112,500 ל"י + הוצאות שרטוט, מכנאים וסכנאים לפי 135 ל"י × 300 י"ע = 40,500. סה"כ 153,000 אינו כולל הוצאות רכב, ושרותים טכניים.	אין הגדרת היקף. ניתן פרוט מלא של עובדי החברה ותחומי התמחותם	בהתאם להיקף העבודה, כפוף למחירון מצורף על בסיס ימי עבודת אדם ברמות מקצועיות שונות.	ההצעה – צרוף 3 חברות קטנות יחסית אשר תטפקנה את השרותים במשותף. מצב העשוי לגרור קשיי תאום. המהנדס המוצע – אדריכל במקצועו מחיר ההצעה – גבוה.
מרגולין	מהנדס:עוזי דויד כלכלן: יגאל כהן	12,650 ל"י לחודש (151,800 ל"י / שנה) כולל טכנאי + פקידה חלקית והוצאות משרד. לא פוו נגין הרכב.	פורטו שמות 14 מומחים בתחומים שונים, בלא לפרש היקף עבודה (אין מדובר בתעסוקה מלאה של השמות המפורטים)	(450,000 מינוס 150,000=) 300,000 ל"י.	הצוות מורכב ממומחים שמקורם במספר חברות קטנות הסתיגות ביחס לחלק מאנשי הצוות המוצע. מחיר ההצעה – גבוה.

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

ב' אייר תשל"א
26 אפריל 1971

הקריה,

מס' 1191/גם

[illegible]

[illegible]

יתקיים הקמת צוות תכנון - את לרצועת עזה

1. בתאריך 22 אפר' 71, התקיימה פגישה ע"השתתפות המכותבים, בנושא להקים צוות מיכבדון תכניתי-אב לרצועת עזה.

2. גלפ"ת הדיון - הקמת צוות תכנון לפיתוח תכניתי-אב לרצועת עזה.

3. אל"מ בנית הטביר את הרקע והצורך להקמת צוות התכנון והנחיה על מנויו של ד"ר שמחה זיסמן (יו"ר) כראש הצוות.

4. להלן סיכום הדיון :-

א. צוות התכנון יבוא ליד ביטוי בדרגת עזה רצוני ויתבסס על שטחי אוכלוסיה של אחבניה ארכיטי' ועל שבגון הקמ"ט מבוגרת. לצד הצוות, בנושאים מקצועיים ושכניים יושמש בעזרת שטחי מיכבון.

ב. צוות זה יעבוד בקשר הדוק עם יחידת המכבון באשדוד ותשרים ובמידת הצורך יפעילן ויעזר עליהן מחיצות בשני שלבים :-

(1) שלב ראשון - התארגנות הצוות בשקיל עם גבוש לסיעוד תכנית מיכבון לשבודת הצוות.

(2) שלב שני - ביצוע עבודת המכבון והשלמתה בתקופה של 3-4 חודשים.

ג. מוצע יהיה על גיבוש ערכובות בכל נושא, של מנת לאפשר המשכיות עבודה בהעדר האחראי.

ד. יו"ר הצוות יהיה עם שעזרת הרכובת יעבוד תוך שבוע ימים הצעה מרצונית למבנית קבוצת מצוות ושיטת עבודתו.

[signature]

[illegible]

3.5.71

קורי יסוד לרצועת עזה

1. מטרת מסמך זה להתוות את מגמות היסוד לתכנית-האב לשנות אדוך לרצועת עזה. המסמך מציע עקרונות, ובמידת הצורך - גם אלטרנטיבות האפשריות.

2. **הרצועה - חלק מישראל**

- הנחת היסוד היא שהרצועה חייבת להשוך לחלק אבמגרלי של מדינת ישראל. לאור הנחה זו מתחייבים ו -

א. קשירה פיזית של הרצועה לישראל במחועים חשובים.

ב. דילול פיזי של ערדף אוכלוסיית הפליטים, לבל מהוות סוקד אידיאלי.

- הבטוי המעשי העקרי למדיניות של קשירת הרצועה הוא בתחום התשתית - קשירה טלאה של מערכות כבישים, מים, ביוב, טלקומוניקציה, חשמל וכו'.

3. **התחרים הדמוגרפיים**

- כשאיפה, נשתדל לצמצם את אוכלוסית הרצועה.

- התנאי לכך - עידוד הגירה בטדים מספיים ליהודה ושומרון, ופעולות מספיות בתחום מבנון המשפחה ופיקוח על הילודה. פעולות אלה חשובות במיוחד לשוך קצב הגידול הנוכחי של האוכלוסיה, שהוא קרוב ל-3% גידול שנתי.

- מגמה זו עומדת בסתירה לסכנה שטדיניות זו אשר דוחקת זמן רב למימושה, ובמקביל מיצוד לחצים העלולים להשפיע לרעה על מצב התחרון.

4. **עידוד ההגירה**

- עידוד ההגירה יושג ע"י יצירת מוטיבציות חיוביות כלכליות ביהודה ושומרון ו -

א. יצירת ביקוש לידיים עובדות ביהודה ושומרון, כולל - כבסיס לעבודה בישראל.

ב. קיום פער גדול התכנסה הירשית המשוערת של עובד ברצועה לעומת עובד ביהודה ושומרון ובישראל.

ג. הצעת דיור ותנאי קליטה מסתיים למי שעובר ליהודה ושומרון.

2./..

5. <u>חטיפות הכלכלי באזור</u>

א. העקרונות לקביל מחייבים הגבלה מכוונת של פיתוח כלכלת הרצועה, כאשר האפשרויות הן בכיוונים הבאים : -

1) ראייתה כאזור כפרי-חקלאי גרידא. כלומר, המשך המצב הקיים, מון כוון חקלאות הרצועה כך, שתהא חקלאות משלימה לזו שבישראל או מקור ליצרא חקלאי. מבניה זו איבה עמה דגש על פיתוח יזום ומחיר של רמת החיים.

2) ראייתה כאזור כפרי-חקלאי שיש בו גם תעוש מוגבל, מעוש בזה ישים דגש בעיקר על מוצרי לוואי חקלאיים (במי תרופת לשוורים, במי אריזה וכד'). גם בראייה זו יש מכוי מוגבל מאד לקידום רמת החיים ברצועה.

ב. מול ביעת זו עומדת, כמובן, האפשרות לקבוע לרצועה ייעוד של אזור עירוני-מעשייתי, שהוא אולי המצאי היחיד להביא לשמרון <u>שהיב</u> לבעיות ו-

1) תעסוקה במקום.

2) העלאת ברמת החיים.

3) שנוי דמותו של מחנה הפליטים.

6. <u>מחנות הפליטים</u>

א. לפי כל הביעות האפשריות תיובי למטל את מחנות הפליטים במתכונתם הנוכחית - הן כמבל והן במציאות מגוונת.

ב. מחנות הפליטים - במיוחד 4 מחנות-תעק - חייבים דילול רציני במגמה להעשידם על מחנות שאינם גדולים מ- 10-8 אלף נפש. דילול זה יעשה כחלק מפעולת צעדים נפחוביים.

ג. בעת דילול המחנות קיימות האפשרויות המתקבלות משילוב התכים הבאים ז-

1) חתך השירותים - הפסק מתן שירותים ע"י מס"ת לעומת מתן שרותים משלכתיים חדשים.

2) חתך האיכות - הקפא יחידות דיור במתכונת דיור-קבע יקר יחסית לעומת המתכונת הנוכחית.

3) חתך חפיזור - התבססות על המחנות הקיימים לעומת בניה חדשה באזורים אחרים, בין בצמוד לישובים קיימים ובין כבניה של ישובים חדשים לחלוטין.

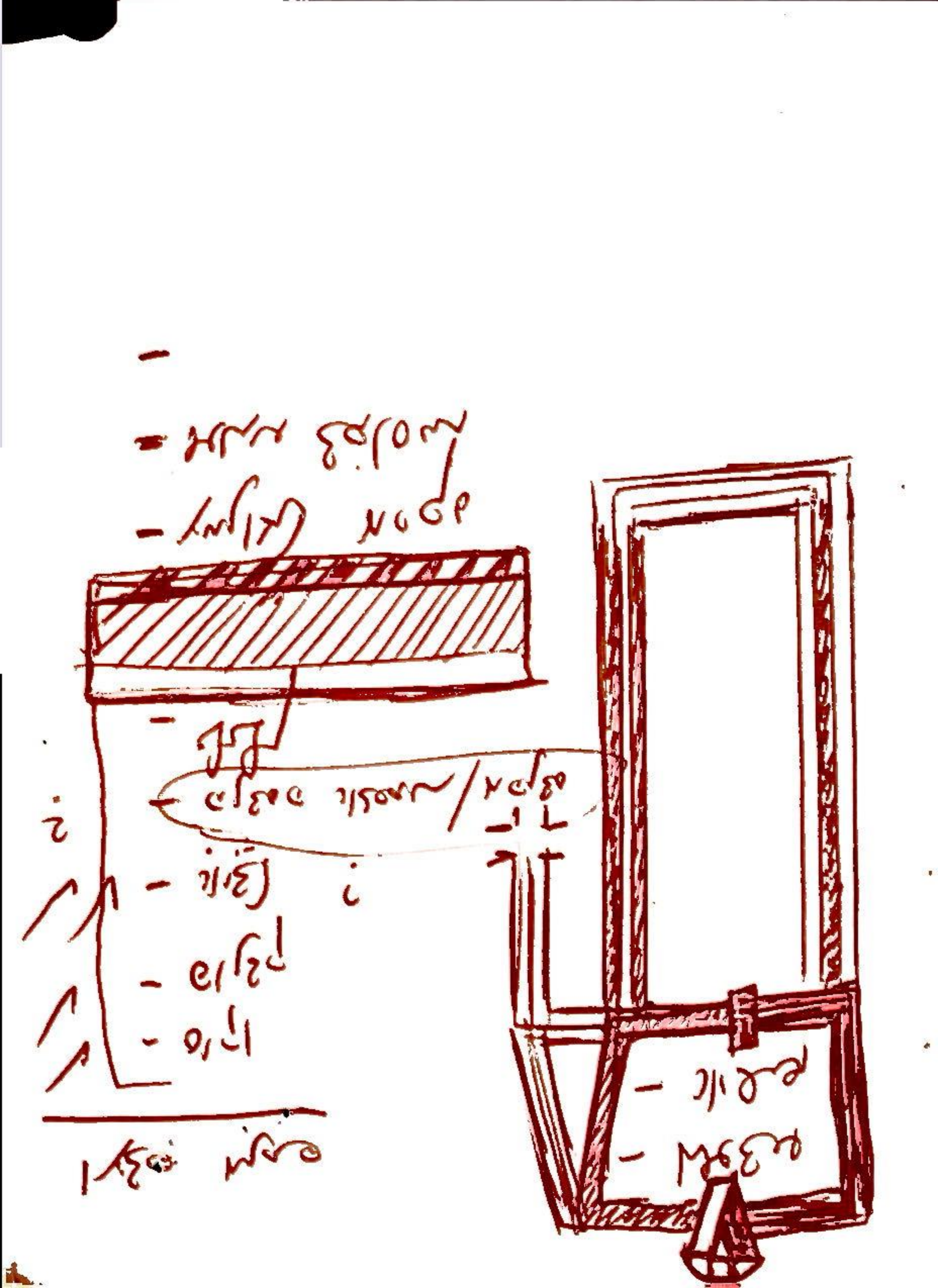
- האפשרויות אינן מוציאות זו את זו אלא ניתן לבצע כמה מהן במקביל.

7. <u>הארגון האדמיניסטרטיבי</u>

א. מנקודת ראות טילובה וקטירתה של הרצועה לישראל, רצויה גם קטירה אדמיניסטרטיבית, אשר תושג ע"י פיצול הרצועה למספר אזורים גאוגרפיים כאשר כל אזור משנה כזה קשור במישרין למרכז בישראל (אשקלון, באר שבע וכו').

ב. לעומת גישה זו, קיימת האפשרות לראות את האזור כמכל ארץ אחד המקבל מרותו ממרכז אדמיניסטרטיבי אחד במרך האזור. הסדר זה יקל, כמובן, את התכנון המרכזי והביצוע של מכלולת המיתרת הרצועה. מאידך - יקשיח הסדר זה להשגת קיומה המגוון והאופטימלי של הרצועה.

١٣٥ ٢٥.٩

מדינת ישראל
משרד הבטחון

סודי ביותר

דף 1 מתוך 1 דפים

עותק 4 מתוך 5 עותקים

תאום הפעולה בשטחים

הקריה, ח' תמוז תשל"א
1 יולי 1971

גמ/2006

מפקד אזור עזה וצפון סיני

אלוף פיקוד הדרום
היועץ הכלכלי למערכת הבטחון

הנדון: שקום מחנות הפליטים ברצועה

1. מצ"ב תצלום החלטת ועדת השרים לבטחון בנדון.

2. ל י ד י ע ת כ ם .

שלמה גזית – ראש אלוף

שג/אם

2

ירושלים, ת' בחשון תשל"א
28 באוק' 1970

בנדי 1970

אל : היועמ"שית הממשלתית
מר הנוכחי
מר המוחזק

הנני מתכבד להמציא בזה העתק-לבבי החלטת מס. 43/ב של ועדת השרים לענייני כלכלה, בישיבתה מיום ד' בחשון תשל"א (27.10.70):

"ב/43. בדיקת מחנות הפיתוח והגדרת עזה

מ ח ל י ט י ם

הנני מבקש לקבל את מסקנות הצוות הבין-משרדי שמונה לבדיקת הבעיות הכלכליות הכרוכות בהגדלת עזה על-ידי הקמת מפעלים חדשים מחוץ לתחומי המחנות והשיכונים.

הצוות יבדוק בין השאר את ההשלכות הכספיות של ההגדלה ב- 5 מיליון ל"י במסגרת סדר העדיפויות הממשלתית.

(עד להגשת סיכום הצוות הנ"ל אושרו בזאת 4 מיליון ל"י ו-5 מיליון נוספים יועמדו לרשות הרשויות המקומיות בחברון - לא בתקציב)."

ב ב ר כ ה
(-) מ. ארנון

מזכיר הממשלה

העתקים: מר י. ליאור, מזכיר צבאי לראש הממשלה
מר ש. בויט, מנהל הלשכה המשפטית

מדינת ישראל

משרד האוצר

רח' קפלן 1, הקריה, ירושלים
ת.ד. 883 טלפון 63111

תאריך: י"א באב תשל"א
2 באוגוסט 1971
מספר:

אל : תא"ל ש. גזית, מתאם הפעולה בשטחים

מאת: סגן הממונה על התקציבים

הנדון: <u>כספי הנאמנות לפתוח כלכלי ושקום פליטים</u>

קיים תקציב מאושר לשנת 1971/72 ל"יחידה לשקום עזתים ביו"ש. במדה ותקציב זה אינו עונה למטרות שנקבעו או במדה והמטרות הורחבו אני מציע שתוגש דרישה מפורטת שתידון בנפרד.

אשר ל-550,000 ל"י הצעתי להועידם למטרת שקום ומחנות הפליטים בעזה כי למטרה זו לא היה כלול כל סכום בתקציב המאושר ל-1971/72.

ב ב ר כ ה,

שמואל לד

3.8.71

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

יש"ע

הקריה 28 יולי 1971

מס'

תא"ל ש. גזית, תאום הפעולה בשטחים

מפקד איזור יהודה ושומרון
מפקד איזור רצועת עזה וצפון סיני
מר יאיר קיבץ, כאן

הנדון: מחנות פחמה וסילוואד

מחנה פחמה -

1. ביום 15 במאי 1971 הוחל בבניית 34 יחידות דיור במחנה פחמה על המשטחים הקיימים וכמו כן, 7 יחידות דיור על יסודות חדשים. בתחילה התנהלה הבניה בעצלתיים, אולם עתה היגה במלוא תנופתה ובמחצית חודש אוגוסט תועברנה לידנו חלק מהיחידות ואילו סיום העבודה כולה יהיה בסוף חודש ספטמבר שנה זו.

2. הוכנה הקצאה ל-88 יחידות דיור נוספות (הקצאה מס. 2) על שטח ממזרח למרכז. תכנית הבנין מוכנה (אותו טפוס של בנין סורי), כמו כן, הובנה תכנית פיתוח להנ"ל והסתימה תכנית רשת רומים (סקרייפר-פלאן), שתוכננה לצורך יישור השטח ויצירת משטחים לבנין בהווה והרחבה בעתיד. התכניח נמסרה ביום 14 יולי 1971 למר גרשביץ, ס/קמ"ט מע"ן, לשם הוצאת מכרז.

3. לאור העובדה שהמבנים הקיימים בפחמה מאוכלסים כולם, וכבר מחכות משפחות לכניסה לבנינים שבבניה, ברצוני לבקש אשורך להמשיך בפתוח המחנה ובבניח עוד 50 יחידות דיור. לשם כך דרוש תקציב לפי ההערכה הבאה:

א) הקמת 50 יחידות דיור כולל יסודות	408.700.- ל"י
ב) שכר מקוח לפי 8.000.- ל"י לחודש עבור ששה חודשים	50.000.- ל"י
ג) רשת רומים (סקרייפר-פלאן) עבור היישורים לבנינים	65.000.- ל"י
ד) רשת מים וביוב	30.000.- ל"י
סה"כ	553.700.- ל"י

4. בסוף חודש יוני 1971 נמסרה ע"י סא"ל ארקין פרוגרמה למוסדות סעד, חנוך ובריאות. הוקצו לכך חמישה בנינים קיימים (21 חדרים ו-3 בתי שירותים) בהם ימוקמו המוסדות הנ"ל. כמו כן, נערכו שפוצים והשלמות בבנינים הנ"ל לפי דרישתם של הקמט"ם הנוגעים בדבר.

2/..

29.7.71

תאום הפעולה בשטחים

הקריה.

מס'

מחנה סילוואד -

1. למרות שהחומר למברז לבלנים נמסר כבר לפני חודשיים והמקציב הועבר למע"ץ לזני כמה שבועות, עד היום לא נמסרה העבודה לקבלן להקמת 50 היחידות בסילוואד.

[redacted]

בברכה,

ח. שדמי

חיים שדמי
מנהל היחידה

הלכות טלה

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

ש מ ו ר

הקריה.
מס' יז' סיון תשל"א
10 יוני 1971

גמ/1710

מר ב. שומינר - קמ"ש חוצב /יו"ש
מר י. מאירי - משרד האוצר
סא"ל(מיל.) ח. שדמי- מנהל היחידה לשיקום עזחים
סא"ל י. מינץ - רע"ן בלכלה/יו"ש

הנדון: בניה במחנות פחמה וסילוואד

1. ניתן בזה אישור מפורש לעריכת חכנון ממורס להקמת 100 יחידות דיור בכל אחד מהמחנות פחמה וסילוואד.

2. ההערכה להקמת 200 יחידות הדיור בשני המחנות, כפי שנמסרה ע"י מר שדמי, מסחכמת בכ-1.8 מיליון ל"י.

3. בשלב זה ניתן איפור לבניה כ-50 יחידות דיור בכל מחנה, בהיקף תקציבי של 900 אלף לירות.

4. אישור לבניה יחידות נוספות ינתן לקראת סיום היחידות הראשונות, ובהתאם לקצב אכלוס הדירות.

5. במקביל יוציא הח"מ הקצבה ע"ס 400 אלף לירות. הקצבה נוספת ע"ס 500 אלף לירות תוצא מאוחר יותר. לסכום זה נבקש אישור האוצר במסגרת ניצול עודפי שנת התקציב 1970/71.

4/3/71
50 יחידות כסלולרד 601,456 ל"י

ב ב ר כ ה ,
יאיר קיבץ

שאר

היחידה לשקום עזתים
תל-אביב, 28 מאי 1971

תא"ל גזית, מאום המעולה בשטחים
מפקד אזור יהודה ושומרון
מפקד אזור רצועת עזה וצפון סיני
רע"ג כלכלה, אזור יהודה ושומרון
מר י. קיבץ, תאום המעולה בשטחים

הנדון: מחנה סילוואד

מזה כעשרה ימים מאז הסתיימו המריבות וסיכון החלקות לבניה במחנה סילוואד. כמו כן, הובטח לנו כבר הצעות הקבלנים המוגים להקמת 100 יחידות חדיור במחנה.

אם בכוונתנו לחקים המחנה למעני תחילת עונת הגשמים, רצוי לדאוג סייד להעברת העודפים משנת התקציב 1970/71, כדי שנתחיל בבניה מייד.

לידיעתכם.

8

בברכה,

חיים שומי
מנהל היחידה

38 אלף לחדר

38,000 ל. ל-1 יחידות דיור

× 25

950,000

350 אלף לבתי

תוספת 50,000

היחידה לשקום עזתים
תל-אביב, 28 מאי 1971

תא"ל בניה, ראש המעולה בשטחים
מפקד אזור יהודה ושומרון
מפקד אזור רצועת עזה וצמון סיני
רע"ן כלכלה, יהודה ושומרון
מר י. קיבץ, ראש המעולה בשטחים

נ ס ו ב

הנדון: שיקום עזתים - מחנה אל מחמה

1. ברצוני להודיעכם על התחלת שיכונם של עזתים במחנה אל-מחמה. בתאריכים 25.5.71 - 28.5.71 הובאו ע"י היחידה שלוש משפחות ראשונות של עזתים למחנה אל מחמה. הן שוכנו במבורים זמניים בבנינים קיימים. שלוש משפחות אלו, בלי כל ספק, תבואנה בעקבותן משפחות נוספות ואז אנו עלולים לעמוד בפני בעיה מתן מידותיים למתישבים, שירותים כגון: בתי ספר, מרפאה וכו'. יש, על כן, לראות כבר מעתה להבטחת שירותים אלו ע"י הגורמים המוסמכים לכך.

2. עד עתה נתקבל תקציב לבניית 41 יחידות דיור במחנה הנ"ל. 34 מהיחידות נבנות על יסודות קיימים ואילו יתר שבעת המבנים ייבנו על יסודות חדשים.

ברצוני להעיר שאומר בזמנו תקציב לבניית כ-100 יחידות נוספות באל מחמה. יש, לדעתי, להעביר לנו התקציב לכך עתה ולאפשר המשך הבניה כל עוד נמצאים הקבלנים ועובדיהם במחנה.

בברכה,

חיים שדמי
מנהל היחידה

MANAGEMENT, PRODUCTION & SYSTEMS ENG. CONSULTANTS LTD. יועצים למערכות ניהול וייצור בע"מ

תל-אביב, 15 ביוני 1971

1862/82

לכבוד

דרי פנחס זוסמן

היועץ הכלכלי

משרד הבטחון

הקריה

תל-אביב.

א.נ.,

בהמשך לשיחתנו מיום 2.6.71, הריני להגיש לך בזה הצעה לפיתוח ושיקום רצועת עזה.

הצעה זו מוגשת במשותף ע"י שלש חברות:

בסט-ענב - מתכנני ערים - אדריכלים

בלשה-ילון - מהנדסים יועצים

סקר - יועצים למערכות ניהול וייצור

לכל אחת מהחברות הנייל הכשורים לעסוק בחלק מהנושאים של הפרויקט, ואילו לשלשתן ביחד נסיון ניכר בהפעלת צוותים אינטרדיסיפליניריים משותפים לעבודה בפרויקטים כגון זה.

ברצוני להדגיש שההצעה הוכנה בהסתמך על הנתונים וההסברים שנתת לנו בפגישתנו הנייל.
נשמח להמציא הבהרות ואינפורמציה נוספים.

בכבוד רב,

איתן יעקבסון.

מנהל כללי

TEL-AVIV, 71, WEIZMAN STREET, TELEPHONES 263231, 263232 תל-אביב, רחוב ויצמן 71, טלפונים
JERUSALEM, 62, HAPALMACH STREET, TELEPHONE 61869 ירושלים, רחוב הפלמ"ח 62, טלפון

פרק 2. תכנית עבודה מוצעת

2.1 הנחות יסוד

בבואנו לגבש את הצעת תכנית העבודה המוצעת, עמדו לנגד עיבינו מספר הנחות יסוד:-

- יש להעמיד לרשות העבודה צוות אינטרדיסציפליניר, אשר יורכב ממומחים בשטחי הפעולה השונים הכלולים בפרויקט.
- הנחיות מפורטות לגבי פירוט העבודות, היקפן ומידת עומקן יקבעו עיי הועדה המנחה, שתוקם עיי משרד הבטחון.
- העבודה תעשה על פי המסגרת הארגונית העקרונית כפי שנקבעה עיי משרד הבטחון (ראה 1.4).

2.2 שטחי הפעולה והעסוקים

מהמידע המועט שקבלנו, נראה לנו ששטחי הפעולה העקריים בהם יהיה צורך לטפל במסגרת הפרויקט הם כדלקמן:-

- דמוגרפיה, תעסוקה, פיזור אוכלוסית מחנות הפליטים ושיקום חברתי.
- שרותי חינוך, בריאות וקואופרציה.
- שרותים צבוריים, מוניציפאליים וממשלתיים.
- שיקום ובנוי ערים וכפרים, פתוח שיטות ישום, אדריכלות מבנים ומתקנים.
- אספקת מים לחקלאות ולמערכות עירוניות.
- ניקוז וביוב.
- חקלאות, דיג ושרותים חקלאיים.
- תעשיה ומלאכה.
- מסחר, בנקאות ושוק.

- תחבורה, כבישים, חשמל ובמלים.
- פיתוח חופים, נופש ותיירות.

התארגנות החברות המגישות הצעה זו במשותף, אשר לכל אחת מהן נסיון ניכר בחלק מהתחומים שהוזכרו, באה על מנת להבטיח הצבת צוות אינטרדיסיפלינרי, המסוגל להתמודד עם מכלול הבעיות והתחומים שהוזכרו לעיל - ברמה מקצועית, ארגונית וביצועית גבוהה.

2.3 תכולת העבודה המוצעת

בשלב זה, נראה לנו שהעבודה תתרכז, לפחות בתקופה הראשונה, בשלושה נושאים:-

2.3.1 אינונטר של המידע

תחום זה יכלול רכוז ומיון כל הנתונים, העבודות, המחקרים והסקרים שבעשו עד כה ברצועת עזה. חומר זה ישמש בסיס ורקע להכנת תכניות עבודה מפורטות, להשלמת חומר ומידע חסר, וכן לעבודת התכנון.

2.3.2 הכנת תכנית אב

תוכן תכנית אב שתשמש בסיס לתכנון הפרויקטים. תכנית האב תכלול גם הצעה לפתוח שיטות לישום התכנית. ההיקף ומידת הפרוט של תכנית האב יקבעו עיי הועדה המנחה.

2.3.3 תכנון וביצוע פרויקטים ספציפיים

במסלול מקביל להכנת תכנית האב, יוכן תכנון של פרויקטים ספציפיים אשר יוחלט להעדיפם לבצוע מיידי ודחוף - על פי שיקול הועדה המנחה.

2.4 המסגרת הארגונית המפורטת

כבסיס למסגרת הארגונית המפורטת, משמשת המסגרת הארגונית העקרונית, אשר נקבעה עייי משרד הבטחון (ראה 1.4 לעיל). על פי תפישה זו, תהווה יחידת התכנון את ההבהלה הפעילה של הפרויקט (ראה התרשים הארגוני להלן).

2.4.1 רכז פרוקים מטעם החברות

אנו מציעים לצרף לצוות מרכזי זה איש מקצוע בכיר, שהינו בעל נסיון בנושאים השונים בהם מדובר, בעל ידע ויכולת באיבחון בעיות, בתיאום ובהפעלת צוותים אינטר-דיסיפליניריים, ובעל סמכות ומעמד אישי בחברות השותפות במשימה. איש זה, שיהווה רכז הפרויקט מטעם החברות, יפעל כמסייע למבהל יחידת התכנון ויוכל, בתוקף סמכותו המקצועית והאישית, להפעיל ולתאם את כל הכח המקצועי העומד לרשות החברות - על פי סדר העדיפויות והקדימויות החשוב מנקודת הראות של פרויקט זה.
מוצע שרכז הפרויקט מטעם החברות ישתתף גם הוא בישיבות הועדה המנחה. מידת עיסוקו של איש זה תקבע על פי צרכי העבודה.

2.4.2 אחראים דיסיפלינריים

כמו כן, מוצע למנות שלושה בעלי מקצוע בכירים ביותר כממונים ורכזים של שלושת התחומים העקריים בהם עוסק הפרויקט והם: כלכלה וחברה, הנדסת בינוי ותשתית. רכזים אלו יהיו מקרב מנהלי או בכירי החברות השותפות, ויהוו את הפורום המקצועי העליון אשר יוכל, יחד עם יחידת התכנון, לכוון את העבודה ולהנחות, מקצועית, את הצוותים השונים. כל רכז כזה יהיה המנחה בדיסיפלינה עליה הוא שולט וכצוות - יהוו הרכזים את הגוף המנחה לצוותים הבין-תחומיים.

2.4.3 פירוט התפקידים לאיוש הארגון

- מנהל יחידת התכנון - מועסק ע"י משרד הבטחון ומנהל הפרויקט מטעמו.
- רכז הפרויקט מטעם החברות - איש מקצוע בכיר מחברת התכנון והיעוץ הכוללני.
- כלכלן ראשי - מופעל ישירות על ידי מנהל יחידת התכנון (בתפקיד מלא).
- מהנדס/אדריכל ראשי לתכנון ותשתית - מופעל ישירות על ידי מנהל יחידת התכנון (בתפקיד מלא, או חלקי לפי הצורך).
- רכזים לתחומים (דיסיפלינות) - מנהלים או בציגים בכירים של החברות.
- אנשי מקצוע בודדים או צוותים אינטרדיסיפלינריים.

הרכב וגודל הצוותים שיופעלו בשטחי הפעולה השונים (ראה 2.2), יקבע בהתאם לצורך. לכל צוות כזה יקבע אחראי אשר ימונה מבין בכירי העובדים בחברות ואשר שטח הפעולה הנדון הוא בתחום התמחותו.

במקרים מסוימים ועל פי הצורך, יפעילו, הנהלת הפרויקט או הצוותים המקצועיים, יועצים מיוחדים שאינם נמנים על הצוותים של החברות המשתתפות בהגשת הצעה זו.

המסגרת הארגונית הנייל מתוארת בתרשים הבא.

- ראה הדף הבא -

2.4.3 פירוט התפקידים לאיוש הארגון

- מנהל יחידת התכנון - מועסק ע"י משרד הבטחון ומנהל הפרויקט מטעמו.
- רכז הפרויקט מטעם החברות - איש מקצוע בכיר מחברת התכנון והיעוץ הכוללני.
- כלכלן ראשי - מופעל ישירות על ידי מנהל יחידת התכנון (בתפקיד מלא).
- מהנדס/אדריכל ראשי לתכנון ותשתית - מופעל ישירות על ידי מנהל יחידת התכנון (בתפקיד מלא, או חלקי לפי הצורך).
- רכזים לתחומים (דיסיפלינות) - מנהלים או נציגים בכירים של החברות.
- אנשי מקצוע בודדים או צוותים אינטרדיסיפלינריים.

הרכב וגודל הצוותים שיופעלו בשטחי הפעולה השונים (ראה 2.2), יקבע בהתאם לצורך. לכל צוות כזה יקבע אחראי אשר ימונה מבין בכירי העובדים בחברות ואשר שטח הפעולה הנדון הוא בתחום התמחותו.

במקרים מסוימים ועל פי הצורך, יפעילו, הנהלת הפרויקט או הצוותים המקצועיים, יועצים מיוחדים שאינם במגיים על הצוותים של החברות המשתתפות בהגשת הצעה זו.

המסגרת הארגונית הנייל מתוארת בתרשים הבא.

- ראה הדף הבא -

התרשים האירגוני

2.4.4

להלן תרשים הארגון המוצע אשר תואר לעיל

פרק 3. הצורת המבצע

3.1 החברות המשתתפות

לצורך בצוע הפרויקט, חברו, כאמור, שלש חברות והקימו צורת אינטרדיסציפלינארי משותף.

החברות הן:- 1. סקר - יועצים למערכות ביהול וייצור.

2. בסט-ענב - מתכנני ערים, אדריכלים.

3. בלשה ילון - מהנדסים יועצים.

יש לציין שאין זו ההתארגנות הראשונה של חברות אלו לצורך ביצוע פרויקטים אינטרדיסיפלינריים. לשלש החברות פרויקטים משותפים, הן בארץ והן בחויל ואנשיהן מורגלים היטב בעבודה משותפת עם אנשי המקצוע של החברות האחרות.

3.2 כח אדם

הכח המקצועי העומד לרשות החברות מובא בטבלה הבאה.

סייה

כלכלנים	5
כלכלנים חקלאיים	3
אדריכלים ומתכנני ערים	14
מהנדסי בניה	3
מהנדסים אזרחיים	11
מהנדסי ייצור וחקלאות	10
מהנדסי מכונות וחשמל	5
מהנדסי מים וביוב	12

10/.

	סייה
מומחים למערכות ניהול	4
מומחים לשורק	2
סטטיסטיקאים ובוחני שיטות	2
מהנדסי מערכות ומחשבים	4
סוציולוגים ופסיכולוגים	3
הידרולוגים	1
מקטלגים	3
סייה עובדים מקצועיים	82
שרטטים וטכנאים	53
שרותי משרד	23
סייה עובדים	158

3.3 אישוש צורת הנהלת הפרויקט

- רכז הפרויקט מטעם החברות - איתן יעקבסון.
- כלכלן ראשי - אילון כהן.
- מהנדס ואדריכל ראשי - דניאל שן.

מנהלי או נציגי החברות:-

- כלכלה וחברה - דרי פרץ רם.
- תכנון ערים וארכיטקטורה - דוד בסט.
- הנדסת תשתית - זאב ילון.

3.4 החברות המשתתפות ועובדיהן

תאור קצר של החברות המשתתפות בהצעה וכן קיצור קורות חיים של העובדים הבכירים אשר יהיו קשורים ישירות בפרויקט, מובאים בנספחים.

פרק 4. הצעת מחיר

4.1 עובדים

בהעדר אינפורמציה מספקת, אין כל אפשרות לקבוע בשלב זה את היקף התקציב הדרוש. לפיכך, נראה לנו שיש לקבוע "מחיר יחידה" כבסיס להערכה תקציבית.

מחירי היחידה הנדרשים על ידנו יהיו כדלקמן:-

שכר מנהלים	280.- ל"י	ליום עבודה
שכר עובדים בכירים ויועצים	250.- ל"י	"
שכר עובדים אחרים	220.- ל"י	"
הנדסאים, טכנאים ושרטטים	150.- ל"י	"

מחירי יחידה אלו ישמשו בסיס לקביעת תקציב ולוח זמנים מראש לכל משימה שתבוצע.

הסכומים הנייל הינם לגבי פעולות קצרות ותעסוקות חלקיות. עבור כל עובד הנמנה על הסוגים הנייל ואשר יועסק בפרויקט באורח קבוע ומלא, יוקטנו הסכומים ב-10%. כתעסוקה קבועה תחשב לצורך זה כל עבודה שמישכה עולה על 6 חודשים.

מן הראוי להדגיש שמחירים אלו הם עבור השנה הראשונה בלבד. במידה ויחולו במשך שנה זו שינויים באינדכס המחירים, יתוקנו התעריפים בהתאם.

4.2 רכב, משרד ושירותים

שכר זה אינו כולל הוצאות רכב, מדידות, שרותי שדה, העתקי אור ושירותים טכניים מקובלים אחרים. אלו יסופקו על ידי משרד הבטחון או שישולם עבורם בנפרד. כמו כן, יוקם משרד שדה שיסופק,

על שירותיו, על ידי משרד הבטחון.
כן יש לציין שבהצעה הבייל לא בלקחו בחשבון ההסדרים וההוצאות הכרוכים באבטחת העובדים.

4.3 תשלום עבור פרויקטים

עבור פרויקטים אשר ניתן לבקוט לגביהם בשיטות תשלום אחרות (מתשלום עבור ימי/חדשי - אדם), יקבע המחיר בהתאם לתעריפים המקובלים תוך התחשבות בסוג העבודה ובמיקומה.

נספח מס. 2

תקציר הרקע המקצועי של העובדים

להלן תקציר קורות החיים של העובדים הבכירים אשר יעסקו ישירות בפרויקט:-

<u>רכז הפרויקט מטעם החברות</u>:-

איתן יעקובסון.

יליד 1930.

השכלה בכלכלה וסטטיסטיקה (האוניברסיטה העברית בירושלים, BA 1957).
הנדסה, תעשיה וניהול (הטכניון 1961) ומינהל - (אוניברסיטת הרווארד, ארה"ב MPA 1964).
מנהל כללי של חברת סקר בה עובד מאז 1965.
שמש בתפקיד סגן מנהל כללי במשרד החקלאות (65-1962),
ומנהל המכון להנדסה ופריון הייצור בחקלאות (65-1963).
מנהל המחלקה החקלאית ומהנדס ראשי של המכון לפריון העבודה והייצור (1961-1954).
משמש מרצה לארגון, כלכלת פיתוח ופיתוח אזורי במוסדות שונים (הטכניון, אוניברסיטת תל-אביב, המרכז לחקר ההתישבות ומדרשת רופין).
בעל נסיון רב בנושאי פתוח חקלאי ותעשייתי, מינהל צבורי באזורי פיתוח, בתכנון ארגוני ובביצוע והפעלת שבויים ארגוניים ותכניות פיתוח הלכה למעשה.

<u>חברי צוות יחידת התכנון</u>:-

1. אילון כהן - כלכלן ראשי.

יליד 1936.

השכלה בכלכלה חקלאית (האוניברסיטה העברית בירושלים, B.Sc
1961, M.Sc 1963).
כלכלן בכיר בחברת סקר (1967 עד היום).
שמש ככלכלן מתכנן (כולל תכנון אזורי) ומנהל מחלקה במרכז לתכנון
חקלאי - משרד החקלאות (1963-1967).

2. דניאל שן - מהנדס אדריכל ראשי.
יליד 1930, לונדון, אנגליה.

השכלה:- הטכניון חיפה.
השתלמויות: קורס לארכיטקטורה טרופית ב- AA לונדון.
קורס לתכנון ערים ב"פוליטכניק" לונדון.
מוסמך לארכיטקטורה, אינגי' מדופלם.

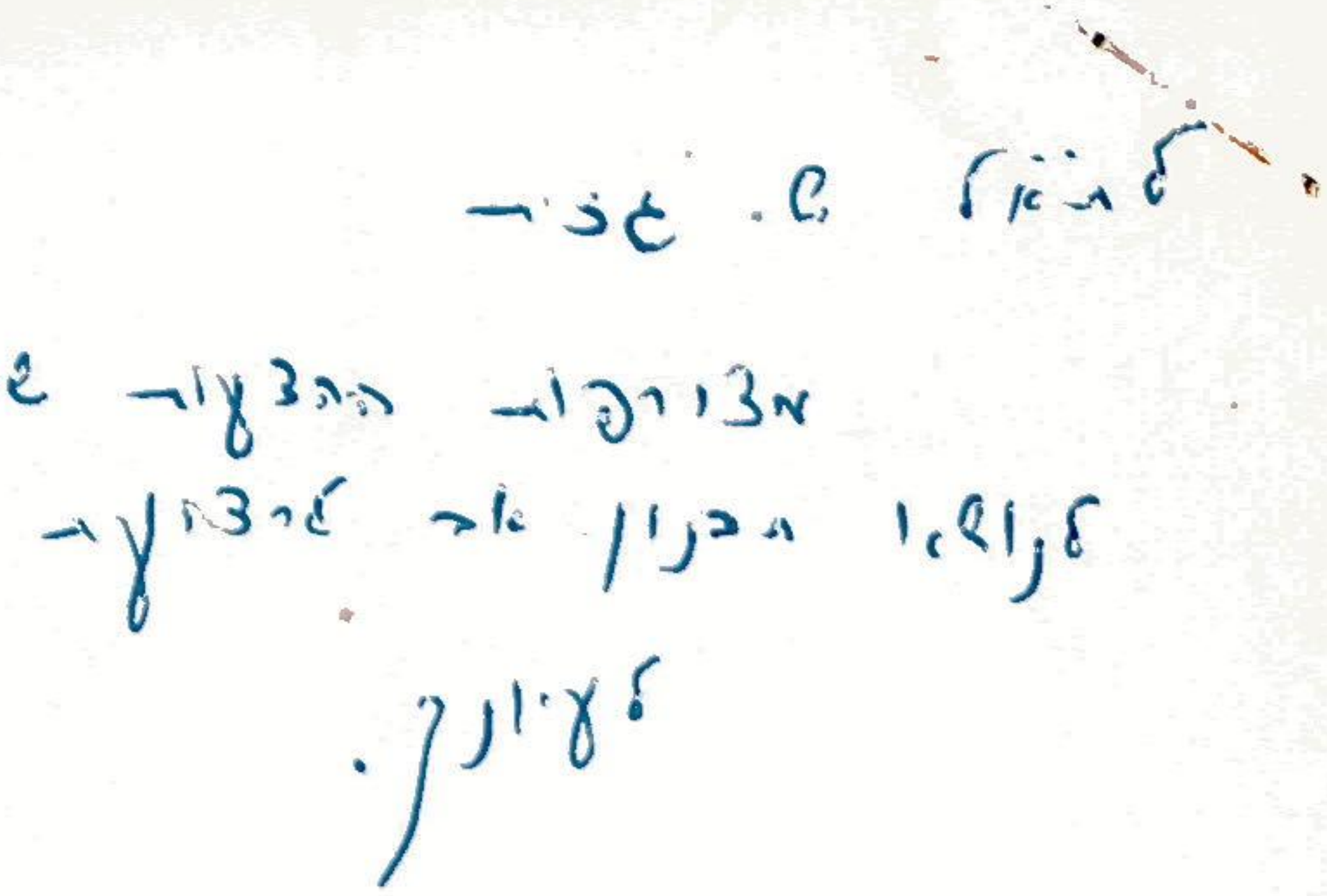
נסיון מקצועי:-
קמינקא, אדריכל, חיפה.
Douglass Mathews & Partners, אדריכל, לונדון.
רכטר זרחי, פרי, ת"א.
פרלשטיין, ת"א.
צוות תכנית אב תל-אביב.
צוות תכנית אב קרית-גת.
המכון לתכנון ופתוח (IPD).

נסיון אקדמאי:-
מרצה בפקולטה לחקלאות באוניברסיטה העברית, רחובות.

פרסומים:-
השתתפות בדו"חות:-
תכנית אב קרית גת.
ג.ע.מ., חקר קבוצת ערים בעמק יזרעאל (IPD).
תכנית מתאר בצרת עילית (IPD).

11/.

מדינת ישראל
משרד הבטחון

בברכה מאת

היועץ הכלכלי

מהודסים
מחכונים
יועצים

שרותי הנדסה בישראל בע"מ

תאריך: 27.4.71

4272

לכבוד
ד"ר פנחס זוסמן
היועץ הכלכלי
משרד הבמחון

א.נ.,

בתשובה לפנייתכם בענין הצבת צוותות תכנון לנושא רצועת עזה וצפון סיני הננו מגישים בזאת הצעתנו הכוללת את הסעיפים הבאים:-

1. המטרה
2. מערכת התכנון המוצעת
3. תאור הצוותות
   - 3.1 צוות מרכז
   - 3.2 צוות מייעץ
   - 3.3 צוות טכני
4. איוש פוצע
5. שירותים לתכנון
6. התמורה

כמו כן הננו מציגים בפניכם תמצית מידע על שירותי הנדסה בישראל בע"מ מהנדסיה הבכירים ופרויקטים שבוצעו על ידם.

אנו עומדים לרשותכם לכל מידע נוסף.

בכבוד רב,

אורי אבן

ושלים. רח' בן יהודה 13. טל. 22892: תל-אביב. רח' יצחק שרה 34. טל. 39821: חיפה רח' ישעיהו 4. טל. 526253: באר שבע. בית תנועת הפושבים: אילת. בית סוייב. טל. 3336.

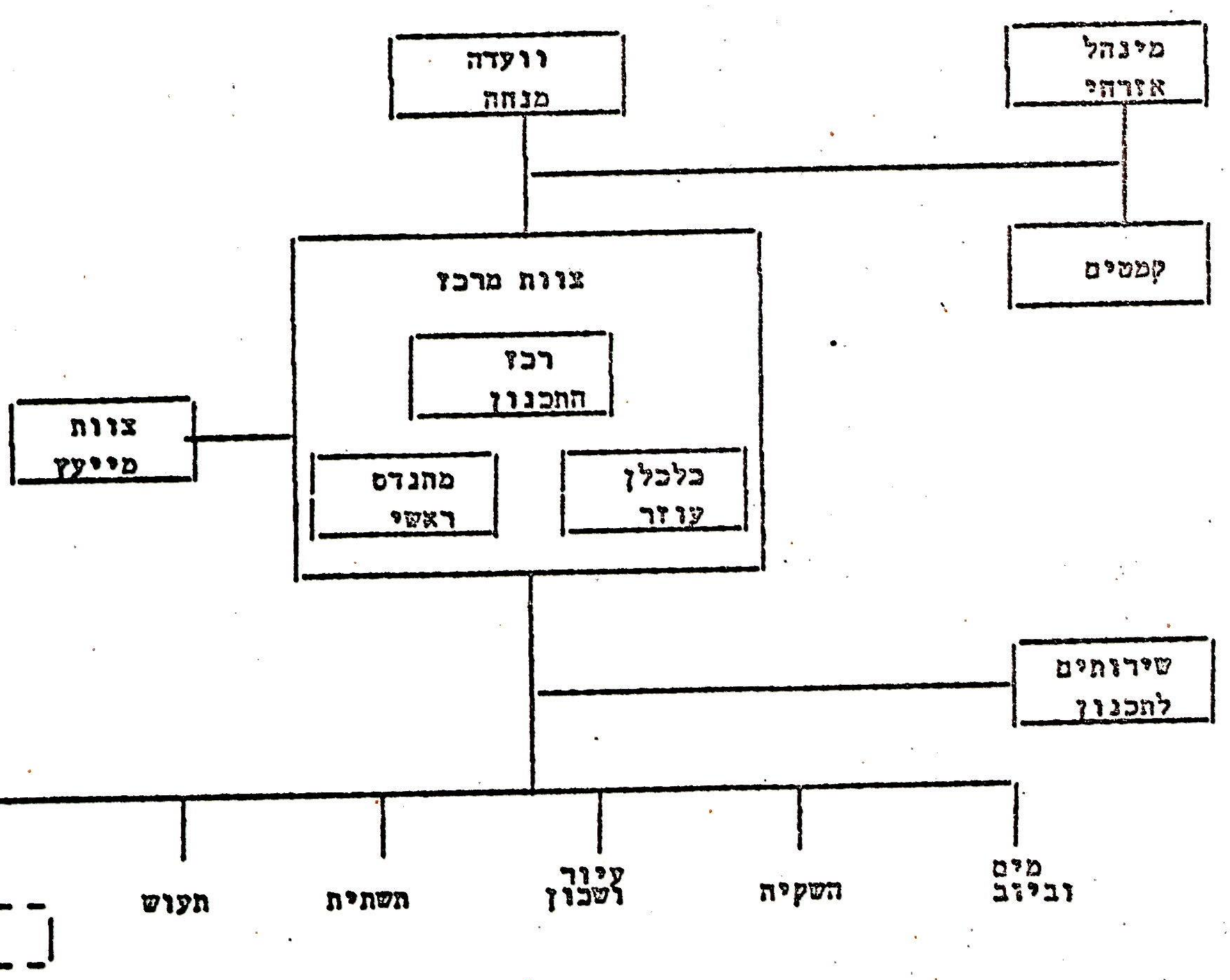
1. <u>המטרה</u>

על יסוד שיחתנו הראשונית, הננו מבינים כי על צוותת התכנון תוטל המשימה להכין מסגרת פרוגרמתית לתכנון חמש שנתי של רצועת עזה וצפון סיני. במסגרת זו ישולבו תוכניות הפיתוח המתבצעות כיום באיזור ויצורפו אליה פרויקטים אשר יאופיינו ע"י חצוות, כאשר המטרה הינה לבצע שיקום חברתי וכלכלי של אוכלוסית האזור.

אנו מבינים כי הנחיות היסוד לצוותת התכנון יעובדו ע"י וועדה מנחה אשר תהיה גם וועדת שיפוט ואשר המונה ע"י משרד הבמחון.

2. <u>מערכת התכנון</u>

המבנה העקרוני של מערכת התכנון המוצעת על ידנו בהמשך להנחיתכם הינו:

3. תאור הצוותות

3.1 צוות מרכז

הצוות יכלול :-

רכז חכנון - אשר ימונה ע"י מערכת הבטחון ויהיה אחראי בפני הוועדה המנהה על פעולות הצוות ותאומו עם יתר גורמי הממשלה והמוסדות.

מהנדס ראשי - אשר יוצע ע"י שירותי הנדסה בישראל בע"מ (שה"ב) ירכז את צוותות ההנדסה והאדריכלות, ינהל את המשרד האזורי, יתאם עבודת ההנדסה והאדריכלות עם גורמי הממה המקצועיים, יפעיל גורמי תיכנון חיצוניים ואת צוות היעוץ.

מוצעים לתפקיד : - א. עוזי פלד

ב. אשר סטוב

כלכלן עוזר - אשר יוצע ע"י שה"ב ישמש יועץ כלכלי קבוע לצוותות השונים ויעזור לרכז התכנון בבחינה כלכלית של הפרויקטים.

מוצע לתפקיד :- אהוד קצנלבוגן

3.2 צוות מייעץ

הצוות המייעץ יוקם ע"י שה"ב ויכלול את הקבוצה המקצועית הבכירה של החברה אשר תעמוד לרשותו של צוות התיכנון בייעוץ קבוע לפי דרישתו. מוצע כי הצוות המייעץ יכסה את השטחים הבאים :-

תכנון איזורי ועיור	-	ש. שקד
בינוי-תכנון וביצוע	-	ב. פיש
השקיה	-	ברוך גורנת
העוש	-	יצחק וימן*
כלכלה ושוק	-	מ. גיגר
תשתית	-	אלכס גת
הקלאות	-	שאול רגב

בנוסף לצוות זה אשר ימונה באופן קבוע עומדים לרשות התכנון הצוות הביכיר של חברתנו כפי שיפורט בתאור החברה.

3.3 צוות מכני

הצוות המכני יפעל באופן קבוע במשרדי החברה בת"א ובאזור ויכלול מהנדסים וטכנאים אשר יפעלו בנושאים הבאים:-

- מים ביוב ונקוז
- תכנון אזורי, עיור ובנוי
- תשתית

כמו כן יצורפו לצוות המכני בהתאם להנחיות הצוות המרכז- מהנדסים וטכנאים בתחומים נוספים כגון: בריאות, תעסוקה, העוש, תנוך וכו'.

---

* צורף לצוות זה לצורך העבודה הנ"ל לפי הסכם מיוחד.

4. <u>איוש מוצע</u>

בנוסף להנדסי החיים של מהנדסי החברה הבכירים המצויים בנספח למכתבנו הנני לציין במיוחד את הנסיון הספציפי של כל אחד מאנשי הצוות המוצע הרלוונטי במיוחד לנושא הנדון.

1. עוזי פלד – מוצע כמהנדס ראשי. שימש כמהנדס ראשי ומרכז נושאי תיכנון וביצוע של פרויקט מרש"ל בשלוש השנים האחרונות.

2. אשר סטופ – מוצע כמהנדס ראשי. שימש כראש צוות פרוגרמות של משרד השיכון, מהנדס העיר וראש צוות תיכנון האב של קריית גת ואיש צוות תכנון ערד.

3. אהוד קצנלבוגן– מוצע ככלכלן עוזר. שימש ב-3 השנים האחרונות ככלכלן מתכנן במרכז לתיכנון של משרד החקלאות וטיפל בתוכניות הקשורות לשטחים.

4. שמואל שקד – מתכנן איזורי ועירוני. שימש לאחרונה כמתכנן של קריית חברון, איזורים שונים בירושלים לרבות ערי פיתוח בתקופת כהונתו כסמנכ"ל משרד השיכון.

5. בנציון פיש – בינוי – תכנון ובצוע. שימש כראש לשכת הנגב של משרד הבטחון בעל נסיון רב בתכנון ובצוע עבודות בנוי בסיני.

6. ברוך גורנט – השקיה. מומחה לשיטות השקיה, ריכז את מחקרי ההשקיה של הפקולטה לחקלאות באזור אל עריש ועזה.

7. יצחק וימן – תעוש. שימש בשנה האחרונה ראש צוות אל עריש ליד המינהל האזרחי בעזה.

8. מיכאל ביגר – כלכלה ושווק. שימש בתקופה האחרונה כחבר צוות אל עריש ליד המינהל האזרחי באל עריש. התמחה בנושאי שיווק ועיבוד תוצרת חקלאית במדינות מתפתחות.

9. אלכט גת - תכנון תחבורה, כבישים ותשתית. מרכז את מרבית עבודות התכנון, והתשתית של שה"ב עבור מע"צ, מערכת חבטחון ומשרד השיכון.

10. שאול רמב - תקלאות והתיישבות. שימש כחבר צוות אל עריש ליד המינהל האזרחי בעל נסיון בפיתוח חקלאי איזורי ובעיות קרקעות במדינות מתפתחות.

5. <u>שירותים לתיכנון</u>

חברתנו תעמיד לרשות מערכת התיכנון את השרותים הבאים:-

- משרד בת"א
- שירותי התבורה
- שירותי הדפסה, שכפול ומזכירות.
- שירותי ארכיב.

כמו כן יעמוד לרשות צוות התיכנון, לפי בקשתו, איש לקידום ומעקב אחר הפרויקט, תקציב וזמן.

6. <u>התמורה</u>

הננו מציעים כי עבור הצבת מהנדס ראשי, כלכלן עזר, צוות מייעץ, משרד ושירותי המשרד בת"א, ישולם לנו סכום של -.100,000 לי לשנת פעולה. סכום זה מבוסס על התעריפים המקובלים במערכת חבטחון לעבודות המשולמות על בסיס יומי.

עבור שירותים נוספים שיידרשו לרבות הצבת הצוות הטכני תהיה התמורה בהתאם לתיקף הפעולות של התכנון, לפי המקובל במערכת הבטחון.

נ ס פ ח י ם

1. תמצית מידע על שירותי הנדסה בישראל בע"מ

2. רשימת מסגל הבכיר של החברה.

3. תאור עבודות החברה.

4. תולדות חיים של המועמדים לצוות המרכז.

ת ה ל מ ה נ ד ס י ם י ו ע צ י ם ב ע " מ

משרד ראשי: רח' אבן גבירול 54. תל אביב. טל. 263263 טלקס 033-654

27.4.71

סמנו..... סמוכם..... תאריך.....

ס ו ד י

הצעה עקרונית להקמת צוות תכנון
להכנת תכניות שיקום ברצועת עזה

1. ה ק ד מ ה

ההצעה מתיחסת להפעלת צוות תכנון אינטרדיסיפלינרי לתקופה של שנה ושיפעל בהכנת תכניות מקדמות וכלליות לשיקום פליטים ברצועת עזה.

2. משימות העבודה

משימות העבודה תכלולנה תיכנון שיקום הפליטים בעיקר על-ידי תיכנון בנייה ותשתית למגורים ובמידת הצורך גם ליצירת מקורות תעסוקה.

3. צוות התכנון

הצוות ינוהל ע"י - מר עוזי גדור מטעם המזמין.
צוות התכנון שיועמד לרשות התכנית יכלול את העובדים הבאים בעבודה מלאה:

- מהנדס אזרחי בכיר עם נסיון בעיור
- כלכלן בכיר

בצוות הנ"ל יופעלו בהתאם לצורך המומחים הבאים:

- מהנדס תשתית
- מהנדס מים וביוב
- טכנאים
- אדריכלים ויועצי חוץ בהתאם לצורך.

4. ה ת מ ו ר ה

התמורה הכוללת עבור עבודת הצוות לתקופה של שנה קלנדרית אחת תיהיה ~~250.000~~* ל"י כאשר במחיר הנ"ל כלולה עבודתם של 5 איש/שנה (Men-year).

5. תנאי תשלום

חשבונות יוגשו מידי חודש בחודש ויפרעו תוך 30 יום ממועד הגשתם.

* מאומדנים ותחזיות אלה עלות עבודת יועצים חוץ

נספח א' - צוות הפרויקט

צוות הפרויקט המוצע בשלב זה יכלול את העובדים הבאים:

- מהנדס אזרחי/בכיר - מר ברוך כותני
- כלכלן בכיר - מר שמעון חכים
- מהנדס תשתית - מר יהודה גרובר
- מהנדס מים וביוב - מר ישעיהו שתדלר
- מהנדס מערכות - מר אליהו גזית.

רצ"ב תולדות החיים של המומחים הנ"ל.

ברוך כותני

שנת לידה : 1923

השכלה : 1951, הטכניון חיפה, בי.אס.סי. בהנדסה אזרחית

נסיון מקצועי:

מ-1952	אצל תהל, מהנדסים יועצים בע"מ
מ-1966	ראש מחלקת אספקת מים עירונית, טיפול במי שפכים והשבחת מים. אחראי בעד תכנון מפעלי אספקת מים עירונית כגון תכניות האב לתל-אביב וירושלים - עד לתכנון המפורט סופי. אחראי בעד תכנון מפעלים אזוריים לטיפול במי שפכים - מתכנון תכנית אב עד לתכנון מפורט. תכנון כללי ומפורט של מפעלי טיפול וסילוק שפכים תעשייתיים.
1965-1966	אחראי בעד סקירת פרויקטים וניתוחם בעד המנכ"ל.
1964-1965	מהנדס פרויקטים. אחראי להכנת תכנית האב להספקת מים בניגריה מערבית התיכונה: אחראי לקביעת תכנית כלל-ארצית לטווח ארוך לפיתוח הספקת מים, מבוסס על מחקרים הידרולוגיים יסודיים, מערכים טיפוויים להספקת מים, תחזיות צריכה ואומדני ההשקעות במפעלי הספקת מים עירוניים וכפריים.
1963-1964	יועץ לנציב המים, משרד החקלאות, בשימוש חוזר במים.
1961-1963	מהנדס תכנון בכיר, מושאל לחברת ורד, ניגריה. תכנון כללי ומפורט ופיקוח על הקמת מפעלי הספקת מים. הכנת תכנית אב להספקת מים לניגריה המזרחית.
1952-1961	מהנדס, מח' אספקת המים. תכנון מפעלי השקיה ומפעלי אספקת מים עירונית.
1952	מהנדס, מח' הביצועים. תכנון מפורט של מבני בטון מזויין.

חברות בארגונים מקצועיים: חבר אגודת האינג'נרים וארכיטקטים בישראל

מהנדס מקצועי רשום בישראל

ידיעת שפות: עברית, אנגלית, צרפתית

שמעון חכים

נולד: 1944.

השכלה:

1968 – B.A. בכלכלה, האוניברסיטה העברית בירושלים.

– נמצא בשלבי סיום לתואר M.Sc בלימודי העיר והאזור, הטכניון – חיפה.

– תלמיד לתואר M.B.a במינהל עסקים, האוניברסיטה תל-אביב.

נסיון מקצועי:

1971 – כלכלן אורבני, היחידה הכלכלית – תהל.

1969–1970 ביצע מספר פרויקטים באופן עצמאי: פרוגרמה למרכז מסחרי, פרוגרמה למרכז איזורי, כדאיות פיתוח תיירות מרפא בארץ ועוד.

1968–1971 כלכלן – חברת "אתרים" – חברה לפיתוח אתרי תיירות בת"א יפו בע"מ.

1967–1968 כלכלן במסגרת המועצה הלאומית למחקר ופיתוח – בדיקת המחקר והפיתוח בתעשיה, מוסדות מחקר, ומכונים אוניברסיטאיים בישראל.

פרסומים ועבודות:

– מיקום בתי-זיקוק בישראל, הוגש לאוניברסיטה העברית, 1968.

– בדיקה כלכלית – נמל ת"א ונמל יפו, הוגש לעירית ת"א-יפו, משרד התיירות, 1969.

– בדיקת כדאיות מלון דירות בהרצליה.

– הביקוש הצפוי לשטחי מסחר באזור החוף של ת"א. הנהלת עירית ת"א-יפו (הוועדה המקומית לתכנון ולבניה – 1969).

– כדאיות פיתוח משאבי מים, הוגש לטכניון (1969).

– התפרסות בתי-מלון ופונקציות נלוות באזור החוף של ת"א. (הוגש לטכניון ולוועדה המקומית לתכנון ולבניה).

– כדאיות פיתוח "יחידת חוף" בת"א.

חברות בארגונים מקצועיים:

האיגוד הישראלי לתכנון סביבתי.

ש פ ו ת:

עברית, אנגלית, גרמנית, ערבית.

יהודה י. גרובר

שנת לידה : 1931

השכלה :

1951–1953 לימודים באוניברסיטת טנסי, נוקסוויל, טנסי, ארה"ב

1955 אוניברסיטת מדינת אוטה, לוגן, אוטה, ארה"ב. ב.אס.סי. בהנדסה חקלאית.

1956 אוניברסיטת מדינת אוטה, לוגן, אוטה ארה"ב. ב.אס.סי. בהנדסה אזרחית.

נסיון מקצועי:

מ–1958 אצל תה"ל, מהנדסים יועצים בע"מ

מ–1958 מנהל יחידת הסדרת נחלים ותכנון תשתית, אחראי לתכנון כללי, מפורט וביצוע של המפעל הבאים: תכנון מערכות השרותים השונים בתשתית הקמפוס למעונות הסטודנטים של אוניברסיטת הנגב; תכנון תשתית איזור הסיטי של מנשיה; תכנון תשתית שטח בית הזיקוק באשדוד; הסדרת נהר הירקון; תכנון הרחבת התשתית באתר המיכלים אשקלון ורמת יותם; תכנון כבל טלפון קואקסיאלי תל אביב–חיפה.

1966–1968 מנהל צוות פרויקטים – ניקוז ומניעת שטפונות. אחראי לעבודות מניעת שטפונות והסדרת נחל איילון, נמל תעופה לוד (עבודה בהיקף 4,000,000 $). אחראי לפרויקטים לניקוז ומניעת שטפונות בדרום – עבודות שעלותם השנתית 1,000,000 $.

1965–1966 מהנדס ניקוז ומניעת שטפונות, איזור הדרום. אחראי לתכנון כללי ומפורט של פרויקטים למניעת שטפונות וניצול מי שטפונות. תכנית האב לאגן ההיקוות של נחלי רובין ולכיש.

1958–1965 מח' פיתוח משאבי מים – מהנדס איזורי בגליל המערבי ועמק יזרעאל. תכנון כללי ומפורט של פרויקטים לניצול מים עיליים. עסק בפרויקטים של נחל קישון ומאגר כפר ברוך.

1956–1958 אצל "בשטל קואופרטיון", קליפורניה ארה"ב. תכנון מפורט הידראולי וסטרוקטורלי של מפעלים הידרו–חשמליים. תכנון כללי ומפורט של קווי מים.

1956 אצל חברת "וסטרן פרסיפיטשיון", קליפורניה ארה"ב. תכנון מפורט סטרוקטורלי.

1955 אצל חברת "וודוורד–קלייד ושות'" קליפורניה, ארה"ב. עסק בהנדסת קרקע ויסודות ופיקוח שדה על אתרי בניה.

חברות בארגונים

מקצועיים : חבר אגודת האינג'נרים וארכיטקטים בישראל.
חבר אגודת המהנדסים האזרחיים האמריקאית.
מהנדס מקצועי רשום בישראל.

ידיעת שפות: עברית, אנגלית, גרמנית.

אליהו גזית

שנת לידה : 1929

השכלה :

1954 טכניון, חיפה. ב.אס.סי. בהנדסה אזרחית

1963 טכניון, חיפה. מ.אס.סי. בהנדסה אזרחית

נסיון מקצועי:

1966-מ אצל תהל, מהנדסים יועצים בע"מ

1967-מ מנהל מחלקת תכנון הפיתוח

1968-1969 שליחות לפרויקט "סידאסטה 1", פורטו אלגרה, ברזיל, בתור מנהל הפרויקט. עסק במחקרים לפיתוח של חקלאות אינטנסיבית על שטח של כ-70,000 קמ"ר ב-19 מוניציפיות במדינת ריו גרנדה דו סול. מחקרים שבשלב מתקדם באזור אלגרטה יפותחו כ"פילוט פרויקט".

1967-1968 שליחות לפרויקט צ'אוימוצ'יק, פרו. עסק במחקר כדאיות לפיתוח משאבי מי תהום.

1966-1967 מנהל מדור לבדיקתפרויקטים בחו"ל.

1966 ראש צוות סקר למוסדות FUDECO, INOS, MOP, בונצואלה.

בתעשיה האוירית בע"מ, נמל תעופה, לוד:

1964-1965 מהנדס ראשי, אחראי לבינוי והנדסה אזרחית.

1955-1964 אצל תהל, מהנדסים יועצים בע"מ

1963-1964 מהנדס בכיר - מחלקת מחקר ופיתוח הנדסי. עסק בנושאי פיתוח בלתי-קונוונציונלי של משאבי, החפלת מים, ניצול מים מלוחים.

1958-1963 מהנדס פרויקטים - מחלקת תכנון. עסק בתכנון כללי ומפורט של חלקי פרויקט של מוביל המים הארצי ופרויקטים אזוריים, כגון תחנות שאיבה, תעלות, מאגרים וכו'. עסק בתכנון מפורט והקמת מודל של תעלות מוביל המים הארצי ובבדיקות הקשורות בכך בטכניון.

1962 מרצה למהנדסי תהל בקורס לחקר ביצועים המנוהל ע"י פרופ' דין.

1958 מהנדס - פיקוח שדה על הנחת קו הנפט אילת-באר שבע.

1955-1958 מהנדס, מחלקת סכרים ומאגרים.

חברות בארגונים מקצועיים:

חבר אגודר האינג'נרים וארכיטקטים בישראל. מהנדס מקצועי רשום בישראל.

ידיעת שפות : עברית, אנגלית, ספרדית

תולדות חיים

שחדלר יצחק יהודה

1919	נולד
1950	בוגר הטכניון חיפה
1951	דיפלומה אינג'ינר מ.ב.
1968 -היום	מרכז פרויקטים חכנון מפורט הספקת מים ירושלים וחל-אביב-יפו.
1967	מהנדס פרויקט "הכניח אב הספקת מים חל-אביב יפו".
1965 -1966	מהנדס פרויקטים להספקות מים עירוניות בניגריה המערבית, ניגריה המערב-חיכונית וגאנה.
	מכין דו"חי חכנון וחכנון מפורט למפעלי הספקת מים עירוניים.
1964 -1965	עוזר למנהל עבודות חו"ל.
1963 -1964	מהנדס סניטרי ארגון הבריאות העולמי, באזור האוקינוס הפסיפי, המערבי.
1961 -[illegible]	מהנדס חכנון בכיר, במשרד חה"ל בסניף אובדן, ניגריה המערבית. אחראי לחכנון המפורט של שלושה מפעלי הספקת מים אזוריים בניגריה המערבית. מטפל בעיקר בחכנון הכפורט, עריכת מסמכי חוזה, נהול אדמיניסטרטיבי וארגון טכני של הסניף.
1959 -1961	מהנדס פרויקט חכנון מפורט, מפעל בית שאן. מחכנן חטרשת ואחוז מעינות, הולכת מים בחעלות, חכנון מחקני מהול של מים מהוקים וכלוחים, להורדת אחוז הליחות, חכנון מחקני סדידה ומהגבה ומחקני הסדרת זרימה, מחקנים לטבירת אנרגית המים, ומבנים הידראוליים. חכנון קווי מים מפלדה, ובטון בקטרים "66-"24.
1954 -1959	מהנדס חכנון, במחלקת מבנים הידראוליים של חה"ל.
1952 -1954	מהנדס חכנון בסולל בונה. מחכנן מבני העשיה, קונסטרוקציות פלדה ובטון מזוין.
1950 -1952	מהנדס חכנון ופקוח ב"חרות" חברה להנדסה סניטרית . מחכנן ומפקח על עבודות ביוב, נקוז, והספקת מים עירונית.

חבר באגודת: חבר באגודת הארכיטקטים ואינג'ינרים בישראל.

שפות: עברית, אנגלית, גרמנית.

שמעון מרגולין - אדריכל וח בעיימ

רח' בר גיורא וג
תל־אביב
טל. 225550

8.6.71

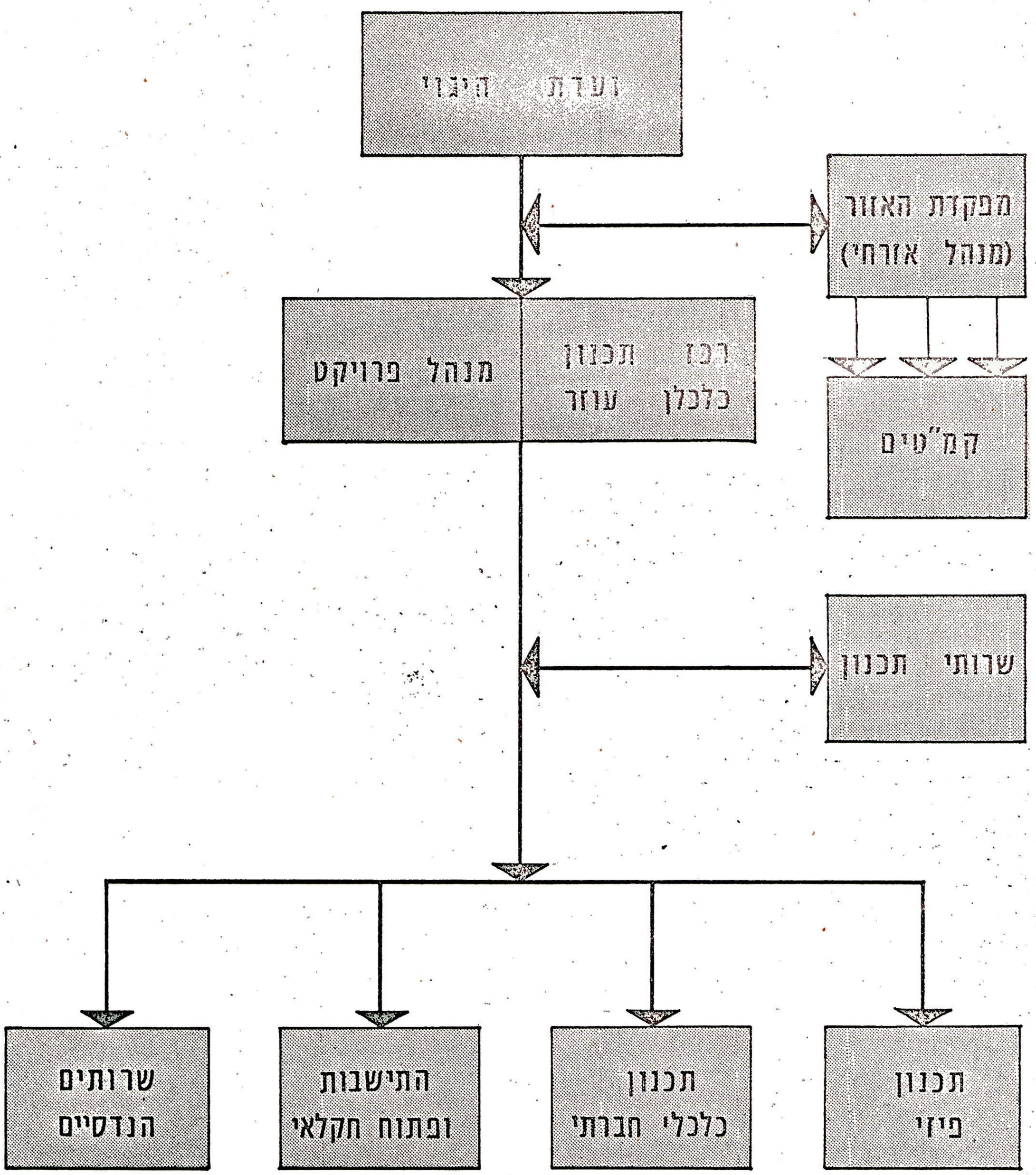
לכבוד
ד"ר פ. זרסמן,
יועץ כלכלי לשר הבטחון,
משרד הבטחון.

א.נ.,

הנדון: הצעה להכנת תכנית אב לרצועת עזה וצפון סני.

לוטה הצעתנו להכנת תכנית אב אזורית ותכנית פחוח לרצועת עזה
וצפון סני.

בכבוד רב,

ועדת המיגון
מפקדת האזור
(מנהל אזורי)
קמ"טים
רכז תכנון כלכלן עוזר
מנהל פרויקט
שרותי תכנון
שרותים הנדסיים
התישבות ופתוח חקלאי
תכנון כלכלי חברתי
תכנון פיזי

ג. <u>הצוות הרכבו ורקעו</u>

<u>מנהל הפרוייקט</u> - אל"מ/מ מולא כהן

<u>תכנון פיזי</u> - שמעון מרגוליס - אדריכל

יהושע עמית - אדריכל מתכנן ערים

נחום דונסקי - גיאוגרף עירוני

שמואל שריר - מהנדס תנועה

<u>כלכלה וחברה, התישבות ופיתוח חקלאי - תכנון וייעוץ כלכלי בע"מ</u>

כלכלה וחברה - יגאל כהן - כלכלן

רות פרידמן - כלכלנית וסטטיסטיקאית

זיוה וינשל - כלכלנית ומזרחנית

התישבות ופיתוח חקלאי - גדעון ברלב - אגרונום (המחלקה להתישבות)

שמשון ברש - כלכלן וסקאי ייצור

דוד ברמן - כלכלן וסטטיסטיקאי

<u>שרותים הנדסיים</u> - <u>המכון הגיאולוגי ו"תושיה" מהנדסים ויועצים בע"מ</u>

דר' א. איסר - גיאולוג

דר' א. מלמד - הידרולוג

נ. ניר - מהנדס מים וניקוז

ה ר ק ע ה מ ק צ ו ע י

1. אלמ/ מולא (שמואל) כהן

1. שנת לידה: 1923.

2. לימודים:

בוגר ביה"ס החקלאי - בבן שמן.

בוגר קורס מפקדי חטיבות - צה"ל.

1954 - בוגר מחזור ראשון של ביה"ס הגבוה באפעל.

1966 - 67 שנת השתלמות במינהל עסקים באנגליה.

3. עבודה:

מלחמת השחרור מפקד חטיבת יפתח.

מרכז הועדה לטפול בישובים צעירים בקיבוץ - המאוחד.

מרכז כח אדם בקיבוץ המאוחד.

ראש מטה הבחירות של המערך.

1967 - 69 מרכז משק באלונים.

1969 - 71 מנהל המשק באלונים.

2. שמעון - מרגולין

1. שנת לידה: 1924.

2. לימודים: 1953 מוסמך למדעים באדריכלות הטכניון בחיפה.

1954 דיפל. אינג' - הטכניון בחיפה.

3. עבודה: 1962 - 1954 משרד השיכון בתפקידי תכנון שונים: בניני מגורים בנין ערים ותפקיד אחרון, אדריכל ראשי לפיתוח נוף.

1971 -1962 מנהל משרד פרטי להכנון העוסק בתחומים שונים של אדריכלות ובנין ערים ואדריכלות נוף.

1967 עמדתי בראש צוות בין מקצועי בטהרן - איראן, שתכנן שכונת מגורים מפוארת למינהלי חברת הדלק האיראנית באבאדן.

1968-1970 עמדתי בראש צוות תכנון שהכין תכנית אב לקרית גת (לגידול אוכלוסיה חזוי מ- 20000 בהווה ל- 80000 בשנת 2010).

1970-1971 מכין את תכנית מיתאר לקרית גת לאוכלוסיה של 40000 תושב.
בין העבודות הנמצאות בתכנון במשרדי שכונת מגורים בת כ-1000 יח' בדימונה, כ- 500 יח' בנווה יעקב, ירושלים, מספר כפרים לקליטת משפחות עזתיות ביהודה ושומרון ועוד.

3. יהושע עמית

1. שנת לידה: 1936

2. לימודים: 1961 B.Sc. בארכיטקטורה, הטכניון חיפה.

3. עבודה: 1961 – 1966 עבודה במשרדי תכנון שונים.

1966 – 1968 מתכנן בצוות לתכנון תכנית אב לת"א יפו.

1968 עבודה בתכנית אב ירושלים.

1968 – 1970 מתכנן בצוות לתכנון תכנית אב קרית גת.

1969 ואילך מרצה בטכניון (הפקולטה ~~לאדריכלות~~ לארכיטקטורה).

4. נחום דונסקי

1. שנת לידה: 1938

2. לימודים: 1963 B.A. גיאוגרפיה אוניברסיטה – ירושלים.

1964–65 לימודים לתואר מג'סטר בתכנון עירוני.

1966–67 למודים במכון לבנוי ערים בסורבון פריז

3. עבודה: 1966 הכנת סקרי אקלים וסקר משכנות עוני לתכנית האב של תל – אביב.

כמו כן רכוז כל הסקרים ועריכת הדו"ח המסכם.

1968–70 יועץ בגיאוגרפיה עירונית בצוות תכנית האב למגדל – אשקלון

1970–71 יועץ לגיאוגרפיה עירונית בצוות תכנית אב לאזור המרכז.

ויועץ לגיאוגרפיה עירונית בצוות תכנית האב להרצליה.

5. שמואל שריר

1. שנת לידה:

2. לימודים: 1952 דפל. אינג' – הטכניון בחיפה.

1959 מ.סי. אוניברסיטת סטנפורד, קליפורניה.

3. נסיון מקצועי: ארבע עשרה שנה בתכנון וביצוע של מפעלי מים ופיתוח אזורי בישראל ובארה"ב; במסגרת תה"ל כמהנדס מתכנן של אזור הנגב והערבה; במסגרת מקורות כמהנדס אתר ומרכז תקציבי וחמחיר ביצוע ארציים, ובחברת יעוץ בארה"ב בפיתוח אספקת מים לעיר סנטה ברברה: אחראי לתאום - תכנון, תאום - ביצוע ופיקוח ~~[illegible]~~ ביצוע בפיתוח שרותי התשתית לקמפוס של האוניברסיטה ברמת - אביב.

מנהל צוות התכנית האב א לתחבורה לאזור תל - אביב רבה; במסגרת זאת הופעלו טכניקות תכנון חדישות לאופטימיזציה של עיתוי ואיבחון אלטרנטיבות של רמות שרות.

מנהל צוות תכנון לפיתוח פרוייקט אזורי - חקלאי בדרום פרס על פני שטח של כ- 400 אלף דונם. במסגרת זאת הוכנו תכנון כללי ומפורט של פיתוח מקורות מים, סקר קרקעות, תכנון חקלאי - כללי ותכנון ארגוני - חברתי, וכן תכניות ביצוע מפורטות ל- 40 חוות, מפעל מים מרכזי, תשתית וכו'.

יועץ בנושאי התחבורה ותשתית, ואחראי להכנת תכניות אב תחבורתיות לנצרת ולנתניה, תחזית הביקוש לתחבורה ותכניות פיתוח לטווח ארוך במסגרת תכנית האב הארצית לכבישים של משרד הפנים, ובנושאי תובלה עבור משרד הבטחון.

6. <u>תכנון וייעוץ כלכלי בע"מ</u>

חברה פרטית, מתמחה בתכנון כולל, איזורי ועירוני, בתכנון פרוייקטים בודדים ובכלכלה בנייה.

כן עוסקת החברה בפעולות יזום (תכנון והקמה של מערכות אריזה בכרתים) במסגרת של חברת בת - תכנון וייעוץ כלכלי (בינלאומי לייצוא) בע"מ.

לחברה 3 סניפים - ירושלים, תל - אביב, באר - שבע.

מנהל החברה - יגאל כהן.

<u>הצוות</u>

20 כלכלנים, המתמחים באספקטים דלעיל, ובעלי מקצועות נלווים בתחומי הסוציולוגיה טכנולוגית בניה, תכנון חקלאי וכדומה.

6.1 <u>עובדים שיטלו חלק בפרוייקט</u>

6.1.1 <u>יגאל כהן</u>

1. <u>שנת לידה:</u> 1937.

2. <u>לימודים:</u> ב.א. 1961. כלכלה - האוניברסיטה העברית י-ם.
לימודי מ.א. 1965 - 1961 כלכלה.

3. <u>עבודה:</u> א. <u>במסגרת אקדמאית</u>

1964 - 1962 אסיסטנט הוראה ומחקר, הפקולטה לכלכלה, האוניברסיטה העברית ירושלים.

1966 מרצה אורח, Location Theory, לתלמידי בית הספר למוסמכים בפקולטה לארכיטקטורה ותכנון ערים - הטכניון.

ב. <u>הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, מרכז המדור לתחבורה יבשתית</u>

1961 - 1960 סקרי תחבורה בענפי המשאיות והרכב הפרטי, הערכת תפוקה, הוצאות ניצולת וכד'.

ג. <u>הרשות לתכנון כלכלי 1964 - 1962</u>

אחראי לנושא מדיניות מאזן התשלומים.

אחראי לנושא תכנון איזורי, מרכז הועדה לפיזור האוכלוסיה.

ד. <u>מרכז צוות הכלכלנים תכנון וייעוץ כלכלי בע"מ - 1965</u>

6.12 <u>רות פרידמן</u>

1. <u>שנת לידה:</u> 1937

2. <u>לימודים:</u> ב.א. 1964 כלכלה וסטטיסטיקה.

למודי מ.א. 1966.

3. <u>נסיון קודם בעבודה:</u>

מרכזת היחידה לסחר פנים, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה 1961.

צוות מחלקת המחקר הכלכלי בנק ישראל 1965 - 1963.

<u>תפקיד נוכחי:</u> מרכזת העבודות בכלכלה אזורית ועירונית במשרדנו.

6.13 <u>זיוה וינשל</u>

1. <u>שנת לידה:</u> 1938.

2. <u>לימודים:</u> ב.א. 1962 בכלכלה ובמזרח התיכון.

3. <u>עבודה:</u> א. <u>אגף התקציבים משרד האוצר - 1963 - 1961</u>

מחקר על ההוצאה הממשלתית.

ב. <u>הרשות לתכנון כח אדם - 1967 - 1963</u>

מנהלת היחידה להצע כח אדם וזרימה דרך מערכות החינוך;
זרימה של כח אדם ערבי דרך מערכות החינוך ותחזיות כח אדם(ערבים).
תחזית הצע כח אדם 69 - 1964, נשים בכח העבודה, חינוך על יסודי,
חינוך גבוה, מעקב גילאי 17 וכו'.

ג. <u>תפקיד נוכחי</u>

מנהלת המשרד בירושלים. מרכזת את העבודה בנושא " המשמעות של איכלוס מהיר של ירושלים".

6.1.4 . דוד ברמן

1. שנת לידה: 1944.

2. לימודים: ב.א. בכלכלה וסטטיסטיקה, אוניברסיטת ת"א 1969.
שנה שניה בלימודי מ.א. בכלכלה באוניברסיטת ת"א.

3. עבודה: א. במסגרת אקדמאית
אסיסטנט באוניברסיטת ת"א בחוג לכלכלה - 1970 - 1969.

ב. משרד החקלאות, המרכז לתכנון - 1970/71
פרוייקט תכנון הערבה, תכנון כולל של משק יטבתה.

6.1.5 גדעון בר לב (המחלקה להתישבות)

1. שנת לידה: 1937.

2. לימודים: B. Sc. Agr. 1961, לחקלאות באוניברסיטת עברית ירושלים.
תעודה בתכנון כפרי כולל - 1967 - האוניברסיטה העברית ירושלים.
לימודים לתואר מוסמך בכלכלה, 1967 - 1965.
לימודי מנהל עסקים, 1966 - 1965.

3. עבודה: המחלקה להתישבות של הסוכנות היהודית

א. 1966 - 1962 מתכנן חקלאי, חבל הנגב.

ב. 1968 - 1967 א. מרכז ומתאם הצוות הבין משרדי לתכנון פיתוח השטחים המחזקים (בראשותו של א. רוזנמן).
ב. השתתפות בעבודה שוטפת של המרכז לסיוע חקלאי לארצות מהפתחות - משרד החקלאות.

ג. 1968/9 מנהל מדור תיכון המשק - חבל הנגב. אחראי לתכנון ההתישבות היהודית בצפון סיני ורצועת עזה.

ד. 1971-1969 ממונה על תכנון איזורי כולל - ראש הצוות לתכנון אזורי כולל בחבל ירושלים.

6.1.6 <u>שמשון ברש</u>

1. <u>שנת לידה:</u> 1936.

2. <u>לימודים:</u> ב.א. בכלכלה ומדעי עבודה, 1968.
טכנאי ייצור - 1964.

3. <u>עבודה:</u> א. <u>המכון להנדסה חקלאית והמכון לפריון עבודה 1969 - 1961.</u>
שיפור שיטות עבודה בחקלאות, תכנון מערכים ממוכנים, הקמת מפעלים חקלאיים (בתי אריזה לפרחים, לענבים וכו'), שיווק חקלאי, שיטות אריזה ומשלוח.

ב. <u>הקמת מפעלים חקלאיים בכרתים - 1969 - 1968</u>

ג. <u>אינטרפלסט, מפעל לייצור חיקים - 1971 - 1969.</u>
הקמת המפעל וניהולו.

6.2 <u>רשימה מתוך העבודות שבוצעו על ידי תכנון וייעוץ כלכלי בע"מ.</u>

<u>תכנון אזורי ועירוני</u>

1. תכנית אב לפיחוח תעשייתי של כרתים - עבור ה- O.E.C.D.

2. תכניות מפורטות להקמת מפעלי תעשיות עיבוד ותעשיות חקלאי בכרתים (כהמשך לתכנית האב לפיחוח האזורי).

3. ייעוץ בתכנון אזורי, עירוני ותעשייתי - של חבל הקבאן (תורכיה - עבור - O.E.C.D)

4. בדיקת כדאיות ההשקייה בבנואה פלאטו, ניגריה, עבור פרוייקט פיחוח מקורות המים בבנואה פלאטו (נעשה במשותף עם גדעון בר לב).

5. מדיניות לקידום תעשיות קטנות במסגרת הפיחוח האזורי - הוגש לועידת U.N.I.D.O.

6. ניתוח מערכות השירותים הציבוריים והצרכניים באזורים כפריים בישראל - עבור המחלקה להתישבות של הסוכנות היהודית.

8. אספקטים כלכליים של תוכניות אב ומיתאר איזוריות:
   - מחוז הצפון
   - מחוז המרכז
   - מחוז ת"א
   - חבל הנגב הצפון מזרחי.

9. אספקטים כלכליים של תוכניות אב ומיתאר עירוניות:
   - ירושלים
   - קרית גת
   - אשקלון
   - עכו
   - נצרת עילית
   - גבעתיים
   - כרמיאל

10. בחינת אפשרויות של האצת איכלוס ירושלים - לועדת הנחיה בין משרדית.

11. בחינות וסקרים כלכליים לתכנון האב לתחבורה באיזור תל - אביב.

12. תכנית אב למערכת השיווק הסיטוני והקמעוני של מוצרי חקלאות באיזור ת"א - עבור תכנית אב לחל - אביב.

13. אספקטים כלכליים והברתיים בשיקום משכנות עוני:
   - כפר שלם
   - שכונות נחלאות בירושלים.
   - שיכוני המזרח בראשון לציון
   - שיקום דרום א מערב יפו

<u>שיטות בניה</u>

14. שיטות האחדת הבניה עבור מערכת הבטחון - משרד הבטחון.

15. פרוייקט עציון - מחקר השוואתי טכנולוגי כלכלי של שיטות בניה.

16. פיתוח שיטה לבניית בתי ספר - פ"ש 70.

17. מקדמי תשומה בבניה הבטחונית.

<u>תכנון פרוייקטים בודדים</u>

18. נתיבי איילון - מערכת התעלה והדרכים - השואת אלטרנטיבות.

19. הכנון כלכלי ופיננסי להקמת מפעל משאבות - למפעל פרטי.

20. סקר אפשרויות שיווק להקמת מפעל לקרטון גלי - למפעל פרטי.

21. סקר תכנון יצוא ענף בגדי עור - עבור משרד המסחר והתעשיה.

22. סקרים לבחינת כדאיות הקמת מפעלים להקרנת מוצרים חקלאיים - עבור מפעלי פיתוח, נחל שורק.

7. <u>המכון הגיאולוגי הישראלי (G.S.I) " תושיה" מהנדסים ויועצים בע"מ.</u>

ראה פרוספקט מצורף.

ד"ר א. איסר - המכון הגיאולוגי.
ד"ר אברהם מלמד - מנהל "תושיה"
נחמן ניר - מנהל "תושיה"
א. פרסקי - מנהל "תושיה".

ד. <u>לוח זמנים ושכר טרחה</u>

1. <u>לוח זמנים</u> מוצע - 18 - 12 חדשי עבודה.

1.1 לצורך גיבוש תכנית האב ותכנית הפיתוח - 12 חודש.

1.2 השלמות לתכנית האב ובדיקה מפורטת של אפשרויות הפיתוח השונות - 6 חדשים נוספים.

2. <u>שכר טרחה</u>, הכולל את עבודת הצוות והיועצים - 450,000 לירות (ארבע מאות וחמישים אלף לירות).

לפי הנוהג המקובל אין שכר הטרחה כולל מדידות, תצלומי אויר, העתקות אור והדפסות, וכמו כן הוצאות ניהול המשרד בעזה.

מרינת ישראל

חיועץ הכלכלי למשרד הבטחון

הקריה, ד' בתמוז תשל"א
27 ביוני 1971

מס' אד/428 - 441

מר: ש. מרגולין
אדרכלות בע"מ
רח' בר - גיורא 21
תל - אביב

הנדון: שירותי תכנון לרצועת עזה וצפון סיני

הנני להודיעכם כי הועדה שדנה בהצעות שונות בנידון החליטה שלא לקבל את הצעתכם.

אני מודה לכם בזאת על שיתוף הפעולה והמאמצים שהושקעו על ידכם בהכנת ההצעה.

בברכה

ד"ר פנחס זוסמן
היועץ הכלכלי למשרד הבטחון.

העתקים:
תא"ל גזית, היחידה לתיאום פעולה בשטחים
תא"ל [illegible], מפקד רצועת עזה וצפון סיני.
מר אלחנן קליין, ראש אגף בינוי ונכסים משהב"ט.

מדינת ישראל

היועץ הכלכלי למשרד הבטחון

הקריה, ד' בתמוז תשל"א
27 ביוני 1971

מס' אד/ 426 - 441

מר:ד. כוכב,חה"ל
רח' אבן גבירול 54
תל - אביב

הנדון: שירותי תכנון לרצועת עזה וצפון סיני

הנני להודיעכם כי הועדה שדנה בהצעות שונות בגידון החליטה שלא לקבל את הצעתכם.
אני מודה לכם בזאת על שיתוף הפעולה והמאמצים שהושקעו על ידכם בהכנת ההצעה.

בברכה

ד"ר פנחס זוסמן
היועץ הכלכלי למשרד הבטחון.

העתקים:

תא"ל גזית, היחידה לתיאום פעולה בשטחים.
תא"ל פונדק, מפקד רצועת עזה וצפון סיני
מר אלחנן קליין, ראש אגף בינוי ונכסים משהב"ט.

מרינת ישראל

היועץ הכלכלי למשרד הבטחון

הקריה, ד' בתמוז תשל"א
27 ביוני 1971

מס' אד/ 427 - 441

א. יעקובסון
חב' סקר
רח' ויצמן 71
תל - אביב

הנדון: שירותי תכנון לרצועת עזה וצפון סיני

הריני להודיעכם כי הועדה שדנה בהצעות שונות בנידון החליטה שלא לקבל את הצעתכם.

אני מודה לכם בזאת על שיתוף הפעולה והמאמצים שהושקעו על ידכם בהכנת ההצעה.

בברכה

ד"ר פנחס זוסמן

היועץ הכלכלי למשרד הבטחון

העתקים:

תא"ל גזית, היחידה לתיאום פעולה בשטחים

תא"ל פונדק, מפקד רצועת עזה וצפון סיני

מר אלחנן קליין, ראש אגף בינוי ונכסים משהב"ט.

מרינת ישראל

היועץ הכלכלי למשרד הבטחון

הקריה, ד' בתמוז תשל"א
27 ביוני 1971

מס' אד/ 425 - 441

מר א. אבן
שירותי הנדסה בישראל
רח' יצחק שדה 34
תל - אביב

א.נ,

הנדון: שירותי תכנון לרצועת עזה וצפון סיני

הנני שמח להודיעך בזאת, כי הועדה שדנה בהצעות ההתקשרות השונות בנידון בחרה בהצעתכם.

למימוש ההתקשרות יחתום משהב"ט, באמצעות האגף לבינוי ונכסים, חוזה התקשרות עם חב' שירותי הנדסה בישראל. היקף ההתקשרות הוא זה המוגדר בהצעתכם כמצומצם (מהנדס + כלכלן ופעוץ כללי בנושאי תכנון שונים).

המגמה הינה להתחיל בפעילות התכנון בהקדם האפשרי ולא יאוחר מיולי 1971.

הנני לאחל לכולנו הצלחה במשימה החשובה שלפנינו.

בברכה

ד"ר פנחס זוסמן
היועץ הכלכלי למשרד הבטחון

העתקים:
תא"ל גזית, היחידה לתיאום פעולה בשטחים
תא"ל פונדק, מפקד רצועת עזה וצפון סיני
מר אלחנן קליין, ראש אגף בינוי ונכסים משהב"ט.

10.5.71

תכנית אב עזה - ~~בעיות לבירור~~

1. **דילול אוכלוסין**

האם יש לתכנן מדיניות פנוי אוכלוסיה, ואם כן, מה ~~תהיה~~ ממדי פינוי זה.
מדיניות כזו כרוכה בבלימת הפתוח באזור, על כל הכרוך בכך.
מאידך, מדיניות של פתוח האזור תהווה גורם מעכב לפינוי האוכלוסיה.
לכן, מהו השילוב הנצוי מבחינת קצב פנוי האוכלוסיה וקצב הפתוח באזור.

2. **תכנון המשפחה**

לאור הסיכויים האפסיים להצלחה, האם יש מקום לפעל בכוון של ~~תכנון~~ ~~הגדלה~~

3. **פיתוח כלכלי**

א. האם לתכנן פיתוח של האזור, ומהו הפער אותו יש להשאיר בין האזור
ובין יהודה ושומרון.
ב. האם תהיינה הגבלות על כניסת עובדים לישראל, למשל,
תוספת שנתית של 2,000-3,000 ~~איש~~.
ג. האם קיימות מגבלות לתוספות כוח אדם למלאכה ותעשיה בתוך הרצועה.

4. **מחנות הפליטים**

א. האם פועלים לנישול ~~הוצאת~~ סטו"ת מהרצועה, ולחילופין, האם לאפשר למסו"ת
מתן ש ירותים לפליטים במקומות החדשים.
ב. האם ניתן לבסס את ~~מחכנון~~ על תקציב שנתי לעבודות בינוי בסך 15.0 מליון
ל"י. תקציב כזה יאפשר שיקום 3,000 משפחות שהן כ-15,000 נפש בשנה,
כך שיושג פתרון כולל לבעיה במשך 5 שנים. החישוב מתבסס על דיור חלוף
על ~~דמה~~ במחיר של כ-5,000 ל"י ליחידה, לעומת 1,000 ל"י צמחיר
יחידת דיור חלוף נוכחית.

5. **מוקדי השפעה**

האם לבטל את מעמד הבכורה של העיר עזה ע"י בנית מוקד באופן מלאכותי
בדרום הרצועה (חן יונס, למשל).

2./..

6. <u>זיקה אדמיניסטרטיבית</u>

האם להמשיך ולקיים הרצועה כיחידה אדמיניסטרטיבית אחת, או לפצלה לחת-אזורים בעלי זיקה למרכזים שונים בישראל.

7. <u>היקף אמצעים</u> על הפעולה

האם ניתן לתכנן על בסיס תוספת של כ-20 מליון ל"י לשנה בכל אחת מ-5 השנים הקרובות, כאשר 15 מליון ל"י מיועדים לבינוי מחנות חדשים ו-5 מליון ל"י ישמשו למטרות אחרות.[2]

תחזית התעסוקה 1971- 1975

1. להלן תחזית התפתחות התעסוקה (באלפים)

	1970	1971	1975
א. הצע מועסקים סה"כ	58.8	63.4	84.8
ב. הביקוש המקומי לעובדים -סה"כ	54.8	58.4	85.1
ג. המועסקים הנותרים בישראל	4.0	5.0	(-)0.3

2. להלן המבנה הענפי החזוי של התעסוקה המקומית

	1969	1971		1975	
	אחוזים	אחוזים	אלפים	אחוזים	אלפים
חקלאות	35	32	18.7	29	24.7
מלאכה ותעשיה	13	14	8.2	17	14.5
בניה	9	11	6.4	8	11.8
מזה:בינוי מחנות			5.8		4.9
שירותים	43	43	25.1	46	39.1
סה"כ	100	100	58.4	100	85.1

3./..

3. ההנחות העיקריות בנתוח הנ"ל הן :

א. שיעור גידול האוכלוסיה בגיל העבודה הוא 4% לשנה.

ב. שיעור השתתפות בכוח העבודה יעלה ב-1% לשנה, ורמת התעסוקה של כוח העבודה תעלה ב-½% לשנה.

ג. שעורי גידול התוצר המקומי הם כלהלן:

בשנת	
1971 -	18%
1972 -	16%
1973 -	15%
1974 -	14%
1975 -	13%

ד. שיעור גידלל התוצר המקומי למועסק הוא 4% עד לשנת 1973 ו-5% בשנים 1975-1974.

ה. השקעה שנתית בבינוי מחנות - 15.0 מליון ל"י.

4. המסקנה הנובעת :

כתוצאה משעורי הצמיחה במשק שיושגו, בין השאר, באמצעות השקעה שנתית בבינוי מחנות של 15.0 מליון ל"י יעלה הבקוש לעובדים מקומיים על הצע העובדים. ובהעדר מגבלות מנהליות של עבודה בישראל- יוצר לחץ לעליית שכר ומחירים.

סיכום ופרוט הישיבה המקדמית מ- 13.5.73 (3/73)

פרוט צורת התכנון

צורת תכנון - רצועת ע

4. תא"ל פונדק דווח על הקמת צורת תכנון לרצועת עזה, בריכוזו של ד"ר פנחס זוסמן (סיקו), אשר יעבד תכנית אב לרצועת עזה. הצורת יעבוד בשלוש קבוצות:

א. קבוצה מכוונת.

ב. קבוצה שתשב ברצועת עזה לתכנון אורבני.

ג. קבוצת משנה של המשרדים השונים, שיסייע לצורת התכנון.

עד אשר תושלם תכנית זו יש צורך בתכניות לטווח קצר, שתעניבה על בעיות לוחצות ובוערות, ואשר תשתלבנה בעתיד בתכנית האב.

3.5.71

קורי יסוד לרצועת עזה

1. מטרת מסמך זה להתוות את סגמות היסוד לתכנית-האב לטווח ארוך לרצועת עזה. המסמך מציע עקרונות, ובמידת הצורך - גם חלופות אפשריות.

2. **הרצועה - חלק מישראל**

- הנחת היסוד היא שהרצועה חיונית לחפוך לחלק אינטגרלי של מדינת ישראל. לאור הנחה זו מתחייבים ו -

a. קשירת מירבית של הרצועה לישראל בתחומים השונים.

b. דילול מירבי של עודף אוכלוסית הפליטים, לכל תאווה סוקד אידיאלי.

- הנשוי המעשי העקרי למדיניות של קשירת הרצועה הוא בתחום התחבורה - קשירה פלאה של מערכות כבישים, מים, ניוב, טלקומוניקציה, חשמל וכו'.

3. **הנתונים הדמוגרפיים**

- כשאיפה, נשתדל לצמצם את אוכלוסית הרצועה.

- התנאי לכך - עידוד הגירה בשדים משניים ליהודה ושומרון, ופעולות משניות בתחום תכנון המשפחה ומיקוח על הילודה. פעולות אלה חשובות במיוחד לאור קצב הגידול הגוכחי של האוכלוסיה, שהוא קרוב ל-3% גידול שנתי.

- סגמה זו עומדת בסתירה לסכנת שגמדיניות זו אשר דורשת זמן רב למימושה, ובשקביל מיצור לחצים העלולים להסמיע לדחה על מצב הבטחון.

4. **עידוד ההגירה**

- עידוד ההגירה יושג ע"י יצירת סוטיבציות היוביות בלכליות ביהודה ושומרון ו -

a. יצירת ביקוש לידים עובדות ביהודה ושומרון, כולל - כבסים לעבודה בישראל.

b. קיום מער ברמת ההכנסה היומית המסובמת של עובד נרצועה לעומת עובד ביהודה ושומרון וביזראל.

c. הצעת דיור ותנאי קליטה מסתים למי שעובר ליהודה ושומרון.

5. **השיחות הכלכלי באזור**

א. העקרונות דלעיל מחייבים הגבלה מכוונת של סיחות כלכלת תרצוזה, באשר האפשרויות הן בכוונים הבאים :-

1) ראייתה כאזור כפרי-חקלאי גרידא. כלומר, השמך המצב הקיים, תוך כוון חקלאות תרצוזה כך, שתהא חקלאות משלימה לזו שבישראל או מקור ליצוא חקלאי. תכנית זו אינה שמה דגש על סיחות יזום ושהיר של רמת החיים.

2) ראייתה כאזור כפרי-חקלאי שיש בו גם מרכז מרכזי, תוך כדי דגש בעיקר על מרכזי לוואי חקלאיים (בתי חרושת לשמורים, בתי אריזה וכו'). גם בראייה זו יש תכוי מרכזי מאד לקידום רמת החיים ברצוזה.

ב. מול גישה זו עומדת, כמובן, האפשרות לקבוע לתרצוזה ייעוד של אזור קירובי-מעשייתי, שהוא אולי התנאי היחיד להביא לפתרון <u>מהיר</u> לבעיות :-

1) תעסוקה במקום.

2) העלאת רמת החיים.

3) מגרי דמותו של מחנה העליים.

6. **מחנות העליים**

א. לפי כל הגישות האפשריות היוצי לחשל את מחנות העליים במכוונתם הגוכחית - הן כמשל והן כמציאות מכורגת.

ב. מחנות העליים - במיוחד 4 מחנות-העגק - תייבים דילול רציני בשנת להעמידם על מחנות שאינם גדולים מ- 10-8 אלף נפש. דילול זה יעשה כחלק מהשרכת צעירים במחוביים.

ג. בעת דילול המחנות קייפות האפשרויות המתקבלות משילוב התנאים הבאים :-

1) חתך השירותים - השמך מתן שירותים ע"י מסו"ת לעומת מתן שרותים משלכתיים חדשים.

2) חתך האיכות - הקמת יחידות דיור במתכונת דיור-קבע יקר יחסית לעומת המתכונת הגוכחית.

3) חתך המיזור - התבססות על המחנות הקיימים לעומת בניה חדשה באזורים אחרים, בין בצמוד לישובים קיימים ובין כבנייה של ישובים חדשים לחלוטין.

- האפשרויות אינן מוציאות זו את זו אלא ניתן לבצע כמה מהן במקביל.

7. <u>הארגון האזוריגיסטרטיבי</u>

א. מנקודת ראות שילובה וקשירתה של הרצועה לישראל, ורצויה גם קשירה אזוריגיסטרטיבית, אשר תושג ע"י שיבול הרצועה למספר אזוריים גאוגרפיים כאשר כל אזור משנה כזה קשור במישרין למרכז בישראל (אשקלון, באר שבע וכו').

ב. לצורת גישה זו, קיימת האפשרות לראות את האזור כחבל ארץ אחד המקבל שרותיו ממרכז אזוריגיסטרטיבי אחד בתוך האזור. הסדר זה יקל, כמובן, את התכנון המרכזי והביצוע של מכניזם הפיתוח המוצע. מאידך - יסייע הסדר זה להמשך קיומה התגובש והאוטנטי של הרצועה.

113 משש/

סגן שר התחבורה

תל-אביב, כב' ניסן תשל"א
18 אפריל 1971

אל: תת-אלוף שלמה גזית

הנדון: <u>צוות התכנון לרצועת עזה</u>

הנני להודיעך בזאת כי מר אורי בן אפרים
ס/מנכ"ל לתכנון וכלכלה במשרד התחבורה ישמש נציג
המשרד בצוות התכנון של רצועת עזה.

בכבוד רב,

גד יעקבי.

העתק: שר התחבורה
מנכ"ל
ס/מנכ"ל לתכנון וכלכלה
המפקח על התעבורה.

19.4 שת

- [illegible]

3. [illegible]

- [illegible]

4. [illegible]

- [illegible]

2. [illegible]

1. [illegible]

ג. הצעת דיור ופנאי קליטה מתאים למי שעובר ליהודה ושומרון.

5. <u>האיזור הכלכלי באזור</u>

א. התקדמות דלעיל מחייבים הגבלה מכוונת של פיתוח כלכלת האזורים, כאשר האפשרויות הן קטלוגית תכנית:-

1. האיזור כאזור כפרי-חקלאי בלבד. כלומר, המשך המצב הקיים, תוך ביזון החקלאות הרצועה כך שתהא חקלאות מסליסה לזו שבישראל או סקור ליצוא חקלאי. תגבית את שיעת טמה בגע על סיטות יצוע ומאזן של כמה התאים

2. האיזור כאזור כפרי-חקלאי שיש בו גם תעשה מוגבל, תעשה מזה ישים דגש בעיקר על מוצרי לפני חקלאיים (במי הדושה לשפורים, במי אריזה וכו'). גם בכאלה צריך מולנו מאד ביקורת כמה תחיים תיבחרה.

ב. מול ביטה זו עומדת, כמובן, האפשרות לקבוע לרצועה ייעוד של אזור עירוני-תעשייתי, שהוא אולי התגאי היחיד לחביא לשמרון <u>מחיר</u> לבעיות :-

1. תעסוקה בסקום

2. העלאה ברמת החיים.

3. אולי במשך על ידי הקלטים.

6. <u>מחנות הפליטים</u>

א. לפי כל הגישות האפשריות חיובי לחסל את מחנות הפליטים במסכונתם הנוכחית - הן כספל וחן כמציאות פגונית. אף על פי כן, מדבתב כל המבנה בהחמה לעקרונות מוקבלו לבבי השאלה - כמה פליטים יישלחו בפועל הרצדעה בפה.

ב. מחנות הפליטים - במיוחד 4 מחנות-העק - חייבים דילול רציני בטבעה להפחיתם על מחנות שאינם גדולים מ 10-8 אלף אנש. דילול זת יעשה כחלק מסערכת צעדים במחוגיים.

א. בעת דילול המחנות הקיימים השפעויות המתקבלות משלוש המתכים הבאים:

1) מתן השירותים - המשך מתן שירותים כי שהמשם מסוג לצורת מתן שירותים ממלכתיים חדשים.

2) מתן ההזכות - הקמת יחידות דיור במתכונת קלעה מיוחדת לצורת המתכונת הנוכחית.

3) מתן הפיצוי - התרכזות על המחנות הקיימים לצורת בניה חדשה משוערת שתאריך בין כדאיה לשיפוץ למתן כפליים של ושיכנת תנאים למלונים.

השפעויות אין מוכנות כי אות כי שלנו עיין לדעת כמה מהן ימשך כדי.

ג) חשבון הפסד ורווח לשנת 1985 (בש"ח)

מכירות		1,250,000	
עלות המכר:			
מלאי פתיחה	180,000		
רכישות	720,000		
	900,000		
מלאי סגירה	150,000		
		750,000	
רווח גולמי		500,000	
הוצאות מכירה	120,000		
הוצאות הנהלה וכלליות	180,000		
		300,000	
רווח לפני מס		200,000	
מס הכנסה (40%)		80,000	
רווח נקי		120,000	

ד) חברת אלון בע"מ הנפיקה ב-1.1.1985 אגרות חוב בנות 10 שנים, בהיקף של 1,000,000 ש"ח, בריבית שנתית של 12%. הריבית משולמת פעמיים בשנה, ב-30.6 וב-31.12. אגרות החוב הונפקו בשווי נקוב.

1. רשמו את פקודת היומן בעת הנפקת אגרות החוב.
2. רשמו את פקודת היומן בעת תשלום הריבית הראשונה.
3. רשמו את פקודת היומן בעת תשלום הריבית האחרונה.

ה) חברת בית-אל בע"מ מנהלת את חשבונותיה לפי שיטת הרישום הכפול. להלן יתרות חשבונות נבחרים ליום 31.12.1985 (לפני התאמות):

מזומנים	45,000
לקוחות	320,000
מלאי	280,000
ציוד	500,000
הפסד מימוש ציוד	15,000
ספקים	210,000
משכנתא	400,000
הון	550,000
מכירות	1,200,000
עלות המכר	720,000
הוצאות הנהלה וכלליות	180,000
הוצאות מכירה	120,000
הוצאות מימון	40,000
	3,000,000

ידוע כי:

1. הוצאות מימון כוללות ריבית בגין משכנתא בסך 40,000 ש"ח.
2. הוצאות הנהלה וכלליות כוללות פחת בסך 50,000 ש"ח.
3. שיעור המס על הכנסה הוא 40%.

נדרש:

א) הכינו את חשבון הרווח והפסד לשנת 1985.

ב) הכינו את המאזן ליום 31.12.1985.

ג) חשבו את שיעור התשואה על ההון העצמי.

ד) חברת אלון בע"מ הנפיקה ב-1.1.1985 אגרות חוב בנות 10 שנים, בהיקף של 1,000,000 ש"ח, בריבית שנתית של 12%. הריבית משולמת פעמיים בשנה, ב-30.6 וב-31.12. אגרות החוב הונפקו בשווי נקוב.

1. רשמו את פקודת היומן בעת הנפקת אגרות החוב.
2. רשמו את פקודת היומן בעת תשלום הריבית הראשונה.
3. רשמו את פקודת היומן בעת תשלום הריבית האחרונה.

ה) חברת בית-אל בע"מ מנהלת את חשבונותיה לפי שיטת הרישום הכפול. להלן יתרות חשבונות נבחרים ליום 31.12.1985 (לפני התאמות):

מזומנים	45,000
לקוחות	320,000
מלאי	280,000
ציוד	500,000
הפסד מימוש ציוד	15,000
ספקים	210,000
משכנתא	400,000
הון	550,000
מכירות	1,200,000
עלות המכר	720,000
הוצאות הנהלה וכלליות	180,000
הוצאות מכירה	120,000
הוצאות מימון	40,000
	3,000,000

ידוע כי:

1. הוצאות מימון כוללות ריבית בגין משכנתא בסך 40,000 ש"ח.
2. הוצאות הנהלה וכלליות כוללות פחת בסך 50,000 ש"ח.
3. שיעור המס על הכנסה הוא 40%.

נדרש:

א) הכינו את חשבון הרווח והפסד לשנת 1985.

ב) הכינו את המאזן ליום 31.12.1985.

ג) חשבו את שיעור התשואה על ההון העצמי.

4

משרד הבטחון

ארכיון צה"ל ומערכת חבטחון

סוף התיק

5000 (6.73)

28/XII